ANALECTA HYMNICA

MEDII AEVI.

VIII.

SEQUENTIAE INEDITAE.

Liturgische Prosen

des

Mittelalters

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

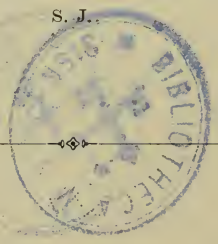

Leipzig.

Fues's Verlag (R. Reisland).

1890.

SEQUENTIAE INEDITAE.

Liturgische Prosen

des

Mittelalters

aus

Handschriften und Wiegendrucken.

Erste Folge

herausgegeben

von

Guido Maria Dreves,

S. J.

Leipzig.

Fues's Verlag (R. Reisland).

1890.

Vorwort.

Der folgenden Sammlung von Sequenzen habe ich, nach dem, was ich in der Einleitung zum siebenten Hefte dieser Analecta des Längern erörtert, wenige Worte vorauszuschicken.

Dieselbe ist zum gröfseren Teile Handschriften, zum kleineren Wiegendrucken entnommen, einige wenige Nummern sind sogar Druckwerken entlehnt, die nur in sehr uneigentlichem Sinne den Inkunabeln beigezählt werden können. Es ist selbstredend, dafs handschriftliche Quellen vor den gedruckten den Vorzug verdienen, und stets bleibt ein Gefühl des Unbefriedigtseins zurück, wenn es nicht gelingen will, auf erstere zurückzugehen; und dies nicht nur deshalb, weil die Schrift uns in der Regel dem Ursprunge eines Liedes näher bringt, als der Druck vermag. Der Hauptmangel handschriftlicher Quellen, die Fehler-, ja Lückenhaftigkeit derselben, haftet nämlich und zwar in gleichem Grade den frühen und frühesten Drucken an, so dafs es sich, was Vollständigkeit und Richtigkeit eines Textes betrifft, vielfach völlig gleich bleibt, ob man bezüglich derselben auf eine Handschrift oder einen Wiegendruck angewiesen ist. Ja der Druckfehler ist meist noch verhängnisvoller als der Schreibfehler, da letzterer doch nur ausnahmsweise in andere Handschriften übergeht, ersterer sich auch in die späteren Auflagen einzuschleichen pflegt.

Zu diesen mehr äufserlichen Mängeln der Drucke kommen auch für die frühesten derselben wesentliche innere Nachteile hinzu. Der Wiegendruck giebt nämlich in der Hälfte der Fälle kein getreues Bild von dem vor der Zeit des Druckes in einem kirchlichen Sprengel in Gebrauch befindlichen hymnologischen Bestande. Denn die Zeit der Wiegendrucke ist gerade eine Zeit, in der sehr gründlich mit allen Anschauungen und Überlieferungen früherer

Tage gebrochen ward und eine durchgreifende Umbildung des Geschmackes sich vollzog. Dieselben dienten daher nicht blofs der Fixierung und Verbreitung des bisher Üblichen, sondern meist ebensosehr der Veränderung, durch Weglassung, Zusetzung oder Verbesserung des Bestehenden. Ein alter Text, der einzig auf einem Drucke ruht, ist daher, wo nicht innere Gründe den Zweifel beheben, stets verdächtig.

Trotz dieser Mängel sind die Wiegendrucke nicht schlechterdings auszuschliefsen. Einmal war die liturgische Dichtung, wie vorerwähnt, zur Zeit der ersten Druckerthätigkeit noch nicht abgeschlossen — als Zeit dieses Abschlusses, der Krystallisation, kann und mufs, unerachtet der gallikanischen Reformen des siebzehnten Jahrhunderts, das Tridentinum bezeichnet werden; andererseits hat uns die Ungunst der Zeiten in vielen Fällen in die Unmöglichkeit versetzt, die handschriftlichen Quellen zu befragen. So hat Klemming für seine Ausgabe des in Schweden ehedem gebräuchlichen Hymnenschatzes nur 16 Handschriften benützen können, und was Dänemark betrifft, habe ich auf der königlichen Bibliothek zu Kopenhagen nicht eine einzige liturgische Handschrift dänischen Ursprungs auffinden können; ja selbst von den in den zwei ersten Jahrzehnten des sechzehnten Jahrhunderts gedruckten dänischen Mefs- und Chorbüchern haben sich günstigsten Falles kaum ein oder das andere Exemplar erhalten. Und wie hier, so erging es den liturgischen Handschriften in einem grofsen Teile Deutschlands und Frankreichs, in England, Holland, Ungarn, Böhmen, Polen, und was der Zeit, dem Feuer und dem Kriege entrann, das decimierte während dreier Jahrhunderte der Vandalismus der Buchbinder, Zuckerbäcker und Feuerwerker, so dafs die Zahl der liturgischen Handschriften bei allem scheinbaren Reichtum geradezu minimal ist im Vergleich zu dem, was für immer verloren. In Fällen nun, in denen die Handschriften so gänzlich verschwunden sind, wie in den vorerwähnten, tritt naturgemäfs die Inkunabel als älteste Quelle in alle Rechte und Ehren einer Handschrift ein.

Ich kann es nicht unterlassen, an dieser Stelle auf eine Anzahl Sequenzen wenigstens im allgemeinen aufmerksam zu machen, welche dreien Handschriften der Abtei St. Martial von Limoges (Codd. Parisiens. 778, 1086, 1139) entnommen sind. Es ist auffallend, dafs wir über den gröfsten liturgischen Dichter

des Mittelalters, Adam von St. Viktor, so ungenügend unterrichtet sind. Seine Sequenzen sind zu Ende des zwölften oder zu Anfang des dreizehnten Jahrhunderts, vermutlich unter Erzbischof Eudes de Sully, also in einer Zeit, die in vollster historischer Beleuchtung steht, in das Missal von Paris aufgenommen, ohne dafs uns von dieser wichtigen liturgischen Neuerung, sei es in den Archiven des Kapitels, sei es in den gleichzeitigen Schriftstellern, irgend eine Nachricht erhalten wäre. Was die Abtei von St. Viktor betrifft, so sind die Traditionen derselben dürftig, erst spät, zum Teil erst im siebzehnten Jahrhundert aufgezeichnet und dergestalt mit irrtümlichen Angaben durchsetzt, dafs sie so gut wie kein Vertrauen verdienen. Wenden wir uns, um sicheren Boden zu gewinnen, zu den uns erhaltenen liturgischen Monumenten der Viktoriner, so führen uns die ältesten vorhandenen Gradualien und Mefsbücher (Codd. Parisiens. 14452 und 14819) nicht über den Anfang des vierzehnten Jahrhunderts hinauf. Man hat zwar versucht, diese Handschriften in den Anfang des dreizehnten Jahrhunderts zu versetzen, weil in denselben die Prose Regis et pontificis, gedichtet zum ersten Feste der Illatio sanctae coronae im Jahre 1239, fehlt und am Schlusse von späterer Hand nachgetragen ist[1]). Der Grund liefse sich hören, wenn es sich um ein Manuskript handelte, das der Schrift nach in den Anfang des dreizehnten Jahrhunderts gesetzt werden könnte. Hier aber widerspricht die vollkommen ausgebildete eckige Mönchsschrift mit wechselndem offenen und geschlossenen a in einer Weise, die jeden Zweifel ausschliefst. Dieser paläographischen Notwendigkeit gegenüber ist das Fehlen der genannten Prose ohnmächtig. Wie viele Missalien des vierzehnten, ja fünfzehnten Jahrhunderts giebt es, in denen die Sequenz Lauda Sion im Texte fehlt und am Ende nachgetragen ist; es ist darum noch niemandem beigefallen, sie sämtlich ins dreizehnte Jahrhundert hinaufzudatieren.

Dieser Armut gegenüber ist es interessant festzustellen, dafs die Abtei St. Martial uns drei Handschriften des zwölften und dreizehnten Jahrhunderts bietet[2]), in denen unter zahllosen andern älteren Prosen Sequenzen Adams von St. Viktor vorkommen.

[1]) Misset, Lettres chrétiennes II, 200 und 202.

[2]) Über Cod. 1139 vgl. Léon Gautier, Oeuvres poétiques d'Adam de Saint-Victor. 1881, S. XX ff; über Codd. 778 und 1139 die Vorrede zum VII. Heft dieser Sammlung.

BQ
5253
.A5
v. 8

Neben diesen unzweifelhaft echten und von allen anerkannten bieten die Handschriften von Limoges eine Anzahl anderer, welche in frappierender Weise die stilistischen Eigentümlichkeiten des Viktoriners an sich tragen. Ist es schon befremdend, dafs die entlegene aquitanische Abtei die ältesten Texte für Sequenzen Adams bietet, so wirkt dieser Reichtum an frühen Quellen bei dem völligen Schweigen der Pariser und Viktoriner geradezu verblüffend. Mehr möchte ich für den Augenblick nicht behaupten, aus Furcht, in eine weitläufige Untersuchung, die hier nicht am Platze wäre, verwickelt zu werden; dies wenige an dieser Stelle zu sagen, mochte ich nicht unterlassen, aus Besorgnis, die betreffenden Sequenzen möchten sonst in der Menge der übrigen unbeachtet bleiben, während sie doch für eine Überprüfung des Adam von St. Viktor zuzuschreibenden Sequenzenbestandes von hervorragendem Interesse sind, selbst dann, wenn man sie nur als täuschende Nahahmungen wollte gelten lassen.

Was die Wiedergabe der Texte betrifft, so werde ich an der in Band VII zur Anwendung gebrachten Methode, Strophe und Antistrophe sich gegenüberzustellen, für alle Sequenzen festhalten, auch für jene Sequenzen zweiter Epoche, bei denen dies nicht notwendig wäre. Es tritt hier der alte Grundsatz in sein Recht: pars major trahit minorem. Noch will ich bemerken, dafs, wenn ich eine Handschrift schlechthin als Codex Monacensis, Parisiensis, Hafniensis bezeichne, stets die gröfste Bibliothek des Ortes, also die Hof- und Staatsbibliothek, die Nationalbibliothek u. s. w. gemeint ist, während sekundäre Bibliotheken durch nähere Bestimmung kenntlich gemacht werden.

Berlin, den 17. November 1889.

Guido Maria Dreves.

I.

DE TEMPORE.

I. De sanctissima Trinitate.

1a. Unum simplex et perfectum,
Quod transcendit intellectum,
Ens in summo nobile,

1b. Ens aeternum, ens necesse,
Per se solum habens esse,
Movens et immobile.

2a. Quod nec tempus secum rapit
Neque locus in se capit,
Cui nec est accidens,

2b. Factor lucis, dator vitae,
Mens virtutis infinitae,
Mens futura praevidens.

3a. Fons totius bonitatis,
Impertiri volens gratis
Suam cunctis copiam,

3b. Totum potens, totum novit,
Quod ad omnem se devovit
Faciendam gratiam.

4a. Agens tamen non vexatur,
Sed nec sciens occupatur
Nec fit pauper munerans,

4b. Solo verbo cuncta creat,
Verbo docet, verbo beat,
Verbum ex se generans.

5a. Verbum ex se par et pari,
Cujus nequit enarrari
Mira generatio,

5b. Natum enim verbum menti
Coaeternum est gignenti
Et unum in alio.

6a. Sed et natum genitori
Nectit amor et amori,
Ambo idem penitus,

6b. Amor nectens, sacer flatus,
A duobus inspiratus
Procedens, non genitus.

7a. Nequit tamen comprehendi
Modus ipse procedendi,
Muta fiant labia;

7b. Satis dicis, cum exponis,
Deum trinum in personis,
Unum in essentia.

8a. Non sunt unus, sed est unum,
Tres est eos opportunum
Et non tria dicere;

8b. Sed quod Deus unus trinus,
Ubi majus nil aut minus,
Confitemur libere.

9a. Nos ad tantae trinitati
Serviendum sumus nati,
Sibi laus et gloria;

9b. Serviamus ei soli,
Quia sola digna coli,
Sola digna latria.

10a. Ave pater, rex creator,
Ave fili, lux salvator,
Ave, pax et caritas;

10b. Ave simplex, ave trine,
Ave regnans sine fine,
Una summa trinitas.

Miss. ms. Cameracense? saec. 14. Cod. Parisiens. 17311. A. — Cod. Parisiens. 1343 saec. 14. B. — Die letztgenannte Handschrift enthält ein Officium de immaculata von König Karl von Sicilien, dem einige Sequenzen mit Melodieen folgen, darunter die obige.

2. De sanctissima Trinitate.

1a. Vox clarescat, mens purgetur,
Homo totus emundetur,
Dulci voci conformetur
Pura conscientia,

1b. Patri, proli jubilemus,
Sanctum pneuma praedicemus,
Unam laudem tribus demus,
Quos unit essentia.

2a. Pater creans increatus,
Nascens ab aeterno natus,
Amor ab his derivatus
Sunt una substantia.

2b. Tres personae trinitatis
Unum esse deitatis
Et ejusdem potestatis
Et idem per omnia.

3a. Distinguuntur tres personae
Quaevis sua notione,
Non humana ratione
Discernuntur talia.

3b. Pater, proles et spiramen
Opem praestent et solamen
Nobis reis et juvamen
Ad vitanda vitia.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. Mel. = Verbum bonum.

3. De sanctissima Trinitate.

1a. Quicunque vult
sortem uranicam,
Corde credat
fidem catholicam.

1b. Omnis enim,
qui non crediderit,
Salvus esse
minime poterit.

2a. Unum Deum fides nostra
veneratur trinitate,

2b. Trinitatem adorare
gratulatur unitate.

3a. In personis trinitatem,
In usia unitatem
Affirmamus.

3b. Tres personas unum Deum
Qui non credit, esse reum,
Non negamus.

4a. Pater a nullo est factus,
filius a patre genitus,

4b. Neque factus, neque natus,
sed procedens spiritus.

5a. Has personas coaeternas
esse consubstantiales

5b. Et omnino coaequales,
nos docet paraclitus.

6a. Patris verbum incarnatum
Sine patre matris natum,
Est necesse credere.

6b. Nam in coelis sine matre,
Sed in terris sine patre
Nos venit redimere.

7a. Verus Deus,
lumen de lumine,
Homo verus,
homo de homine,
Virgine inviolata.

7b. Haec in partu,
haec post partum
Virgo mansit,
solem ortum
Edidit virgo intacta.

8a. Jesus Christus, homo Deus,
A Judaeis quasi reus
Crucifixus obiit

8b. Et infernum spoliavit,
Deus Jesum suscitavit,
Et post coelum petiit.

9a. Inde coelum, terra, mare
Venturus est immutare,

9b. Mortuorum ac vivorum
Dicta, facta judicare.

10a. Ante enim omnes surgent
in propriis corporibus,

10b. Reddituri rationem
de commissis omnibus.

11a. Et qui bene certavere,
reges erunt cum Domino,

11b. Victi vero desolati
lugebunt sine termino.

12a. Ergo, sancta, benedicta,
* * * * * * *
gloriosa trinitas,

12b. Decoratos, laureatos,
ubi sedet ubi fulget
sine fine claritas,

13. Nos suscipe.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 1b, 4 non poterit. — 12a, 2; ob hier eine Zeile fehlt, ist nicht mit Sicherheit zu erkennen, da die Noten von 12b, 2 in 12a, 1 über dem Worte benedicta melismatisch kontrahiert sind.

4. De sanctissima Trinitate.

1a. Laus patri gloriae,
Qui suum filium
Gentibus et populo
Revelans
Israel nos sociat.

1b. Laus ejus filio,
Qui suo sanguine
Nos patri concilians
Supernis
Sociavit civibus.

2. Laus quoque
Sancto spiritui
Sit per aevum.

Grad. Monasteriense imp. s. l. et a.

5. In Adventu.

1. Ab arce siderea
Descendens lux aurea
Virginis in gremium

2a. Peccatorum abstulit
Tenebras et contulit
Miseris remedium;

2b. Cujus lucis radio
Illustrata concio
Gaudeat fidelium.

3a. Haec nova lux Christus est,
In mundo qui natus est
Pro salute gentium,

3b. Huic pater ingenitus
Praemisit divinitus
Gabrielem nuntium.

4a. Ave, dixit nuntius,
Ex te, virgo, filius
Nascetur, pax gentium,
Salus, vita omnium.

4b. Sine viri coitu
Plena sancto spiritu
Concipies parvulum,
Qui salvabit populum.

5a. Ut haec audit,
Virgo plaudit
Et fideli
Gabrieli
Verba reddit dulcia;

5b. Ait illa:
Sum ancilla
Regis hujus,
Defers cujus
Mandata salubria.

6a. At ancillae
Mandat ille:
Fies parens,
Licet carens
Conjugali copula;

6b. Ad haec verba
Non superba
Virgo prolem,
Stella solem,
Florem gignit virgula.

7a. Ex Maria sic est natus
Rex Messias appellatus,
Qui natus nova gaudia
Dedit renovans omnia.

7b. Nobis ergo praesentatum
Veneremur regem natum,
Quem nasciturum cantica
Praedixerunt prophetica.

8a. O Maria, vas pudoris,
Nostri mater salvatoris,
Hac in die tu Messiae
Servos reconcilia;

8b. Ut quos ipse jam redemit
Et cruore suo emit,
Prece tua nos ad sua
Reducat palatia.

9. Amen dicant omnia.

Grad. ms. Pelsinense anni 1491 Cod. Musaei Bohemici s. sign. A. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 2 anni 1438 B. — Grad. ms. Pragence VI B 24. C. — Miss. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisiens. 10 502 D. — Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Paris. (Arsen.) 135 E. — Mel.: Mane prima Sabbati. — 3b, 1 Cui pater E; Hinc pater AC. — 4a, 1 Ave dixit angelus AC gegen den Reim. — 4a, 4 Vita salus D; vita hominum AC ebenfalls gegen den Reim. — 5b, 5 Inaudita salubria C. — 6a, 1 Ut ancillae D. — 7a, 3 u. 4 und 7b, 3 u. 4 umgestellt D. — 8a, 1 lux decoris D. — 8b, 2 cruore sacro DE.

6. In Nativitate DN.

(In mane.)

1. Lux fulget hodierna,
Christus in qua
mundo gaudia

2a. Patris dedit nova
missus ab arce supera,

2b. Arva petens ima
carnea septus trabea.

3a. Saeculi pro vita
mortalia
suscepit et fragilia.

3b. Servuli in forma
apparuit
tegens humanis divina.

4a. Relinquens integra
matris et illibata
viscera

4b. Virginis aurea
prodiit tamquam sponsus
ab aula.

5a. Vagit parvulus
praesepis
intra angustias.
Quem non capiunt
aethera, sola
et infera
nec rerum omnium
spatia,

5b. Arta tegitur
fascia,
qui vestit omnia.
Pascit qui cuncta,
sugit ubera
virginea
et tonat, rutilat
in aethera.

6a. Angelica resultant
Domino gloriam
in excelsis Deo
agmina.

6b. Pastoribus gaudia
intonant coelica
venisse populis
in terra.

7a. Cunabula
cujus ad veneranda
stella ovans
duxit nova
trina magos
ferentes munera
mystica.

7b. Quem callida
Herodis versutia
perimere
saeviebat
infantium
trucidans milium
milia.

8a. Felix mater et intacta,
hunc enixa
o virgo, virginum
regina,

8b. Regem natum die ista
posce tuum
pro nobis filium
sedula,

9a. Ut nostra
qui jam venit
redimere crimina,

9b. Nos ducat
ad coelica
regna, quo laetemur in

10. Gloria
tecum, Maria.

Grad. ms. Fossatense saec. 13. Cod. Parisiens. 13254. A. — Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12. B. — 5a, 3 inter B. — 6a, 2 resultent B. — 6b, 3 venisse Dominum B. — 9a, 3 stella vians B. — 9a, 1 Et nostra A.

7. In Nativitate DN.

1. Candor surgens ut aurora
Solvit chaos pulsa mora
Noctis de caligine,

2a. Geniturae novo jure
Non de viro feta miro
Deum parit ordine.

2b. Lex naturae matris purae
Causam nescit nec marcescit
Feta flos in virgine.

3a. Matris risus te signavit
Matrem ducis, qui salvavit
Luto fessum et oppressum
In Aegypto populum.

3b. Arca dudum quod servavit,
Manna profers, in quo David
Gaudet ludens, ludus prudens
In te laudat parvulum.

4a. Illa mitis Moabitis
Ruth quaerebat, quod latebat
Tunc Noemi gaudium.

4b. Bethlemitis botrus vitis
Jam non latet, quod non patet
Spes ulla per alium.

5a. Veri lectus Salomonis
Contra regem Aquilonis
Parvum fovit, qui removit
Grave jugum oneris.

5b. Quid sit vide rationis,
Quod conflictus Gedeonis
Non salvaret, si non daret
Virtutem ros velleris.

6a. Quam amoenus ager plenus
Madet rore, quem ab ore
Gabrielis suscipit;

6b. Cujus fructus fit conductus,
Per quem fretus exsul vetus
Stolam primam recipit.

7a. Audi, filia,
Pulchra facie,

7b. Fer praesidia,
Plena gratiae.

8a. Te placata vivet reus,
Quod vis, praestat homo Deus,
Qui mamillas captans illas
Tuo flebat gremio.

8b. Quem lactasti tuum pridem,
Non est alter, regnat idem,
Honor matris, splendor patris
In coelorum solio.

Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 379 A. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456 B. — Miss. ms. Palat. Vindob. 13314 saec. 11. add. saec. 13. C. — 1, 1 Candor surgit A. — 8a, 3 sq. mamillas quondam illas Captabat in gremio C.

8. In Circumcisione DN.

1a. Hac die festa concinat
multimoda camoena

1b. Collaudans coeli dominum
cum dulci cantilena.

2a. Per haec enim solemnia
sunt cuncta renovata,

2b. Humano quoque generi
sunt praemia donata.

3a. Invenit dragmam mulier,
accenditur lucerna,

3b. In carne dum comparuit
mens Deo coaeterna.

4a. Dum cadit secus Jericho
vir Jerosolymita,

4b. Samaritanus adfuit,
collapso datur vita.

5a. Perducit hic in stabulum
clementia divina,

5b. Vinum permiscet oleo
suavi medicina.

6a. Curantis aegri vulnera
sunt dulcia fomenta,

6b. Cum cunctis poenitentia
fuit reis inventa.

7a. Bini dati denarii
sunt duo testamenta,

7b. Dum Christus finis utriusque complet sacramenta.

8a. In tellus rore germinat
nec paret madefacta,

8b. Dum virgo Deum parturit
et mater est intacta.

9a. In teneris exortus est
puer, lux sempiterna,

9b. Octava circumcisus est
hac die hodierna.

10a. Haec ab antiquis patribus
dies fuit praevisa,

10b. Cum se prolemque Domino
dant carne circumcisa.

11a. Ergo nos circumcidamus
non carnis praeputia,

11b. Sed a nobis abscindamus
sordes atque vitia.

12a. Ut mundati mente carnis
capiamus praemia,

12b. Quae octava confert aetas
merenti coelestia.

13. Eja die ista
omnis organista,
cantor et psalmista
intonet,
consonet
cum cytharista.

Grad. ms. Longoretense saec. 13. Cod. Parisiens. 10511. — 12b, 1 octavas.

9. In Circumcisione Domini.

1a. Apparuit hodie
Mira virtus gratiae,
Quae Deum circumcidit;

1b. Nomen ei coelicum,
Nomen et salvificum,
Quod est Jesus, indidit.

2a. Nomen, salus homini,
Nomen, quod os Domini,
Ab aeterno nominat;

2b. Dudum matri numinis
Hoc et sponso virginis
Angelus denuntiat.

3a. Tu nequam vim Zabuli,
Tu peccatum saeculi,
Nomen sacrum, superas.

3b. Jesu, nostrum pretium,
Jesu, spes moerentium,
Mentes sana miseras.

4a. Quod deest in homine,
Supple tuo nomine,
Quod est salutiferum.

4b. Tua circumcisio
Cordis sit praecisio,
Efficax cauterium.

5a. Sanguis fusus sordidos
Lavet, riget aridos,
Moestis det solatium.

5b. Anni nunc initio
Bono pro encennio
Da te, Jesu, praemium.

Prosar. ms. Coelestin. ad. Stae Mariae Parisius saec. 14/15. Cod. Mazarin. 447 (757) Zuschr. ohne Mel., die indes wohl Veni sancte Spiritus war.

10. In festo Transfigurationis DN.

1a. Hodierna die laetus
Micat Jesus inter coetus
Uti splendor rutilans,

1b. In monte formam gloriae,
Quam quaerit spes victoriae,
Sic coelestis indicans.

2a. Res memoranda saeculis,
Homo creator hominis
Forma transfiguratur,

2b. Facie solis splendore,
Habitu nivis candore
Majestas declaratur.

3a. Quo Moyses cum Elia,
Lex ejus et prophetia,
Excessus praeloquentes,

3b. Adest Petrus cum Jacobo
Johanneque theologo
Se mutuo noscentes.

4a. Elias proprio vivus,
Moyses sumpto mortuus
Corpore paruerunt,

4b. In majestate Domini
Vitae veri exitii
In testes adfuerunt.

5a. De nube testimonium
Sonat patris ad filium
Eosdem obumbrante,

5b. Pater de nube loquitur,
Mens terrena prosternitur
Ex voce intonante.

6a. Vultu, visu claritatem
Utriusque deitatem
Auditu percepere,

6b. Quam magis in verbis notis
Quam auditu sono vocis
Intellexerunt vere.

7a. Cum, inquit, hic est filius
Meus dilectus unicus,
Ipsum solum audite,

7b. Hostis solvit ligamina
Et aufert cuncta devia
Gaudio verae vitae.

8a. Visionis mysterium
Spem erigit fidelium,
Dilatat charitatem,

8b. Ac fidei credentium
Deo pie fruentium
Ostendit veritatem.

9a. Ergo solemni gaudio
Poscit nostra devotio,
Hanc gloriam largire,

9b. Ut spe, fide, caritate
In mortis necessitate
Ad illam pervenire.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486.

11. De Poenis DN.

1a. Reminiscens beati sanguinis,
Quem profudit amator hominis,
Profundo lacrimas;

1b. Non est locus ingratitudinis,
Ubi torrens tantae dulcedinis
Attingit animas.

2a. Dulcis Jesu, cur tanta pateris,
Cum peccati nihil commiseris,
Flos innocentiae?

2b. Ego latro, tu cruce moreris,
Ego reus, tu poena plecteris
Nostrae nequitiae.

3a. Pro re vili cur tantum pretium,
Quid lucraris per hoc supplicium
Dives in gloria?

3b. An te fecit sic amor ebrium,
Ut nec crucem putes opprobrium
Amoris gratia?

4a. Vaeh mihi misero,
Si non respondero
Tuis muneribus,
Si non amavero
Et compensavero
Dignis operibus
Mortem sanctissimam.

4b. Si pertransiero
Nec tibi vixero
Paucis temporibus,
Si non, ut potero,
Sacrificavero
Totis affectibus
Corpus et animam.

5a. Qui longe sistitis,
Ad crucem pergite,
Qui vobis vivitis,
Jam Christo vivite,
Ne moriamini.

5b. Corpus, quod perditis,
Christo configite,
Ne, si non eritis
Membra cum capite,
Juste damnemini.

6a. Non adspiciatis
Oculis ingratis
Deum cruce mori;

6b. Dono caritatis
Cambium reddatis
Et vicem dolori.

7a. Regnum quaeritis?
Non intrabitis
Sine crucis clavi;

7b. Portum petitis?
Non transibitis
Sine crucis navi.

8a. Ave sanguis, apertor januae,
Suscitator naturae mortuae,
Dum in cruce spargeris;

8b. Quidquid pecco, clementer dilue,
Quidquid peto, tu semper tribue
Novi dono muneris.

Grad. ms. Bernhardinorum Cracoviens. s. sign. saec. 15/16. A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540 B. — Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1600. C. — Orat. ms. Tegurinum saec. 15. Clm. Monacens. 20 001 D. —

Clm. Monacens. 675 saec. 15. E. — Clm. Monacens. (ol. Sanemmeramens.) 14343 anni 1351. F. — 2a, 1 Jesu dulcis BF. — Str. 3 fehlt F. — 5b, 1 Tempus quod F. — Str. 8 fehlt D; Str. 4 sqq. fehlen E.

12. De Vulneribus Christi.

1a. Hodiernae lux diei
Jesu Christi, nati Dei,
Fulget in memoria;

1b. Decantemus ergo rei
Ob honorem nostrae spei
Laudes et praeconia.

2a. Omnis homo supplex ora
Clara cernens hac in hora
Christi patrocinia;

2b. Psalle, psallens cor dulcora,
Ut virtute sit decora
Laus et plena gratia.

3a. Ave, divus rex coelorum,
Nobis dans sancta sanctorum
Multis terris vescia;

3b. Effundata mens nostrorum,
Fac, ut fiat animorum
Tibi patri filia,

4a. Florens sanguinis rubore,
Quem Judaea suo more
Fudit tenens in via.

4b. Fusa lassos in labore
Nos conspergat coeli rore
Deitatis pluvia.

5a. Salve, Christe, rex piorum,
Nos virtute capillorum
Tuorum irradia;

5b. Salve, Christe, fixus cruce,
Illustratos tua luce
Semper nos irradia.

6. Placa patrem, ne reorum
Mors nos laedat damnatorum
Vel tempestas noxia;
Amen dicant omnia.

Miss. ms. Palat. Vindobonen. 1839. saec. 15/16. — Zu 3a, 3 und 3b, 1 ist Du Cange zu vergleichen; der reiche Reim in 5a, 3 und 5b, 3 hat vielleicht einem Schreibfehler an ersterer Stelle sein Entstehen zu verdanken. Auffallend ist 5a, 2.

13. De Vulneribus Christi.

1a. Culter, qui circumcidisti
Sacrosanctam carnem Christi,
Reseca nocentia,

1b. Palmis caesa dulcis illa
Jesu Christi tu maxilla,
Doce nos humilia.

2a. O quam sancta ligatura
Membra ligans solutura
Cunctorum supplicia,

2b. Et columna, quae ligatum
Jesum tenes flagris datum,
Laxa nostra vitia.

3a. Virga caedens et flagellum,
Corpus laedens tam tenellum,
Seda nos laedentia;

3b. O sacra Christi corona,
Confer nobis vitae dona,
Affer coeli praemia.

4a. O crux sancta, crux beata,
Membris Christi exornata,
Cuncta fuga noxia.

4b. O vos trini Christi clavi,
Glutinate nexu suavi
Mentis nostrae devia.

5a. Artus per vos perforati
Praestent velle, posse pati
Nos hic quaeque tristia.

5b. Sic martellum clavos urgens
Sanat omne vulnus turgens
Perfida flagitia.

6a. Tolle verbi pravi letum,
Os, cui fel praebet acetum
Arundo in spongia,

6b. O perfossum Christi latus,
Amor cujus nobis datus
Dura reddit suavia.

7a. Cuncta Christi armatura,
Nos exsolvas, ut futura
Perfruamur gloria.

7b. Eja decus beatorum,
Jesu, salus peccatorum,
Aufer nostra crimina

8. Per amaram passionem
Sanguinisque effusionem,
Per sacrata vulnera.

Miss. sec. notulam Dominorum Theutonicorum imp. Nurembergae s. a. — Vgl. Kehrein No. 46, das nach Ausweis seiner Quellen gar keine Sequenz ist, sondern ein Horarium, aus dem die obige Sequenz durch Auswahl gebildet.

14. De facie Salvatoris.

1a. Magnifica tua festa,
Jesu Christe, nobis praesta,
Colamus quotidie;

1b. Hymnis, psalmis et cantibus,
Magis sinceris mentibus
Veneremur hodie.

2a. Vultus tuus fulgidus,
Honore dignissimus,
Proponitur omnibus;

2b. Quem turbae fidelium,
Conventus humilium
Dignis colunt moribus.

3a. Laudantes non fastidiunt,
Sed laudare plus sitiunt
Tuam, Christe, faciem,

3b. Cives sectantes coelibes,
Cuncti et Dei supplices
Laudem ferunt stabilem.

4a. Praeclara formula,
Vitae praeambula,
Monstratur singulis,

4b. Amat salubria,
Confert utilia,
Solvit a vinculis.

5a. Effigies spectabilis,
Jucunda et mirabilis,
Benigna ineffabilis,
Omnibus exorabilis.

5b. Ad te cuncti passibiles
Confugientes homines
Tuum poscunt subsidium.
Et salutis remedium.

6a. Quo adjuti levius
Mundi mala perferunt,
Ob hoc tibi saepius
Suas preces offerunt.

6b. Hinc plura pericula
Dante te effugiunt,
Quos nec ulla jacula
Te tuente offerunt.

7a. Relictis sordibus
Disponunt pectora,
Votis et vocibus
Jungentes opera
Salutem adeunt.

7b. Per exercitia
Ornantes animas,
Per beneficia
Reddentes gratias
Gaudia subeunt.

8a. Quae olim multis est visa
Moesta et probris elisa,
Ecce apparet amoena,
Gratia et laude plena
Figura egregia.

8b. Haec mortis ignominiam
Reduxit ad memoriam,
Ascensionis gloriam
Spopondit post miseriam
Facies eximia.

9a. O felix Veronica,
Mundi salus unica,
Peccatorum gaudium;

9b. Ad te clamant singuli
Hujus vitae populi,
Ut dones solatium.

10a. Da famulari jugiter
Tibi et laudabiliter
Concordi jubilamine,
Devoto mentis carmine;

10b. Ut te videntes oculi
Nostri in fine saeculi
Luce fruantur sedula
In saeculorum saecula.

Miss. Misnense imp. s. l. et a. — 6b, 4 offendunt?

15. In Susceptione s. Coronae.

1a. Si vis vere gloriari
Et a Deo coronari
Honore et gloria,

1b. Hanc coronam venerari
Studeas atque sectari
Portantis vestigia.

2a. Hanc coelorum rex portavit,
Honoravit et sacravit
Sacro suo capite,

2b. In hac galea pugnavit,
Cum antiquum hostem stravit,
Triumphans in stipite.

3a. Haec pugnantis galea,
Triumphantis laurea,
Tiara pontificis;

3b. Primum fuit spinea,
Postmodum fit aurea
Tactu sancti verticis.

4a. Spinarum aculeos,
Virtus fecit aureos
Christi passionis,

4b. Quae peccati spineos
Mortis aeternae reos
Adimplevit bonis.

5a. De malis colligitur
Et de spinis plectitur
Spinea perversis,

5b. Sed in aurum vertitur,
Quando culpa tollitur
Eisdem conversis.

6a. Jucunda mysteria
Sunt haec sed materia
Praesentis laetitiae

6b. Nobis est historia,
Qua potenter Francia
Coronatur hodie.

7a. Hujus coronatio
Coronae susceptio,
Cujus festum agimus,

7b. Debito cum gaudio
Et anniversario
Honore recolimus.

8a. Thesauro jam nobili
Tam desiderabili
Dives es effecta,

8b. Terra carens simili,
Carens comparabili,
Deo praedilecta.

9a. Tria privilegia
Regna tibi alia
Subdunt in honore,

9b. Fides et militia
Unctioque regia,
Quarum flores flore.

10a. Tibi, o urbs inclita,
Omni laude praedita,
Mater studiorum,

10b. Est corona credita
Et in te reposita,
Urbs Parisiorum.

11a. In Dei praeconium
Totum confer studium,
Totum cor appone

11b. Quae Christi palladium
Et sacrae sacrarium
Facta es coronae.

12a. Jesu pie, Jesu bone,
Nostro nobis in agone
Largire victoriam,

12b. Mores nostros sic compone,
Ut perpetuae coronae
Mereamur gloriam.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 831 A. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 835 B. — Miss. ms. Parisiense saec. 14|15 Cod. Parisiens. 9441 C. — 6b, 2 patenter C. — 9a, 1 Tua privilegia. Die sechs ersten und die letzte Strophe dieser Sequenz hat Neale (Sequentiae ex missalibus etc. p. 165 sqq.) und nach ihm Daniel V, 186 gegeben; Str. 7—12 fehlen daselbst.

16. In Susceptione s. Coronae.

1a. Regis et pontificis
Diadema mysticis
Honoremus laudibus,

1b. Jucundemur tropicis
Canticis angelicis,
Concordemus moribus.

2a. In corona Domini
Forma datur homini
Pulchre necessaria;

2b. Spina mortis stimulus,
Sed coronae titulus
Mortis est victoria.

3a. Levitas arundinis
Levis casus hominis,
Cor natura labile;

3b. Fert coronam spineam,
Spinam arundineam
Cor contritum humile.

4a. Spina pungit cor elatum,
Cor emollit induratum
Pungens ex arundine;

4b. Orbis orbis est coronae
Vel unguentum vitae bonae
Fraglans ex dulcedine.

5a. Hanc coronam hodie
Suae confert Galliae
Rex misericordiae,

5b. Cujus testimonia
Vera clamant omnia,
Mundus et daemonia.

6a. Dilatetur amplius
Civitas Parisius,
Galliae gymnasium,

6b. Et in sensum spiritus
Transeat divinitus
Literale studium.

7a. Ludovice, rex Francorum,
Sub te vigent antiquorum
Regum diademata,

7b. Dum corona coronarum,
Spina crucis, flos spinarum,
Tua praefert scimata.

8a. O rex regum, qui centenis,
Sexagenis et tricenis
Es corona gloriae,

8b. Hac corona nos corones
Et illacum per hanc dones
Post agonis stadia

9. Beata nobis gaudia.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Mazarin. 422 (732) A. — Miss. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisiens. 1028 B. — Miss. ms. Autisiodorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316. C. — Miss. ms. Trecense saec. 15. Cod.

Parisiens. 865. D. — 6a, 3 gignasium ABC. — 8b, 2 Et illarum A; illatum BCD. — 8b, 3 agonem B. — Die Sequenz findet sich völlig abweichend bei L. Gautier, Oeuvres poétiques d'Adam de Saint-Victor II, p. 500 sq., indem an Str. 5 dieser Sequenz Str. 2 und 12 der Prose Si vis vere gloriari sich anschliefsen. Die ursprüngliche Form beider Sequenzen ist jedenfalls die hier mitgeteilte.

17. In Exaltatione sanctae Crucis.

1a. Serpens antiquus
vicit in ligno

2a. Quo claudicat dudum
in posteris
carnis successio

3a. Verum arcano
gratiae commercio
subvenit plasmator
protoplastum
reformans veterem.

4a. Christi figuram aeneam
intuebatur populus
antiquus in ligno,

5a. Hoc crucis trophaeum
praecessit crucem,
quod in ligno crucifigendi
crucifigendus agebat.

6a. Christe Jesu,
fili Dei athanatos,
qui unigenitus
theotocos
intactae virginis
passus es in cruce,

1b. Primo parenti
virus infundens.

2b. Et colligit spinas
et tribulos
prona posteritas.

3b. Ligno contractum
primum Adam secundus
extendit in ligno,
in quo mortem
vita mortificat.

4b. Et intuentem populum
Christus venturus in carne
salvabat a morte.

5b. Qui ferens in cruce
nostros languores
ovem, quam hostis abstulerat,
victor reportat humeris.

6b. Dele culpam
et, quam pro culpa patimur,
afflictionem
corporis,
hagios o theos,
per virtutem crucis.

Grad. ms. Hilariense CXLVIII saec. 13 A. — Miss ms. Cremifanense 373 saec. 14. B. — Miss. ms. Mellicense 1701 saec. 13. C. — Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. D. — Miss. ms. Millestadiense saec. 12. Cod. Virunens. (Hist. Verein f. Kärnten) 214 (6/35). E. — Miss. ms. S. Floriani XI 388 saec. 14. F. — Miss. ms. Slierbacense I 14 anni 1484. G. — Sequent. ms. S. Petri Salisburgens. saec. 16. Append. post Miss. Roman. imp. Venetiis 1513. H. — Miss. Pataviense imp. 1503. I.

2a, 1 Quod claudicat A. — 2b, 1 Et colligens I. — 3a, 1 arcanum B. — 3a, 3 plasmato I. — 3b, 2 secundum I. — 3b, 5 vivificat I. — 4b, 2 in carne venturus AI. — 5a, 1 O crucis trophaeum AB. — 5a, 3 crucifigendis F. — 6a, 4 genitricis D. — 6b, 3 und 4 haben je eine Silbe weniger als die Gegenzeile.

18. In festo Exaltationis s. Crucis.

1a. Honor crucis dilatetur
Et devote celebretur
Ipsius laudatio,

1b. Totus mundus jucundetur
Et in cruce glorietur
Christiana natio.

2 a. Cruce Christus consecravit
Nos, cruore suo lavit
Perforatus lancea;

2 b. Clavos in hac toleravit,
Sputa, fel et coronavit
Hunc corona spinea.

3 a. Crucis per mysterium
Caritatis serium
Christus demonstravit,

3 b. Cujus improperium
Vitam et imperium
Mundo reparavit.

4 a. Crux character spiritalis,
Virtus est sacramentalis,
Renatorum gloria,

4 b. Medicina corporalis
Christianis et mentalis
Crucis est memoria.

5 a. O crux, benedictum lignum,
Omni nempe laude dignum,
Salus es credentium.

5 b. Constantinus per hoc signum
Fugat hostes et malignum
Superat Maxentium.

6 a. Adjuvit Heraclium,
Dum in ponte filium
Chosroë prostravit;

6 b. Hostem hunc fidelium
Occidit et filium
Parvum baptizavit.

7 a. Ave lignum pretiosum,
Fructum portans gratiosum,
Christum regem gloriae;

7 b. Quod despectum et probrosum
Fuit olim et poenosum,
Lignum fit victoriae.

8 a. In hoc Christus triumphavit,
Morte mortem superavit
Mortuos vivificans,

8 b. Hoc infernum spoliavit,
Quos ibidem captivavit,
Secum hos glorificans.

9 a. Laudes ergo dominico
Ligno demus cum cantico
Voce laeta,

9 b. Tactu cujus vivifico
Signa fiunt in publico
Non consueta.

10 a. Hic patronam atque ducem
Habeamus Christi crucem
In valle miseriae,

10 b. Ut post mortem carnis trucem
Valeamus veram lucem
Adipisci gloriae.

Grad. ms. S. Agathae in terra Cujk s. sign. anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — Mel.: Dulce melos cum concentu.

19. De sancta Cruce.

1 a. Christi crucem veneremur
Et in cruce gloriemur,
Ut per crucem liberemur
Ab hostis incursibus;

1 b. In qua mortem captivavit,
In qua vitam reparavit
Fortis gigas ille David
Dans pacem hominib^ Lus

2 a. In hac serpens exaltatus,
In hac botrus est allatus,
In hac vervex est oblatus
Signans hoc mysterium.

2 b. Gazae portis dum impegit,
Samson hostis regnum fregit
Et captivos sic redegit
Ad suum imperium.

3 a. Per hanc aqua dulcoratur,
Per hanc princeps spoliatur,
Per hanc luctus amputatur,
Renovantur gaudia.

3 b. Christe, servos tuae crucis,
Velut oves quos deducis,
Ad augmentum verae lucis
Transfer in coelestia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. = Verbum bonum.

20. De sancta Cruce.

1. A solis ortu et occasu,
ab aquilone et mari,
Christe, laus sit tibi.

2a. Quatuor per crucis cornua
viva pacis hostia,

2b. Quatuor per mundi climata
rumpens mortis vincula.

3a. Non tamen in omni homine,
sed in his tantum, qui te
credunt et fatentur
solum Deum.

3b. Quem clamant evangelia
quatuor Deum, missum
a patre, Dominum
Jesum Christum.

4a. Peccati destruis corpus,
qui Deus, suis quatuor
partibus quod construxit
diabolus.

4b. Quae sunt aspis, basiliscus,
et leo simul et draco,
quatriduanae mortis
vocabula.

5a. Suggestio, delectatio,
consensus, consuetudo
mali, quibus perit homo.

5b. Quatuor quae crucis cornibus
affigens mortificas
tuae carnis vulneribus.

6a. His malis captivam Sunanitem animam
ecclesia
revocat ad te
quater dicens ei:

6b. Revertere, revertere, revertere,
revertere,
despecta, crucis
notans quadrangulum.

7a. Hunc arctos et dysis,
anatole, mesis notant,
quae suis in primis
Adam literis
signat nomine.

7b. Quem disseminatum
his quatuor plagis terrae
suis in filiis
ad te revocas,
bone crucifer.

8a. Nam via crucis
quos ad te non trahis,
in quadrifida
nunquam lucis gaudebunt in patria.

8b. In cruce jungis
simul coelestia
et terrestria
per tuum sanguinem
cuncta pacificans.

9a. O benedicte,
dum tu maledictum
factus es pro nobis,
maledictus
nam omnis, qui pendet
in ligno, nos facis
de maledictis benedictos.

9b. Te adorantes,
Jesu Nazarene,
rex Judaeorum,
in occulto,
non in manifesto
Judaei, qui tuo
imperio sunt intitulati.

10a. Hanc tituli
inscriptionem,
inscriptam
nobis spiritu sancto
crucis caractere,

10b. Ne corrumpi
sinas in nobis
in finem,
tu finis sine fine,
Dei patris nate;

11a. Cujus est imago
regis et superscriptio,
quae moneta nos,
dragma, quam invenisti.

11b. Quam inspicientes
patriae cives supernae
dignantur suos
conservos cognoscere.

12a. Dominus quorum tu
sicut hominum,
hinc quod Deus homo
factus es.

12b. Angelum in coelo
vitae confortans
de morte hominem
reparas

13a. Frumento et vino;
stabilitus es nobiscum
stauros in ara,

13b. Panis angelorum,
nos reficiens et vino
germinas virgines.

14a. Corpore
qui tuo et sanguine,
quos devirginavit Satan,

14b. Nos tuos
revirgines, virginis
fili, Deus benedicte,

15. Ut simus revirginati
cum sancto sancti.

Miss. ms. Slierbacense I 13 saec. 12. A. — Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479 B. — Grad. ms. Ottoburanum saec. 12. Clm. Monacens. 27130. C. — 1, 3 Laus sit tibi Christe B. — 2a, b patris hostia A. — 2b, 2 mortis pocula C. — 5a, 3 perit homo tribus A. — 5b, 1 Quatuor per crucis cornua A. — 6a, 1 Sunanitis A. — 8a, 3 quadrifidae A. — 9b, 1 Te adoramus A. — 11a, 3 qua monetas nos dragmam B. — 12a, 1 quorum es B. — 12a, 3 tu qui B; in quo C. — 14b, 3 Deus crucifixe C.

21. De sancta Cruce.

1a. Aram crucis omnes lucis
Adorate filii,

1b. Qua damnatis datur gratis
Spes et res auxilii.

2a. Agni sanguis hanc sacravit,
Praesul pacis hac piavit
Crimen Adae veteris,

2b. Ligni fructus jam redemit,
Ligni gustu quos peremit
Mater nostri generis.

3a. Hoc pependit, hoc tetendit
Se salutis opifex,

3b. Hinc captivos reddit vivos
Primae fraudis artifex.

4a. Botro, vecte qui portatur,
Botrus iste figuratur
Ligno pendens
Sed transcendens
Omnem sensum hominis.

4b. Iste mortis tulit prelum,
Liquor hujus pandit caelum,
Dat virtutem,
Dat salutem
Fide sui nominis.

5a. Signum crucis, donum lucis
Terror hosti fit, si posti
Fide sit illitum,

5b. Cessat caedens, fugit laedens,
Mors non nocet, qua se docet
Domibus inditum.

6a. Ipsa crucis quadra forma
Spiritali monstrat norma,
Spes ut sursum sit in caelis,
Mens profundo sit fidelis,
Caritate dilatetur,
Ferat longum, quo probetur.

6b. Mortem vastat, coelum ditat,
Hos relinquit, hos invitat,
Hinc Judaeos, illinc gentes,
Hos aversos, has credentes
Crux tribunal judicantis,
Factis aequa compensantis.

7a. Per transversum duo ligna
Dant alternae pacis signa,
Pias mentes quas benigna
Semper nectit caritas.

7b. Cruce praedo mundi perit,
Crux hostiles vires ferit,
Crux salutem mundo gerit,
Crux est mundi claritas.

8a. Regnum mortis jam decrescit,
Regnum vitae convalescit,
Sceptrum pacis late splendet,
Ex quo pax in cruce pendet.

8b. Orbis crucis per trophaeum,
Credit unum verum Deum,
Larvae ruunt idolorum,
Fides pollet electorum.

9a. Mare sonet, aer tonet,
Haerens ligno sub maligno
Nunquam fluctu mergitur.

9b. Pandat velum, spectet coelum,
Fides cruce fida duce
Patriam pervehitur.

10a. Agne Dei, cujus sanguis
Dirum virus fugat anguis,
Tuae crucis beneficio
Nos ab omni sana vitio;

10b. Tuum pneuma nobis dona,
Nos illustra fide bona,
Sanctae pacis reple gratia,
Tui vultus luce satia.

Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. A. — Miss. ms. Secoviense saec. 13. Cod. Graecens. 761 B. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456 C.

22. De sancta Cruce.

1a. Laudemus creatorem,
Qui fortis contra mortem

1b. Crucis in angaria
Calcavit torcularia.

2a. Dans hostiam sese salutarem,
Ut hominem daret liberalem,

2b. Quem diabolus captivaverat
Per gustum necis, quem obtulerat.

3a. Redemit eum Deus ara crucis
Et consortem fecit verae lucis,

3b. Cui laudes juges attollamus,
Captivati quondam qui eramus

4a. Crucifixum adorando
Crucem semper adamando,

4b. Per quam salus mundo fluxit,
In humero dum revexit

5. Ovem perditam Dei filius,
Qui per crucis victoriam
Nobis sit propitius.

Miss. ms. Sancti Blasii saec. 12/13. Cod. Palat. Vindobon. 1909.

23. De sancta Cruce.

1a. Laetabundus
Exaltet fidelis coetus
Crucis signum,

1b. Totus mundus
Exsultet cantando laetus
Dulce lignum.

2a. O crux admirabilis,
Arbor una nobilis,
Crucis signum,

2b. Fructus tuus utilis
Et desiderabilis,
Dulce lignum.

3a. Nos ab omni scoria
Mundet in memoria
Crucis signum,

3b. Constantini gloria
Simul et victoria,
Dulce lignum.

4a. Praestitit auxilium,
Ut fugaret impium,
Crucis signum,

4b. Dum juxta Danubium
Effugat Maxentium,
Dulce lignum.

5a. Pugnanti cum impio
Adfuit Heraclio
Divina protectio
Crucis signum,

5b. Dum occidit gladio
Cosroë cum filio,
Detulit cum gaudio
Dulce lignum.

6a. O crux salutifera,
Arbor vivifica,
Tibi canimus
Alleluja.

6b. Tu nos sanctifica
Et beatifica
In coelestibus
Cum gloria.

Grad. ms. S. Agathae s. sign. anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — Mel. natürlich: Laetabundus.

24. De sancta Cruce.

1a. O benignum crucis lignum,
Laudis omnis vere dignum,
In nostri defectus signum
Latum salutiferum.

1b. Corde, voce hic applaude
Victa proditoris fraude
Plebs et psalle laeta laude
Clarum melodiferum.

2a. Anguis suadet, homo mordet
Malum, malo mali sordet,
Morsu quem passus remordet
Arte cum simillima,

2b. Qui natus se mundo pandit,
Puro velle crucem scandit,
Crucis quadris se expandit
Ove pro centesima.

3a. Est olivae, cypressinum,
Palmae lignum et cedrinum
Crucis genus hoc bis binum
Nullo visum nemore.

3b. Manna, vinum, purga mentes
Signum crucis proferentes
Mundi fluctus per prementes
Vitae locans arbore.

Grad. ms. S. Agathae s. sign. anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum Dusseldorpiens. saec. 15. Cod. Dusseldorpiens. D. 30. B. — Mel. = Verbum bonum.

25. De sancta Cruce.

1a. Gaude novo gaudio,
Crux sancta, quae proprio
Decoraris filio
Summi regis;

1b. Tu glosa legalium,
Finis et initium,
Componens mysterium
Novae legis.

2a. Reorum supplicium
Quondam, nunc refugium
Nostrum et praesidium
Speciale.

2b. Tu sigillum proprium
Regis et fidelium
In te confidentium
Generale.

3a. Sputa, clavi, lancea,
Livor, caro rubea
Et corona spinea,
Fel, arundo,

3b. Acetum et spongia
Vexilla sunt regia,
Lapso restaurantia
Vitam mundo.

4a. A .morte nos inferi
Et a culpa veteri
Dives junctus pauperi
Per te sanat,

4b. Dum ex ejus vulnere
Perforato latere
Sanguis, unda munere
Sacro manat.

5a. Moestorum solatium,
Robur laborantium,
Vim repellens hostium
Malignorum,

5b. Per te Christi passio,
Per quam fit remissio,
Jungat nos consortio
Angelorum.

Grad. ms. S. Agathae s. sign. anni 1512 A. — Grad. ms. Crucigerorum sacc. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — Mel.: Plebs devota psallite oder Mariae praeconio.

26. De sancta Cruce.

1a. Dulce lignum, lignum vitae
Venerari convenite
Salvi ligni pretio,

1b. Hoc de ligno liquor fluxit,
Virus mortis qui destruxit
Nos solvens exitio.

2a. Ligno crucis fabricatur
Arca Noë, qua salvatur
Mundus a miseria,

2b. Crucis ligna sunt signata,
Quando prole conservata
Ovis fuit hostia.

3a. Servos tuae crucis, Christe,
Mundi maris duc per triste,
Crucifer, naufragium,

3b. Nosque tibi, qui litatus
Vivis, vivum fac placatus
Fore sacrificium.

4a. Haec est virga, quae magorum
Vorat hydras, quas eorum
Fecere praestigia,

4b. Haec utrumque signans postem
Saevum domo fugat hostem
Servans primogenita.

5a. Mundi salus, fac serpentis
Declinare nos nocentis
Venena mortifera,

5b. Et signatos tua cruce
Ferientis nos a truce
Defende saevitia.

6a. Aqua dulcis fit in Marah
Nec ut prius est amara
Ligni adminiculo,

6b. Crux est virga, quae percussit
Silicem bis et excussit
Rivum vivum saeculo.

7a. Quod in nobis est amarum,
Deus, dulce fac et sanum
Tuae crucis gratia,

7b. Educ fontem lacrimarum,
Inspirator, de nostrarum
Mentium duritia.

8a. Crux est sacri stipitis
Index anguis typicus,
Quo pestiferis hominum
Genus sanat morsibus.

8b. Christiani militis
Parma, fulmen hostibus,
Crux salus in periculis
Dans triumphum regibus.

9a. Quae collegit duo ligna,
Visitari fuit digna
Prophetae praesentia,

9b. Haec sunt ligna crucis sanctae,
Christus cibus, quo se dante
Pascitur ecclesia.

10a. Vere verus qui propheta,
Qui bonorum dux et meta,
Clemens tuae crucis laeta
Suscipe praeconia;

10b. Quos ex limo procreasti,
Quos in carne visitasti
Et in ligno liberasti,
Vultu tuo satia.

11a. Carnem nostram sic confige
Vitiisque crucifige,
Signo Thau nos inscribe,
Quae nociva sunt elide
Regens in praesentibus,

11b. Ut compassi dum luctamur
Et in lucta praegravamur,
Conregnare mereamur,
Pie Christe, te precamur,
Tecum in coelestibus.

Miss. ms. S. Petri Salisburgens. a IX 11 saec. 12. A. — Miss. ms. S. Floriani III 208 saec. 12. B. — Miss. ms. Lincense Γ p 17 saec. 12. C. — Miss. ms. Secoviense saec. 12. Cod. Graecens. 479. D. — Miss. ms. S. Floriani XI 390 saec. 13. E. — Miss. ms. S. Floriani XI 389 saec. 14. F. — Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456. G. — Miss. ms. Underdorfense anni 1437. Clm. Monacens. 7550. H.

1b, 2 Vires A. — 2a, 1 Signo crucis F. — 6a, 1 fit amara A. — 8a, 2 Judex F. — 8a, 3 Quo posteris A.

27. De sancta Cruce.

1. Ave, praeclara
crucis ara,
pro mundi filio
litando Dei parata.

2a. Euge, clavis David,
qua reseravit
Cherubim sedato,
romphea flammea cassa
propulso coelum
protoparenti.

2b. Verus veri thronus
crux Salomonis
praeelecta, in quo
corrector orbis terrarum
indutus carne
Deus regnaret.

3a. Te lignum vitae,
praesignavit arca Noe,
perituro salutis
fore refugium
unicum saeculo.

3b. Te signum pacis
videndo pacti foederis
recordatur offensus
irasci nesciens
pater omnipotens.

4a. Tu, dulce signum,
anguem aeneum verum
Israelitas
igniti serpentis
a morsu damnosa curans
detulisti.

4b. Tuque pharetra
tensa venatione
suavissima
nos benedicenti
filios Isaac summo
obtulisti.

5a. Te quondam obediens bajulus
verus veri Abrahae filius,
gessit humeris
ipse mactandus,
sed verbi impassivi vice en
aries nostrae passibilis
carnis sacrificatur
haerens almae crucis vepribus.

5b. Hic botrus Cypri dilectissimus,
delatus coelo Israelitis,
solus torcular
crucis calcavit
amarae, ut electi sanguinem
uvae bibant meracissimum.
Jesu bone, nos illo
potu vivifico recrea.

6a. Fac dulce, marath
quod in deserto
lignum praemonstravit,
crucis tuae
meditatione
disciplinae jugum
et degustare
tecum calicem
contribulationis.

6b. Fac meabile,
ne nos involvat,
vorax mundi mare,
decantare
reconciliatos
salutari semper
et triumphali
cruci cantica
congratulationis.

7a. Salve, crux,
Jesu tam sancto
consecrata cruore.

7b. Salva nos,
pro nobis tanto
decorata decore.

8a. Devoti cum Heraclio
feramus in hoc saeculo
crucis imaginem.

8b. Qua stratus hostis jaceat,
supernae nobis pateat
porta Jerusalem;

9. Christianismi, Christe,
cum veneris
judicare
mundum universum,
tuoque crucis almae famulos
fac munimine gaudere.

Grad. ms. S. Agathae anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — Mel.: Ave praeclara maris stella. — 4a, 5 obtulisti A. — 5b, 1 dulcissimus A. — 5b, 2 Israeli B.

28. De sancta Cruce.

1a. Celebria solemnia
Celebrat ecclesia,

1b. Gaudet, quia sunt omnia
Plena crucis gloria.

2a. Serpens quod aeneus
Est erectus
Ad adspectus,
Crucis signat mysteria.

2b. Nam rebus typicis
Inumbrata,
Revelata
Crux claruit in gloria.

3a. Crux scalae summitas
Coelis par est,
Descensus, ascensus
Angelis hac est.

3b. Crux coeli civibus
Aequat ima,
Cum primis ut prima
Sunt novissima.

4a. Cruce pendens hostia
Mortis imperia
Triumphavit;

4b. Anguis suo sanguine
Purgans a crimine
Mundum lavit.

5a. Hostis subactus,
Nam patri factus
Placens Christus hostia.

5b. Hac sublimatus
Et immolatus
Ad se traxit omnia.

6a. Sanguine sunt signatae
Domus, quae sunt salvatae,
Angelus cum repente
Vastaret omnia.

6b. Reserat undas maris
Crux ligni salutaris
Moyse dividente
Cedunt maria.

7a. Coccina prodita
Raab non fuit perdita,

7b. Firmo sed vinculo
Dei juncta cum populo.

8a. Res mutavit vices,
Undas silices
Dant et aquae dulcorantur
Lignoque sanantur.

8b. Plebs, pestifera
Clade libera,
Caedibus non est oppressa,
Thau quibus impressa.

9a. Crux Romanis
Dedit ducibus
Victoriam.

9b. Thraces, Medos,
Persas subdit
Et Indiam.

10a. Romae naves mersit
Cum duce Maxentio.

10b. Crux triumphos dedit
Nobiles Heraclio,

11. Crux salus aeterna,
Pax superna.

Grad. ms. S. Agathae anni 1512. A. — Grad. ms. Crucigerorum saec. 15. Cod. Monasteriens. 199 (214) B. — 5b, 1 et sqq. fehlen B. 2a, 3 ad conspectus B.

29. In Paschate.

1. Haec est dies,
quam fecit pater
Christi perennis.

2a. De Styge
qua redit sol verus.

2b. Nunc omnes
laetemur in ea.

3a. In ea nam pascha nostrum
Christus immolatus est
pro nobis.

3b. Qui simul hostia fuit
et sacerdos et regum
rex solus.

4a. Cujus triumpho solvimur
vinculis tartarei
saevi tyranni.

4b. Cujusque dante gratia
filii Dei patris
esse valemus.

5a. Epulis hodie
paschamur,
quas non inflet
vetus fermentum.

5b. Azimae sed fiant
et miti
veritatis
melle sinceres.

6a. Te nunc poscimus,
omnium Deus
exercituum
et perpes imperator,

6b. Ut nos facias
per tuum natum,
mortis victorem,
victores barbarorum.

7a. Et quem sancta celebrat
jugiter melodiis
laus angelorum,

7b. Non nos vetet etiam
rabies perfida te
semper laudare,

8. Trine et indivise
Domine.

Miss. Ratzeburgense imp. s. l. et a. A. — Miss. Brandenburgense imp. Nurembergae 1494. B. — 1, 1 Haec dies est B. — 3b, 2 rex regum A. — 4a, 2 vinclis A. — 6b, 4 weist auf die Zeit der Slavenkriege.

30. In Festo Paschatis.

1a. Morte Christi celebrata
Adest nobis dies grata,
Comedamus azima,

1b. Rege victo tenebrarum
Ritus perit victimarum
Et est Christus victima.

2a. Sacerdotis manus tractat,
Quem crudelis lictor mactat
Et plebs mali conscia,

2b. Morti datur homo Deus.
Ut resurgat homo reus
Ad aeterna gaudia.

3a. Mors illius nostra vita,
Ejus morte mors avita
Jam meretur veniam;

3b. Nunc in illo delectare.
Qui est bonum singulare,
Rex apponat gratiam.

4a. Pascha novum immolatur,
Et peccator invitatur
Ad tergendas maculas,

4b. Morte Christi nos renati,
Properemus invitati
Ad coelestes epulas.

5a. Ovis ducta ad macellum
Nostrum in se tulit bellum
Ovem quaerens perditam,

5b. Gigas noster hostem stravit
Humerisque reportavit
Ovem sibi redditam.

6a. Qui sub morte tenebantur,
Vita duce liberantur,
Nuda gemunt tartara.

6b. Homo gaude sic reductus,
Consoletur tuus luctus
Dulci sono, cithara.

7a. Samson ille Gazam vastat
Et in monte crucis astat
Secum ferens spolia,

7b. Agnus noster portas fregit
Infernales et subegit
Regna mortis fortia.

8a. Israelem in Aegypto
Pharaone circumscripto
Serpens salvat aeneus,

8b. Sponsam suam ab inferno
Regno locans et superno
Noster traxit Orpheus.

9a. Eia paschalia
Recolamus gaudia,

9b. Nimia laetitia
Concrepet ecclesia.

10a. Nunc in mensa vitae ducis
Commedamus cum lactucis
Carnes agni mysticas,

10b. Toleremus et amara
Possessuri luce clara
Mansiones coelicas.

11a. Haec est, inquam, laeta dies,
Animarum grata quies
Et quam fecit Dominus;

11b. Exsultemus promissorum
Quantitatem praemiorum
Recepturi cominus.

12a. Sit laus Christo resurgenti,
Deo vivo et viventi
Per aeterna saecula;

12b. Eapropter mente pia
Decantemus Alleluia
Cordis voce sedula.

Trop. ms. S. Martialis. Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Paris 1139. — 6a, 3 demunt. — 6b, 1 gaude si. — 7b, 2 Infernalis. — 10a, 1 Hunc in mensa.

31. De Paschate.

1a. Illuxit dies,
quam fecit Dominus,
mortem devastans
et victor suis apparens
dilectoribus vivus.

1b. Primo Mariae,
dehinc apostolis,
docens scripturas,
cor aperiens, ut clausa
de ipso reserarent.

2a. Favent igitur
resurgenti
Christo cuncta gaudiis,
flores, segetes
redivivo
fructu vernant
et volucres gelu tristi
terso dulce jubilant.

2b. Lucet clarius
sol et luna,
morte Christi turbida,
tellus herbida
resurgenti
plaudit Christo,
quae tremula ejus morte
se casuram minitat.

3a. Ergo die ista
exsultemus,
qua nobis viam vitae
resurgens
patefecit Jesus.

3b. Astra, solum, mare
jucundentur
et cuncti gratulentur
in coelis
spiritales chori

5. Tonanti.

Miss. ms. Raitenpuchense saec. 15. Clm. Monacens. 12204 A. — Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511. B. — 2a, 7 gelu Christi B. — 2b, 7 tremulae A. — 2b, 8 causuram A; minitant AB. — 4a, 2 jucundent B.

32. Feria III. Paschatis.

1a. Cantu Christo diligenti
Jubilemus, qui redempti
Sumus ejus sanguine;

1b. Qui, cum patri sit aequalis
Deus, fieri mortalis
Voluit pro homine.

2a. De coeli missum solio
Verbum sine principio
Factum est in tempore,

2b. Vivificatur moriens,
Jam mortem subit Oriens
Pro mundi facinore.

3a. Hic est agnus ille Dei,
Quo justificantur rei,
Agnus inquam, quem Hebraei
Immolant ad vesperum.

3b. Cujus cruor munit postes,
Ut salventur inter hostes,
Qui post dies Pentecostes
Nil sentiant asperum.

4a. Ara crucis immolatur
Haec salutis hostia,
In sepulchro collocatur,
Surgit die tertia,
Miser homo reparatur
Data sibi venia.

4b. O quam lignum pretiosum,
Quo mors mortem diluit,
O sepulchrum gloriosum,
In quo vita jacuit,
Dum infernum tenebrosum
Frangens suos eruit.

5a. Princeps mortis quondam fortis
Dum in pace fuerat,

5b. Fortioris vinctus loris
Perdit, quos possederat.

6a. O triumphus inennarrabilis,
De superbo triumphans humilis
Distribuit spolia.

6b. Victor mortis solutis legibus
Redit suis receptus sedibus
Ad patrem cum gloria.

7a. Mira coelum laude sonat,
Mira namque Christus donat
Hominibus munera,

7b. Carnem diu captivatam
Hoste victo liberatam
Locat super aethera.

8a. Te rogamus ergo, Christe,
Ut repellas, quidquid triste
Suggerunt carnalia;

8b. Fac concives angelorum,
Regna nobis dans coelorum
Et aeterna gaudia.

Grad. ms. Capit. Olomucens. 195 saec. 14. A. — Miss. ms. Capit. Olomucens. 50 saec. 15. B. — Miss. ms. Olomucense saec. 15. Cod. bibl. publ. I. I. 6. C.

33. Feria V. Paschatis.

1a. Angelica reboat
symphonia

1b. Alogiens nimium
laetabunda,

2a. Rex Sabaoth morte victa
victor dum redit
ad superna,

2b. Et captivata caterva
felix penetrat
poli ampla.

3a. Occurrit palatinus
grex tympanizans Alleluja,

3b. Cherubim coetus omnis
plebs ac Jerosolymitana.

4a. Supera,
media
et ima applaudant Domino
cantica.

4b. Et nostra
te, Christe,
concrepent affabre tinnula
tympana.

5a. Placeantque tibi,
quaesumus,
famulorum cantica,

5b. Quatenus te pium
videre
mereamur in aethra.

6a. Tu nostra relaxans
pectora

6b. Uranica donans
gaudia

7. Pollens per saecula
cuncta.

Trop. ms. Nivernense saec. 11. Cod. Parisiens. 9449. A. — Antiph. et Grad. Nivernense saec. 12. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1235. zweimal B. C. — Mel. = Praefulgida dicito. — 2a, 1 morte vita A. — 3b, 2 plebs ab. A. — 4b, 1 sq. Te nostra te Christe C. — 5b, 3 in aethera. B.

34. De Ascensione DN.

1a. Ecce novum gaudium,
In quo pater omnium
Ad coeli palatium
Transfert unigenitum.

1b. Quem de pura virgine
Sub humana specie
Mediante pneumate
Genuit deifice.

2a. O mira solemnitas,
In qua diva caritas
Pandit, quae sit trinitas,
Quaeve diva unitas,

2b. Dum pater in filio
Et sancto paraclito
In coeli propatulo
Lucet absque nubilo.

3a. Hinc sanctorum animae,
Hinc voces angelicae
Psallunt dulci carmine:
Laus sit tibi, Kyrie.

3b. Nulla mens concipere
Potest nec vox promere,
Quantae sint deliciae
In domo tua, Domine.

4a. Ibi lux et claritas,
Splendor et amoenitas,
Mentium tranquillitas
Et amoris puritas.

4b. Gaudiorum unitas,
Voluptatum paritas,
Cordium jucunditas
Et miranda caritas.

5a. Amor et benignitas
Et bonorum largitas,
Olfactorum suavitas
Et optata castitas.

5b. Laudum assiduitas,
Odiorum raritas,
Sanitatum sanitas,
Horum perpetuitas.

6a. Hic sanctus sanctorum
Choris angelorum
Nec non electorum
Dat locum locorum.

6b. Ibi canticorum
Cantum dant sonorum
Ante suum thorum
Saeclis saeculorum.

7. O pater ingenite,
Fili unigenite.

Clm. Monacens. (ol. S. Emmerami) 14926. saec. 15. Mit Mel. — 1a, 2 In qua Hs. — 6b, 3 suum thronum Hs.

35. In festo Pentecostes.

1a. In valle miseriae
Jucundetur hodie
Novis donis gratiae
Cor cum ore,

1b. Dum linguarum specie
Replet ignis sacie
Doctores ecclesiae
Novo more.

2a. Lex quod vetus tacuit,
Ipsos loqui voluit,
Quos in linguis imbuit
Lex amoris.

2b. Nam indoctos docuit,
Ut repente sonuit,
Quod in monte tonuit
Lex timoris.

3a. Orbis mox in spatio
Verbo fantur vario
Super testimonio
Salvatoris;

3b. Fervent desiderio,
Frui Dei filio,
Gaudent de supplicio
Vi amoris.

4a. Mirabilis facula,
Quae succendit saecula
Pia per spiracula
Gratiarum.

4b. Dissolvit piacula,
Exclusit umbracula,
Detexit oracula
Prophetarum.

5a. Veni, sancte spiritus,
Nobis sis paraclitus,
Nos ut mundes funditus
A peccatis.

5b. Deitatis digitus
Amor summe placitus,
Nos fac frui coelitus
Cum beatis.

Miss. ms. Strigoniense saec. 15. Cod. bibl. publ. Salisburgens. V 1 B 23. A. — Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511. B. — 1a, 4 Cor et A. — 4a, 4 fehlt B. — 4b, 3 Detersit A.

36. Feria IV Pentecostes.

1. Christe, Salvator,
Jesu, El, Alpha
et Ω, eja.

2a. Elohim, Elohe,
Adonai, Sabaoth, Ia.

2b. Sadai, Robustus,
Kyrios, Elom, Fortis, Vita.

3a. Tetragrammaton,
Joth, Vau, Het,
Deus, Dominus, Via.

3b. Sol, Eje, Eser,
Messias,
qui est Soter, Veritas.

4a. Unctus homo, Usion,
Excelsus, Imago,
Magister, Figura.

4b. Mediator, Brachium,
Os, Verbum, Sacerdos,
Manus, Flos, Propheta.

5a. Primogenitus, Invisibilis,
Principium, Mons, Lapis,
Aries, Aquila.

5b. Emmanuel, Agnus, Ovis,
Hoedus,
Vitulus, Leo, Serpens,
Fundamentum, Petra.

6a. Panis, caro, vitis, ostium,
Sapientia.

6b. Lux, Splendor, Vitis, Oriens,
Fons,
Veritas, Janua.

7a. Incorruptibilis, Aeternus,
Immortalis, Incommutabilis,
Gloria.

7b. Impossibilis, Summus, Bonus,
Unigenitus, Virtus, Oriens,
Trinitas.

8a. Imploramus
supplices humiles
ab universis
majestatem tuam maximam

8b. Insidiis
defende zabuli
nosque custodi,
ut semper tua praeconia

9a. Referentes, denique
exsultantes laudibus
poli excelsa

9b. Conscendere, gaudere
in sanctorum civium
ibi agmina,

10a. Caritate jucunda
perfrui mereamurque
in gloria,

10b. Gratulanter te Deum
cernentes adoremusque
in gloria.

11. Laus tibi, honor
atque virtus
sit per infinita,
Amen, saecula.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 11508.

37. De corpore Christi.

1a. Laureata plebs fidelis,
Sacramenta Christi carnis
Sume, regis gloriae,

1b. Qui cum regnans sit in caelis,
Cum effectu suae mortis
Se praebet quotidie.

2a. Ut pretium pro peccatis
Fiat virtus passionis
Et augmentum gratiae,

2b. Missa confert ista nobis;
Ergo digne fit solemnis
Missae cultus hodie.

3a. Hoc signavit vitae lignum
Melchisedech panem vinum,
Ut placaret trinum-unum,
Offerens altissimo;

3b. Aser quoque pinguis panis
Delicias dans regibus,
Nam regalis est hic cibus
Pane sacratissimo.

4a. Et hoc quidem designavit
Agnus sine macula,
Quem edendum immolavit
Quondam lex Mosaica.

4b. Agnus legis jam cessavit,
Supervenit gratia,
Christi sanguis dum manavit
Mundi tollens crimina.

5a. Caro cujus tam serena
Nobis esca fit amoena
Fidei mysterio,

5b. Quam proinde manna caeli
Figuravit Israeli
Nobili praesagio.

6a. Esca fuit temporalis
In deserto datum manna,
Christus panis est perennis
Dans aeterna gaudia.

6b. Hic est panis salutaris,
Per quem datur vita nobis,
Hic est calix specialis,
Cujus potus gratia.

7a. Hic et esus pauperum,
Nullum quaerens pretium
Sed mentes fidelium,
Pacis praebens copiam.

7b. O dulce convivium
Supernorum civium,
In terris viaticum
Nos ducens ad patriam.

8a. Vitae via, lux perennis,
Satians refectio,
Christe, confer vitam nobis
Hoc sacro convivio.

8b. Ut aeterno cum supernis
Perfruamur gaudio,
Quod ostendet deitatis
Manifesta visio.

9a. Vive panis, vivax unda,
Vera vitis et fecunda,
Vitae da subsidia,

9b. Sic nos pasce, sic nos munda,
Ut a morte nos secunda
Tua salvet gratia.

10a. Jam effectus tuae mortis
Nos emundet a peccatis
Per missae mysteria;

10b. Summae templum trinitatis,
Sempiternam confer nobis
Gloriam in patria.

11a. Jesu, decus angelorum,
Spoliator infernorum
Humili victoria,

11b. Honor coeli, lux sanctorum,
Salus mundi, fons bonorum,
Tibi laus et gloria.

Grad. ms. S. Petri Salisburgens. a VII 20 saec. 14. add. saec. 14. A. — Hymn. et Sequent. S. Emmerami saec. 15. Cod. Monacens. 14667. B. — Cfr. Miss. Frisingense imp. 1579. — Str. 9 sqq. fehlen A, dieselben sind ausradiert, um die Sequenz Mundi renovatio nachtragen zu können. — Die Str. 9 und 11 erregen durch abweichende Behandlung des Reims den Verdacht der Interpolation; indessen ist Ähnliches auch schon in Str. 4 u. 5 zu beobachten, bei denen indes der Gedankengang eher für als gegen die Echtheit spricht, während bei Str. 9 und 11 das Gegenteil der Fall ist. Alles in allem bleibt die Sache eben zweifelhaft. — 1a, 2 carnis Christi B. — 3b, 1 pinguis cibus AB. — 5a, 1 Caro ejus A. — 6b, 2 nobis vita B.

38. De Corpore Christi.

1a. Nunc, fideles, jubilate
Tota mentis puritate
Praeclara solemnitate
Dominici corporis,

1b. Cujus alma caro cibus,
Sanguis sacer potus, quibus
Satiata digne tribus
Sordes linquit pectoris.

2a. Hoc coeleste condimentum,
Vitae fons et fulcimentum,
Virtutum fert incrementum
Pie degustantibus.

2b. Illos morbus non enervat,
Esus iste quos conservat
Et victores coacervat
Coelicis agminibus.

3a. In hoc quidem sacramento
Sumitur, ita memento,
Qui sub nostro tegumento
Natus fuit virgine;

3b. Christus Deus, homo verus,
Vivus, integer, sincerus,
Cujus cum populo clerus
Illustretur lumine.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — Mel. jedenfalls Verbum bonum.

39. De ss. Sacramento.

1. Victimae perenni laudes
immolant Christiani.

2a. Quam solemnis hostia
Deo, cujus gratia
Reconciliantur
peccatores;

2b. Cujus caro Domini
Cibus, potus homini
Fiunt, ut his Deo
regnet vivus.

3a. Hostia tam pia
Dux sit nobis in via,
Ut his pasti sacramentis
Cives simus Christi resurgentis.

3b. Angeli coelestes
Sacramenti sunt testes,
Quod non est opus humanum
Sed Dei virtus atque arcanum.

4a. Credendum est in hoc soli
fidei veraci
Non sophistarum
verbo fallaci.

4b. Pastor bone, panis vitae,
nos pasce, tuere
Plebique tuae
tu miserere.

Miss. ms. S. Nicolai de Campis saec. 14. Cod. Parisiens. 17314. add. saec. 15. — Mel. selbstverständlich Victimae paschali.

40. De ss. Sacramento.

1. Victimae corporis Christi
dent laudes Christiani

2a. Et sanguinis ejus,
Quo nos innocens patri
Reconciliavit
peccatores.

2b. Mortem vincens, vitam praebens
In coeli hierarchia
Collocat dextra nos
in paterna.

3a. Hoc corpus verendum
Et sanguinem mysticum
Reliquit nobis colendum
Et mundo corde percipiendum.

3b. Angelica vita
Per haec nobis reddita,
Si corpus rite sumatur
Et calix ejus digne bibatur.

4a. Istud corpus salvificum
Et sanguinem vivificum
Glorificemus
et pure tractemus,

4b. Ut possimus vita frui
Et corporis in gloria
Jesum videre
et conregnare.

Miss. ms. Andecense saec. 15. Clm. Monacens. 24002. A — Miss. ms. Benedictin. anni 1510. Cod. Palat. Vindobonens. 1871 B. — 2a, 1 Et sanguis A. — 2b, 1 Überschufs von einer Silbe. — 3a, 3 Relinquent B. — 3b, 1 sq. Angelicam vitam . . . redditam AB. — 3b, 3 Sic AB. — Mel. natürlich Victimae paschali.

41. In Dedicatione ecclesiae.

1a. Laetabundus
Exsultet fidelis chorus
Coeli curiae,

1b. Cum jucundus
Ornatur reginae thorus
Regi gloriae.

2a. In tali connubio
Nubit lappa lilio,
Soli stella,

2b. Cum miro consortio
Animae fit unio
Dei cella.

3a. Celebrantur hodie
Christi et ecclesiae
Castae nuptiae,

3b. Sicut jungit spiritum
Homo Deo subditum
Jugo gratiae.

4a. In hoc patrimonio
Caro Dei filio
Nupsit nobili,

4b. Ipse vero filius,
Summus et eximius
Cessit humili.

5a. Ima summus petiit
Et sponsam expetiit,
Quam de nigra gestiit
Candidare;

5b. Fecit, quod disposuit,
Quia foedam potuit,
Quando sibi placuit,
Emundare.

6a. Ancilla, propera,
Ut fias libera
Cum viro regnans
sceptigera.

6b. Sponsum considera,
Quem velat littera,
Ipsum revelat
fides vera.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. A. — Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm Monacens. 14667 B.

42. In Dedicatione ecclesiae.

1a. Haec est domus Domini,
Consecrata nomini
Creatoris omnium;

1b. Haec in scala panditur,
In qua sursum scanditur
Juxta Jacob somnium.

2a. Ad hanc gentes confluunt,
In hac dona defluunt
Spiritalis gratiae,

2b. Panem, quem hic edimus,
Christi carnem credimus,
Qui saginat satie.

3a. Hic coeleste poculum
Salutari populum
Sacrat oblectamine,

3b. Angeli concivium
Celebrant convivium
Pio visitamine.

4a. Hic, quod pie petitur,
Largiente metitur
Deo nihilominus,

4b. Hic quaesitor reperit
Coeli lumen, aperit
Hic pulsanti Dominus.

5a. Laus usiae simplici,
Sed personae triplici
Jugiter hic panditur;

5b. Hic in Dei gloria
Patriae memoria
Mens devota tangitur.

Miss. ms. S. Galli 337 b. saec. 15. A. — Miss. Curiense imp. 1497 B. — Mel. jedenfalls: Veni sancte spiritus. — 2a, 2 depluunt B. — 4a, 3 Deo fehlt B. — 4b, 1 quaesita B. — 5b, 1 Sic in Dei B.

43. In Dedicatione ecclesiae.

1. Concinens jubila,
concio socia,

2a. Laudesque canora
modulando musica

2b. Suave sonora
fac haec penetralia.

3a. Quae hodie sacrata
illi, quem nulla

3b. Fata claudunt, gaudia
innuunt nostra

4a. Jam esse Christiana
templum Dei agmina,

4b. Dicta apostolica
comprobant veracia.

5a. Quod per se majestas ipsa
dedicat altissima,

5b. Cum fide purgans sincera
humana praecordia

6a. Flamine facit
proprio flammantia

6b. Invicem vera
caritatis copula.

7a. Ut his lapidibus
vivis una
templi surgat machina,

7b. In quo de singulis
complacita
viva fragret hostia.

8a. Haec est illa
Hierusalem sancta
de coelo descendere visa

8b. Tamquam sponsa
viro adornata,
quae est et virgo ecclesia.

9a. Quae Christi est corpus,
civitas,
domus, templum et sponsa,

9b. Justus quisque membrum,
hostia,
lapis, proles, incola.

10a. Quibus angelica
turma consocia
perficietur
domus illa coelica,

10b. Cujus familia
Deum in saecula
Laudando vivet
largitori obnoxia.

11a. Gaudeant nostra intima
atque pro tanta gratia
largitori obnoxia
obnixe
grata rependant debita.

11b. Pangat igitur vox nostra,
ut laudum reddendo vota
simul cum patre devota
plena jam
coepta copiamus dona.

12a. Ergo, bone rex, in dextra
patris beata
Christe regna tenes, quae casta

12b. Sponsa tibi parit tua,
tecum superna
haereditate nobilita.

13a. Ut quos fides vera
coaedificat una,

13b. In eis gloria
perpes habitet tua

14. Amen, fiat, Alleluja.

Miss. ms. Beccense saec. 13. Cod. Parisiens. 1105. Mit Mel.

44. Diebus dominicis.

1a. Stans a longe publicanus
Flectit genu, cor et manus
Erigit ad supera,

1b. Parce, inquit, mihi Deus;
Sese jactat Pharisaeus
Stans ex parte altera.

2a. Sed pensator meritorum
Deus, qui solus scit, quorum
Misereri debeat,

2b. Non audito Pharisaeo
Facit, ut plus justus eo
Publicanus redeat.

3a. Hic ab illo supplantatur,
Dum sinistra cancellatur,
Locum subit dexterae,

3b. Sic et ordo permutatur
Apud Deum, qui placatur
Non verbo sed opere.

4a. Nos invitat hoc exemplum,
Ut intremus Christi templum
Devoti et humiles;

4b. Detque nobis amor Christi,
Ut hinc exeamus isti
Publicano similes.

Miss. ms. Fossatense saec 14. Cod. Parisiens. 12060.

II.

DE BEATA.

45. De Conceptione BMV.

1a. Ad honorem messiae,
Qui natus est Mariae,
Cantetur egregie
Praesens prosa.

1b. Bene plena gaudio
Stat mater a filio,
Cujus est conceptio
Gloriosa.

2a. Concepta carnaliter,
Sancta spiritaliter,
Manet aeternaliter
Pretiosa.

2b. Pro cujus virtutibus
Est auctor in omnibus
Unitas stans in tribus
Generosa.

3a. Cujus incarnatio
Est nostra salvatio,
Criminum ablutio
Nominosa.

3b. Finis est miseriae,
Initium gloriae
Et omnis laetitiae,
Vernans rosa.

4a. Gaudeat ecclesia
Pro tanta laetitia,
Quam dat nobis Maria,
Vitae glosa.

4b. Hodie concipitur,
Per quam nobis dabitur,
Quo pestis damnabitur
Odiosa.

5a. Jesus finis omnium,
Finis et principium
Et virtus fidelium
Gratiosa.

5b. Carissima domina,
Suscipe precamina,
Nostra dele crimina,
Gloriosa.

6. Karolo qui gratiam
Regi det et gloriam,
Regina sit etiam
Augmentosa.

Miss. ms. Trecense saec. 15. Cod. Parisiens. 865. — 3b, 2 et gloriae. — 5a, 1 Jesus est finis.

46. De Nativitate BMV.

1a. Epithalamica
dic sponso cantica,
Intus quae concipis,
dic foris gaudia,
Et nos laetificans
de sponso nuntia,
Cujus te refovet
semper praesentia.

1b. Adolescentulae,
vos chorum ducite,
Cum haec praecinerit,
et vos succinite,
Amici sponsi, vos
vocarunt nuptiae,
Et novae modulos
aptemus dominae.

2a. In montibus
hic ecce saliens,
Ecce venit
colla transsiliens,
Per fenestram
ad me respiciens,
Per cancellas
dixit prospiciens:
Amica, surge, propera,
Columba nitens, advola.

2b. Horrens enim
hiems jam transiit,
Gravis imber
recedens abiit,
Ver amoenum
terrae aparuit,
Parent flores
et turtur cecinit:
Amica, surge, propera,
Columba nitens, advola.

3a. Rex in accubitu
jam se contulerat,
Et mea redolens
narda spiraverat,
In hortum veneram,
in quem descenderat,
At ille transiens
jam declinaverat.

3b. Per noctem igitur
hunc quaerens exeo,
Huc, illuc anxia
quaerendo cursito,
Occurrunt vigiles,
ardenti studio
Quos cum transieram,
sponsum invenio.

4a. Jam teneo,
quod optaveram;
Jam rideo,
quae jam fleveram.

4b. Plus doleo,
plus amaveram;
Plus gaudeo,
plus dolueram.

5a. Nocte flevi, mane risi,
Flevi nocte, risi mane. * *
* *
Noctem insomnem
*
amor duxerat, * *
Quem venientem * *
amor fecerat.

5b. Dilatione
votum creverat,
Donec amantem
amans visitat.

Planctus nocte, plausus die,
Nocte planctus, die plausus.

6a. Eja nunc, comites
et Sion filiae,
Ad sponsae cantica
psalmum adnectite,

6b. Quod moestis reddita
sponsi praesentia
Convertit elegos
nostros in cantica.

7a. Quam fecit Dominus,
haec est dies;
Quam exspectavimus,
haec est dies;
Quam vere risimus,
haec est dies!

7b. Hostes quae subruit,
haec est dies;
Quam psalmus praecinit,
haec est dies;
Quae sponsam suscipit,
haec est dies!

8. Quae cuncta reparat,
haec est dies;
Veris amoenitas
haec est dies;
Vitaeque novitas
haec est dies;
Quam fecit Dominus,
haec est dies!

Brev. ms. Biterrense saec. 15. Cod. Parisiens. 1059. — Das Brevier enthält diese durch poetischen Schwung und sorgfältige Form gleich ausgezeichnete Prose zweimal, zum Feste der Empfängnis und zu dem der Geburt Mariä. Dafs dieselbe Sequenz im eigentlichen Sinne — nicht blofs verbetum — ist, beweist neben ihrem Umfange der Umstand, dafs auch andere Sequenzen, z. B. A rea virga, hier als Tropen benutzt werden.

47. In Nativitate BMV.

1. Virgo es sacra,

2a. O genitrix
Maria, stella
maris et fulgida;

2b. Te famina
olim jam vatum
dixerant venturam.

3a. Ex Jesse egressa
radice, puerpera
Dominum paritura

3b. Nec non et regia
Davidis prosapia,
fulgens ut sol et luna.

4a. Hodie te, virgo benigna,
coelorum reboant agmina
mundo natum,

4b. Atque tellus rite globosa
omnis recinunt laudiflua
cantica.

5a. Quae polorum
viscera sacra
regem gestans in tua,

5b. Ante partum
virgo refulgens
et post partem integra.

6a. Tu nostra laxa
vincula dira,
o regina,
virginum lucerna.

6b. Pro nobis roga
filium alta
Deum pium
sedulo sub astris.

7a. Ut suos famulos
conservet,
protegat ac foveat,

7b. Donando misertus
coelorum
regna semper praeclara.

8a. Per saecula cuncta
atque ei carmina modulemur

8b. Sacra in gloria
gaudentes aeterna, diu viventes

9. Ac jucundantes
per tempora longa.

Miss. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — 3a, 3 parituram.

48. De Praesentatione BMV.

1a. Ab aeterno disponente,
Sempiterna providente
Dei sapientia.

1b. Uno nexu conjugatis
Joachim et Anna gratis
Juga sunt sterilia.

2a. Ex affectu cordis toto
Duo et fideli voto
Se strinxerunt pariter,

2b. Mox si prolem illis dare
Velit, illam dedicare
In templo perenniter.

3a. Angelus mox adstitit,
Qui utrumque docuit
Sacra vota suscepta;

3b. Trinitatis gratia
Concipitur filia
Omni carens macula.

4a. In utero consecratur,
Miro modo generatur,
Gignit mirabilius

4b. Altissimi patris natum
Virgo manens, qui reatum
Mundi tollit citius.

5a. O quam mirabilis
Et quam laudabilis
Annae fecunditas,

5b. Dum prolem edidit,
Quae mater meruit
Esse et filia.

6a. Benedicta virgo nata
Templo trima praesentata
In ter quinis gradibus,

6b. Quos erecta mox ascendit,
Fulta fide apprehendit
Templi penetralia.

7a. O quam digne sibi dari
Diem hunc et consecrari
Res inspecta praedicat,

7b. Universa tunc refecit,
Dum in matre, qui nos fecit,
Complet opus gratiae.

8a. Ecce virgo singularis,
Quanta laude sublimaris,
Quanta fulges gloria;

8b. Ergo nos sic tuearis,
Ut fructu, quo gloriaris,
Fruamur in patria.

Grad. ms. S. Agathae anni 1512. — Mel.: Ave mundi spes Maria.

49. De Annuntiatione BMV.

1a. Gabrielis
suscepit nuntia
Virgo plena gratia;

1b. Genitorem
concepit filia,
Parit viri nescia.

2a. Felix puerperium
Angelis est gaudium,
Miseris remedium
Mortalibus;

2b. Per quod mors destruitur,
Evae culpa tollitur,
Paradisus redditur
Exsulibus.

3a. Declarantur signa legis,
Haec est thronus summi regis,
Porta clausa Domini.

3b. Virga virens et pertingens,
Sine rore fructum ferens
Similatur virgini.

4a. Haec est fons dogmatum
Et domus aromatum.

4b. Rosa convallium
Singulare lilium.

5a. O mater, o virgo,
Sancti spiritus
Nobile sacrarium.

5b. Fons horti, lux mundi,
Nostri gemitus
Unicum solatium.

6a. Tu spes una desperatis,
Pia mater pietatis,
Speciali castitatis
Gaudes privilegio.

6b. O Maria, stella maris,
Dignitate singularis,
Tu, quae mundo dominaris,
Preces offer filio.

7. Ut in praesenti gratiam,
Post nobis det gloriam.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisiens. 10487. — 4b, 2 Et singulare.

50. De Annunciatione BMV.

1. Gabrieli coelesti nuntio
Jungatur haec concio,

2b. Dicens: Ave Maria,
Cujus ad imperia
Coelum, terra, maria
Genu flectunt.

2b. Stupent, tuum uterum
Profudisse tenerum,
Deum tamen puerum,
Mater virgo.

3a. Quis te cernens hunc lactare
Fletus posset temperare
Dono tactus pueri?

3b. Quam praedulces illae mammae,
Quarum stillis illae flammae
Restinguuntur inferi.

4a. Mirantur aethera,
Panni tergunt scelera.

4b. Infantis lacrimae,
Sordes lavant animae.

5a. O puer, o lactens,
O fili virginis,
Dei patris unice,

5b. Qui es dux, qui es lux,
Qui es pax hominis,
Supplicantes respice.

6a. Clarum sidus navigantum,
Callis rectus non errantum,
Redde gratae ac beatae
Nos patriae.

6b. In qua regem in splendore
Et te matrem in decore
Sempiternae contemplemur
Gloriae.

7. Per aeterna saecula.

Grad. ms. Longoretense saec. 13. Cod. Parisien. 10511 A. — Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 135 B. — 3a, 2 possit A. — 5a, 1 lactans A.

51. De Annunciatione BMV.

1a. Angelus ad virginem
Subintrans in conclave,
Virginis formidinem
Demulcens inquit: Ave;
Ave regina virginum,
Coeli terraeque dominum
Concipies
Et paries
Intacta,
Salutem hominum
Tu coeli porta facta,
Medela criminum.

1b. Quomodo conciperem,
Quae virum non cognovi?
Qualiter infringerem,
Quae firma mente vovi?
Spiritus sancti gratia
Perficiet haec omnia,
Ne timeas
Sed gaudeas
Secura,
Quod castimonia
Manebit in te pura
Dei potentia.

2a. Ad haec virgo nobilis
Respondens inquit ei:
Servula sum humilis
Omnipotentis Dei,
Tibi coelesti nuntio,
Tanti secreti conscio,
Consentiens
Et cupiens,
Videre
Factum, quod audio,
Parata sum parere
Dei consilio.

2b. Angelus disparuit
Et statim puellaris
Uterus intumuit
Vi partus virginalis.
Qui circumdatus utero
Novem mensium numero
Hinc exiit
Et iniit
Conflictum,
Affigens humero
Crucem, quo dedit ictum
Hosti mortifero.

3. Eja mater Domini,
Quae pacem reddidisti
Angelo et homini,
Cum Christum genuisti,
Tuum exora filium,
Ut nobis se propitium
Exhibeat
Et deleat
Reata,
Praestans auxilium,
Vita frui beata
Post hoc exsilium.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. — 1a, 4 inquit ei.

52. De Visitatione BMV.

1a. In his solemniis
Visitationis
Mariae Virginis
Dicat plebs fidelis:
O mundi spes, ave!

1b. Mater humilium
Vae tulit gentium,
Dedit, dum fit pium
Ave per angelum,
Et pro Eva Ave.

2a. Nempe pro femina
Redditur femina,
Prudens pro fatua,
Mitis pro superba,
Virgo pro lasciva.

2b. Quae mortem abstulit,
Quam illa intulit,
Et, quam haec perdidit,
Vitam restituit
Deumque placavit.

3a. Cum plena salute
Ventre sis et ore,
Dic prior cognatae:
Salus venit ad te,
Quod est dictum Salve.

3b. Respondeat, Ave
Maria, nam per te
Fugatur omne vae,
Quod ex muliere
Venit orbi terrae.

4a. Exsurgens festina
Visitans montana,
Clamat et cognata,
Quod sis gravidata
Sed viri nescia.

4b. Nam partum virgini,
Spiritum sterili,
Gaudium infanti
Deus dat, angeli
Congaudent homini.

5a. Eja, virgo pia,
Misce sata tria:
Deum peccatori,
Gratiam homini,
Nos aeternitati.

5b. Et a miseria
Duc ad coelestia,
Angelis socia
Atque perpetua
Da frui gloria.

Grad. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. A. — Sequent. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. C. — Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 14. add. saec. 15. D. — Miss. Lubicense imp. s. l. et a. E. — Miss. Brandenburgense imp. Nurembergae 1494. F. — Miss. Brandenburgense imp. Basileae 1510. G. — Mel.: Mittit ad Virginem AB. — 2b, 1 depulit FG. — 3b, 1 sq. Respondeat Maria ave nam per te fugatur E. — In FG lautet die Sequenz von Str. 4a an: 4a. Exsurgens festina | Visitans montana | Ut virtutum alta | Petant quos infima | Fovent peritura. — 4b. Fuit tibi data | Divinitus nota | Exclamat cognata | Quod sis gravidata | Sed viri nescia. — 5a. En partum virgini etc. — 5b. Et cum esset homo | Exsul a gaudio | Jam jungitur Deo | Tripudiat ergo | Infans in utero. — 6a. Eja virgo pia etc. — 6b. Tui memoriam | Agentes in via | Tecum post tristia | Ad vera gaudia | Perduc, o Maria.

53. In Visitatione BMV.

1a. Mittit ad sterilem
Non quemvis nuntium
Sed suum angelum
Luce refulgentem
Amator hominis.

1b Miratur et credit
Et laeta concipit
Dei genitricem,
Quam gaudens peperit
Cunctis amabilem.

2a. Virgo singularis
Manet in abdito
Mentis, servit Deo
Canticis et hymnis
Mundo profutura.

2b. Castum propositum
Voto confirmavit,
Angelos meretur
Habere consortes
Nostra reparatrix.

3a. A summo cardine
Mittit archangelum,
Audit et suscipit
Puella nuntium,
Credit et concipit.

3b. Festinat gravida
Virgo puerpera,
Visitat sterilem
Matrem praecursoris,
Res ineffabilis.

4a. Mundi redemptorem
Peperit intacta,
Gaudium angelis,
Pretium hominum
Victisque triumphum.

4b. Humilis infantem
Deo repraesentat,
Illi munus offert,
Quod lex praceperat,
Hoc senex excipit.

5a. Mundi dominatrix,
Choros angelorum
Transcendit assumpta,
Regina coelorum,
Dei mater alma.

5b. Illic hanc cathedrat
Virginem filius,
Imponit coronam
Super caput ejus
Ad gloriam Dei.

6a. Ista mirifica
Plebs tua celebrat,
Tibi mente psallit
Et voce jubilat,
Mater orphanorum.

6b. Pro nobis obtine,
Genitrix, veniam,
Reatum dilue
Et dona patriam
In arce siderum.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisien. 11592. Add. saec. 15. — Der Inhalt der Sequenz hat mit dem Feste der Heimsuchung keinerlei Berührung. — Mel. jedenfalls = Mittit ad virginem.

54. De Compassione BMV.

1. Salve Maria,
Christi parens
intacta, gladio
doloris intus transfixa

2a. Quem Simeon quondam
corde praesago
cecinit futurum
tibi, qui tenuit gaudens
dulcem filium
suis in ulnis.

2b. Tuque in cubili
pectoris casti
verba haec servabas,
intus tamen ruminabas
valde pudenter,
virgo beata.

3a. At ubi natum
Herodes statuit tuum
trucidare, petisti
Aegyptum passura
triste exsilium.

3b. Nec brevi mora
fovit te tellus hospita
non oblitam indigna
tyranni odia
quaerentis filium.

4a. Post tui tandem
ex Aegypto reditum
amissum triduo
quaesisti natum
lacrimis faciem rigans
speciosam.

4b. Augentur post haec,
o mater, angustiae,
ubi persequuntur
agnum Judaei,
sanguinem ejus ut lupi
sitientes.

5a. Hinc dum tristis
oravit ad patrem,
discipuli
dolis est traditus,
vincitur idem,
quem es enixa
propitiationis agnus
regnans cum patre
aeternaliter,
pro nobis immolandus
in ara crucis poenaliter

5b. Hinc captus heu
ut latro ducitur,
blasphematur
atque conspuitur,
suffert alapas
atque flagella,
spinas clavos et crucem flensque
vidisti mortem
diram filii;
ora, virgo, illius
nos sacro sanguine ablui.

6a. Fac tecum quoque
vulnera Jesu
moesti speculemur,
fleamus plangamusque semper,
tanti memoriam
beneficii pectoris
in secreto
contineamus.

6b. Fac nos, petimus,
hoc obtinere,
quod genitor bonus,
quod natus intendebat pius,
et quod mater sancta
humano generi lapso
stans sub cruce
supplex optabas.

7a. Audi nos
propter vulnera
dulcis nati, Maria.

7b. Salva nos,
Jesu, pro quibus
supplicat mater pia.

8a. Da crucis esse socios,
quos mundi fallens
vanitas effecit
impios.

8b. Ut in aeterna gloria
tibi victori
mortis conregnemus
Domino.

9. Quem pater ante
saecula genuit,
quem virgo prorsus
inviolata
mortali circumamictum carne
in orbem istum duxit.

Brev. Havelbergense imp. Lipsiae 1518 A. — Diurn. Caminense imp. Lipsiae 1519. B. — 5b, 10 nos illius B. — Die Sequenz ist auf das Schema der Prosa Ave praeclara gebaut, aber nicht ohne Abweichungen, z. B. in Str. 8 und 9.

55. De Compassione BMV.

1a. Gemebundus
Mariae decantet clerus
Voce pia,

2a. Angelus consilii
Oblatus Deo patri,
Sol de stella;

3a. Fugit mater odium
Herodis in Aegyptum
Pari forma,

4a. Cedrus alta balsami
Perdit mater unicum
Valle nostra,

5a. Mater cernit filium
Et crucis patibulum,
Oculorum rivulis
Erat caeca.

6a. Dilectrix unica,
Jam vera orphana
Natum sepelit,
Gens misera.

1b. Quam confixit
Novus dolor, verus amor,
Res miranda.

2b. Simeonem adiens,
Nati poenam audiens,
Voce clara.

3b. Paupertatem tenuit,
Mater parum habuit
Haec corrupta.

4b. Verbum patris coelici
Portat crucem debili
Carne sumpta.

5b. Sinum pandit filio.
Ipsum volvit linteo
Multis cum gemitibus,
Haec praedicta.

6b. Frater, considera,
Haec est miseria,
Quantum haec pertulit
Puerpera.

Miss. ms. Altovadense 21 saec. 15 A. — Miss. Paulinorum imp. Venetiis 1537. B. — Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerani saec. 15. Clm. Monacen. 14667 C. — Miss. Salisburgense imp. 1510. D. — 1b, 3 fehlt A. — 4a, 2 Perdidit ABD.

56. De Compassione BMV.

1a. Verbum patris aeternatum,
Ex Maria incarnatum,
Laudet nostra concio,

2a. Mirum virgo profert florem,
Granum fulvum in decorem
Pro parentum crimine,

3a. Turpi turba nam velatur

Ac a Juda osculatur
Matre sancta nescia,

4a. Corda simul quatiuntur,
Haec horrenda dum panduntur,
Agon ingens properat;

5a. Mater, Martha, Magdalena
Simul petunt fide plena
Atria pontificis,

1b. Dulcis auster nam perflavit.
Aquilonem dum prostravit
Spiritali nuntio.

2b. Quod contusum et expressum
Mente pura indefessum
Fera gens fert minime.

3b. Redempta mox Johannes sindone
Bethaniam adivit propere,
Flenda nova nuntiat.

4b. Deitatem vanitas,
Mitem turbat feritas,
Ferme fides haesitat.

5b. Patris splendor quo turbatur,
Rictus oris demonstratur
Artubus deificis.

6a. Sancta cervix castigatur,
Ut peccator redimatur
Culpae ruptis vinculis,

6b. Diva mater dum respexit,
Vinctum, caesum, quem dilexit,
Ac turbatum sputulis.

7a. Gemit, plangit praeamare,
Mallens caro properare
Nequit prae complicibus,

7b. Crucis morti dum addictus
Christus princeps benedictus
Exit crucis bajulus.

8a. Qui dum matrem intuetur
Ac pudice reveretur,
Cadit facietenus,

8b. Nam flagellis tormentatus,
Nocte, die castigatus
Expers est a viribus.

9a. Demum surgit crine tractus,
Pugno mactus, clavo tactus
Ab infecta turmula;

9b. Non est dolor neque poena
Compar huic, quam serena
Tulit cum decentia.

10a. Carne Christi conclavata,
In agone tormentata,
Mater sancta commendata
Caro est discipulo;

10b. Quae dum vidit moriturum
Ac a mundo recessurum
Jesum, optat, hunc daturum
Protectorem populo.

11a. Fili, dulcor supernorum,
Quamvis plenus tormentorum,
Curam gere orphanorum
In valle miseriae.

11b. Non te linquam, pia mater,
Vocat me e mundo pater,
Tu, matrona et commater
Apexque clementiae.

12a. Ergo mater et matrona,
Coeli terraeque corona,
Confer nobis Christi dona,
Cuncta sistunt in te bona
Sempiterni delubri.

12b. Es quae virgo coeli porta,
De qua vera lux est orta,
In agone nos conforta,
Ut a seris et a porta
Eruamur inferi.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. A. — Miss. Lubicense imp. s. l. et a. B. — Mel. jedenfalls Laudes crucis.

57. De Doloribus BMV.

1a. Salve virgo generosa
Et regina gloriosa
Coelestis militiae,

1b. Praeelecta vernans rosa,
Mater quondam dolorosa
In valle tristitiae.

2a. Ferit gladius doloris
Plenum divi cor amoris
Senis vaticinio

2b. Complectentis sacram prolem,
Hinc sensisti verbi molem
Pectoris in scrinio.

3a. Ast Herode saeviente
Dulcem natum tu repente,
Virgo mater tenera,

3b. In Aegyptum pertulisti
Per desertum et nutristi,
Qui creavit aethera.

4a. Inde quaesiisti filium
Florentem sicut lilium
Doctorum in medio

4b. Anno ejus duodeno,
Plenum dogmate sereno,
Jam amissum triduo.

5a. Captum, caesum, coronatum,
Morti sciens judicatum,
Videns in angustiis,

6a. Ades cruci redimentis
Jesu flentis, morientis
Transfixa carne pura;

7a. Hora tandem vespertina
Mundi clara medicina
Jam exstincta redditur

8a. In sepulchro collocatur,
Cor maternum anxiatur,
Cum illic abigeris;

5b. Ligno crucis oneratum,
Se dum graditur oblatum
Pro nostris flagitiis.

6b. Dolores, quos parturiens
Evasisti, jam sustinens
Extortos cum usura.

7b. Tibi matri deplangenti,
Corpus fossum intuenti,
Dum in sinu volvitur.

8b. Suscipe nos commendatos,
Dulci filio fac gratos
Et conjunge superis.

Miss. ms. S. Floriani XI 470. saec. 15. A. — Miss. ms. Claustroneoburgense 617. saec. 15. B. — Grad. ms. Pataviense saec. 15. Cod. Palatin. Vindobonens. 3787. C. — Miss. Salisburgense imp. Vindobonae 1506. D. — Miss. Praemonstratense imp. Parisiis 1578. E. — 2a, 2 divini amoris C. — 2b, 2 Exhinc sensisti C. — Str. 4b nur in E; in allen anderen Quellen ist 4a ohne Gegenstrophe; und in der That verstöfst 4b, 3 gegen die sonst beobachtete Reinheit des männlichen Reims.

58. De beata Maria Virgine.

Tempore paschali.

1a. Stabat juxta Christi crucem,
Stabat videns vitae ducem
Vitae valefacere,

2a. Stabat virgo spectans crucem
Et utramque pati lucem,
Sed plus suam doluit,

3a. Intus cruci conclavatur,
Intus sui jugulatur
Mater agni gladio,

4a. Modo manus, modo latus,
Modo ferro pes foratus
Oculis resumitur,

5a. Os verendum litum sputis
Et flagellis rupta cutis
Et tot rivi sanguinis,

6a. Tempus nacta trux natura
Nunc exposcit sua jura,
Nunc dolores acuit,

7a. Nunc, nunc parit, nunc scit vere,
Quam maternum sit dolere,
Quam amarum parere,

1b. Stabat mater nec jam mater,
Et quid sit eventus ater,
Novo novit funere.

2b. Ista stabat, hic pendebat,
Et quod foris hic ferebat,
Intus haec sustinuit.

3b. Intus martyr consecratur,
Intus tota concrematur
Amoris incendio.

4b. Modo caput spinis tutum,
Cujus orbis totus nutum
Et sentit et sequitur.

5b. Probra, risus et quae restant,
Orbitati tela praestant
Et dolori virginis.

6b. Nunc extorquet cum usura
Gemitus, quos paritura
Naturae detinuit.

7b. Nunc se dolor orbitati
Dilatus in partu nati
Praesentat in funere.

8a. Nunc fit mater, sed doloris,
Servat tamen hic pudoris
Virginalis gratiam,

8b. Nam pudicos gestus foris
Non deflorat vis doloris
Intus urens anxiam.

9a. Triduanus ergo fletus
Laeta demum est deletus
Surgentis victoria,

9b. Laeta lucet spes dolenti,
Leto namque resurgenti
Conresurgunt omnia.

10a. Christi novus hic natalis
Formam partus virginalis
Clauso servat tumulo,

10b. Hinc processit, hinc surrexit,
Hinc et inde Christus exit
Intacto signaculo.

11a. Eja mater, eja laeta,
Fletus tui nox expleta
Lucescit in gaudium,

11b. Nostrae quoque laetum mane
Nocti plus quam triduanae
Tuum redde filium.

Miss. ms. Secoviense saec. 14. in. Cod. Graecen. 456. A. — Miss. ms. Voraviense 35. saec. 14. B. — Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 135. C. — Miss. ms. Claustroneoburgense 614. saec. 14. D. — Miss. ms. Claustroneoburgense 71. saec. 15. E. — 1a, 2 Mundi ducem C. — 3b, 1 Intus mater DE. — 5a, 1 lutum sputis DE. — 5b, 2 Orbi toti DE. — 6a, 1 nunc natura DE. — 6b, 3 Natura C. — 8a, 1 Nunc scit mater vim doloris C. — 9b, 2 Nato namque C; leto = a leto. — Die Mel. bieten A in Neumen, C in Noten.

59. De beata Maria Virgine.

Tempore paschali.

1a. Stabat juxta Christi crucem
Videns pati veram lucem
Mater regis omnium;

1b. Vidit caput coronatum
Spinis, latus perforatum,
Vidit mori filium.

2a. Vidit corpus flagellari,
Manus, pedes perforari
Mitis a crudelibus,

2b. Vidit caput inclinatum,
Totum corpus cruentatum
Pastoris pro ovibus.

3a. Vidit potum felle mixtum,
Natum suum crucifixum
Gubernantem omnia,

3b. Ipsum pati haec flagella
Vidit mater et puella,
Vidit et opprobria.

4a. Audit virgo haec dicentem
Natum suum innocentem:
Ecce mater, filius.

4b. Pati virgo vidit natum,
Dicentem: Est consummatum,
Et sic transit gladius.

5a. In dolore tunc fuisti,
Virgo mater, dum vidisti
Mori tuum filium,

5b. Dolor ingens dolor ille,
Dicent sancti plus quam mille,
Praecessit martyrium.

6a. Virgo mitis, virgo pia,
Spes reorum, vitae via,
Virgo plena gratia,

6b. Roga natum et implora,
Servis tuis sine mora
Nobis dari gaudia.

Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Strigoniense? saec. 15. Cod. Salisburgen. (bibl. publ.) V 1 B 23. B. — Miss. Aboense imp. Lubecae 1488. C. — 1a, 1 Stabat virgo juxta B. — 2a, 3 Vinctum a crudelibus C. — 4a, 1 Vidit virgo AC. — 4b, 1 vidit virgo AC. — 5a, 1 tu fuisti AB. — 6b, 1 Jube natum AC.

60. De Gaudiis BMV.

1a. Gaude, virgo gloriosa,
Ex stirpe nata Davidica,
Scripturarum vera glosa,
Et pecatorum spes, Maria.

1b. Praebe laudes personare.
Gaudia tua decantare.
Nulla vox nec lingua quare
Plene te sufficit laudare.

2a. Gaude, cum angelo faris,
A pneumate fecundaris,
Lucidior es stella maris
Et verus splendor solaris.

2b. Ave cum gratia plena
Cepisti mente serena
Et concepisti filium,
O quantum tibi gaudium.

3a. Gaude. Engaddina vitis,
Culta pulchris margaritis,
Botrum dulcem paris, mitis,
Fugantem malum aspidis.

3b. Porta tunc Ezechielis
Clausa fuisti fidelis,
Quando creator de caelis
Exivit claustris non laesis.

4a. Gaude, quod tres magi sagi
Tribus donis bonis quaerunt,
Auram, thus, myrrham ferentes,

4b. Deum verum, natum gratum,
Tuum, suum regem, legem
Viae a stella rimantes.

5a. Gaude, quod ad templum isti,
Natum tuum obtulisti,
A vidua didicisti
Et a propheta audisti

5b. Benedictionem dictam;
Suspendamus prophetiam
De laesione gladii
Jam tempore gaudii.

6a. Gaude, Christi victoria
Figitur in memoria,
Cum leo de tribu Juda
Surgit a mundi scoria.

6b. Contra Gabaon sol stetit,
Cum Christus victor extitit,
Phlegetontis antra trivit,
Dum a morte resurrexit.

7a. Gaudent supernorum cives,
Quando natus tuus dives
Mox aethera transilivit
Arcem coelique transcendit.

7b. Tibi, o Virgo Maria,
Ingentia tunc gaudia
Per filium sunt impressa.
Qui transvolavit aethera.

8a. Gaude, virgo, quater seni
Tibi psallunt laude pleni,
In ascensu tuo leni
Ad coelos, dic mihi: veni

8b. Ad tam dulcia gaudia
Atque sonora cantica;
Sic nos barathri squalida
Non trucidant per saecula.

Missale Misnense imp. s. l. et a (ante 1529).

61. De gaudiis beatae Mariae V.

1a. Rosa, gaude salutata,
Novo more fecundata
Mira Dei gratia;

1b. Rosa, regem saeculorum
Pariens et angelorum.
Gaude, gaudent omnia.

2a. Rosa, gaude stella quaerunt
Regem reges, dona ferunt,
O regina, jubila;

2b. Rosa, gaude, offers natum.
Laudat pater baptizatum.
Deus vivus proditur.

3a. Rosa, gaude, resurgentem
Cernis natum, te gaudentem
Jesus fecit nimium;

3b. Rosa, gaude, quem scandentem
Coelos spectas et mittentem
Suis sacra munera.

4a. Rosa, gaude, cum canoro
Jesus te assumpsit choro
Ad aeterna gaudia;

4b. Rosa, gaude, speciosa,
Cujus mater gloriosa
Resides in solio.

5a. Rosa rosis coronata,
Sponso, nato sociata,
Lumen spectas luminum;

5b. Rosa, pleno sociaris
Deo, cujus ebriaris
Nimia dulcedine.

6a. Rosa prima, comitaris
Agnum et hunc imitaris
Virginali carmine;

6b. Rosa, tuis amorosis
Ergo liliis et rosis
Da sertum clementiae

7. Rosa in Christi roseto,
Tis meritis nos foveto,
Mater misericordiae.

Miss. ms. Nussiense saec. 15. Cod. Parisiens. 12063.

62. In Assumptione BMV.

1a. Jubilemus collaudantes
Dominum laetitia,

1b. Collaudemus venerantes
Virginis magnalia.

2a. De qua Christus potestate,
Non natura genitus,

2b. Mundum sua potestate
Salvavit divinitus.

3a. Ante partum virgo mansit
Et in partu equidem,

3b. Et post partum conservavit
Deus homo virginem.

4a. Qui cum patre sine matre
Omnia composuit,

4b. Sic ex matre sine patre
Nobis nasci voluit.

5a. O quam dulce condimentum,
O quanta mysteria,

5b. O quam magnum sacramentum,
O quam magna gaudia.

6a. Virgo est, qui generatur,
Et virgo, quae generat,

6b. Et ab ipsa conlactatur,
Quam ante formaverat.

7a. Super choros angelorum
Es, perpulchra domina,

7b. Exaltata et sanctorum
Laeta cernis agmina.

8a. Per te vita restauratur,
Per te mors destruitur,

8b. Homo lapsus restauratur,
Per te coelo redditur.

9a. Ave, Christi gloriosa
Genitrix et filia,

9b. Super omnes speciosa,
Dei plena gratia.

10a. Tibi cuncta famulantur
In terris terrestria,

10b. Quam in coelis venerantur
Omnia coelestia.

11a. Ergo, sancta, die isto
Nobis sis propitia,

11b. O Maria, nosque Christo
Prece reconcìlia.

12a. Ut sequamur cum electis
Agnum sine macula

12b. Et mundati a delictis
Per aeterna saecula.

13a. Amen dicat
voce dulciflua

13b. Chorus noster
cum mente sedula.

Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 1139. — Ob der reiche Reim 2a, 1 und 8a, 1 Absicht des Verfassers oder Irrtum des Schreibers, ist schwer zu entscheiden.

63. In festo Mariae Nivis.

1a. Miris modis et praeclaris
Olim virgo praedicaris
Et rutilans Maria,

1b. Ab aeterno ordinaris,
Sed per tempus declararis
Et nitescis nivea.

2a. Ritu nivis coeli civis
Statum sumis non ab imis
In ortu clarissima,

2b. Ima regis, foeda tegis,
Munda venis, corda lenis,
In partu purissima.

3a. Arens tellus non gravatur,
Nive nitens fecundatur
Descensu lenissimo;

3b. Egens quivis consolatur,
Virginis nam jucundatur
Respectu gratissimo.

4a. Poros terrae nix concludit,
Iter feris intercludit
Et pandit vestigia;

4b. Et tu dulcis claude fores,
Ne erumpant pravi mores
Hostisque malitia.

5a. Nive visus oblectatur,
Sed acies hebetatur
Ejus perspicacia;

5b. Te laudare mens conatur,
Sed praecellis et arctatur,
Prae sui angustia.

6a. Bonis tuis provocatur,
Sed excedunt et fraenatur
Tui excellentia;

6b. Nec natura nec scriptura
Plene laudant nec figura,
Superas nam omnia.

7a. Aemula ens naturae ars
Laudis tuae utrumque pars
Succumbit inopia;

7b. Chori stupent angelorum,
Nam omnium beatorum
Transcendis vestigia.

8a. Et si nequis enarrari,
Debent tamen famulari
Tibi quaevis infima;

8b. Sub sacrata nivis domo
Veneretur cuncta homo
Virtutum insignia.

9a. Nam non potest singulari,
Modo saltem generali
Recolat praeconia;

9b. Utque cunctis es parata,
Tua sunt annotata
Larga beneficia.

10a. Per haec tui recordemur,
Invocantes te purgemur
Et purgati illustremur
Ex tui memoria;

10b. Super nivem dealbemur,
Dealbati coronemur,
Coronati praemiemur
Felices in gloria.

Miss. Misnense imp. s. l. et a. — 9b, 2 fehlt eine Silbe am Verse.

64. In festo Mariae Nivis.

1a. Eja, sponsa Christi, gaude,
Corde, voce, nova laude,
Militans ecclesia,

1b. Et coelestes hierarchiae
Jucundentur in hac die
Dulci cum symphonia.

2a. Totus orbis collaetetur,
Totus chorus gratuletur
Supernorum civium,

2b. Genitricis illibatae
Semper virginis beatae
Adsunt festa nivium.

3a. Quae naturae contra ritum
Ex angusto infinitum
Fructum profert parvula:

3b. Homo Deum, stella solem,
Nata patrem, virgo prolem,
Antiquum juvencula.

4a. Novum creat virgo mirum:
Dum sol virginale gyrum
In aestate media

4b. Lustrat magno cum fervore,
Nivem dedit cum algore,
Miscuit contraria.

5a. Romam agit in stuporem,
Dum nix datur praeter morem
Inconsuetum patriae;

5b. Quid praetendit, dum nescitur,
Statim tellus apperitur
Tuae pro cultu latriae.

6a. Hujus templi de structura
Vidit visione pura
Pontifex Liberius

6b. Genitricem praecellentem
Nocte sibi colloquentem,
Obedit celerius.

7a. Somno vidit cum uxore
Matrem Christi cum fulgore
Nobilis patricius;

7b. Mandans templum consummari
Et a cunctis venerari,
Exsequuntur citius.

8a. Templum pulchrum erexerunt
Et idem consecraverunt
Virginis sub titulo,

8b. Cui signa clarent pura,
Quae non fiunt a natura
Ejus adminiculo.

9a. Quam precemur corde puro,
Ut non locet in obscuro
Nostros tandem spiritus

9b. Sed in regno claritatis
Nos collocet cum beatis
Post praesentes gemitus.

Miss. ms. Cracoviense saec. 15. Cod. bibl. Jagellonicae 1463. A. — Miss. Cracoviense imp. Nurembergae 1492. B. — 5a, 1 Rorem agit B.

65. In solemnitate sacratissimi Rosarii.

1a. Virginalis hortuli
Verni pubent surculi
Et efflorent pulluli
Fecunda propagine;

1b. Gelu et hiems transeunt,
Nix et imber abeunt,
Rosae in terra prodeunt
E coelesti germine.

2a. Rosa, radix lilii,
Haec ex horto filii
Toto cursu exsilii
Collegit plantaria;

2b. Justis ad laetitiam,
Reis ad justitiam,
Electis ad gloriam,
Cunctis salutaria.

3a. Quae de coelis attulit
Et in terris sustulit,
Christus mundo contulit
Contra mundum proelians;

3b. Nos hic tectus frondibus,
Vulneratus sentibus,
Redimitus floribus,
Vocans, purgans, praemians.

4a. A stirpis rosariae
Gemmis, spinis, foliis
Affluentis patriae
Fruemur deliciis,
Ubi satrix residet

4b. Atque hujus militiae
Laeta sodalitiis.
Triplicis hierarchiae
Ter trinis consortiis
Imperatrix residet.

5a. Stella luna pulchrior,
Lucifero clarior,
Sole rutilantior,
Lux luce lucidior.

5b. Sancta sanctis sanctior,
Angelis nobilior,
Archangelo egregior,
Principatu illustrior.

6a. Potestate insignior,
Virtute praestantior,
Dominatu dignior.

6b. Thronis eminentior,
Cherubim peritior,
Seraphim ardentior.

7a. Salve nova triumphatrix
Et triumphi reparatrix
Antiqui certaminis,

7b. Rursus minax saevit ultor,
Ni resistas, perit cultor
Christiani nominis.

8a. Ave verbi domicilium,
Sancti spiritus sacrarium,
Summi patris filia;

8b. Affer nobis juge auxilium,
Sub discrimen vitae varium
Contra tela hostilia.

9. Ut coronent nos post proelium,
Quae fert coeli viridarium,
Mixta rosis lilia.

Miss. Praedicatorum imp. Venetiis 1600. — 7b steht irrtümlich hinter 8b. — Das geringe Alter dieser Sequenz beweist neben dem Vorwurfe die beobachtete Elision.

66. De beata Maria V.

1a. Salve, mater gratiae,
Salve, vena veniae,
Stella maris;

1b. Salve, fons laetitiae,
Salve, vas munditiae,
Lux solaris.

2a. Salve, gemma virginum,
Salve, salus hominum,
Virgo mitis;

2b. Salve, lampas luminum,
Salve, decus virginum,
Vera vitis.

3a. Salve, mundi domina,
Salve, coeli regina,
Mater pia;

3b. Salve, sanans crimina,
Salve, salvans omnia,
O Maria.

Miss. ms. Tullense saec. Cod. Parisiens. 11592.

67. De beata Maria V.

1a. Salve mater salvatoris,
Mater salutifera,

1b. Spes Maria peccatoris,
Virgo et puerpera.

2a. Salve rosa
Speciosa,
Salve Jesse virgula,

2b. Cujus fructus
Nostri luctus
Relaxavit vincula.

3a. Virga, rubus appellaris,
Flos, fenestra, janua,

3b. Mater Dei, lux solaris,
Jesse stirps ingenua.

4. Prece tua
Fac ad sua
Nos ducat palatia
Christus Deus noster.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

68. De beata Maria V.

1a. Mater Dei, salus rei
Indefessa,
Nos regendo, nos tuendo
Nunquam cessa.

1b. Mater casta, semper asta
Supplicando,
Gregem istum apud Christum
Commendando.

2a. Mater bona et matrona,
Roga prolem,
Ut nostrorum peccatorum
Tergat molem.

2b. Mater justa et onusta
Novo flore,
Fer levamen et solamen
Tuo more.

3a. Mater mitis verae vitis,
Ora natum,
Ut solvatur, quod ligatur
Per reatum.

3b. Mater cara, iter para
Nobis tutum,
Te petimus, quamvis simus
Molle lutum.

4a. Mater alma, velut palma
Potens alta,
In profundo mersos fundo
Duc ad alta.

4b. Mater prolem, stella solem
Interpella,
Ut interna et externa
Premat bella.

5a. Mater, serva cum caterva
Locum istum,
Exoptamus et rogamus
Propter Christum.

5b. Mater orbis, confer morbis
Medicinam,
Spes cunctorum miserorum
Post ruinam.

6a. Mater munda, sic emunda
Nos a faece,
Ne damnemur sed salvemur
Tua prece.

6b. Mater pia, o Maria,
Te rogamus,
Ut ablato jam peccato
Gaudeamus.

7. Mater ave, mater salve,
Mater, nostri miserere,
Miserere, miserere.

Miss. ms. Gottwicense 432 saec. 15. A. — Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592 B. — 5a, 1 Mater salva B. — 5a, 3 Exspectamus et oramus B. — 5a, 4 Propter ipsum A. — 7, 3 fehlt B.

69. De beata Maria V.

1a. Madens vellus Gedeonis
Et celatum Salomonis
Auro fulgens ferculum,

1b. Stella maris mundo lucens,
Virgam Jesse stirps producens,
Novum dans spectaculum.

2a. Stella maris haec est una,
Cujus simul sol et luna
Stupent pulchritudinem;

2b. Stupet coelum decus terrae,
Stupet terram sidus ferre,
Stupet versum ordinem.

3a. Est naturae jus mutatum,
Est in terra sidus natum,
Quod solem parturiat,

3b. Qui splendorem spiritalem,
Qui calorem det vitalem
Et occasum nesciat.

4a. Admirantur universa,
Quod et terrae vice versa
Coelum lux irradiat,

4b. Obstupescit et natura,
Quod creatur creatura,
Quae creantem pariat.

5a. Salve, nascens stella maris,
Quae dux esse comprobaris
Et spes vitae singularis
Naufraganti saeculo.

5b. Dux virtutis, via morum,
Quae nescisti viri thorum,
Tuo digne rex coelorum
Prodit tabernaculo.

6a. Qui per septiforme donum
Sibi fecit ex te thronum,
Nullum tale vel tam bonum
Sculpsit sapientia.

6b. In te candor castitatis,
In te fulgor claritatis,
Thronus summae majestatis
Ex hac fit materia.

7a. Absque manu regi visus
Ex te lapis est excisus,
Virgo nostri causa risus,
Flos convallis, paradisus,
Arbor aromatica.

7b. Tu decorem induisti,
Tu plus sole refulsisti,
Cum beata membra Christi
Tuae carnis contexiti
Polymita tunica.

8a. Mater, pacem da benigna,
Virgo, nato nos consigna,
Quem circumdas alvo digna,
Ne nos hostis ars maligna
Fallat aut versutia.

8b. Porta patens regi soli,
Per quam cedunt hostis doli,
Tu nos offer tuae proli,
Quo cum ipso summa poli
Perfruamur gloria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 1b, 2 Virga Jesse. — 2b, 1 maris inest una. — 4a, 2 terra. — 8a, 3 Que circumdas. — 8a, 4 Sic nos hostis.

70. De beata Maria V.

1a. Mira mater exstitisti,
Virgo Deum peperisti,
Nullam parem reperisti
Fronde, flore, germine.

1b. Quisquis sincera mente poscit,
Quae mens morbifera vexat,
Illi salus vera crescit,
Fit in tuo nomine.

2a. Assistentes tuae laudi,
O Maria, nos exaudi,
Tuos princeps ne peccati
Servos subdat, tui nati
Transfer ad palatia.

2b. Regnas domo qua stellata,
Illuc vehas nos, beata,
Ut te jugiter colamus
Et cum justis pertingamus
Sempiterna gaudia.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511. — 1b, 3 crescit ergänzt.

71. De beata Maria V.

1a. O Maria, mater pia,
Stella maris fulgida

1b. Mater alma, sponsa Dei,
Summi regis filia.

2a. Tu coelorum es regina,
Vernans rosa carens spina,
Angelorum domina,

2b. Prophetarum sub figura,
Sola mundo tam obscura
De regis miraculo.

3a. Virga florens et producens
Stirpe ex Davidica

3b. Veri solis lumen patris,
Virgo integerrima.

4a. Te honorant, te collaudant
Sanctorum consortia,

4b. Et in terris plebs fidelis
Cum matre ecclesia.

5a. Generantur et laetantur
In fide catholica.

5b. Veritatis agnitores
Veritatis gratia.

6a. Verbum patris incarnatum
Per de nobis est donatum
Sublimi de gloria,
Formam servi sumens sui
Carne ex virginea.

6b. Tibi quidem nuntiavit
Gabriel ac prophetavit
Haec sacra mysteria,
Dicens Ave tam suave,
Prole fecundissima.

7a. De te sumet Deus carnem,
Quo subsistunt omnia,

7b. Hinc post pauca reversurus
Triumphali victoria.

8a. Ergo pia, super cunctas
Mulieres benedicta,

8b. Salus nostra, vitae via,
Patens coeli janua,

9a. Nos dignare collocare
In coelesti gloria,

9b. Ubi semper collaetemur
Per aeterna saecula.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 5a, 1 Generatur et laetatur. — 7a, 1 sumat. — 7a, 2 Qua subsistunt.

72. De beata Maria V.

1a. Recolamus venerandam
Mariae memoriam,

1b. Dei patris admirandam
Praedicantes gloriam.

2a. Quam propheticus
chorus praenuntiavit,

2b. Plenam gratia
Gabriel salutavit:

3a. Parituram
Deum et hominem,
Salutem hominum,

3b. Permansuram
Post partum virginem,
Reginam omnium.

4a. Stella solem,
Virgo prolem
Profert sine semine,

4b. Virgo parit,
Sed nec perit
Castitas in virgine.

5a. Servans integrum pudorem
Virga Jesse profert florem,
Lilia convallium;

5b. Spina rosam germinavit,
Spinam rosa decoravit
Unicum per filium.

6a. Qui de patre
Sine matre
Patri compar genitus,

6b. Est de matre
Sine patre
Verus homo editus.

7a. Per Mariam manna verum
Gens fidelis percipit,

7b. Atque panem angelorum
Homo jam promeruit.

8a. Quam Moyses
signat et Aaron,

8b. Ut insignis
praesignat Gedeon.

9a. Moyses in rubo,
Aaron in virga,
Gedeon in vellere:

9b. Tres signant per tria
Te, virgo Maria
Digna Deum parere.

10a. Rubus igne,
Vellus rore,
Virga flore

10b. Illustratur,
Irrigatur,
Venustatur.

11a. Per te nubes
justum pluunt,

11b. Colles lacte,
melle fluunt.

12a. Coeli rorant
terrae pinguedinem,

12b. Montes stillant
vitae dulcedinem.

13a. Jam laetetur mons Sion,

13b. Quem infudit ros Hermon.

14a. Terra nostra fructum dedit,

14b. Coeli rorem dum suscepit,

15a. Salvatorem geminans,

15b. Humum adaperiens.

16a. Ex te lux celebris
Fulsit in tenebris
Sedentibus.

16b. Per Evam perdita
Per te pax reddita
Credentibus.

17a. Stella maris,
Singularis
Cujus est virginitas,

17b. In quam venit
Et implevit
Uterum divinitas.

18a. Salve, spes nostra

18b. Post Deum sola.

19a. Ave, virtute fecunda,

19b. Nos a vitiis emunda.

20a. Et tuo pio filio
nos reconcilia,

20b. Mater misericordiae,
Maria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 2b, 1 Et plenam. — 10b, 2 sq. Venustatur, irrigatur. — 17b, 1 In qua. — 19a, 1 virtutibus, wodurch eine Silbe mehr als Noten.

73. De beata Maria V.

1a. Salutis exordium,
Radix salutaris,
In salutem gentium
Orta stella maris.

1b. Lilium convallium,
Virgo singularis,
Deitatis filium
Ex te expers paris.

2a. Ave rosa speciosa,
Tu flos campi, tu formosa
Jesse virga nobilis.

2b. Gaude, virgo, coeli porta,
Per te mundo lux est orta.
Mater tam laudabilis.

3a. Salve, dulcis memoriae,
Fons vitae, vena veniae,
Coeli regis cella.

3b. Salve stellato solio
Nato cum Dei filio,
Mater et puella.

4a. Dulcis, mitis et regina,
Duc nos salvos a ruina
Per tot mundi crimina.

4a. Transfer tecum, valeamus
Et cum nato gaudeamus
Super coelos Maria.

Miss. ms. Secoviense saec. 14. Cod. Graecens. 456. A. — Orat. ms. Augustanum anni 1469 Clm. Monacens. 3702. B. — Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511 C. — 1b, 4 expers maris AB; in dieser Lesart fehlt das Zeitwort, in der von C die nähere Bestimmung von expers. — 4b, 1 ut valeamus C. — 4b, 3 o Maria C.

74. De beata Maria V.

1a. Salve, mater magnae prolis,
Per quam jubar summi solis
Obscuris emicuit,

1b. Salve, virgo, maris stella,
Per quam sedatur procella
Mortis et evanuit.

2a. Salve, cella verbi Dei,
Ex qua orta lux diei
Lucem mundo praebuit,

2b. Salve, rosa spinis orta,
Per quam paradisi porta
Cunctis clausa patuit.

3a. Salve, virgo Dei mater,
Ex te namque Deus pater
Verbo Deum genuit.

3b. Salve, per quam nos redemit
Christus, mortem dum peremit
Et nobis condoluit.

4a. Salve, coelorum regina,
Per quam datur medicina
Judaeis et gentibus,

4b. Salve, vitae reparatrix,
Facta reis illustratrix
Tenebris sedentibus.

5a. Tu fac verbum incarnatum
Nos sentire complacatum
Tuis piis precibus,

5b. Nos a culpa, nos a nece
Munda tua pia prece
Et peccati sordibus.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisien. (Arsen.) 135. Mit Mel.

75. De beata Maria V.

1a. Salve, virgo, maris stella,
Salve, verbi Dei cella,
Salve, mater gloriae,

1b. Salve, vellus Gedeonis,
Novi rore Salomonis
Madefactum gratiae.

2a. Salve, gemma virginalis,
Mulierum specialis
Flos in coeli curia,

2b. Salve, rosa spina carens,
Salve, creatoris parens,
Salve, plena gratia.

3a. Salve, stella, de qua natus
Est sol, vero obvelatus
Pallio mortalium,

3a. Qui pro nobis carne tectus,
Licet vilis et abjectus,
Mundo dedit gaudium.

4a. Salve, regina coelorum,
Consolatrix miserorum,
Lapsorum refugium,

4b. Tu nos lapsos consolare,
Pia veni, ne morare,
Conferens remedium.

5a. Funde preces genitori,
Mater rerum creatori,
Deo Dei filia.

5b. Facti sumus huic molesti,
Miserere, fac coelesti
Potiamur gloria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. = Salve mater magnae prolis. — 5b, 1 Facto sumus.

76. De beata Maria V.

1a. Salve, virgo regia,

1b. Mundi salus unica,

2a. Tu Dei
summi genitrix, Maria,

2b. Omnium
dominarum es domina.

3a. Salve, porta,
quae viro clausa,
soli Deo principi
es aperta.

3b. Salve, mater
integra, virgo
gravida, super omnes
benedicta.

4a. Fluunt ex te aromata,
thus atque myrrha redolentia.

4b. Progrederis ut aurora.
ut acies bene ordinata.

5a. Ex te Deus sumpsit carnem,
Qui creavit omnia

5b. Et qui morte sua tulit
cuncta mundi crimina.

6a. Tu pietatis
semper patens janua,

6b. Nobis omnibus
sis semper propitia.

7a. Et tuum pro
omnibus natum roga,

7b. Ut dimissis
culpis gratia sua

8. Concedat perennis
vitae gaudia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135 mit Mel.

77. De beata Maria V.

1a. Salve, virgo, sacra parens
Verbi Dei, pare carens
In sexu foemineo,

1b. Cujus idem est ex alvo
Mundo natus, tamen salvo
Pudore virgineo.

2a. Salve, porta paradisi,
Qui peccatis sunt elisi,
Ferens his solatium,

2b. Et qui mente te fideli
Laudant jubilando, caeli
Levas ad palatium.

3a. Salve, stella praevia
in mari vexatis,
Portum salutiferum
praebe naufragatis
Et vitam restituens
morti fere datis.

3b. Tibi famulantibus
semper es parata
Subvenire precibus
saepius vocata,
Quorum vita noscitur
in Christo fundata.

4a. Salve, virgo virginum,
forma castitatis,
Exemplar egregium
verae caritatis
Et certum indicium
summae pietatis.

4b. Gloriosa domina,
nostri miserere,
Quique tibi solvimus
dona, contuere,
Et quod minus egimus
nos, juva supplere.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. mit Mel.

78. De beata Maria V.

1a. Salve, virgo, vitae via,
Mundum mundans prece pia,
Maria per maria,

1b. Salve cara, culpa carens,
Sine pari, patris parens,
Per te patent omnia.

2a. Salve, salus salutaris,
Salutando gravidaris
Verbo sapientiae,

2b. Salve, sola solem paris,
Nec in partu defloraris
Flore pudicitiae.

3a. Salve, proles speciosa,
Radix Jesse generosa,
Domus, inquam, Domini,

3b. Salve, lucis lux amoena,
Luce lucens aliena,
Lucem praebens homini.

4a. Salve, viror, quae non vires
Perdis, quamvis viro vires,
Sed vires virtutibus.

4b. Salve, viror sine viro,
Viror virens modo miro,
Non naturae viribus.

5a. Salve, mater, te precamur,
Cujus diem veneramur,
Dignum reverentia,

5b. Salve, placa nobis Christum,
Ut perducat chorum istum
Ad coelorum gaudia.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550.

79. De beata MV.

1. Stella maris ave,
Gratia summa plena,
Nobis, quaesumus, fave,
Ne absorbeat nos gehenna.

2a. Tu votum virginale
Deo vovisti prima,
In hac fove nos valle,
Ne tendamus ad ima.

2b. Tu Deum genuisti
Sine virili semine,
Nos, virgo mater Christi,
Ab omni munda crimine.

3a. De puro tuo sanguine
Fecundat sanctus spiritus
Te, nulla sub imagine
Ad te demissus coelitus.

3b. Tu per aurem concepisti
Angelo te salutante,
Dei ancillam te fecisti
Isaia id prophetante.

4a. Tu Deum et hominem
Sola mundo generas,
Quae mundanum turbinem
Praeservata spreveras.

4b. Sine culpa originali
Te concepit mater Anna,
Ex Joachim neque falli
In hoc potest fides sana.

5a. Prophetae et patriarchae
Te genuere et reges,
Coelesti nos in arce
Tuos fac esse greges.

5b. Te cum prole magi colunt,
Simeon senex et Anna
Prophetizant et extollunt
Perituraе legis damna.

6a. Dum visitas Elisabeth,
Senem jam fecundatam,
Haec fidens palam perhibet
Te matrem Dei beatam.

6b. Natus tibi subdebatur
Et parebat ad mandatum,
Et in nuptiis mirabatur
Aqua vinum turba factum.

7a. Natum custos et sodalis
Praedicantem et docentem
Bonis cunctis atque malis
Sequebaris conviventem

7b. Et in cruce post pendentem
Mater virgo, martyr vera,
Ad salvandam omnem gentem
Sola in fide sincera.

8a. Dum devicta surgit morte,
Nulli nondum apparentem
Lacta cernis cum cohorte
Gloriosum et splendentem.

8b. Te virginem Johanni
Virgini commendavit
Christus, cum poena immani
Crimina nostra lavit.

9a. Mater demum cum orabas
Sanctis cum apostolis,
Pariter perseverabas
Cunctis cum discipulis.

9b. Triumphans super aethera
Et angelorum agmina
Conjungis nova et vetera,
Imperatrix et domina.

10a. Virginitas et caritas
Mundo pacem donarunt
Profunda et tua humilitas,
Quae cuncta superarunt.

10b. Stupenda tua miracula
Solemniter recolimus
Intra haec tabernacula
Et jubilis extollimus.

11. Regina stirps Davidica,
Divina plena gratia,
Et soboles prophetica,
Nos Dei vultu satia.

Miss. Dominorum Ultramontanorum imp. Veronae 1480. — 4b, 3 Joachimo. — 7b, 2 martyr aura. — 10a, 3 und 10b, 2 vermute ich, daſs die ursprüngliche Lesart tis humilitas und tis miracula lautete.

80. De beata MV.

1a. Stellam maris attendamus,
Qui transire decertamus
Babylonis flumina,

1b. Haec ut nostram indefesse
Cymbam regat, est necesse
Per fluctus et fulmina.

2a. Ad hanc ergo dirigamus
Cursum, ad hanc erigamus
Mentes, manus, lumina,

2b. Ut de lacu Babylonis
Ad tranquillae visionis
Nos educat culmina.

3a. Hinc celeuma praecinamus,
Ac si portum [videamus]
Jam adepti gaudia,

3b. Ut in prima sonat laude:
Ave mater, virgo gaude,
Sexus omnis gloria,

4a. Omnis hera creaturae,
Rationis et naturae
Mutans privilegia.

4b. At lex pavet et prophetae,
Stupent, quia quae sunt de te,
Sunt ineffabilia.

5a. Facta quaeque te mirantur
Et factoris venerantur
In te mirabilia,

5b. Quem pudica peperisti.
Parens virgo perstitisti,
Tuae prolis filia.

6a. Gratiarum plena donis,
Complacare tibi pronis
Nostra delens vitia,

6b. Et ut complacari velis.
Verba demus Gabrielis:
Ave plena gratia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. mit Mel. — 1b, 3 flumina. — 5b, 1 paruisti.

81. De beata Maria V.

1a. Virgo parens gaudeat,
virgo semper pura,
Parens sine corporis
et mentis laesura.

1b. Inaudita novitas,
nova genitura,
Qua nescit fragilitas
geniturae jura.

2a. Virga typus virginis
sine stirpe florem,
Virgo sine semine
parit salvatorem.

2b. Rubus in incendio
non sensit calorem,
Mater puerperio
non perdit pudorem.

3a. Nulli viro Domini
porta reseratur,
In aeternum clauditur
hortus, fons signatur.

3b. Radix Jesse germinat,
flore fecundatur
Septemque spirituum
munere ditatur.

4a. Oritur in vespere
stella matutina,
Lumen fit in tenebris,
salus in ruina.

4b. Aegris animantibus
stillat medicina,
Visitavit Dominus
mala vespertina.

5a. Pater mittit nuntium,
nuntius auditur,
Virgo credit, deitas
carni counitur.

5b. Impregnatur genitrix,
genitor nescitur,
Sine matre filii
pater invenitur.

6a. Triplex est substantia,
gemina natura,
Personalis unitas,
mira conjunctura.

6b. Distant in hujusmodi
factor et factura,
Quae cadit sub numero,
ponderis mensura.

7a. Virgo nobis impetra
veniam Maria,
Interpella filium,
mediatrix pia;

7b. Ne dum Dei curritur
mandatorum via,
Intercurrat gressibus
nostris phantasia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. — Mit Mel.

82. De beata Maria V.

1a. Te honorant superi
Matrem omnis gratiae,
Maria.

1b. Ad te clamant miseri
De valle miseriae,
Maria.

2a. Audi voces, terge fletus,
Nos commenda filio,
Maria;

2b. Ut nos suo voce tua
Collocet in solio,
Maria.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511.

83. De beata Maria V.

1a. Te collaudat coelestis curia,
Quae mater es et regis filia.

1b. Per te reis donatur venia,
Per te justis confertur gratia.

2a. Ergo, maris stella,
Verbi Dei cella
Et solis aurora,

2b. Paradisi porta,
Per quam lux est orta,
Natum tuum ora,

3. Ut nos solvat a peccatis,
Et in regno claritatis,
Quo lux lucet sedula,
Collocet per saecula.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511.

84. De beata Maria V.

1a. Gaude, mater Sion, gaude,
Corde, voce, manu plaude,
In reginae coeli laude
Attollens praeconium.

1b. Fac in die domus Dei
Pari voto psallas ei,
Per quam flentes, per quam rei
Sunt nacti remedium.

2a. Prima parens paradisum
Clausit nobis, trusit visum,
Facti sumus in derisum
In conspectu hostium.

2b. Stultus Adam, primus homo,
Est expulsus Dei domo,
Subit poenam, perdit pomo
Patriam vitalium.

3a. Per hunc fructum Evae fructus
Ex natura fit corruptus,
Inde dolor, inde luctus
Finibus terrestrium.

3b. Hoc te fructu condolentes,
Obstupescunt nostri dentes,
Paradiso pulsi flentes
Subimus exsilium.

4a. Nobis diu exsulatis
Dolet pater pietatis
Et misertus desolatis
Suum mittit filium.

4b. Inclinavit majestatem
Nostram ad humilitatem,
In ancillae castitatem
Assumens hospitium.

5a. Hospitata Dei prole,
Stellae maris mixto sole
Gravidatur sine mole
Virginale gremium,

5b. Quo procedit specialis,
Fructus aegris medicalis,
Aufert morbos, confert nialis,
Perimit daemonium.

6a. Sit hic fructus benedictus,
Cedit hostis, ruit victus,
Homo lapsus stat rescriptus
In libro viventium.

6b. Benedicta radix Jesse,
Nos vitali replens messe,
Quae dat servos salvos esse
Suum per obsequium.

7a. Virgo mater, o Maria,
Virgo clemens, virgo pia,
Virgo, per quam patet via
Ad coeli palatium.

7b. Pietatem imploramus,
Proclamantes te rogamus,
Confer nobis, quod optamus,
Filium propitium.

Grad. ms. saec. 14. Cod. Parisiens. 904. — 6b, 5 qui.

85. De beata Maria V.

1a. Gaudens gaude, plebs fidelis,
Et gaudere semper velis
Nova ferens gaudia,

1b. Novum gaudium de caelis,
Dictum ore Gabrielis,
Nova mente nuntia.

2a. Dulci sonans symphonia
Dulce profert dulcia

2b. Sic dicens: Ave Maria,
Ave plena gratia.

3a. O Maria, gaude quia
Mater eris, virgo pia,
Cujus nunc es filia.

3b. Filia semper et mater
Eris ejus, cujus pater
Regnat super omnia.

4a. Virgo concipies
Et virgo paries
Deum et hominem,

4b. Te mille milies
Coelorum acies
Laudabunt virginem.

5a. O felix nuntius,
Quo Dei filius
In terris nuntiatur,

5b. Quid nobis dulcius,
Non credit impius,
Ideo non laetatur.

6a. Gaude, virgo virginum,
Quae pie credidisti,

6b. Gaude, salus hominum,
Quae pium genuisti.

7a. Gaude cum gaudio

7b. Mater cum filio.

8a. Sion, plaude,
In virginis Mariae laude
Gaudens cum laetitia,

8b. Virgo, gaude
Teque laudans sine fraude
Gaudeat ecclesia,

9a. Te laudamus venerantes,
Voce, corde decantantes
Laudes et praeconia.

9b. Audi tibi supplicantes,
Duc nos tecum congaudentes
Ad aeterna gaudia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139.

86. De beata Maria V.

1a. Coeli solem profert stella,
Dei prolem de puella
Sacro fonte gremio,

1b. Parit mater patre carens,
More miro virgo manens,
Deum gestans utero.

2a. Nata nati, mater patris,
Virgo tenet nomen matris,
Virgo, mater, filia.

2b. Salve stella, mater solis,
Condens jubar tantae prolis
Intra sacra viscera.

3a. Mundi salus, o Maria,
Porta coeli, vitae via,
Te rogantes adjuva,

3b. Tu lenimen sis in ira,
Tu in luctu nostra lyra,
Coeli, terrae domina.

4a. Tu juvamen sis, Maria,
Apud prolem mater pia
Forma nobis unica,

4b. Consolatrix miserorum,
Restauratrix perditorum,
Tu nos coelo subleva.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

87. De beata Maria V.

1a. Coeli quondam roraverunt,
Nubes ex quo concreverunt
Concretaeque stillaverunt
Virginis in uterum
Mariae.

1b. Res miranda, res novella,
Nam processit sol de stella,
Regem dum parit puella,
Viri thori nescia,
Maria.

2a. Ergo clemens et benigna
Cunctorumque laude digna,
Tuo nato nos consigna
Pia per suffragia,
Maria.

2b. Ut carnali, quo gravamur,
Compede sic absolvamur,
Ut soluti transferamur
Ad coeli palatia.
Maria.

Miss. Zagrabiense imp. Venet. 1511.

88. De beata Maria V.

1a. Ave virgo, virga Jesse,
Tui pia fac nos esse
Consortes incendii,

1b. Ave virgo, virga throni,
Dans de petra Gedeoni
Flammam sacrificii.

2a. Ave virga summi ducis,
Aquam de petra producis
Sitienti populo,

2b. Ave virga tollens luctum,
Florem profers atque fructum
Clauso ventris vasculo.

3a. Virga vigil, natum Deum
Vigilantem contra reum
Praevenire crederis,

3b. Virga, praeter quam ferendum
Nil in via, nil quaerendum,
Nam tu cuncta suggeris.

4a. Ave virga, quae procedis
In conspectu summae sedis
Ut fumus aromatum,

4b. Virgo, virga tam fecunda,
Ubertate nos inunda
Tantorum charismatum.

Miss. ms. Parisiense 827 saec. 14. — 4b, 2 Libertate nos fecunda, korrigiert in jucunda sacrum [sic].

89. De beata Maria V.

1a. Ave virgo, virga Jesse,
Per quam patris verbum esse
Nostrum nosse voluit,

1b. Assumendo carnem puram
Non declinans creaturam,
Per quam pati potuit.

2a. Verbum patris concepisti,
Patrem nata peperisti
Mundo ferens gaudia,

2b. Nata nati, mater patris,
Modo miro nomen matris
Habes viri nescia.

3a. Mater coeli creatoris,
Mater mundi redemptoris
Crucis per opprobrium,

3b. Quae compassa patienti
Nunc conregnas cum regenti
Coeleste imperium.

4a. Super choros angelorum
Exaltata, supernorum
Ornata virtutibus,

4b. Ibi preces atque vota
Coram nato mente tota
Fundis pro mortalibus.

5a. Per te, Christe, splendor patris
Nobis detur prece matris
Peccatorum venia;

5b. Cum iniquis ne damnemur,
Sed cum justis gloriemur
In aeterna gloria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135 mit Mel.

90. De beata Maria V.

1a. Ave, novi luminis
Stella, promens radium,
Quo nostrae propaginis
Deletur opprobrium.

2a. Florens Jesse virgula,
Vera veris primula,
Salutem initians,

3a. Uterus virgineus,
Fons hortorum, puteus
Aquarum viventium,

4a. Domus aromatica,
Quam arte mirifica
Fecit summus artifex,

5a. Fons distillans oleum,
Immo rorem melleum
Per amoris fistulas;

6a. Mater, cujus viscera
Penetrarunt vulnera
Patientis filii,

1b. Tu sola spes hominis,
Tu nostrum refugium,
In hora discriminis
Placa nobis filium.

2b. Rosa semper vernula,
Tota sine macula,
Maculosos expians.

3b. Immo thronus aureus,
In quo rex aethereus
Coronavit filium.

4b. In qua Christus unica
Sumpta carnis tunica
Consecratur pontifex.

5b. Inde surgit balneum
Purgans omne felleum
Et peccati maculas.

6b. Lac profer et ubera,
Nos a poenis libera
Tremendi judicii.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. A. — Str. 2, 3, 4 in Miss. Zagrabiense imp. Veneliis 1511 als eigene Sequenz B. — 2a, 3 Salutem nuntians B. — 2b, 3 Maculas expians B.

91. De beata Maria V.

1a. Ave mulier,
sole rutilior,
Celsa per aethera,

2a. Angelorum
Tu es laetitia,

3a. Salve, civitas pneumatis
undis laetificata,

4a. Ancilla
Deitatis
Electa.

5a. Te jubilatio,
Mater eximia,

6a. Haec ergo, domina,
Suscipe carmina,
Parcendo nimia
Diluens crimina.

1b. Tecum filius,
coelo sublimior
Patris in dextera.

2b. Tu sanctorum
Perpes es gloria.

3b. Quae sophiae nexibus
septem colorata.

4b. Tranquilla
Castitatis
Dilecta.

5b. Te exsultatio
Decet et gloria

6b. Te quoque praevia
Diva clementia
Sint nobis pervia
Coeli palatia.

7. Ave Maria. Amen.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135 mit Mel. — 1a 1 Ave miles. — 5b. 1 Dans exsultatio. — 6a, 3 Parcens nimia.

92. De beata Maria V.

1a. Ave, maris stella, Dei
Mater alma, porta spei,
Flos immensae speciei,
Per te sperant vitam rei,
Dat in signum hujus rei
Hodiernae lux diei
Laudes et preconia.

1b. Triste fuit in Eva vae,
Sed ex Eva formas ave,
Vice versa sed non prave
Intus celans in conclave
Verbum bonum et suave,
His, quos factum damnat grave,
Desuper irradia.

2a. Gabriele nuntiante
Concepisti austro flante,
Porta clausa post et ante;
Joseph stupet te praegnante,
Sed angelo confortante
Patet, quod sit re probante
Via viris invia.

2b. Fecundata coeli rore
Misso tibi pleniore,
Virginali salve flore,
Novo ritu, novo more,
Dolo carens et dolore
Gignis absque genitore
Genitorem filia.

3a. Quod praecessit in figura,
Nube latet sub obscura,
Haec declarat genitura,
Sic in matre virgo pura
Pariendi vertit jura
Fusa mirante natura
Deitatis pluvia.

3b. Pia prece placa natum
Vim refraenans tempestatum,
Mundi, virgo, munda statum,
Ne nos ducat in peccatum
Vanus amor vanitatum,
In te jacta cogitatum,
Parens paris nescia.

4a. Placa mare, maris stella,
Verbi Dei facta cella,
Mater simul et puella,
Quae dulcore vincis mella,
Tuum natum interpella,
Ne involvat nos procella
Et tempestas obvia.

4b. Omnis homo, sine mora
Laude plena solvas ora,
Ipsam colas, ipsam ora
Omni die, omni hora,
Sit mens simplex, vox sonora,
Sic te gere, sic implora
Ejus patrocinia.

Grad. Franciscan. saec. 15. Cod. Pragens. I E 12. A. — Grad. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisiens. 905. add. saec. 15. B. — 3a, 1 Fecundatam A. — 2b, 6 Gignens B. — 3a, 3 Hic decantat A. — 3b, 3 Munda virgo B. — 4a, 4 vincit A. — 4b, 2 solvens B. — 4b, 3 fehlt B. — 4b, 6 tergere B.

93. De beata Maria V.

1a. A v e gloriosior,
Quae quanto sublimior,
Tanto fis humilior,
Nos omnes humilia
Psallentes voce pia.

1b. M a r i a beatior,
Virtutibus ditior,
Actibus perfectior,
Perfice nos in via,
Vivamus in patria.

2a. G r a t i a profundior,
Dignitate dignior,
Caritate carior,
Tua providentia
Dele nostra vitia.

2b. P l e n a pace purior,
Prae cunctis praestantior,
Auxilio promptior,
Nos reos lascivia
Resolve clementia.

3a. Dominus potentior
Tecum est, quae sanctior
Clares et lucidior,
Suscipe praeconia
Moventes harmonia.

3b. Benedicta celsior,
Angelis tu pulchrior,
Super omnes potior
Mulieres, inclina
Ad nostra suffragia.

4a. Et benedictus prior
Fructus ac salubrior
Ventris tui, clarior
Sole Jesus; Domina,
Dona nobis gaudia.

4b. Virgo pretiosior,
Virginibus praevior,
Saphyris rutilior,
Cordium suspiria
Prome coeli curia.

5. Sancta speciosior,
Maria splendidior,
Mater mirabilior,
Deum pro nobis ora
Omni cum sanctis hora.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

94. De beata Maria V.

1a. Angelicae
Nos respice
O dignitatis domina,

1b. Cum filio
In solio
Coeli regnans per saecula.

2a. Dulcis Maria, vere dulcis,
Vere pia,
Vere mitissima.

2b. Tota affluens pietate,
Clementia,
Tota melliflua.

3a. Tu flebili
Theophili
Culpae ades propitia,

3b. Te auspice
A fornice
Surgit rea Aegyptia.

4a. O mater misericordiae,
O lapsorum spes unica,

4b. Votiva servorum hodie
Infer coelo suspiria.

5a. Tu decus Israel,
Tu mundi gloria,

5b. Nostro Emmanuel
Tu reconcilia.

6a. Quem lactasti
Tua sacra mamilla,

6b. Illa ejus
Membra fovens dulcia,

7a. Mediatrix nostra,
Nobis hunc placa

7b. In illa oramus,
Die tremenda.

8a. Oblaturi hic adsumus
Deo patri
Tuae prolis pignora,

8b. Quorum virtute, quaesumus,
Reos munda,
Trementes corrobora.

9a. Tu bona,
Tu spes nostra,
O Maria,

9b. Tu clemens.
Amen dicat
Mens devota.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550.

95. De beata Maria V.

1a. Alma virgo, florens rosa,
Regina mundi domina,
Maria;

1b. Gemma splendens de crystallo,
Casta mater de filio,
Maria.

2a. Nostrae voces symphoniae
Atque laudes melodiae
Suscipe, Maria,

2b. Quae Dominum concepisti,
Virgo manens peperisti,
Genitrix Maria.

3a. Virgo casta,
Nobis asta
In adventu filii,
Maria;

3b. Quae portasti
Et lactasti
Angelum consilii,
Maria.

4a. Quae spectas ad solis ortum,
Nos transfers ad maris portum,
Ne nos fluctus obruant,
Maria.

4b. Nos exaudi, maris stella,
Et pro nobis interpella,
Dum judex advenerit,
Maria.

5a. Virgo, candens lilium,
Nobis fer auxilium,
O Maria;

5b. Deprecare filium
Pro pace fidelium,
O Maria;

6. Ne damnemur supplicio
Nobis tremendo judicio,
O Maria.

Miss. Sleswicense imp. in. Sleswic 1486.

96. De beata Maria V.

Alma Dei genitrix, aeterni luminis aula,
Stirpis Davidicae soboles, sacra florida virga,
Felix porta Dei, patriae repetitio sancta,
Stella maris, regina poli, miseratio mundi,
Virgo parens semperque manens intacta beata,
Sola columba Dei, pulcherrima sancta Maria,
Sola dicata Deo, per saecula concelebranda,
Sol verus splendens per quam micat orbe sereno
Pacis et aeternae sunt gaudia tradita mundo;
Te petimus, domina, nobis succurre, Maria,
Et famulis patriam clemens concede supernam,
Coelis angelicam ut mereamur habere coronam.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486.

97. De beata Maria V.

1a. Ad laudem matris Dei,
Modulemur licet rei
Poscentes remedia.

1b. Haec nostrae forma spei,
Spes mirandae speciei,
Quae vernat in gloria.

2a. Haec virtutis nutrimentum,
Spes solaris,
Sola laris
Terreni fiducia.

2b. Stella maris quae vocaris,
Passus rectos
Et directos
Da, pacis suffragia.

3a. Sicut sidus naufrago
Fulgens dux in pelago,
Tu praeclara

3b. Mundi lux in tenebris,
Stella nitens celebris
Deo cara.

4a. In sede coelica
Residens haec mellica
Admitte cantica,
Virgo pia.

4b. Paventi psallere,
Trementi pro scelere
Des ausus tu plausus
Veri vena.

5a. Tu coeli regina,
Mundi medicina,
Munda scelus
Nostrum piissima.

5b. In mortis ruina
Nos ad vitam mina
Placans Deum,
Tu benignissima.

6a. Cara parens, o Maria,
Patris parens, virgo pia
Nos in umbrae mortis via
Sedentes illumina.

6b. Ut te nobis stella duce
Tui nati tuti cruce
Mereamur coeli luce
Per te frui, domina.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550.

98. De beata Maria V.

1a. Contra casum primae sortis
Et necessitatem mortis
Dei sapientia

1b. Novo ordine naturae
Innovandae creaturae
Nova dat remedia.

2a. Dei virtus, patris verbum
Contra mortis jus acerbum
Caro fit in virgine,

2b. Verus non commixtionem
Passus nec divisionem
Deus est in homine.

3a. Jesum longe praesignatum
Patribus non occultatum,
Quem praevidit Samuel,

3b. Praedictum ab Isaia
David filia Maria
Concepit Emanuel.

4a. Rubus incombustus igne,
Virgo pudoris insigne
Non perdit in filio;

4b. Deum concipit innupta,
Christum parit incorrupta
Novo privilegio.

5a. Madefacto coelitus
Imbre sancti spiritus
Gedeonis vellere

5b. Servatur integritas
Et datur fecunditas
Deitatis opere.

6a. Irrigatur arida
Fitque virgo gravida
Germine fructifero;

6b. Quidquid hic compluitur,
Coelesti perfunditur
Rore salutifero.

7a. Ave virgo singularis,
Porta coeli, stella maris,
Decus et spes unica,

7b. Lumen orbis salutare,
Ne obvolvat taetrum mare,
Trahe nos ad coelica.

8a. Ave plena gratiae,
Nostrae causa veniae,
Virga Jesse florida;

8b. Fons misericordiae,
Mater regis gloriae,
Via vitae fulgida.

9a. Ave virginum regina,
Stella fulgens matutina,
Angelorum Domina;

9b. Sublevatrix oppressorum.
Supplicantum servulorum
Intende precamina.

10a. Tu es spes fidelium,
Salus et refugium,
Ave mundi domina;

10b. Virginum castissima,
Reginarum optima,
Solve nostra crimina.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139.

99. De beata Maria V.

1a. Cursum sol iterans
en nova tempora
Et, quae concelebret,
dat nova gaudia
Genti Christigenae,
dum colit annua
Novae salutis nuntia
Dicens: Ave Maria.
Mundi gemente machina
Legatus aula coelica
Te stirpe virgo regia
Plenam salutat gratia
Dicens: Ave Maria.

1b. Non conspecta tibi
cognita lumina
Incussere metum,
sed Gabrielica
Turbarunt animum
dicta recondita,
Hinc rursus haec dat famina:
Ne timeas, Maria.
Ne mens sit, inquit, anxia,
Altissimus quam maxima
Tibi paravit munera,
Nam prolis altae munia
Concipies, Maria.

2a. Imponesque Jesu
dulcia nomina,
Hic rex magnus erit
regnaque fortia
Regnatura reget
saecla per omnia;
O gemma candidissima,
Ne timeas, Maria.
Te terra, pontus, aethera
Divam cantent per saecula,
Tu nigra Ditis tartara
Potens domabis femina,
Ne timeas, Maria.

2b. Haec ut fiet, ais,
res precor ardua?
Uxor nulla viro
praebeo munia.
Virtus, inquit, erit
flaminis inclita,
Haec quae potens miracula
Perficiet, Maria.
Proinde proles unica,
Quam tu dabis, puerpera,
Dei feret vocabula,
O stella fulgidissima,
Ne timeas, Maria.

3a. Si cognata senex
est sterilis tua,
Jam fecunda gerit
mascula pignora,
Cur non haec eadem
virgo tibi sacra
Donet Dei potentia?
Ne timeas, Maria.
Quid ergo, felicissima,
Adhuc moraris pendula,
Profer cupita verbula,
Para sacrata viscera,
Ne timeas, Maria.

3b. En inquit Domini
parva puerula,
Fiant, quae statuit
summa scientia,
Haec prudens loquitur,
fit quoque splendida
Verbi paterni regia
Mater Dei, Maria.
Nunc eja, mater optima,
Nobis relaxa debita
Et haec canentes cantica
Duc ad coeli palatia,
Te poscimus, Maria.

Amen simul voces
sonent et pectora.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550.

100. De beata Maria V.

1a. Ave mater redemptoris,
Fons salutis, fons decoris,
Cujus replet vis odoris
Coelum, terram, maria.

1b. Salve forma pietatis,
Templum summae deitatis,
Cujus luce claritatis
Illustrantur omnia.

2a. A delictis nos emunda,
Sola virgo et fecunda,
Prima talis, sed secunda
Caret ordo saeculi.

2b. Decantantes nos exaudi,
Serva datos tuae laudi,
Ne fallacis hostis fraudi
Tui subsint servuli.

3a. Aulam tuae castitatis
Rex ingressus majestatis,
Factus homo pro peccatis
Restauravit omnia.

3b. Admiratur lex naturae,
Quae sit hujus vis juncturae,
Qua creator creaturae
Suscepit humilia.

4a. Gabrielis ad decreta
Primo pavens sed post laeta,
Spreta mundi consueta
Divino spiramine,

4b. Fide Deum concepisti,
Patrem tuum peperisti,
Cunctis vitam produxisti
Ventris tui germine.

5a. Parens semper illibata,
Nobis nata, nobis data,
Ab antiquo praesignata
Rubo, virga, vellere;

5b. Spinas nostras exstirpare,
Nos regendo conservare,
Sacro rore nos dignare
Coelitus perfundere.

6a. Quam immensa, quam pusilla
Tua proles haec est illa,
Cujus crucis per vexilla
Fugantur daemonia,

6b. Abrogantur jura mortis
Et apertis vitae portis
Reus ad primaevae sortis
Redit coeli gaudia.

7a. Per te, vitae [mater], rerum
Cessat umbra, micat verum,
O regina mulierum,
Angelorum domina;

7b. Tuum datur mox ad nutum
Naufraganti litus tutum,
Stella, cujus lux virtutum
Vincit coeli lumina.

8a. Nulla pestis apprehendit,
Nil expugnat, quos defendit,
Quibus munimen impendit
Tua miseratio.

8b. Ergo nostri miserere
Facque lucis lumen vere
Post hanc vitam nos videre
In coeli palatio.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. mit Mel.

101. De Beata Maria V.

1. Gaude, virgo gloriosa,
Virgo munda, mundi rosa,
Munda verbi mansio;

2a. Tota munda nos emunda
Et fecunda nos fecunda
Christi puerperio.

2b. Tu vitalis et regalis
Virga virens virginalis
Flore pudicitiae.

3a. Fecundata novo rore,
Nova fronde, novo flore,
Fructu novae gratiae.

3b. Ex hac virga viret ecclesia,
Tacta floret coelesti pluvia,
Regem parit gloriae.

4a. Virgam regis, virgam gregis,
Virgam legis ex hac legis
Prodiisse virgula;

4b. Virgam viae regiae,
Virgam lucis praeviae
Profert haec virguncula.

5a. In hac virga magus cedit,
Mare fugit et obedit,
Unus caedit milia,

5b. Et in fontem petra fluit.
Et de coelo manna pluit.
Sermo sonans omnia.

6a. Virgo, virga salutaris,
Singularis portus maris,
Porta vitae praevia,

6b. Nos immersos in profundo
Duc in portum et a mundo
Tua mundet gratia.

7a. Pelle Scyllam et Sirenes,
Purga mentem, purga renes,
Planta morum germina

7b. Et de mentis area
Lateres cum palea
Et lutum elimina.

8a. Noster in te crescat zelus,
Inconcussa stet phaselus
Inter tot contraria,

8b. Virga crucis remige
Nos in portum dirige
Per tot maris devia.

9a. Tolle malum, tende velum,
Per te remum duc phaselum
Ad coeli palatia;

9b. Tu sis nobis mediatrix,
Dux et cymbae gubernatrix
Per maris naufragia.

10a. Tu de lignis levigatis,
Lignis Setim deauratis
Arca, legis scrinium;

10b. Tu vas mannae sanctioris,
Vas dulcoris et honoris
Habens privilegium.

11a. Tu, Maria, maris stella,
Virginalis virgo cella,
Mater matris, fundens mella
De fluentis gratiae.

11b. Cum sis stella, da splendorem,
Cum sis virgo, profer florem
Castitatis et dulcorem
Maternae clementiae.

12a. In te Salomonis lectus,
Auro fulvo circumtectus,
Ex electis est confectus
Floribus convallium;

12b. In te tactus caritatis,
Byssus candens castitatis
Et supernae majestatis
Regale triclinium.

13a. Tu medulla condimenti
Ollae mortis aegrae menti,
Caecis splendor firmamenti,
Lapis basis fulcimenti,
Captivis refugium.

13b. Tu laterna deitatis,
Tu lucerna veritatis,
Tu pincerna pietatis,
Nobis summae claritatis
Confer participium.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139. — Mel.: Laudes crucis. — 11b, 2 Virgo virginalis.

III.

DE SANCTIS.

---

102. De omnibus Sanctis.

1a. Ad honorem sanctorum omnium,
Qui possident coeli palatium,
Devotio plaudat fidelium
Persolvendo laudis praeconium.

1b. Oris voce, medullis cordium
Collaudemus regem et dominum,
Qui solus est rerum principium,
Qui caput est et finis omnium.

2a. A quo, per quem, in quo sunt omnia,
Ipsi salus, honor et gloria,
Laus perennis, pax et victoria
Et claritas et sapientia.

2b. Hunc collaudat in coeli patria
Beatorum felix concordia,
Huic laudem mater ecclesia
Cum celebri reddit laetitia.

3a. Veneremur illud eximium
Trinitatis summae sacrarium,
Templum Dei, rei remedium,
Peccatoris tutum refugium.

3b. In conceptu nescivit vitium
Nec in partu doloris taedium,
Nec caloris passa incendium
Contra morem protulit filium,

4a. Altissimi patris consilium,
Florem campi convallis lilium,
Angelorum et nostrum gaudium,

4b. In supernis a patre genitum,
Per quem constat, quidquid est conditum,
Et a matre in terris editum.

5a. Haec est virga levitica,
Flore, fructu specifica,
Haec est urna mirifica,
Vero manna magnifica.

5b. Haec cella Salomonica,
Qua sedet sapientia,
Haec cella aromatica,
Virtutum plena gratia.

6a. Hanc circumstant illa coelestia
Spirituum sanctorum agmina,
Principatus et dominantia,

6b. Potestates, milium milia
Regi regum administrantia,
Sine fine sanctus clamantia.

7a. Patriarchae, viri praecipui,
Fide pleni et bello strenui,
Huic sacro praesunt conventui,

7b. Et prophetae virtute praediti,
Prius sancti quam ventre editi,
Sanctissimo non desunt coetui.

8a. In hac praefulget curia
Fide et patientia,
Doctrina apostolica
Judicans cum justitia

8a. Et martyrum constantia
Vincens tormenta varia,
Spernens mundana gaudia
Cum triumphali gloria.

9a. Sacerdotum confessio
Et confessorum concio
In hoc exsultant gaudio,

9b. Quos carnis maceratio
Et longa cruciatio
Dignos fecit martyrio.

10a. Illic epithalamium
Et novum agni canticum
Decantat chorus virginum
Rosas ferens et lilium.

10b. Ad quorum nos consortium
Per eorum suffragium
Ducat pater per filium,
Qui regnat in perpetuum.

Miss. ms. Tarantasiense saec. 15. Cod. Parisiens. 8889. — 2b, 1 collaudant, was Schreibfehler, was aber auch constructio *κατὰ σύνεσιν* sein kann. — 10b, 1 nos fehlt.

103. De omnibus Sanctis.

1a. Gaudeat ecclesia
Per quatuor climata,
Mundi nunc laetitia
Circumfusa maxima.

1b. Temperentur organa,
Praeparentur omnia
Musicorum genera
Hac in die fulgida.

2a. Domini innumera
Praedicentur opera,
Agantur solemnia
Sanctorum natalia.

2b. Qui mundi pericula
Vicerunt per omnia,
Repellentes dulcia,
Non timentes aspera.

3a. In primis sit posita
Mater Dei inclita,
Maria piissima,
Virgo beatissima.

3b. Quae super angelica
Exaltata gaudia,
Residens in gloria
Supra coeli culmina.

4a. Angelorum agmina
Ante Deum posita,
In conspectu Domini
Ferre nostra cantica

4b. Vestra sunt officia,
Adducendi animas
Electorum tradita
Vobis est potentia.

5a. Patriarchae et prophetae,
Pleni Dei gratia,
Subvenite miseris
Vestra prece sedula.

5b. Johannes, qui Dominum
Prophetavit primitus
Monstravit et digito,
Nobis sit sollicitus.

6a. Apostoli, qui lumina
Mundo estis tradita,
Vestra est potentia
Ad laxanda crimina.

6b. Vos precamur consona
Prece, quod et cantica
Sumatis cum gloria
Per ista solemnia.

7a. Martyres fortissimi,
Veri testes Domini,
Qui pro Deo corpora
Dedistis ad verbera,

7b. Contemnentes omnia
Mundi delectamina,
Unde super aethera
In superna curia

8a. Possidetis gaudia
Per aeterna saecula;
Hujus rei gratia
Laetetur ecclesia,

8b. Laudes et praeconia
Qui pro vestra gloria
Concinamus inclita
Per ista solemnia.

9a. Confessorum agmina,
Quae mundi luctamina
Atque carnis vitia
Superastis omnia,

9b. Martyribus similia
Meruistis praemia,
Ad vestra solemnia
Retorquete lumina.

10a. Virginum sanctissima
Cohors Deo proxima,
Quae corporis verbera
Et carnis incendia

10b. Vicisti duplicia
Retinens insignia,
Quia virgo candida
Et martyr purpurea.

11a. Sanctorum collegia
Omnium, per merita,
Quae habetis maxima,
Per vos detur venia

11b. Nobis, ut in pagina
Vitae nostrae nomina
Scribantur per omnia
Saeculorum saecula.

Grad. ms. Patense saec. 16. Cod. Musaei Hungarici s. sign. A. — Grad. ms. Franciscan. in Csiksomlyo saec. 15. Cod. Musaei Hungarici 3. B. — Miss. ms. Carmeli Abenspergani saec. Clm. Monacens. 2503. C. — Grad. ms. Carmelit. saec. 15. Clm. Monacens. 23 027. D. — Grad. ms. Carmeli Parisiens. saec. 15/16 Cod. Mazarin. 465 (1388 C.) E. — Miss. Quinquecclesiense imp. Venetiis 1499. F. — 2a, 4 fehlt F. — 2b, 2 Invenerunt et gaudia E. — 2b, 3 et dulcia E. — 4b, 2 adducendas animas ABE. — 6b, 1 Nos precamur E. — 6b, 3 gratia E. — 6b, 4 fehlt E. — 8b, 1 precamina E. — 10a, 1 sacratissima E. — 10b, 1 Vicistis AB. — 10b, 2 Retinentes AB.

104. De omnibus Sanctis.

1. Sancta Dei mater,
virgo benigna Maria,

2a. Tu nos miseros adjuva
atque Christi gratiam
nobis impetra,

2b. Quae nos tua per merita
devitare faciat
cuncta crimina.

3a. Beate Michael,
tu pro nobis
majestatem
superni regis invoca,

3b. Et cuncti coelibes
simul cives,
commendate
nos Deo prece sedula.

4a. O Johannes,
Christi baptista,
pro nobis indignis
jugiter ora.

4b. Et tu, sancte
Petre, dignare
cuncta disrumpere
nostra vincula.

5a. Omnes Domini
apostoli,
solvite delicta nostra,

5b. Quia vobis est
a Domino
potestas ad hoc concessa.

6a. Nunc sancti martyres,
qui vestra
tradidistis corpora,

6b. Pro Christi nomine
libenter
multa ad supplicia;

7a. Vos quoque, confessores
Christi et sacerdotes
virginumque sanctorum
turma praeclara,

7b. Precamini pro nobis,
ne nos seducat hostis
neque vana gloria
nec laus humana.

8a. Omnes sancti Dei,
verba pro nobis ferte pia;

8b. Rogate Dominum,
ut nostra deleat crimina.

9a. Ut nos evadere
faciat
inimici scandala
et inferni claustra,

9b. Nos atque per suam
collocet
pietatem requiem
saltem in aliquam.

10a. Ut libeat
nos dicere:
honor, laus et gloria

10a. Sancta tibi
sit trinitas
per aeterna saecula.

11. Amen dicant
Simul cuncta.

Brev. et Miss. ms. Catalaunense saec. 14 in. Cod. Parisiens. (Arsen.) 595. Mit Mel. — Aufschrift: De omnibus sanctis et de sancto Alpino, von dem indes im Verlauf keine Rede ist.

105. De omnibus Sanctis.

1a. Rex aeterne, rex coelorum,
Nos conserva, ne nostrorum
Culpae graves delictorum
Trahant ad supplicia;

1b. De hac valle lacrimarum,
De hac nocte tenebrarum
Trahe nos ad diem clarum
In aeterna gloria.

2a. Precibus apostolorum,
Martyrum et angelorum
Petimus, quod meritorum
Augeatur gratia;

2b. Confessores exorantes
Virginesque deprecantes,
Sanctos omnes invocantes
Ad nostra subsidia.

3a. Et tu, mater pietatis,
Virgo sanctae trinitatis,
Nos solutos a peccatis
Deo reconcilia.

3b. Jesu bone, te rogamus,
Ut te dante sic vivamus,
Quod post mortem habeamus
Requiem in gloria.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — Mel. wohl Verbum bonum.

106. In festo omnium Sanctorum.

1a. Alme Deus,
lux summa, quem luna,
sol et stellarum
corpora, angelica
et spiritalis potestas,
coelestis
atque aeterna

1b. Atque terrae
producunt viscera
agrestia et
lata aeris regna
et maria et infera
adorant
atque trepidant.

2a. Preces nostras atque vota
sume humilia,

2b. Quibus te laudantes voce
cantamus consona

3a. In solemnitate
omnium sanctorum
praecelsa
et cunctis populis fulgida.

3b. Qui tibi devoti
in aeterna vita
regnantes
festa frequentant praecipua.

4a. In hoc ergo collegio
nostra junge gaudia

4b. Atque simul fac nostras
numerari animas.

5a. Ubi florigeras
sacra virgo Maria
coronas numerat

5b. Et apostoli jam
pretiosa sequuntur
agni vestigia.

6a. Martyrum excelsa
per flammas
et per tormenta
multa munda sunt
defuncta agmina

6b. Et pia pro nobis
dant vota
mittentes stolas
suas ad tuam
misericordiam.

7a. Ubi resonat
in excelsis Hosanna

7b. Horum omnium
voce clara per cuncta.

8. Saecula.

Trop. ms. Aeduense saec. 11. Cod. Parisiens. (Arsen.) 1169. — 1a, 2 summe. — 1b, 6 colunt, adorant; ersteres überzählig. — 4a, 1 In hoc ergo sancto collegio; auch nach Unterdrückung von sancto oder ergo bleibt eine Silbe Überschufs. — 6a, 4 defuncta sunt. — 7a, 1 resonant.

107. De ss. Patronis.

1a. Honoremus corde toto
Patronorum voce, voto
Sedulo solemnia,

1b. Qui pro nobis regi divo
Incessanter Deo vivo
Offerunt precamina.

2a. Invocemus mente nexi
Nec cessemus genuflexi
Horum patrocinia,

2b. Nam nos genuere patres
Cohortando quasi fratres
Verbis apostolicis.

3a. Ergo grati jucundemur,
Onerosas ne cogemur
Perpeti molestias,

3b. Probris cunctis abdicemus
Et sincere deploremus,
Fragiles quod gessimus.

4a. O vos coelici parentes,
Nostra corda, gressus, mentes
Ad Deum convertite,

4b. Ut ab hoste simus tuti
Quovis, eja, nos adjuti
Vestris sanctis precibus.

5a. In hac valle mereamur
Firmam pacem, deprecamur,
Tandem et perpetuam;

5b. Nobis velit quod praestare,
Qui cum patre conregnare
Novit et spiramine.

Hymn. et Sequent. ms. S. Emmerami saec. 15. A. — Miss. Salisburgense imp. 1492. B.

108. In Translatione sanctorum
istius ecclesiae.

1a. Sanctorum praeconio
Serviat devotio,
Laus et jubilatio
Nostri chori.

1b. Confessorum gaudio
Nostra sit confessio,
Decora laudatio
Conditori.

2a. Hi pastores ovium,
Hi doctores gentium
Fervent in officium
Caritatis.

2b. Pellunt plebis vitia,
Fugant et daemonia,
Dantes beneficia
Sanitatis.

3a. Horum corda solida
Reddit fides vivida,
Caritate fervida
Verus amor.

3b. Horum vigent seduli
In salutem populi
Lingua, manus, oculi,
Cordis clamor.

4a. Hi norma justitiae,
Forma poenitentiae,
Pacis et concordiae
Condimentum,

4b. Flores eloquentiae,
Fructum sapientiae
Dantes in ecclesiae
Nutrimentum.

5a. O beata concio,
Quam sine fastidio
Pascit Dei visio
Semptiterna.

5b. Nos precum suffragio
Vestra miseratio
Trahat ab exsilio
Ad superna.

Prosar. ms. S. Frambaldi Silvanectensis saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. 4°. 45. Mel.: Mariae praeconio.

109. De sanctis Reliquiis.

1a. Nos ad laudes
praeclara corona monet
Alleluja,

1b. Et pro crucis
vexillo canora sonet
Harmonia.

2a. Veneremur sanguinem
Et sacram arundinem
Salvatoris;

2b. Pro pannis sudario
Sonet et pro pallio
Laus in choris.

3a. Adoremus lanceam
Et catenam ferream
Redemptoris;

3b. Linteum et spongiam
Colamus et gloriam
Conditoris.

4a. Pars de Christi tumulo
Praesentata populo
Adoretur,

4b. Consecrata tabula
Cum Moysi virgula
Honoretur.

5a. Lac et peplum virginis
Et thesaurus sanguinis
Percussae imaginis
Nos ditarunt,

5b. Sacra Clemens, Blasius,
Praeco Christi praevius
Et senex eximius
Praesentarunt.

6a. Per haec magnalia
Repelle vitia
Nos, Christe, firmans
in gratia;

6b. Ut post praesentia
Vitae praeconia
Tecum laetemur
in patria.

Miss. ms. S. Ludovici Pisciacensis saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 608. Mit Mel. = Laetabundus.

110. De Apostolis.

1a. Vos sal terrae, vos lux mundi,
Vos fecundi et facundi
Defluentis gratiae;

1b. Vos lucernae firmamenti,
Vos pincernae testamenti,
Vos Cherubim gloriae.

2 a. Vos in petra solidati,
Vectes sethim deaurati,
Claves sapientiae;

2 b. Vos priores, fundatores.
Protectores et rectores
Totius ecclesiae.

3 a. Vos per flatum vitae venti
De secretis firmamenti
Missi, mundi cardines,

3 b. Orbem fertis et ardores.
Terrae motus et terrores,
Tonitrus et grandines.

4 a. Ut rebelles per terrorem
Et electi per amorem
Ad te, Sion, redeant,

4 b. Ut per veros piscatores,
Non per pseudo-perversores
Rete vestrum subeant.

5 a. Cum coelestis regni claves
Teneatis et conclaves
Clausas veri luminis,

5 b. Aperite nobis hortum
Hujus lucis et hunc portum
Summae plenitudinis.

Miss. ms. Senonense saec. 13. Cod. Parisiens. 10502. — Mel.: Hodiernae lux diei.

III. De Apostolis.

1 a. Laus sit patri, laus sit proli,
Laus sancto spiritui,

1 b. Uni Deo, vero soli,
Qui non potest minui.

2 a. Cujus sanctae majestati
Sancti sunt conspicui,

2 b. Candidati, coronati,
Felices perpetui.

3 a. Sunt prae cunctis honorati
Principes apostoli,

3 b. Qui pro Christo morti dati
Meruerunt recoli.

4 a. Patres illi primitivi,
Sicut hortum rigant rivi,
Rigaverunt populos,

4 b. Differentes in personis,
In coronis et in donis
Pares habent titulos.

5 a. Qui vicerunt hostem trucem
Promerentes summam lucem
Et coronas maximas,

5 b. Qui tulerunt suam crucem
Et sequentes Christum ducem
Posuerunt animas.

6 a. Quam decorus ille chorus
Duodenus, quam serenus
Adspectus in singulis,

6 b. Qui rectores et censores,
Qui pastores et doctores
Exstiterunt populis.

7 a. Jucundantes et laetantes,
Assistentes et praesentes,
Christe, tuis oculis,

7 b. Venerandi, praedicandi,
Gloriosi, gratiosi,
Pollentes miraculis.

8 a. Hi sunt illi, per quos clavis
Paradisi traditur,

8 b. Hi sunt illi, per quos navis
Ad portum deducitur.

9 a. Hi sunt illi, quorum sanguis
Pro te, Jesu, funditur,

9 b. Hi sunt illi, per quos anguis
Antiquus perimitur.

10 a. Per hos coelum reseratur
Et per eos clauditur,

10 b. Per hos culpa condonatur
Et reatus solvitur.

11 a. Inter eos coronatus
Est Andreas, vir beatus,
Cujus festum colitur;

11 b. Quantus fuit iste, vide,
Quanta passus sit pro fide,
Satis intelligitur.

12a. Mortem tulit temporalem,
Unde vitam immortalem
Meruisse dicitur.

12b. O Andrea, pastor bone,
Fac nos frui visione,
Quae sanctis promittitur.

13a. O coelestes senatores,
O bis seni seniores,
Exaudite peccatores,
Impetrantes veniam.

13b. Ut cum dies erit irae,
Qua salvare, qua punire
Debet judex, tunc redire
Possimus in patriam.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Paris. 1086. — 11a, 2 und 12b, 1 steht der Name Andreas nur beispielshalber; ist das Fest mehrerer Apostel, fallen Str. 11 und 12 aus.

112. De Communi unius Martyris.

1a. Laetabundi jubilemus,
Laeta mente celebremus
Martyrum solemnia;

1b. Qui in mundo morientes,
Sed in Christo renascentes
Ejus vivunt gratia.

2a. Cujus testes exstiterunt,
Dum mundana respuerunt
Quaerendo coelestia;

2b. Quem ad mortem dilexerunt,
Ipsum sequi voluerunt
Per mortis compendia,

3a. Crucem sibi bajulantes,
Sola cruce gloriantes
Audita sententia:

3b. Si quis post me vult venire,
Tollat crucem, si redire
Vult ad coeli gaudia.

4a. Sic per multas passiones
Ad supernas mansiones
Gloriosi proceres

4b. Festinabant sed in via
Experti sunt ludibria,
Vincula et carceres.

5a. Flagellati, lapidati
Et per multa cruciati
Tormentorum genera,

5b. Torcularis in pressura,
Faex deorsum sed vis pura
Manavit ad supera.

6a. Ubi manet aeternale,
Quod hic fuit temporale
Carne tectum lubrica;

6b. Ubi manent sublimati,
Mira stola decorati,
Securi de reliqua.

7a. Sic, Vincenti, martyr Christi,
Laureari meruisti
Claro diademate,

7b. Certa fruens visione,
Quod palpamus ratione
Sicut in aenigmate.

8a. Unitatem trinitatis,
Trinitatem unitatis,
Quod est ineffabile,

8b. Illud magnum sacramentum,
Ad quod nullum argumentum
Habemus probabile.

9a. Manifeste contemplaris,
Contemplando satiaris
Interna dulcedine,

9b. Qua refectus esurire
Nullus potest aut sitire
Tanto fruens lumine.

10a. O concivis angelorum,
Ad superna nos polorum
Tuo fac precamine

10b. Post hanc vitam sublevari,
Quos hic cernis aggravari
Multiformi crimine.

11. Poscat iste
Et tu, Christe,
Largiaris Domine.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139. A. — Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086. B. — 6a, 1 Ibi manet A. — 6b, 1 Ibi manent. — 7a, 1 Sic Stephane A: Hic Vincenti B. — Der Name steht nur beispielshalber, um das Versmafs zu ergänzen.

113. De Communi Confessoris.

1. Mundi aetate
octava

2a. Florebunt duplici palma
beatorum agmina,

2b. Corpore glorificato,
conregnante anima.

3a. Induentur bina stola,
quicunque prius
meruerunt singulas;

3b. Fulgebunt justi tamquam sol
et velut clara
coeli luminaria.

4a. Omnes omnia
scient, verba
cessabunt,
loquentur mutuo corda.

4b. Una omnium
Alleluja
vox est, quam
signant sequentia pura

5. Voce canenda.

Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Hafniens. Thott. Fol. 146. A. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 830. B. — Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 831. C. — De sancto Leufredo AB; de communi C., wozu der Inhalt stimmt.

114. De ss. quatuordecim Auxiliatoribus.

1a. Inter sanctos Deo gratos
Adjutores vos beatos
Praedicat ecclesia,

1b. Omnem mundum nam spevistis
Et pro Christo reliquistis
Vana ejus gaudia.

2a. Hostis propter hoc antiquus
Saevit in vos ut iniquus,
Boni Christi milites,

2b. Adversatur et grassatur,
Adulatur et minatur
Suos per satellites.

3a. Non vos poena terret dura,
Nec promissa frangunt plura
Servire daemonibus;

3b. Nempe fides vos firmavit
Atque Christus confortavit
Vincere in omnibus.

4a. Eja Christi pugnatores,
Qui non victi sed victores
Fuistis in proelio,

4b. Sitis memores nunc mei
Nec non ecclesiae Dei
Egentis auxilio.

5a. Repellatur ob vestrorum
Interventum meritorum
Bellarum nequitia,

5b. Error omnis evellatur.
Quod injustum est, tollatur,
Vigeat justitia.

6a. Salus aegris, quies fessis,
Sit solamen et oppressis
Spesque lapsis veniae,

6b. Ad se Deus nos clamantes
Per vos audit, fluctuantes
In valle miseriae.

7. Laus his pro patronis Deo,
Per quos nobis spes in eo
Jam datur certissima.

Miss. Paulinorum imp. Venetiis 1537.

115. De XXIV Senioribus.

1a. Omnis homo laudes pangat,
Hac in domo nemo frangat
Laudis personantiam,

2a. Qua luxerunt nisu toto
Viri sancti, fide, voto,
Quater seni proceres;

3a. Noster olim incolatus
Animarum dum reatus
Stabat in periculo,

4a. Qui dum surgens morsu urgens
Inferorum moenia
Coelos scandit, iter pandit
Tergens nostra crimina.

5a. Hinc in Pathmos dum illuxit
Caro suo, hunc instruxit
De futuris statibus:

6a. Agnus Dei hinc occisus
Est praeclarus ibi visus
Septem habens cornua,

7a. Cui dantur reserari
Et in orbem praedicari
Septena hic signacula,

8a. En electi stant perfecti
Citharis et phialis,
Macerati, castigati,
Toto corde inflamati,

Caritatis jaculis.

9a. O electi et beati,
Tonsurati ac comati,
Nunc et semper Christo grati,
Simus vobis commendati.

1b. Mundis modis ac discretis
Canat rite sine metis
Decoris fragrantiam.

2b. Grate Christus quos elegit,
Donis sanctis dum compegit
Toti orbi celebres.

3b. Culpis nostris est prostratus
Rex pro nobis homo natus
Crucis in patibulo.

4b. Dextram patris summi tenens
Dulciori jubilo,
Votis ratis suos regens
Hic in orbe nubilo.

5b. Girant thronum tunc sedentis
Quater seni sacrae gentis
Junctis animalibus.

6b. Is a cunctis adoratur,
Flexo corde veneratur
Septem gerens lumina.

7b. Hic effecit nos regales
Delubri sacerdotales
Collustrans cordis invia.

8b. Ut adorent et exorent
Pro terrenis miseris,
Ut admittat et acceptat
Tamquam gratum nostrum flatum
Sacri adoraminis.

9b. Ut laetanter operemur,
Exultantes veneremur,
Caritate protendemur
Ac vobiscum gratulemur.

10. Hamus quo non rumpitur
Piscium in captura,
Nec vestis conscinditur,
Quae sortis capit jura,
Quo sacrum Alleluja
Non clauditur mensura.

Miss. Lubicense imp. s. l. et a. — 7a, 1 Qui dantur. — 7b, 1 regalis.

116. De XXIV Senioribus.

1a. Collaetemur venerantes
Citharoedas resonantes
Preces et citharizantes
In conspectu Domini,

1b. Senos quater seniores,
Agni throni assessores,
Interventu defensores
Fideli sunt homini.

2a. Deum Sabaoth videntes,
Quem verentur omnes gentes,
Hunc affantur inquientes
Omnia per saecula:

2b. Dignus es, qui corruisti
Libri clausi nece tristi
Deo nos et redemisti
Solvere signacula.

3a. Plenas odoramentorum
Phialas, quae sunt justorum
Preces, habent, quas polorum
Deo semper indicant;

3b. Laeti cujus majestatem
Contemplantur, hi primatem
Plasmantem ver et aestatem
Et momenta praedicant.

Miss. ms. bibl. publ. Olomucens. I. III. 9. saec. 15. — 1a, 2 sonantes. — 1b, 3 defensores fehlt. — 3a, 2 Citharas quae. — Mel. wohl Verbum bonum.

117. De sancto Achatio.

1a. Digne recoluntur digni
Christi martyres benigni,
Portitores sacri signi,
Sancti decem milia.

1b. Ex terrestribus coelestes
Fiunt crucifixi testes,
Spernunt terrenorum vestes
Fulti Dei gratia.

2a. Convenerunt cum Romanis
Caesares cum viris vanis,
Immolare diis profanis
Pro vincendis hostibus.

2b. Eufratenses, Gadereni,
Ut rebellione pleni
Armis bellicis sereni
Stabant in agminibus.

3a. Motis castris Adrianus
Et Antonius Romanus
Adversariorum manus
Fugiunt de proelio.

3b. Militares autem viri
Perstiterunt instar tyri
Novem mille actu miri
Misso coeli nuntio.

4a. Juvenis his apparebat,
Qui audiri se monebat
Et in fide instruebat
Alloquens Achatium.

4b. Lacum hostes incurrebant,
Nam ab angelo timebant,
Qui resistere volebant
Petunt praecipitium.

5a. Interemptis inimicis
Erat angelus amicis
Verbum vitae dans felicis
Velut Jesus medius.

5b. Ararat tunc pervenerunt
Angelique descenderunt,
Septem numero fuerunt,
Unde stupor nimius.

6a. Mira illic narrabantur,
Hinc peccata plangebantur,
Angelique ferebantur
A sanctorum oculis.

6b. Ad futura animati
Quaerebantur hi beati,
Principesque sunt turbati
Cum eorum populis.

7a. Reges quinque demandantur,
Ut sic sancti occidantur,
Veniunt et trucidantur
Diris cruciatibus.

7b. Tunc in martyrum agone
Sicut Christi passione
Ante punctum horae nonae
Signa patent omnibus.

8a. Idolis non offerebant,
Unde nullae convertebant,
Vitam cruce finiebant
Pares suo Domino.

8b. Recte tales recoluntur,
Quorum preces non pelluntur
Sed in coelis audiuntur
Sine finis termino.

9a. Viros istos invocemus,
Horum festum celebremus,
Passionem pertractemus
Habituri gloriam.

9b. Martyres pro Jesu passi,
Nobis qui nunc sumus bassi,
Ne deficiamus lassi
Impetrate gratiam.

Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540. — 4b, 2 ist Nam ergänzt.

118. De sancto Achatio.

1a. Laudemus Dominum
Devotis cordibus,
Qui mentes hominum
Sanctorum mortibus
Illustrat hodie.

1b. Quos in patibulis
Tortos atrociter
Transfert a vinculis
Carnis subtiliter
Ad thronum gloriae.

2a. Coronas aureas
Sacer exercitus
Gestat, qui spineas
Tulit, et gemitus
Cedit in gaudium.

2b. Sic ignominia,
Claram memoriam,
Moeror laetitiam
Confert et gloriam
Crucis opprobrium.

3a. Hi, quorum corpora
Jesu stigmatibus
Fulgent in ebora
Tincta coloribus
Auro vernantibus,

3b. Fixi stipitibus,
Cruenti sanguine,
Salutem omnibus
Benigno famine
Poscunt fidelibus.

4a. Vox sonat coelitus
Missa, qua protinus
Firmat divinitus
Petita Dominus,
Amator martyrum.

4b. Venite, inquiens,
Regnum percipite,
Si erit cupiens,
Vota perficite,
Vos invocantium.

5a. Mox multitudine
Stipatus adfuit,
Rex suos lumine
Milites induit
Inaestimabili.

5b. Egressi milites
De tabernaculis
In fide divites,
Confossi jaculis
Cum duce nobili

6a. Pergunt ad patriam,
Palma victoriae
Venustant regiam
Coeli militiae
Excelsi laudibus.

6b. Cernentes facie
Decorem regium
Post statum gratiae
Aeternum gaudium
Praestent supplicibus.

Miss. ms. Misnense imp. Lipsiae s. a. — Mel. wohl Mittit ad virginem.

119. De sancto Aegidio.

1a. Aegidio psallat coetus
Iste laetus,
Alleluja,

1b. Quem perfudit primo flore
Miro more
Lux divina.

2a. Sanctus signis floruit,
Quia pure coluit
Creatorem;

2b. Karolus quod fregerat,
Prece munda reparat
Ad vigorem.

3a. Ad desertum evolat,
Nudus crucem bajulat
Salvatoris;

3b. Ibi carnem macerat,
Ibi pugnans superat
Vim ardoris.

4a. Dum sic Christo militat,
Turbam fratrum incitat
Ad aeterna;

4b. Quibus ipse praefuit,
Apta loca petiit
Ter quaterna.

5a. Eja, pater pauperum,
Noxas dele scelerum,
Ignem quo tartareum
Evadamus;

5b. Tuis fer auxilium,
Ut post hoc exsilium
Tecum Dei filium
Videamus.

6a. Ora pro tuorum
Statu filiorum
In conspectu
summi regis;

6b. Ut nos a peccatis
Mundans perpetratis
Donet esse
dextrae gregis.

Miss. ms. Mellicense 979. saec. 15. A. — Miss. ms. Hilariense X anni 1458. B. — Miss. ms. Lincense Γ g 10. saec. 15. C. — Miss. ms. S. Floriani III 9. saec. 15. D. — Miss. ms. S. Floriani XI 470. saec. 15. E. — Miss. Pataviense imp. 1503. F. — 5b, 2 Ut nos post hoc. F. — B hat dieselbe Sequenz zum zweitenmale als de s. Leonhardo. 2b, 1 lautet hier Francia quod fregerat.

120. De sancto Albano.

1. Eja gaudeas caterva
ovanter, eja.

2a. Pange sonora
Domino cantica,
illius enarra
et magnalia.

2b. Ex toto corde,
ex tota virtute,
ex tota anima
Christo jubila.

3a. Qui est sanctorum vita,
virtus, gloria,
praemium, corona.

3b. Cujus pietas larga
comit aurea
Albanum laurea.

4a. Cujus praecellens gratia
expurgavit
ejus crimina.

4b. Ejus et cornu per saecla
exaltavit
in magna gloria.

5a. Cum enim percepisset
diva munera,

5b. Sanctae religionis
dona mystica,

6a. Aspernens idolatram
regem sprevit idola.

6b. Et cum jam duceretur
mortis ad supplicia,

7a. Prece fugans flumina,
Per fluvii glareas
sicca transivit semita;

7b. Pari quoque gratia
Grata fontis munera
terra produxit arida.

8a. Post haec inclita,
Albane
pater, opera
Linquens haec terrestria,
Scandis cum gloria
coelorum dindima.

8b. Te nunc petimus,
patrone,
prece sedula,
Qui es nostra gloria,
Solve precum votis
servorum scelera.

9a. Exora pro gente Anglica
et pro ejus
pace aeterna

9b. Et nobis tibi supplicibus
vitae vera
impetra gaudia.

10. Ibi sonat jugiter
Alleluja.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. Bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384 Clm. Monacens. 705. B. — Miss. ad usum insignis ecclesiae Sarum imp. Parisiis 1521. C. — 2a, 3 sq. et enarra ABC. — 2b, 2 et ex tota ABC. — 3b, 3 Albani A. — 4b, 1 saecula A. — 7a, 2 glarea B. — 7b, 2 fortis munera A. — 8a, 2 sq. pater Albane B. — 10, 1 Ubi sonat.

121. De sancta Alda.

1a. Plebs fidelis laetetur,
Aldae psallat praeconia

1b. Festumque festivetur,
Exstat digna memoria.

2a. Haec est virgo tota decora,
mente casta, corpore pudica;

2b. Stella rutilans ut aurora,
operibus penitus coelica.

3a. Turma salutet humilis,
Nam hanc laudant coelestia;

3b. Ave, virgo laudabilis,
Alda repleta gratia.

4a. In te diffusa clementia
Christi fuit, qua gloriaris;

4b. Elegit te sua gratia,
Throno suo nunc coronaris.

5a. Prole quondam nobilis
Fideque clarior,

5b. Supra modum humilis,
Cunctis benignior.

6a. Una quinque prudens
Ex virginibus,

6b. Caritate pollens
Et virtutibus.

7a. Sponsa sponso grata,
Pulchra, formosa,

7b. Hocque consecrata
Es gloriosa.

8a. Mater pauperum, afflictorum
Solamen et vera spes reorum,

8b. Preces pias sume servorum
Servans ab insidiis malorum,

9. Post hanc miseriam
Coeli des gloriam.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl Fol. 1; add. saec. 15.

122. De sancto Alexio.

1a. Haec est dies digna cultu,
In qua de mundi tumultu
Dei fruiturus vultu
Conscendit Alexius;

2a. Namque manens impollutus,
Natum virginis secutus,
Postquam literis imbutus,
Copulatur virgini;

3a. Hunc nobilitas ornavit
Naturae, quam superavit
Ejus et plus decoravit
Mente morum claritas;

4a. Qua devictus abnegavit
Semetipsum, conculcavit
Mundum, carnem subjugavit
Servire spiritui.

5a. Annis decem septem junctis
Exsul et ignotus cunctis
Acriter dolore punctis
Degebat parentibus;

6a. Hinc latens tot annis actis
Domo patris dormit, tactis
Stupore perpensis factis
His parentum mentibus.

7a. Aeternorum jam possessor,
Beatissime confessor,
Sis pro nobis intercessor
Apud regem gloriae;

8a. Christe, da, quem veneramur
Et quem laudare conamur,
Ut vestigia sequamur
Spretis vanitatibus.

9a. Sicque nostra praesens vita,
His terrenis irretita,
Hic expediatur ita
Virtuosis actibus,

1b. Legi mentis repugnantem
Legem membrorum calcantem,
Quem et hostem superantem
Traxit Dei filius.

2b. Quam suppressa voluptate
Christi fervens caritate
Monita virginitate
Reliquit certamini.

3b. Despecto fuco decoris
Vani fastuque tumoris,
Crucem ferre salvatoris
Quem cogebat caritas.

4b. Cum renuntians nativo
Solo motus flatu divo
Dominatur sensitivo
Pauper appetitui.

5b. Per imaginis laudari
Vocem cum coepisset, mari
Se commendans ignorari
Vult mutatis gressibus.

6b. Aeger non remansit unus,
Quin reduxit voti munus,
Tangens hoc dum fertur funus
Ejectis daemonibus.

7b. Quo dignetur liberare
Culpis vinctos et salvare
Tuae vacantes praeclarae,
Tam dulci memoriae.

8b. Mente pia deprecamur,
Mundi curis eruamur
Condigneque compungamur
Pro nostris reatibus

9b. Ut a viciis mundati
Moribusque decorati,
Veste carnis spoliati
Jungamur coelestibus.

Miss. Ultrajectinum imp. Parisiis. 1507 A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540 B. — 1b, 1 Regi mentis B. — 2a, 3 Naturalis quam B. — 4a, 1 Quam devictus AB; l.: devinctus? — 5b, 4 unitatis gressibus A; vitatis gressibus B. — 6a, 2 Dono patris B. — 7b, 4 Tam ac dulci AB: eines von beiden. — Mel. offenbar dieselbe wie die der Sequenz Digne recolendi digne.

123. De sancto Alphego.

1. Ad haec colenda gaudia,

2a. Quae Alphegi triumphalis
adornat victoria,

2b. Mellifluae trinitati
persolvamus cantica.

3a. Cujus fidei clara
assumens insignia

3b. Ad nihilum redegit
maligni molimina.

4a. Dum fortis patiendo
mortem ad usque suam
odivit animam,

4b. Ut vitam in aeternam
mortis jure calcato
custodiret eam.

5a. Omni plenus gratia
multa dedit insignia
Virtutum verbi semina
spargens semper in credula
carnalium corda.

5b. Sed plebs veri nescia
agens mente lapidea
Sancta Dei famina
spernit ac omnimodam
prorumpit in iram.

6a. Stat martyr ovans,
Jesum adorat,
cujus vicem gerebat,
pro illo mori gaudebat.

6b. Oves commendat
Christo servandas
sanguine sternens viam,
qua graderetur ad vitam.

7a. Passus obscura carceris
antra, vincla,
dira tormenta,

7b. Saxorum inter vulnera
sanctam coelo
reddidit animam.

8a. Quid ergo saevis,
invida pestis,
pestis antiqua,

8b. A moriente
Christo devicta
atque calcata?

9a. Virtus hunc sustollet
ad gloriam, * *
te invidia * *
*
trahit ad poenam. * *
Ecce quam laeta * *
cantat haec turma
martyris alma

9b. Trophaea dignam
Christo dans doxam,
qui tulit palmam.
Ecce nunc, quem murmur
non fregerat,
aeternaliter
vivit et regnat.

10a. Per haec tua felicia,
pater, rogamus gaudia,

10b. Quae hodie omnifica
tibi cessit potentia,

11a. Aufer a nobis meritam
mali auditus sententiam,

11b. Qua confundentur superba
omni cessante superbia,

12. Et fac nobis perviam
regni coelestis januam.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. mit Mel. — 5a, 3 sq. haben eine Silbe Vorschlag. — 8a, 3 pestas.

124. De sancto Amando.

1. Gloriosi Amandi, eja,

2a. Sacerdotis
annua solemnia
Celebremus
celebri laetitia.

2b. Ex illustri
natus est prosapia
Sanctus puer,
Dei plenus gratia.

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S COLLEGE
LIBRARY

3a. Literarum
adamavit studia,
Mundi hujus
spernens lenocinia.

3b. Suspirabat
ad aeterna gaudia,
Electorum
imitans vestigia.

4a. A serpente
liberavit Ogiam
Signo crucis
adhuc puer insulam.

4b. Pastorali
decoratus infula
Declaratur
per multa miracula.

5a. Conservavit
puerum a daemone,
Quem perdere
volebat in flumine.

5b. Nautas salvat
de mortis angustia
Commotaque
praesul sedat maria.

6a. Plagis caesus
fixusque patibulo
Fur salvatur
ipsius oraculo.

6b. Verbum vitae
gentibus anuntians
Revocavit
ab errore miserans.

7a. Lepram mundat,
curat paralyticos,
Caecos, claudos
sanans ac phreneticos.

7b. Admiranda
ejus sunt insignia,
Quae referri
non possunt per omnia.

8a. Vitae tandem
intrare felicia
Post laborem
meruit palatia.

8b. Jam Amandus
adamanda gaudia
Cum electis
possidet et praemia.

9a. Nobis ergo
per ejus suffragia
Pia Christi
succurrat clementia,

9b. Ut mundatis
a peccati macula
Porta coeli
fiat nobis patula.

10. Et cum sanctis
post vitae pericula
Gaudeamus
per aeterna saecula.

Miss. ms. Amandi saec. 14. Cod. Paris. 1101. Mit Mel.

125. De sancta Anna.

1. Testamento veteri
Anna fuit genita
Et de stirpe regia.

2a. Haec matrona nobilis
Diu fuit sterilis
In magna tristitia.

2b. Cui fructum contulit
Et sic luctum abstulit
Divina clementia.

3a. Patriarchis edita,
Anna, luce praedita
In perenni gloria,

3b. Deprecamur, inclita,
Ut per tua merita
Nobis detur gratia.

4a. Anna, parens
Labe carens,
Rubens rosa
Speciosa
Florens inter lilia,

4b. Matrem Christi
Genuisti,
Tua prece
Nos a nece
Tuearis noxia.

5 a. Ecce lucis officina,
Aegris spes et medicina,
Tua proles et regina
In coelesti patria,

5b. Ipsa cunctis jam praelata
Per te sumens haec precata
Nostra fiat advocata
In Dei praesentia.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. Bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384. Clm. Monacens. 705 B. — Miss. ms. Ultrajectinum saec. 15. Cod. Bollandian. 119 I. C. — Miss. ad usum insignis ecclesiae Sarum imp. Parisiis 1521. D. — Hymn. et Sequent. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14667 E. — Str. 4 sqq. fehlen E.

126. De sancta Anna.

1a. Hac in die plebi piae
Praesens esto Annae festo,
Christe, fons laetitiae;

1b. Eximia o Maria,
Pulso maesto adsta presto,
Dum cantatur hodie.

2a. Anna ignorante Heli
Se commendans Deo caeli
Samuelem peperit,

2b. Pater mittens Annae natum
Cum chirographo ad cognatum
Raphaelem reperit.

3a. Anna Rachuelis nata,
Septem viris viduata,
Tobiae conjungitur,

3b. Quo potito jure dato
Piscis corde concremato
Nam daemon depellitur.

4a. Harum Anna in figura
Viri sui carens cura
Dolet, quod sit sterilis,

4b. Vir redit ex inspirato
Dei coeli de mandato
Et fit inde fertilis.

5a. Benedictus Annae fructus,
Nam multorum solvit luctus
Pariendo filium,

5b. Qui antiquum inimicum
Stravit reos et vocavit
Ad coeli palatium.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486.

127. De sancta Anna.

1a. Adest venerabilis
Annae dies bonae,
Lux multum amabilis
Tam piae matronae.

1b. Haec Joachim homini
Dei uxor data,
Matrem gignit Domini
Viro fecundata.

2a. Pulchra generatio
Castae caritatis,
Sterilis opprobrio
Carens cum beatis.

2b. Ipsius memoria
Erit immortalis,
Certantium praemia
Vincens in tot malis.

3a. Vir bonae mulieris
Se novit beatum,
Non sic de adulteris,
Quae maculant stratum.

3b. Haec Deum timentium
Sors et pars est bona,
Cujus est consortium
Inter Dei dona.

4a. Gratia est etiam
Uxor super gratiam
Sanctam pudorata,

4b. Quae habitu sobria
Est et verecundia
Tacita sensata.

5a. Non ex tortis crininibus,
Auro, gemmis, vestibus,
Sed fide ornata,

5b. Sanctificatione
Atque dilectione
Ei sociata.

6a. Haec est illa coeli cella,
De qua exit maris stella
His, quos umbra tenuit.

6b. Quae compescat mundi bella
Et nos servet a procella,
Nam mare intumuit.

Miss. ms. Parisiense saec. 14. Cod. Parisiens. 8884.

128. De sancto Ansuero.

1a. Pangat chorus laetabundus
Nova laudum dramata,

1b. Nam ad coelos mittit mundus
Per tormenti stigmata

2a. Novas rosas et formosas,
Florentes virtutibus,

2b. Nunc Ansuerum, testem verum,
Cum suis comitibus.

3a. Zelo Christi pugnant isti
Pro fide non segniter,

3b. Hi periti sic attriti
Pugnaverunt fortiter.

4a. Lapidati, cruentati
Sistunt in certamine,

4b. Sic prostrati coelo dati
Sunt, eorum animae.

5a. Furit fremens paganorum
Gens et atrocissima,
Quae contrivit sic sanctorum
Crudeliter corpora.

5b. Angelorum mittit chorum
Christus de coelestibus,
Qui sanctorum tollit horum
Animas corporibus.

6a. Quod cernentes circumstantes
Currunt ad interitum,

6b. Ut cum sanctis possint tantis
Possidere meritum.

7a. Quorum prece nos a nece
Post haec transitoria

7b. In eorum juvent chorum
Gaudere cum gloria.

Miss. Ratzeburgense imp. s. l. et a. A. — Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. B. — Mel. offenbar O beata beatorum. — 1a, 2 dragmata B. — 3a, 1 Christi praesignati A. — 4b, 1 Sic prostrati coelo datae B gegen den Reim, wie prostratae gegen den Sinn wäre.

129. De s. Antonio Eremita.

1a. Inter choros supernorum
Adsint chori monachorum
Ad laudem Antonii,

1b. Sit laus concors nunc eorum,
Sit solemnis nunc amborum,
Dies haec est gaudii.

2a. Hunc Aegyptus virum profert,
Et hunc mundo Christus offert
In exemplum populi,

2b. In aetate puellari,
Sed in virga regulari
Mare transit saeculi.

3a. Vitam solitariam,
Summam et eximiam,
Primus demonstravit

3b. Vita fulgens eminus,
Plures ad se protinus
Fratres advocavit.

4a. Hic Elias pari motu
Cibo panis, aquae potu
Contentus et pallio,

4b. Zelo legis roboratus
Pharaonis equitatus
Mergit legis fluvio.

5a. Doctos vincit, reges monet,
Fratres docet, ut vox sonet
Ad Dei magnalia;

5b. Hostes pellit, morbos sanat
Et ex ejus lingua manat
Dei laus et gratia.

6a. Ejus beneficio
Salutem instructio
Multis operatur,

6b. Mundum replet germine,
In coelorum culmine
Tandem sublimatur.

7a. Latet lumen in laterna,
Joseph agnus in cisterna,
Sed praevisor omnium

7b. Ossa servat Elisaei,
Ut arderet amor Dei
In corde fidelium.

8a. O quam dignum, quam acceptum
Apud Deum est adeptum
Honoris fastigium,

8b. Junctus sanctis eminenter
Quo nos juvat affluenter
Virtutum suffragium.

9a. Ergo laudes Antonio
Chorus clamet egregio
Mente prona,

9b. Surgat sursum affectio,
Gaudens poscat haec concio
Dei Dona.

10a. Et tu, pater, sic adesto
Tuo gregi semper praesto
Mente semper sedula,

10b. Et in mundo nos conducas,
Et a mundo nos educas
Victuros per saecula.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477. A. — Miss. ms. Paulinorum saec. 14. Cod. Gottwicens. 79 B. — Mel. offenbar: In coelesti hierarchia. — 7a, 3 praevisor AB somnium B.

130. De sancto Antonio.

1. Canentes salvatori laudes,
resonemus gratias,

2a. Famulo qui suo
vitam dedit Antonio,

2b. Viveret qua semper
gaudens aeterno gaudio.

3a. Gaudet nunc in coelis,
in terris
calicem bibens Domini,

3b. Dominum qui nudus
secutus,
suppressus crucis oneri.

4a. Ut levius scanderet,
spreverat cuncta
transitoria,

4b. Ne retro deprimerent
virtutum alas
auri pondera.

5a. Hic Domini jugum tulit
ab infantia
et imitans Joseph
pallium Aegyptiae
herae reliquit manibus.

5b. Hic stabilem fide servat
innocentiam,
dum visitans Paulum,
quae vidit, horrentia
fugat verbis non manibus.

6a. Hic lupam sequitur
viam nesciens,
qua Paulum quaerere
veniret;

6b. Sed Deo creditur,
quonam ducatur,
ut meliorem se
sentiret.

7a. Comperto itaque Paulo
conversatur,
visis gestis melioratur,
muneribus
spiritualibus ditatur.

7b. Et corvus adest, prandium
praeparatur,
medius panis integratur,
militibus
Christi annona duplicatur.

8a. Duplicati ut salvemur
et corpore et spiritu,
hunc deprecemur:

8b. Pater, senex reverende,
tu nos defende, tuere
ab igne gehennae.

9. Tu nobis subsidio
sistas in praesidio
toto venerabilis aevo.

Miss. ms. Bremense saec. 15. Cod. Hafniens. Gl. kgl. 188. A. — Miss. Hamburgense imp. Argentini 1509. B. — Miss. Ratzeburgense imp. s. l. et a. C. — 1, 1 Cantemus salvatori AB. — 3b, 3 oneri ABC fordert die Endassonanz. — 4a, 3 temporalia B. — 5a, 1 Sic Domini hic jugum B. — 5b, 1 Hinc stabilem hunc fide B. — 6a, 4 venerat B. — 6b, 2 ducitur A. — 6b, 4 videat B. — 7a, 3 gestis aedificatur B. — 8b, 2 defende, tuere et libera ABC überzählig.

131. De sancto Arigio.

1a. In honorem beati praesulis
Concinamus vocibus, modulis,
Cujus festum hodie
Dat diem laetitiae.

1b. Hic vir prudens fuit Arigius,
Cunctis mitis, satis egregius,
Praesulatus apice
Stans urbis Nivernicae.

2a. Dum tenuit sedem Nivernicam,
Acquisivit plebem non modicam
Deo, perquam fidem catholicam
Augmentavit.

2b. Quendam suo virum officio
Stantem, mersum flumine Nervio,
Nutu Dei sic voluntario
Suscitavit.

3a. In Ligeris positus flumine
Post obitum sine regimine
Cereorum solito lumine
Decoratur.

3b. Ascendendo contra ripariam
De Nivernis venit Disesiam,
Qua corpore ditans ecclesiam
Tumulatur.

4a. Iste sanctus fit tanti nominis,
Sic amicus divini numinis,
Quod per illum macula criminis
Relaxatur.

4b. Summum ergo precemur Dominum,
Ut obtentu ejus precaminum
Remissio nobis peccaminum
Tribuatur.

Grad. ms. Nivernense anni 1532. Cod. Parisiens. 908. Mel.: Mariae conceptio.

132. De sancto Arigio.

1a. Exsultemus jubilando
Cum vocis melodia

1b. Arigii celebrando
Festiva solemnia.

2a. Sorde carens fuit plenus
Spiritali gratia,

2b. Mundo parens alienus
Ab omni lascivia.

3a. Sine remis aquae cursum
Scandens in riparia,

3b. De Nivernis venit sursum
Ac fulgens ecclesia.

4a. Ergo laudes demus isti
Cum cordis laetitia,

4b. Et pro nobis regnum Christi,
Ubi pax et gloria,

5. Interpellat jugiter.

Grad. ms. Nivernense anni 1532 Cod. Parisiens. 908. — Mel.: Sospitati dedit aegros.

133. De sancto Balsemio.

1a. Lux surgit annua,
Quae dat melliflua
Nobis remedia,

1b. Prece continua
Captent occidua
Tanta suffragia.

2a. Cum poena stabilis
Non sit sed labilis,
Parens coelestia,

2b. Homo passibilis
Fit invincibilis
Divina gratia.

3a. Qui Deum metuit,
Illum non terruit
Ulla nequitia,

3b. Nec ei nocuit,
Dum sibi floruit,
Mundana gloria.

4a. Et quanto gravior
Atque rabidior
Exstat saevitia,

4b. Tanto constantior
Atque securior
Fit ad supplicia.

5a. Unde Balsemius,
Martyr eximius,
Relicta patria

5b. Mori vult carius
Quam sit ulterius
In hac miseria.

6a. Galliam properat,
Ibique reserat
Diva mysteria,

6b. Mortem accelerat
Ensemque tolerat
Pergens ad gaudia.

7a. Hinc de miraculo,
Quod fit in populo,
Stupet gens impia,

7b. Nam hoc spectaculo
Caput in patulo
Fert manu propria.

8a. Tunc corpus rapitur,
Puteo truditur,
Sed super omnia

8b. Spiritus tollitur
Coeloque ducitur
Spernens terrestria.

9a. Puella flebilis,
Caeca sed nobilis
Et regis filia,

9b. Patri amabilis,
Currit credibilis
Quaerens auxilia.

10a. Martyr extrahitur,
De faece tollitur
Superans lilia,

10b. Odor egreditur,
Balsamum vincitur
Mira fraglantia.

11a. Lympha prosiliit,
Virgo se liniit
Fide non dubia, .

11b. Ad lumen rediit,
Patrem repetiit
Pulsa moestitia.

12a. Sicut remedio
Dulci tripudio
Gaudet vicinia,

12b. Sic de martyrio
Cum patrocinio
Gaudet ecclesia.

13a. Hinc unanimiter
Colit et dulciter
Ejus solemnia,

13b. Ut queat pariter
Frui perenniter
Christi clementia.

14a. Cum idem arbiter
Dabit aequaliter
Omnibus praemia,

14b. Et nos alacriter
Clamemus jugiter
Pium Alleluja.

Grad. ms. Compendiense saec. 14. Cod. Parisiens. 17329.

134. De sancta Barbara.

1a. Novae laudes harmoniae
Coeli clangant hierarchiae
Pro Barbarae victoria,

1b. Quae processit ut aurora,
Solem prima lucis hora
Noctis ducens de scoria.

2a. Flos ex ramo pullulavit,
Qui radicem suffocavit,
Nata patris conamina

2b. Praesidisque Marciani
Cordis furias vesani
Vincens et cruciamina.

3a. Clauditur et custoditur
Turri, dupla quae vestitur
Fenestrula lucifera;

3b. Una, petit, ut addatur,
Ut sic trinitas discatur,
Mens hominum salvifera.

4a. Pater gladium minatur,
Fugit, ut non occidatur,
Pro tunc electa puritas;

4b. Fons et marmor signo crucis
Signis fulgent, dono lucis
Carceralis obscuritas.

5a. Perquam moerens consolatur
Et ad bella confortatur
Poenarum imminentium,

5b. Genitor in eam stridet,
Dum subsannat et deridet
Deos et deas gentium.

6a. Ut non nubat, clam abscedit,
Crine tracta dolens redit
Ad genitoris atria;

6b. In locustas grex pastoris
Commutatur proditoris,
Videns miratur patria.

7a. Verberata demammatur,
Vincta nervis perforatur,
Usta martello tunditur;

7b. Sanat Christus vulneratam,
Vestit angelus nudatam,
Gentis error confunditur.

8a. Hanc demum dum decollavit,
Patrem fulmen coeli stravit
Mittens Cocyti glareis,

8b. Et sic granum trituratum
Est invectum depuratum
Coelicolarum areis.

9a. Qua transacta tempestate
Vestis fulget claritate,
Quae non formidat tineam.

9b. Stolam sanguine rubratam
Gestat, nive dealbatam,
Aureolam virgineam.

10a. Sub qua laudes citharizat,
Agno carminum hymnizat
Novorum resonantia,

10b. Coram quo pro nobis munde
Plenam phialam effunde
Precum, virgo, fraglantia.

11a. Posce nobis adjuvamen
Et instaura sublevamen
In stadio pugnantibus,

11b. Bravium ut consequamur
Et coronam mereamur
Promissam triumphantibus.

Miss. ms. Cremifanense 368 saec. 15. A. — Miss. ms. Lambacense 214 saec. 15. B. — Miss. ms. S. Floriani XI 388. saec. 14. C. — Miss. ms. S. Floriani XI 385. saec. 15. D. — Miss. ms. Mellicense 979. saec. 15. E. — Miss. ms. Voraviense 6 saec. 15. F. — Miss. ms. Palat. Vindobonens. 1839 saec. 15/16. G. — Missale Pataviense imp. 1503. H. — 3b, 3 salutifera H. — 8a, 3 Cotyci ABC; cochytis G; cochites EH; cortici F. — 10a, 3 resonantiam AH.

135. De sancta Barbara.

1a. Laetabundus
Barbarae resonet chorus,
Alleluja;

1b. Quam jucundus
De Jesse produxit thorus,
Res miranda.

2a. Tam formosa claruit,
Quod velut resplenduit
Sol de stella.

2b. Christum solem induit
Per fidem, in qua fuit
Semper clara.

3a. Nec donis nec precibus
Nec diris terroribus
Fit corrupta,

3b. Sicut Christus voluit,
Eundem excoluit
Pari forma.

4a. Petit indulgentiam
Pro suis et veniam
Valle nostra;

4b. Genitoris impio
Decollatur gladio
Carne sumpta.

5a. Ad coelum deducitur,
Pater ejus uritur,
Gens pagana cernitur
Esse caeca.

5b. Ad sepulchrum fugiunt
Virginis, qui sentiunt
Dolores, dum audiunt
Haec praedicta.

6a. Perpetrans scelera,
Deposce munera
Hujus, ne damneris,
gens misera.

6b. Ostendit ubera
Pro teque verbera
Huic, quem genuit
puerpera.

Psalter. ms. S. Barbarae in Algia saec. 14/15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBL. Fol. 22. add. saec. 15. A. — Grad. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisiens. 905. add. saec. 15. B. — Mel.: Laetabundus.

136. In Receptione capitis S. Barbarae.

1a. Surge, turba, manu sona,
Corde gaudens ore tona,
Triplex sit harmonia,

1b. Christum laudans in Barbara
Dispar sed concors cythara
Resultet melodia.

2a. Haec est enim luminare
Late fulgens et praeclare,
Ortum Nicomediae,

2b. Cyclum tenens angelicum
Polum calcat antarticum
Sita polo gloriae.

3a. Relegato gentis more
Expurgatur sacro rore
Salutis atque spei,

3b. Tangit petram, cedit petra,
Protrahente geometra
Eheu fugam fidei.

4a. In vultum spuit idolis,
Servos Jovis, Martis, Solis
Maledictos praedicat.

4b. Instaurari pater binam
Lucem jubet, illa trinam
Trinitati dedicat.

5a. Vidit pater et intendit,
Trinitatem comprehendit,
Quam virgo significat;

5b. Furit intus, extra fremit
Nec furorem intra premit,
Sed interim explicat.

6a. Piae proli nequam parens
Poenam parat irae parens
Et se probat impium;

6b. Orat virgo, cedit murus,
Dum in eam pater durus
Evaginat gladium.

7a. Virgo fugit, pastor caecus
Patri monstrat, unde pecus
In locustam vertitur.

7b. Deprehensa, coartata
Martiano praesentatur,
Flagellis atteritur.

8a. Tunc punitur latus flamma,
Fuste caput, ferro mamma,
Nudatur in publico.

8b. Dum incedit inconfusa,
Cunctos latet circumfusa
Vestitu deifico.

9a. Videns judex mente cadit
Atque victus patri tradit
Natam ad exitium;

9b. Furens pater fracto jure
Legis simul et naturae
Germen necat proprium.

10a. Caesa caput fusa prece
Ense patris spreta nece
Virgo vitae nascitur,

10b. Paricida discedente
Et ad vallem revertente
Ira Dei panditur.

11a. Coelum tonat, fulgur micat,
Saevit aër et dimicat
In actorem sceleris;

11b. Ferit, findit, urit, terit,
Ictus cadit, ustus perit,
Sepultus in inferis.

12a. At matyri dextra Dei
Diadema speciei
Dat et regni gloriam;

12b. Ibi amans, quod amavit,
Atque tenens, quod speravit,
Nobis oret veniam.

Miss. ms. S. Barbarae in Algia saec. 12 Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. fol. 7. add. saec. 14. „In receptione capitis S. Barbarae sequentia facta a Rogerio priore S. Barbarae.“ — Rogerius, der siebente Prior von Sainte Barbe - en - Auge (Calvadoz) † den 19. Februar (annus nescitur), legte das Priorat nieder 1247. Gallia Christiana XI (ed. 1759) p. 859. — 3b, 3 Eleu. — 10b, 2 discedente.

137. De sancto Bartholomaeo.

1. Alle cantabile
sonet chorus cantorum
et subjungat dulcibile
luja,

2a. Nunc recivica tinnula
voce melodiamata

2b. Dans aurea pro infula
Bartholomaei splendida.

3a. Lux, doctor Indorum,
praeelectus apostolus,
mundum spermate ornans,

3b. Senator, qui pollet
generosa sub laurea
angelicâ curiâ.

4a. Nam Indiam hic
ingressus mox daemonium
Astaroth ligaverat.

4b. Ordine posthinc
et pulchro regis filiam
sanavit lunaticam.

5a. Hoc accensus stupore
Rex Polymius lavacra

5b. Petit alma baptismi,
gens sua tota et ampla.

6a. Hujus vultus insignia
virtutum magnalia
nigrifer enarrat Berith
timens Christi militem,
quo jubente horridus
sua fregit Astaroth
abscindenda idola.

6b. Hunc tanta patrantem bona
apostolum Domini
Astrages mandat impius,
rex frater Polymii,
caesum diu fustibus
sanctum caput sub ense
tendere ad jugula.

7a. Tali morte glorifica

7b. Coelos qui celsus petiit,

8. Prece mundet
nos a crimine
et ad superna
perducat regna.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 2a, 2 voce dans melodiamata.

138. De sancto Bartholomaeo.

1a. Jubilemus, fratres mei,
Votiva laetitia

1b. Beati Bartholomaei
Colentes solemnia.

2a. Quem doctorem dum sortitur
Tenebrarum patria,

2b. Verae lucis insignitur
Sacramentis India.

3a. Ibi verbis et exemplis
Multa plebis milia

3b. Lucrifecit fusis templis
Et eorum gloria.

4a. O praedicanda,
Quae divina gessit manus
Per eum, miracula.

4b. Silent infanda,
Quae solebat dare vanus
Astaroth, oracula.

5a. Incendi se daemonium
Clamat per pseustitium,
Tace, pestis,
Dei testis
Inquit, damnatissima.

5b. Aeger ad haec convaluit,
Grates, quantas valuit,
Agens Deo
Et cum eo
Turba devotissima.

6a. Deprecatur Rex pro nata
Morbo Polymius
Lunatico vexata
Moxque laetatur sanata.

6b. Hoc affinis et remota
Cum rege pariter
Provincia permota
Baptizatur paene tota.

7a. Rex Astrages de germani
Fide dolens et immani
Succensus insania

7b. Sanctum sibi praesentari
Jubet atque fustigari
Securum ad omnia.

8a. Hinc ad ictus et ad poenas
Cumulando dat habenas
Tyranni nequitia,

8b. Sed ad poenas et ad ictus
Christi miles stat invictus
Adjutrice gratia.

9a. Post vivus decoriatur
Ad summa ludibria,

9b. Ad extremum decollatur
Complendo martyria.

10a. Ergo coram assistentes
Et trophaei recensentes
Hujus natalitia,

10b. Praesens ipse visitare,
Serve Dei, nos dignare
Paterna clementia.

11a. Eme nobis apud Deum,
Beate apostole,
Prece pia,

11b. Ut cantemus ante eum
Perennes coelicolae
Alleluja.

Prosarium Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens. 1140.

139. De sancto Basilio.

1a. Felix mater, militans
ecclesia, concentu jocundare

1b. Praesuli, quem triumphans
vexit ad arcem coelico jubare.

2a. Almum nunc Basilium,
qui claruit velut columna
candens,

2b. Pneumatis ceu lilium
Effrem justo, sursum ab imis
scandens.

3a. Arianorum ecclesiam
injuste captam reddi Christianis,

3b. Contactu baculi palam
imperavit resolutis januis.

4a. Diaboli mancipium
abjurans ultro fidem orthodoxam

4b. Ob carnis exitium
lucratus ad vitam non ad
noxam.

5a. Abhorrendum facinus,
quod hoc designabat confiteri,

5b. Scriptum clemens Basilius
defunctus jam efficit aboleri.

6a. Decumbens ad interitum
demum naturae Joseph contra jura

6b. Judaeum, arte medicum,
lucrifecit en Deo mente pura.

7a. Per sacri fontis lavacrum,
quo praesul benedictus hunc
intinxit,

7b. Mox mundi linquens barathrum
aulam coelestem floride
depinxit

8a. Vocis, cordis neumate,
eja te, pater sacer, o Basili,

8b. Patri, nato cum pneumate
nos socia, precamur Evae filii.

Miss. Misnense imp. s. l. a. — Die Silben namentlich in der ersten Zeile sind nicht immer sorgfältig gezählt; der Reim bestimmt das Versende. 5a, 2 hos designabant.

140. De sancto Blasio.

1a. Laetetur ecclesia
fidelium,

1b. Exsultet pro gloria
plebs martyrum.

2a. Quam adeptus inclitus
est hodie Blasius,

2b. Non deceptus coelitus
in promissionibus.

3a. Deum timuit credens
illi sedulus, ob hoc
ipsius non est
merces evacuata.

3b. A Deo non recedens
spe, misericordia
divina mente
solatur oblectata.

4a. Caritate Dei succensus
corde mundo coelitus
est illuminatus.

4b. Armatura tali defensus
demonstratur animo
nunquam conturbatus.

5a. Ob ejus merita
virtutum praecellentia
extollat plebs pia
imbutum hunc prudentia,
spernit gloriam,
fugit plebem noxiam,
petit eremum,

5b. Ut tempus redimat
diebus malis, faciat
virtutes mirandas
in rebus claris effandas,
mansueti fere
cernuntur mansuescere
ad imperium.

6a. Obsequii feris
pro solatio
redditur
cum medela
pia benedictio,
redeunt
sic alacres ad arva.

6b. Deprehensus tali
ex miraculo
trahitur
ad praesidem,
laetus ex oraculo
mystico
offerendus hostia.

7a. Incredulos convertit
docendo,
debiles reficiens
curando.

7b. Redarguit praesidem
dementem,
sustinet fustibus se
caedentem.

8a. Ter in carcerem truditur.
diris ungulis
suspensus equuleo
vexatus.

8b. In lacum aquae mittitur
mirisque modis
sub ipsius corpore
densatur.

9a. Tandem capite
truncatur, cohortem
secum plurimam consortem

9b. Fecit meriti
et mercedis boni,
summi ac perennis doni.

10a. Laetatur nunc in Domino,
contemplatur praemia
justorum,
majestatem Dei.

10b. Nobis precum suffragio
deposcat eximium
solamen
vultus nostrae spei.

Grad. ms. Lubicense s. sign. saec. 14. A. — Grad. ms. Lubicense s. sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Lubicense s. sign. saec. 14. C. — Miss. Lubicense imp. s. l. et a. D. — 4b, 2 monstratur AC. — 5a, 1 Ab ejus D. — 5b, 1 Et tempus D. — 6b, 1 Reprehensus D. — 7b, 2 fehlt D. — 8b, 3 superius corpore D.

141. De sancto Cerauno.

1a. Coeli coetus civium,
Gaude, plebs fidelium
Cerauni praeconium

1b. Pangit, pontificium
Consecutus ovium
Corda fovit omnium.

2a. Felix tu, Parisius,
Ceteris jucundius
Festiva solemnia,

2b. Pastor hic egregius
Fuit et propitius
Tibi missus gratia.

3a. Vita fulgens inclita,
Gratia paraclita
Pontifex eligitur,

3b. Fides, fama, merita
Testantur, quod merita
Dignitas conceditur.

4a. Aegris fert remedium
Moestisque solatium
Divina clementia;

4b. Ingens malum dentium
Torquens ora gentium
Pacificat gratia.

5a. O pater piissime,
Pastor clementissime,
Pelle nostra noxia;

5b. Precamur, dulcissime,
Sis consolator animae
Coeli ferens gaudia.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — Mel. wohl: Veni sancte Spiritus.

142. De sancto Claudio.

1. Confessoris incliti,
Fideles, concinnite
Claudii solemnia.

2a. Lux illuxit gratior,
Orbi celebratior
Canora symphonia.

2b. Cujus rubens oritur
Fulgor, hostis scinditur
Ardor aegris, Sirius

3a. Neque coelum lumine
Laevo tristat, limine
Panso nitet lucifer.

3b. Cedunt ignes fulminis,
Praesagi cum praesulis
Jam natale rutilat.

4a. O nomen beatius,
Astris luculentius,
Fama pollens strenua,
Vota sonant annua;

4b. Priscis vigens saeculis,
Reverendum populis,
Pubis morbis effera
Plausu fremit libera.

5a. Haec sunt laudi tuae, Claudi,
Pergunt claudi, vetant claudi
Preces clara lumina.

5b. Sed inanes lugent manes,
Post immanes cursus manes
Supervectus sidera.

6a. O professor sacrae legis,
Dum incultos saltus legis,
Repubescit senium.

6b. Ut sol terris incaluit,
Rorem ridens ver impluit,
Prata fundunt lilia.

7a. Apes insidunt floribus,
Aether mugit clangoribus,
Hoc silvae frondent foedere,
Hoc strepit campus murmure

7b. Sic infectum eluitur
Scelus, flammis exuritur
Spiritus sancti concio,
Auctore recto conscio.

8a O catervae spes vivida,
Arma viperae lurida
Insonti manu contere,
Amnes sulcet Stygios.

8b. Ut infracti revirescant
Servi, flores nec arescant
Saeviente solstitio
Messes per Eliseas

9. Resoluto spiritu
Gloriemur exitu.

Cod. Parisiense. 915. saec. 15. A. — Miss. ms. Parisiense anni 1481. Cod. Parisiens. 17315. B. — 3a, 2 lumine A. — 4a, 2 Astus A. — 4b, 1 ingens AB. — 4b, 3 Pubes B. — 5a, 1 Hoc sunt A. — 8b, 4 Messy A; messi B; per Eliseos AB; da auch 2a, 3 und 3a, 3 mit ihren entsprechenden Gegenzeilen nicht reimen, wird die Korrektur im Texte wohl nicht zu beanstanden sein.

143. De sancto Claudio.

1a. Ad coeleste gaudium
Curiae sanctorum
Clangat cor quaerentium
Deumque deorum
Christum, regem omnium.

1b. Plebs citharizantium,
Status seniorum,
In verbo virentium
Coetus angelorum
Laudet Dei filium.

2a. Laudetur in Claudio
Bonitas divina,
Fiatque religio
Tota coelestina
In tali tripudio.

2b. Mentalis devotio
Non fiat supina,
Claudii auxilio
Cedit Proserpina
A sancto coenobio.

3a. Hanc rege naviculam,
Bone naucleari,
Viduam pauperculam
Salva in hoc mari,
Lecythum, farinulam.

3b. Ut Christi tuniculam
More militari
Inscissam tu regulam
Serva modo pari,
Claudi, dele maculam.

4a. O Claudi, qui corpore
Hoc in orbe reservatus
Praeserva nos a languore
Venenosi flatus
Per tua miracula.

4b. Per te mersus aequore
Fuit suscitatus,
Candidior ebore
Artus restauratus,
Christo laus per saecula.

Miss. ms. S. Victoris Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. 14282 A. — Miss. ms. Parisiense anni 1481 Cod. Parisiens. 17315 B. — Cod. Parisiens. 915 saec. 15. C. — 2a, 3 regio A. — 2a, 5 coeli tripudio A. — 3a, 1 figulam A. — 3a, 2 navi clauri A. — 4a, 2 sqq.: Es vi praesentatus | Tu qui omni tempore | Diceris beatus A, ersichtlich Korrektur wegen der falschen Betonung in 4a, 3.

144. De sancta Chlotilde.

1a. Ad honorem summi regis
Gaudeat ecclesia

1b. Sancta matris et reginae
Recolens solemnia.

2a. Haec illustris Chilperici
Quondam regis filia

2b. Lota sacro fonte Christi
Lactis ab infantia.

3a. Sub profani Gondebaudi
Nutrita custodia,

3b. Carne crevit fide pollens
Vitae per insignia.

4a. Corpore pulchra,
Prudens, elegans, venusta,
Prae cunctis egregia:

4b. Pulchrior mente,
Quam virtutum decoravit
Specialis gratia.

5a. Inerant ejus animo
Sanctitatis studia,
Pietatis et divini
Cultus exercitia.

5b. Larga precibus pauperum
Solvebat stipendia,
Donis ejus egenorum
Respirat miseria.

6a. Mox ut tantae claritatis
Auribus insonuit
Regiae majestatis
Fama, fit ejus dilecta.

6b. Arrhis sponsae delegatis
Salve, inquit nuntius,
Eximiae dignitatis
Haeres et consors electa.

7a. Quem praefecit regem Deus,
Te salutat Chlodovaeus
Mittens haec exenia.

7b. Tui gaudet in amorem,
Te exoptat in uxorem,
Suscipe sponsalia.

8a. Illa stupet et miratur
Ac spe magna praestolatur
Dei beneficia;

8b. Res est inquit peregrina,
Fiat voluntas divina,
Quae disponit omnia.

9a. Post haec operante Deo
Cum thesauri copia

9b. Datur regi Chlodovaeo
Conjugalis socia.

10a. O quam felix haec regina,
Per quam credit gens ferina
Rex atque militia,

10b. Membra caput imitantur
Et cum rege baptizantur
Plus quam tria milia.

11a. Sacram quibus unctionem
De supernis meruit
Prece pia,

11b. Quae Francorum legionem
Primitus instituit
In latria.

12a. Potus fontis vinum sapit
Ad illius commutatus
Suspiria,

12b. Sed saporem solus capit,
Domus Dei qui sectatur
Fabrilia.

13a. Testis est felicitatis
Carnis redolentia,

13b. Quod jam regnet cum beatis
In perenni gloria.

14a. Qui devota venerantur
Clotildis celebria,

14b. Ejus ope consequantur
Sempiterna glaudia.

Cod. Parisiens. 917 saec. 15. — Mel.: Congaudentes exsultemus.

145. De ss. Cosma et Damiano.

1a. Gaude, Cosma, cum germano
Fratre tuo Damiano
Regnans in coeli sedibus,

1b. Oro te corde non vano
Sed debito voto plano,
Adesto postulantibus.

2a. Gaude, Damiane, frater
Cosmae, cujus fuit mater
Timens Deum Theodora.

2b. Merum fundens merus crater,
Ne nos Satan voret ater,
Serves et suscipe vota.

3a. Gaude, Cosma, nam medicus
Fuisti scientificus
Sanans morbos et languores,

3b. Physicus et chirurgicus,
In omnibus veridicus,
Non quaerens lucrum sed mores.

4a. Gaude, Damiane, datum
A Palladia non gratum
Tibi fuit, sed jurata

4b. Te tunc fecit inclinatum,
Ut juratum esset ratum,
Quae tunc fuit Cosmae grata.

5a. Gaude, Cosma, videns Deum,
Nocte nam credebas reum
Damianum propter ova,

5b. Sed ne moveres in eum
Ob tumulum funereum
Tibi dantur certa nova.

6a. O vos fratres uterini,
Passi pro Christo benigni
Poenas multas per Lysiam,

6b. Facite nos simus digni,
Muniri trophaeo signi
Crucis merendo gloriam.

7a. Tu cum germano,
Cosma, prece fac Damiano,

7b. Digni reddamur
Meritis quoque perficiamur.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11 592. add. saec. 15.

146. De ss. Cyriaco, Largo et Smaragdo.

1a. Gloriosi Cyriaci
martyris

1b. Triumphum voce canamus
consona.

2a. Qui juxta Domini
praeceptum
tortores non timuit
corporum,

2b. Dum Christum noluit
negare
coronamque fidei
perdere.

3a. Sed fundatus in stabili
ecclesiae petra Christo,
non, inquit, sacrificabimus
idolis.

3b. Nosmet ipsos offerimus
spontaneam Deo gratam
in odorem suavitatis
hostiam.

4a. Et nos Largum,
Dei fortissimum
militem, paribus
c

4b. Et Smaragdum,
paris constantiae
fidei, martyris
Cyriaci comites.

5a. Qui in Christo solidati
ut athletae nobiles
jugulum porrigunt
tortoris
feriendum gladio.

5b. Certi sui praemii pro
Christo sui sanguinis
prodigi facti sunt,
in coelis
regnaturi perpetim.

6a. Te ergo supplici
voce precamur,
pontificis summi,
levita Christi,
sancte Cyriace, ut
nos precibus tuis
semper commendes Domino.

6b. Vos quoque patriam
nobis coelestem,
Smaragde et Large,
post hujus carnis
vincula impetrantes
pristinam, facite
interesse gaudiis

7. Sanctorum.

Grad. ms. Francisc. in Hüls saec. 15. Cod. Nussiensis s. sign. A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540 B. — 2b, 3 coronam fidei A. — 4a, 4 collaudamus A. — 5b, 3 facti sunt prodigi B.

147. De sancto Dalmatio.

1a. Postquam vergit nox obscura
Dieique patent jura
Sordis pulsa rabie,

1b. Arma lucis assumamus,
Ut obstare valeamus
Fautori superbiae.

2a. Caritate radicati,
Radicati vel fundati,
Quae bimembris dicitur,

2b. In praedicta sic probati,
Quod eidem simus grati,
Cujus festum colitur.

3a. Dignas laudes exsolvendo,
Dulce melos depromendo
Summa cum laetitia,

3b. Nam fidelis indagator
Christi crucis atque lator
Fuit ab infantia.

4a. Documentis claruit,
Sanctitate polluit
Beatus Dalmatius,

4b. Disponente flamine
Praesulis regimine
Fungitur lucidius.

5a. Rutenensi civitate
Verbum Dei plebi datae
Praedicans sumopere,

5b. Praeceptorem exsequendo,
Quae docebat faciendo
Summi Dei munere.

6a. O quam felix, quam excellens,
Tam praeclarus, tam praecellens
Fuit in ecclesia,

6b. Qui gerebat postestatem
Conferendi sanitatem
Fugandi daemonia.

7a. Dum pro fide vigilaret
Et rebelles expugnaret,
Plectus a gentilibus,

7b. Coelum scandit laureatus,
Agni stolis adornatus
Una cum martyribus.

8a. Alme martyr strenue,
Pro nobis assidue
Posce regem gratiae,

8b. Ut hanc post miseriam
Consequamur gratiam
Sempiternae gloriae.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — 2b, 3 colimus.

148. De sancto Demetrio.

1a. Gaude, turba coelestium,
Plaude, turba terrestrium,
Et totalis vis cordium
Flammescat uberius,

2a. Qui semen Christi doctrinae
Et formam legis divinae,
Cautelam tristis ruinae,
Sparsit Thessaloniae;

3a. Insignitus imperio
Maximianus proprio
Nestorem jubet gladio
Ferire inaniter;

4a. Supra tumbam dum prostratur
Leontius, visitatur
Et a morte liberatur
Athletae praesentia;

5a. Cujus tumba madidatur
Oleo, quo solidatur
Languens, si quis anxiatur
Doloris incendio.

1b. In hac valle miseriae
Et in terris Pannoniae
Ex alta stirpe Graeciae
Nascitur Demetrius.

2b. Cujus precum praesidio,
Nestor fultus in stadio
Liaeum ense obvio
Prostravit egregie.

3b. Demetrius in carcere
Vulneratus in latere
Pro Dei patris munere
Transit laudabiliter.

4b. Reliquias deferentes
Danubii saevientes
Undas scindunt spe gaudentes
Ejusdem clementia.

5b. Demetrius adoptatus
Et in coelis coronatus
Noster nunc sit advocatus
Coram Dei filio.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511.

149. De sancto Dionysio.

1a. Alludat vox ecclesiae
Voci coelestis curiae
Hujus diei gratia,

2a. Gratum lumen, lux ignita,
Qua resplendent infinita
Coelo luminaria,

3a. Ad hanc urbem sic devenit,
Nam de pago Romam venit,
Pervenit Lutetiam,

4a. Hic fundata domo Dei
Deum colit, offert ei
Idolorum spolia;

5a. Sed non latet civitas
Supra montem posita

6a. Furit ergo vir profanus,
Quem misit Domitianus,
Ut sanctorum cesset manus,
Cessent et prodigia.

1b. Lux ista lux est gratiae,
Qua primum lumen Graeciae
Refulsit in ecclesia.

2b. Hic est Areopagita,
Cui pro pago urbs est sita
In coelesti patria.

3b. Huc directus hic advenit,
Hic destruxit, quam invenit,
Idolorum copiam.

4b. Credunt gentes et in rei
Novitate fervent rei,
Cadit idolatria.

5b. Nec lucernae claritas,
Cum non sit abscondita.

6b. Prodit miles veteranus
Et cum eo sacra manus,
Vincta pedes, juncta manus,
Omnes ad supplicia.

7a. Nihil obsunt seni poenae,
Nil catasta, nil catenae,
Nihil crates ferrea;

7b. Mitigantur truces ferae
Et, dum cogitur ardere,
Friget virtus ignea.

8a. Missa Christi celebratur
Et a sene dum cantatur,
Angelorum plebs laetatur
Et Christi praesentia.

8b. Carcere debilitatur,
Sed a Christo confortatur,
Dum ab eo sibi datur
Salutaris hostia.

9a. Pane vitae vegetatur
Et lictori praesentatur
Gladioque consummatur
Laetus de victoria.

9b. Martyr caput amputatum
Manu portat, ne truncatum
Sit a trunco separatum
Sed sint plena gaudia.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. Mit Mel.

150. De sancto Dionysio.

1a. Vas electum Graeciam
Paulus ac Boëtiam
Et Athenis etiam
Docens petit.

1b. Quem dum nil effeminat,
Sed cursum ingeminat,
Fidei, quem seminat,
Fructum metit.

2a. Credit Dionysius,
Ductor fit Elisius,
Venit hinc Parisius
Fidem ferens.

2b. Propter hoc decernitur
Sua mors, sed spernitur
Martyr morte sternitur
Vitam quaerens.

3a. Victus hostis ejulat,
Lictor sanctum jugulat,
Ille caput bajulat
Jam desectum.

3b. Corpus Christi pugilis
Feminae pervigilis
Cura est et humilis
Tumba tectum.

4a. Hic in Gallis latuit
Caesari sed patuit,
Quem transferre statuit.
Pia fraude.

4b. Res succedit prospere,
Huc defertur propere,
Urbs ergo summopere
Nostra gaude.

5a. Et nos per macarium
Domini sacrarium
Ad coeli cellarium
Inducamur.

5b. Et Christi convivio
Spreto mundi devio
Tanto duce praevio
Perfruamur.

Miss. ms. S. Emmerami anni 1406. Clm. Monacens. 14045 A. — Miss. ms. S. Emmerami anni 1493 Clm. Monacens. 14297 B. — Miss. ms. S. Emmerami saec. 15. Clm. Monacens. 14 623 C. — Grad. ms. Mellicense 1056 saec. 14 in. D. — Miss. ms. Alrispacense saec. 15. Clm. Monacens. 2873 E. — Sequent. ms. S. Petri Salisburgens. saec. 16. post Miss. Roman. imp. Venetiis 1213 F. — Mel. = Benedicti merita D. — 1b, 1 efficit E. — 2b, 2 mors fehlt F. — 4a, 1 Sic in B; Galliis F. — 4b, 4 gaude fehlt F. — 5a, 1 macharium von *μακαρός*.

151. De sancto Dunstano.

1. Hodierna

2a. Resonent gaudia
virtutum praeclara

2b. Sphaera beato
Dunstano collata.

3a. A matris utero
deitatis
praeventus gratia

3b. Extra mundum, extra
mundi mentem
transivit omnia.

4a. Salvatoris monita
audiens salubria
ejus ad vestigia
cum beata
sedebat Maria.

4b. Unde ardentissimo
flagrans desiderio
patriam continua
suspirabat
amoris lacrima.

5a. Sacerdotis
honore praeditus
angelicam

5b. Egit vitam
signis a puero
conservatam.

6a. Lumen exstinctum
non natus reparat,

6b. Virga daemonum
effugat catervas.

7a. Hic templi suprema

7b. Transcendit opera

8a. Et angelico ducatu
clausam intrat ecclesiam,
apostolica
fultus praesentia
suscepit arma
futuri praesaga,
tergentem machinam
prece levat sola.

8b. Hostis invidos conatus
verbere dato vacuat,
cithara non arte
percussa consonam
reddit symphoniam
in viri gloriam,
novi regis prima,
illius extrema.

9a. Voce diva
agnovit tempora. *
Supernos psallentes
spiritus et vota

9b. Factori psallentes
audivit talia:
Kyrie eleison,
Christe eleison.
Numquid sua
jam miscet cantica.

10a. Dunstane, vivens in saecula,
pro servis exora,

10b. Qui te collaudantes devota
persolvunt jubila

11. Ac pro universa
per orbem diffusa
Christi ecclesia.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel. — 4b, 5 amore. — 8b, 1 Hostis et invidos. — 9a, 3 sq. Die * * bezeichnen an dieser Stelle keine Lücke im Text, sondern nur das Fehlen eines Parallelgliedes zu dem 9b eingeschalteten Kyrie eleison.

152. De sancto Ebrulpho.

1a. Laetabundus
Ebrulpho decantet chorus
Alleluja,

1b. Opem cujus
deposcat hac die sacram
Voce pia.

2a. Angelus apparuit
Matri et exposuit
Pariturae

2b. Pueri originem
Et gerendae ordinem
Vitae purae.

3a. Hic ex Francis genitus
Belvaci est editus
Ortu clarus;

3b. Annis puerilibus
Sacris fulsit moribus
Christo carus.

4a. Fredegundis monitis
Propriisque meritis
Abbas factus,

4b. Carnem suam domuit,
Jugiter exercuit
Pios actus.

5a. Per hunc beneficia
Plurimis eximia
Dantur Dei gratia
Operante.

5b. Caecis lumen redditur,
Claudus recte graditur,
Daemon hoc ejicitur
Exorante.

6a. Exutus pallio
Carnis convivio
Laeto pascitur
in patria;

6b. Ipsius precibus
Nos suis civibus
Jungat rex Christus
in gloria.

Prosarium Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens. 1140.

153. De sancto Eligio.

1a. Eligentis et electi
Nomen habens formam recti
Tenuit Eligius;

1b. Prior Deus hunc elegit
Et electus se collegit
In Deum ardentius.

2a. Opus cudens hic fabrile
Contemplatus est subtile
Summi fabri studium,

2b. Deum videns in factura
Rerum legit in figura
Figuli vestigium.

3a. Regi formans vas ex auro
Certum sumpsit ex thesauro
Et pondus et pretium,

3b. Auri pondus duplicatur,
In hoc [vase] rex miratur
Pondus et ingenium.

4a. Sanctitate vir insignis,
Dum virtutum claret signis,
Pontifex eligitur;

4b. Temporalis faber regis,
Ab aeterno rege gregis
Pastor instituitur.

5a. Sed se fabrum et pastorem
Per doctrinam et amorem
Exhibet fidelium,

5b. Verbo faber, pastor vita,
Via currens expedita
Consummavit stadium.

6a. Pater nulli peregrinus,
Peregrinis tuis sinus
Aperi clementiae,

6b. Qui non negas opem brutis,
Auge nobis spem salutis,
Medicinam veniae.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12. — 3b, 2 fehlt ein Wort von zwei Silben.

154. De sancta Elisabeth.

1a. Dies sancta corruscavit,
Quam decenter illustravit
Novi fulgor sideris,

1b. Hac in die jubilemus
Et recentem honoremus
Arcam sancti foederis.

2a. Nata regis Hungarorum,
Nupta ducis Thuringorum,
Ortu, dote nobilis,

2b. Non in fastum est erecta
Elisabeth sed dejecta
Permansit et humilis.

3a. Corde pia, verbo lenis,
Aegris dabat et egenis
Opem fusis opibus,

3b. Sibi parca, sibi rara,
Sibi tenax et avara,
Sed larga pauperibus.

4a. Viduata morte viri
Non permisit se vinciri
Nuptiali copula,

4b. Nec in carnis servitutem
Inquinavit juventutem
In secunda vincula.

5a. Nunc dotata summo duce
Permansura gaudet luce
Sponsi fruens osculis;

5b. Hujus preces nos absolvant
A peccatis et evolvant
De mundi periculis.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisiens. 10487. — Die Prosa steht hier in 2. Vesperis. Das Brevier verwertet aber auch andere bekannte Sequenzen als verbeta oder prosellae.

155. De sancta Elisabeth.

1a. Plebs devota jucundetur,
Elisabeth declaretur
Laudibus memoria,

1b. Quae amore flagrans Dei
Exhibebat soli ei
Laudes et praeconia.

2a. Omni hora hunc honorans
Sprevit mundum ac implorans
Ejus beneficia,

2b. Dum vir solvit jura legis,
Fit haec sponsa summi regis
Ejus plena gratia.

3a. In re mundi novercatur,
Paupertate gratulatur,
Vanitatis nescia;

3b. Stupet mundus et miratur,
Dum leprosis famulatur
Quondam regis filia.

4a. Deo servit nisu toto,
Castitatem firmat voto
Et fit viris invia;

4b. Corpus ejus dum humatur,
Crescit fructus, nam rigatur
Deitatis pluvia.

5a. Elisabeth, lapsae genti
Sublevamen deposcenti
Desuper irradia;

5b. Fac vincamus hostem, mundum,
Ne demergat in profundum
Nos peccati noxia.

Miss. ms. Hospitalense saec. 14. Cod. S. Pauli ad Laventum Hospitalens. memb. 49. A. — Cantionale ms. Vissegradense V Cc η saec. 15. B. — Miss. Dominorum Ultramontanorum imp. Veronae 1480. C. — 1b, 2 soli Deo C. — Str. 2a fehlt B. — 3a, 1 In res B. — 3b, 3 Regis quondam C. — 4a, 3 viri nescia C. — 4b, 2 Surgit vicus (l.: ficus), dum rigatur C. — 5b, 2 nos profundum A. — 5b, 3 Peccatorum noxia A; Nos tempestas valida C. — Mel. = Hodiernae lux diei B.

156. De sancta Enimia.

1a. Nube carnis interrupta
Proles regis incorrupta
Laudetur Enimia,

1b. Nox et dies celebretur,
Mens informis reformetur
Ex ejus memoria.

2a. Propter Christi paupertates
Fugit reges et primates
Habitu sub pauperi,

2b. Fugit nostra Sunanitis
Adoniam virgo mitis
Regis juncta lateri.

3a. Ei pater sponsum quaerit,
Sed puellam lepra ferit
Divino judicio;

3b. Quae libenter stat ad poenam,
Ut exspectans agni coenam,
Laeta de convivio.

4a. Ubi re non in figura,
Sed ab hostibus secura
Convivat ecclesia.

4b. Demum angeli sermone
In hac lota regione
Sana fit Enimia.

5a. Vallis quondam sterilis
Vim persentit virginis,
Facta modo fertilis;

5b. Sola nam praesentia
Morbos et daemonia
Fugat virgo nobilis.

6a. Reddit Murcae filium,
Spei suae gaudium,
Destinatum tumulis;

6b. Quidquid haec Enimia
Fecit, sunt prodigia
Satis digna titulis.

7a. Nunc evasit vere mortem
Et secundam tenet sortem
Summis data sedibus,

7b. Castitatis compta velo
Sequitur agnum in caelo
Virgo cum virginibus.

8a. Post hunc currit ipso duce,
Cernens ipsum plena luce
Revelata facie;

8b. Ibi civibus fortuna
Deus est perpes et una
Et aeternum hodie.

9a. Et magna suspiria
Magna sedant praemia
Et depellunt taedium;

9b. Brevis luctus abiit,
Jugis risus subiit
Atque tenet bravium.

10a. Habes nunc denarium,
Virgo, trahe filium
Ad aeternam patriam;

10b. Habes datum optimum,
Fac, ut nostrum ultimum
Jubilet victoriam.

Cod. Parisiens. 913 saec. 14. Mit Mel.

157. De sancto Emmerico.

1a. Laetabundus et canorus
Regi regum noster chorus
Agat hoc solemnium,

1b. Et festivet confessoris
Intus voto, voce foris
Diem natalitium.

2a. Laus jucunda, laus decora,
Cum mens munda replet ora,
Redundat et actio

2b. Sed in triplo modulata
Festo digna, Deo grata
Nostra fiet cantio.

3a. Confessorem sic miremur,
Ut in eo veneremur
Auctorem magnalium,

3b. Huic potestas tribuatur,
A quo totum gratis datur
Illi ministerium,

4a. Heinricus stirpe regia
Sanctitateque praevia
Clarus fuit et inclitus,

4b. Sed illustrat natalia
Praestantiore gloria
Praeclara Christi servitus.

5a. Vanis prorsus abdicatis
Laboribus sanctitatis
Totum se supposuit,

6a. Ex nocturnis factis claret,
Quod nec navis diem daret
Nec marceret otio,

7a. Hoc in aetate parvula
Dat signorum initium,
Quod Dei servis oscula
Vertit in vaticinium.

8a. Sed soli septenarium
Osculorum dinumerat,

9a. Orans secum dum tractaret,
Quo se Deo commendaret,
Quod quaerit alloquio,

10a. Castitas, inquit, praeclara
Coelo digna, mihi cara,
Castitatem offeras,

11a. Haec sanctorum angelorum
Habet contubernium,
Flos decoris et odoris
Habens privilegium.

12a. Henricus in victoria
Vere mortem absorbuit,
Cui signorum frequentia
Adauxit mors nec minuit.

13a. Mortis delet scripturam
Atque loricam diripit,
Ferream ligaturam
Frangens captivum eripit.

14a. Henrice, supplicantibus
Adesto suffragator
Et peccatorum nexibus
Obstrictis liberator.

5b. Calcat culmen potestatis
Et cum visco voluptatis
Opum spinas respuit.

6b. Ardor sanctus nocte crescit,
Vero sole nox clarescit,
Resonat psallentio.

7b. Nam cuique tot oscula
Patre notante tribuit,
Quot annorum curicula
Carnis fluxum continuit.

8b. Quem digno privilegio
Virginitatis fecerat.

9b. Locus totus corruscatur
Et coelesti reseratur
Totius obsequio:

10b. Hunc coelestis puritatis
Sanctus hortus voluptatis
Mihi florem proferas.

11b. Sed post mortem sanctum suum
Christus magis mirificat,
Cui mirandorum actuum
Potentiam multiplicat.

12b. In uno simul homine
Quator signa perpetrat,
Solvi reum a crimine
Precibus suis impetrat.

13b. A culpis atque poenis
Conradus liberatur,
Lorica cum catenis
Et charta dissipatur.

14b. In hac valle miseriae
Nos respice gementes,
Tuae consortes gloriae
Nos effice gaudentes.

Miss. ms. Musaei Hungarici 215. saec. 14. A. — Miss. ms. Musaei Hungarici 218. saec. 15. B. — 4a, 1 Emmericus B.

158. De sancto Erasmo.

1a. Laudes Christo solvat laetas
Omnis sexus, omnis aetas,
Laus sit oris hostia,

1b. Cum Erasmus, pater bonus,
Pius pauperum patronus
Transit ad coelestia.

2a. Hinc praesul Antiochenus,
Gratia divina plenus,
Pietatis speculum,

2b. Pastor gregis Christi fidus,
Doctor legis, velut sidus
Illustravit saeculum.

3a. Prudens, castus et pudicus,
Dei servus et amicus,
Gratus erat moribus;

3b. In desertum turbas fugit,
Ibi mel de petra sugit
Caput ornans floribus.

4a. Inter coeli volat aves
Cantus modulans suaves
Spiritus dulcedine,

4b. Inter lilias seu rosas
Paradisi sponsas flores
Florens solitudine.

5a. Corvo pascitur Elias,
Sanctus puer Jeremias
Ad docendum mittitur,

5b. Sic pascitur et vocatur
Praeco regis, ut loquatur
Verbum, quod committitur.

6a. Evocatus vir apparet,
Forti pugna miles claret,
Signis et virtutibus;

6b. Torquet Diocletianus,
Succedit Maximianus
Saevis cruciatibus.

7a. Quorum rabies cassatur,
Dum nec sentit nec mutatur
Bis ereptus vinculis;

7b. Multi credunt, baptizantur,
Multi passi coronantur
Visis tot miraculis.

8a. Tandem coelo est vocatus
Gloriose coronatus,
Gaudens reddit spiritum;

8b. Unde supplices precamur,
Ut salvari mereamur
Per Erasmi meritum.

Miss. ms. Cremifanense 339 saec. 15. A. — Miss. ms. Hilariense LI saec. 15. B. — Miss. ms. Alrispacense saec. 15. Clm. Monacens. 2873 C. — Miss. ms. Zwethalense 229 saec. 14. D. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Cod. bibl. publ. V 1 A 12. E. — Miss. ms. Salisburgense saec. 15. Cod. Palat. Vindob. 1778. F. — Miss. Aquilegiense imp. Venetiis 1508. G. — 3b, 2 Mel de turba A. — 5a, 3 Ad dicendum E. — 6b, 1 Tortorque EF. — 7a, 1 cessatur AB.

159. De sancta Esa.

1a. Coeli sphaera volutatur,
Esa virgo educatur
Ex virtutum laribus,

1b. Iris coeli demum facta,
Microcosmi spernit pacta,
Christi juncta floribus.

2a. Gentem fugat mundialem,
Carnem purgat animalem
Suis a squaloribus,

2b. Tota mente preces serit,
Corpus ejus lictor ferit
Suis cum sodalibus.

3a. Ejus corpus parillare
Praesul Christi transfert care
Dominici fratribus,

3b. Nutu Dei ibi deget,
Qui implorant, hos tunc reget
Lucis suae facibus.

4a. Dulce decus virginale,
Lumen Dei radicale,
Purga a peccati sale
Vocis tuae oraculo.

4b. O Vienna, salutaris,
Digna Deo nunc vocaris,
Esae prece dum amaris
Terso prius piaculo.

5a. Rogitamus mente tota,
Tu pro nobis funde vota,
Ut peccati strage mota
Nos illustret solis rota
Depulsa omni nebula.

5b. Felix virgo, sponsa Christi.
Phoebo lucis tu arsisti,
Ut fugata morte tristi
Regnum vitae adipisci.
Possimus in gloria.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477. A. — Clm. Monacens. (ol. Eberspergens.) 6017 saec. 15. B. — 2b, 1 Vota mente A. — 3a, 1 chorus parillare B.

160. De sancta Eulalia.

1a. Psallat plebs egregia
Et coelestis regia
Praecelsum Alleluja.

1b. Flos perennis gloriae
Sponsum duxit hodie
Coelestem Eulalia.

2a. Nubens Dei filio
Cum pudoris lilio
Pulchra Sion filia

2b. A rege sidereo
Serta compta roseo
Palmam fert et lilia.

3a. Cujus vita speculum
Radiat per saeculum
Et per terrae spatia,

3b. Quam replevit coelitus
Virtus sancti spiritus
Et divina gratia.

4a. Haec virgo laudabilis
Stirpe fuit nobilis,
Et vita mirabilis
Et mentis constantia,

4b. Sub patre Liberio
Et ejus imperio
Dei ministerio
Vacans ab infantia.

5a. Colens Deum
Propter eum
Ad insani
Sat tyranni
Perfert tribunalia,

5b. Hunc incusans
Et recusans
Blandimenta
Per tormenta
Ducitur Eulalia.

6a. Virgo passa
Flammis assa
Cor obturat
Et non curat
Poenas, ignes, verbera.

6b. Caro lenis
Datur poenis,
Fert invictus
Amor ictus
Et poenarum vulnera.

7a. Liquescentis undas plumbi
Ferunt virginales lumbi
Et olei incendia
Patiuntur ferventia.

7b. Patientem mox clientem
Fert insignem crux post ignem,
Quam post victa supplicia
Christi vocat clementia.

8a. Mea rosa
Speciosa,
Meus thronus
Tibi pronus,
O decora,
Jam est, ora,
Surge, veni, propera.

8b. Haec post dicta
Morte victa
In columbae
Forma mundae
Se fidelis
Virgo caelis
Reddit petens aethera.

9a. Cujus membra rigida
Nix respersit candida,

9b. Nos ducat purissima,
Quo pervenit, anima.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parasiens. 778. — Mel.: Mane prima sabbati.

161. De sancto Evurtio.

1a. Summo regi regnantium
Urbs Aurelianensium
Laudes reddat jugiter,

1b. Qui pastorem propitium
Sanctum dedit Evurtium
Valde mirabiliter.

2a. Dum obit Desinianus
Pontifex Aurelianus,
Urbs praesule caruit,

2b. Evurtius mente sanus,
Subdiaconus Romanus,
Illuc casu paruit.

3a. Cum a columba monstratur
Trina vice, proclamatur
Dignus in ecclesia;

3b. Levita tunc ordinatur,
Pastor inde consecratur
Paracliti gratia.

4a. Urbem igne succedente,
Christum sancto deposcente
Quiescunt incendia,

4b. Templum Christi mox augente
Humum quoque fodiente
Auri patet copia.

5a. Quam transmittens imperanti
Scito casu non curanti
Hanc cum duplo remisit,

5b. Plebi tantum fabricanti
Ac de bonis suis danti
Censum purum dimisit.

6a. Ecclesia consummata
Cum honore dedicata
Dotatur reliquiis,

6b. In qua fuit celebrata
A praesule missa sancta
Cum suis obsequiis.

7a. Dum hostiam consecravit,
Manus hanc sanctificavit
Condescendens coelitus;

7b. Christus sibi revelavit
Obitum, tunc subrogavit
Praesulem divinitus.

8a. Jesu, decus confessorum,
Miserere miserorum
Evurtii precibus,

8b. Ut hic coetus famulorum
In saecula saeculorum
Regnet iu coelestibus.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1 add. saec. 15.

162. De sancto Felice.

1a. Felix festum, felix dies,
Quo Felici datur quies
In aeterna gloria,

1b. Urbe natus Scillitana
Mundi sprevit atque vana
Mundanorum studia.

2a. Vitae pergens ad coronam
Empuricas, Barcinonam
Et Gerundam docuit,

2b. Ubi captus et ligatus
Fuit et incarceratus,
Quia Christum coluit.

3a. Fustibus caesus ac fractus,
Per platcas omnes tractus
Mulis ab indomitis;

3b. Capite verso suspensus,
Quixallensi mari mersus
Molis superpositis;

4a. Inde tamen liberatus
Et ad terram reportatus
Psallendo per maria,

5a. Deinde jussit majora
Rufinus et sine mora
Renovari vulnera,

6a. In Gerunda tumulatur
Et in coelo sociatur
Ceteris martyribus,

7a. Ergo Felix, martyr sancte,
Nos exaudi et duc ante
Christum, Dei filium;

4b. Ab angelis est sanatus
Et tormenta confortatus
Ne timeret talia.

5b. Ungulis dilaniari
Et a carne denudari
Minutatim latera.

6b. Gemma fulgens ante Christum
Mundum clarificat istum
Vita et virtutibus.

7b. A peccatis nos emunda,
Ne nos laedat mors secunda,
Fac preces ad Dominum.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309. — 2a, 2 Impuricas Hs.

163. De sancto Fiacrio.

1a. Lucernae novae specula
Illustratur Hibernia,
Corruscat Meldis insula
Tantae lucis praesentia.

2a. Ad vitam solitariam
Suspirans exit patriam,
Faronem Meldis reperit,
Cui suum votum aperit.

3a. Dum locum signant baculo,
Novo nemus miraculo
Tamquam caesum dejicitur,
Humo non fossa cingitur

4a. Damnat opus malefici,
Diffamat artem magici,
Praesentandus hic praesidi
Lassus insedit lapidi.

5a. Orat, ne loci limina
Immunis intret femina;

6a. Hic miseris refugium,
Infirmis refrigerium,
Peregrinis hospitium,
Spes lapsis, moestis gaudium.

7a. Virtutum fulget titulis,
Medetur caecis oculis,
Polypo, fico, calculis,
Febribus, morbis singulis.

1b. Illa misit Fiacrium,
Haec missum habet radium,
Habent commune gaudium,
Haec patrem, illa filium.

2b. Hunc loco solitario
Locat in solo proprio,
Sic fit Johanni similis
Cultor deserti sterilis.

3b. Sic viri sancti meritum
Loci dilatat ambitum,
Res innotescit feminae,
Accusat dum de crimine.

4b. Lapis cedit nec caeditur,
Petrae sedes insculpitur,
O feminae nequitia,
Petrae major duritia.

5b. Haec est causa, cur feminae
Arcentur ejus limine.

6b. Vitam artat jejunio,
Somno brevi, cilicio,
Se dum occultat latebris,
Mundo fit magis celebris.

7b. Fidentem in Fiacrio
Nulla laedit corruptio,
Pia cujus devotio
Purgat ab omni vitio.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genofevae Parisiens. BBl. Fol. 12. A. — Miss. ms. Ord. ss. Trinitatis saec. 14. Cod. Mazarin. 430 (233)

B. — Miss. ms. Parisiense saec. 14/15. Cod. Parisiens. 12062. C. — Miss. ms. Parisiense anni 1481. Cod. Parisiens. 17315. D. — 3b, 4 accusat ut BC. — Die Einteilung der Strophen weicht ab, namentlich in B, wo stets zwei Zeilen eine Halbstrophe bilden.

164. De sancto Firmino.

1a. Vocis cum camoena
Plaudit mens serena,
Dum scandit amoena
Firminus coelestium;

2a. Hic dignus laurea
Legens ex aurea
Virtutum area
Lilia cum rosulis,

3a. Sacri praesulatus
Adeptus cacumen,
Gratia ditatus
Gratum reddit lumen.

4a. Alvernis praedicat
Vir sanctus dyscolis
Christoque dedicat,
Quod aufert idolis.

5a. Solutus carcere
Fidem disseminat
Nec curans parcere
Fructus ingeminat.

6a. Hunc vir profanus
Sebastianus
Per diras manus
Decollat in carcere.

1b. Haec est dies laeta,
Qua fortis athleta
Christi morte spreta
Vocatur ad gaudium.

2b. Firmum vas fidei
Sagena fit Dei
Et piscatur ei
Plurimos ex populis.

3b. Docet, quam sit stultum
Et res quam profana,
Falsum sequi cultum,
Fabricare fana.

4b. Belvacum veniens
Incurrit vincula,
Sed Christus leniens
Tollit pericula.

5b. Ambianensium
Animas ambiens
Exit exsilium
Ad Christum transiens.

6b. Ergo, Firmine,
Zeli camine,
Nos sine fine
Fac cum Christo vivere.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. — Mel. = Ave maris stella, Mellis coeli cella.

165. De sancto Firmino.

1a. Triumphanti cruore proprio
Tuo, Sion, applaude filio,
Ab hoc tandem carnis exsilio
Respiranti.

2a. Vir illustris, Hispanus genere,
Fide firmus, potens in opere,
Speciali virtutum munere
Sublimatus,

3a. Urbs Agensis per hunc credit,
Sed et ipsa sancto cedit
Belvaci perfidia;

1b. Felix dies, felix martyrium,
Quo paratur currenti bravium,
Fesso quies et regni solium
Exsulanti.

2b. Pastorali fungens officio,
Miro gregi providet studio,
Sacro Deum non minus otio
Contemplatus.

3b. Ubi tamen post certamen
Poenae probat hunc examen
Et agunt supplicia.

4a. Sed exstincto mox tortore
Vir beatus a squalore
Liberatur carceris

4b. Et assertor veritatis
Gratis data donat gratis,
Vitae forma ceteris.

5a. Mens devota
Deo vota
Prodit, tamen per immota
Caritatis studia

5b. Clamat foris
Vis amoris
Et, quod celat os actoris,
Pandit famae gratia.

6a. Suam tandem Ambianis
Profanatam Deûm fanis
Firminus ingreditur,

6b. Hic leprosis munda cutis,
Caecis lumen, sermo mutis
Ejus ope redditur.

7a. Sic per eum seminatur,
Unde Deo referatur
Sanctae messis copia,

7b. Nam diversi sexus, aevi
Baptizantur mora brevi
Tria fere milia.

8a. Ubi nece pretiosa
Cum cruoris sui rosa
Migravit a saeculo

8b. Et ad decus sepulturae
Delibuto myrrha, thure
Quievit in tumulo.

9a. Quem cum dignis
Christus signis
Declaravit,
Dum monstravit
Locum solis radio,

9b. Cum naturae
Fracto jure
Bruma risit
Et emisit
Rosam junctam lilio.

10a. Ave, martyr venerande,
Vitae nobis viam pande,
Duc rogantes ad optandae
Visionis gaudia;

10b. Ut ab hoste liberati
Resignemur claritati
Et perenne trinitati
Cantemus Alleluja.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12.

166. De sancto Francisco.

1a. Exsulta, Sion filia,
Laudans inscrutabilia
In Francisco consilia,
Divina, mirabilia.

1b. Qui mirus hic ingrediens,
Mirificus progrediens,
Securus hinc egrediens,
Sanctus sanctos aggrediens.

2a. Laudemus hunc laudabilem,
Miremur admirabilem,
Sequamur imitabilem,
Precemur venerabilem.

2b. In quo patris potentia
Prolisque sapientia,
Paracliti clementia
Lucet in eminentia.

3a. Haec signorum magnitudo,
Prophetiae altitudo,
Claritatis latitudo
Probant efficacia.

3b. Nam huic parent elementa,
Coeli patent sacramenta,
Pietati mens intenta
Cummulata gratia.

4a. Morbi varii curati
Caecique illuminati,
Mortui resuscitati
Dant his testimonia;

4b. Bruta suum mutant ritum,
Aves verbo dant auditum,
Solvit vinctis compeditum
Ejus sanctimonia.

5a. Sed quid signa desideras,
Cur sanctum non consideras,
Signatas qui fert litteras
Bulla summi pontificis?

5b. Quam Seraph tulit coelitus,
Excepit vir angelicus
Impressam carni coelitus
Manu summi artificis.

6a. Miles prius incredulus
Palpans fit testis patulus,
Papam cruoris rivulus
Scaturiens certificat.

6b. Cesset ergo dubietas
Et aemula impietas,
Nam testium nimietas
Haec omnia ratificat.

7a. O Francisce, pater pie,
Cui luxit nox pro die,
Sis lucerna nostrae viae
Nunc et mortis articulo.

7b. Sis protector filiorum,
Informator quoque morum,
Intercessor peccatorum,
Tutor ab hostis spiculo.

8a. Qui solaris ut adspectus
Igneo in curru vectus
Gazae fratrum es invectus
Caritatis aestibus,

8b. Fac nos tecum inflammari,
Moribus te immitari,
Ut tibi consociari
Possimus in coelestibus.

Miss. ms. Attilense anni 1450. Clm. Monacens. 3311. A. — Miss. Pataviense imp. 1503. B.

167. De sancto Gabriele.

1a. Proloquium altum recitemus
Gabrielis, ut nos incitemus,
Ad amorem omnes vocitemus,
Ad has laudes corda, ora demus:

1b. Imperatrix, cujus imperio
Tota gaudet coelestis concio,
Tanta laus est tibi in filio,
Quod humana non capit ratio.

2a. Benedicta et venerabilis,
Pia, prudens, decora, nobilis,
Universis incomparabilis,
Tibi nunquam fuit consimilis.

2b. Te creavit pater ingenitus,
Obumbravit te unigenitus
Fecundavit te sanctus spiritus,
Tu es facta tota divinitus.

3a. Te creavit Deus mirabilem,
Te respexit ancillam humilem,
Te quaesivit sponsam amabilem,
Tibi nunquam fecit consimilem.

3b. Te beatam laudare cupiunt
Omnes sancti, sed non sufficiunt,
Nam tot laudes tibi conveniunt,
Quod laudantes omnes deficiunt.

4a. Quia tamen caput es virginum,
Et laus summa non habens terminum,
Angelorum laudes et hominum
Promereris prima post Dominum.

4b. Cum humani sisteret generis
Loqui praeco dignior caeteris,
Vale dicit reginae aetheris,
Cujus sedes manet in superis.

5. Vale, sancta sanctorum omnium,
Laus et honor, decus fidelium,
Aula Christi, domus, palatium,
Deitatis reclinatorium.

Miss. Ultrajectinum imp. Parisiis 1507. A. — Miss. Sarisberiense imp. Parisiis 1521 B. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae. 1540. C. — 1 a, 4 damus B. — 2 b, 3 spiritus sanctus ABC verstellt, wie der Reim beweist. — 4 b, 1 sisteret humani ABC gegen die Betonung.

168. De sancta Genovefa.

1 a. Ad te confugimus,
Virgo, flos Franciae,
Per teque poscimus
Regis clementiae
Misericordiam.

1 b. Offer, o domina,
Ejus praesentiae
Nostra precamina,
Pacis et veniae
Reportans gratiam.

2 a. Te diligentium
Per sacra dogmata
Interna mentium
Et per charismata
Clementer instruat,

2 b. Male credentium
Per orbis climata
Et malignantium
Fraudes et schismata
Potenter destruat.

3 a. Te sanctus pontifex
Antisiodori
Lapsorum opifex
Sanctam Nanthodori
Vidit per spiritum.

3 b. Te praesul villicus
Electus meminit,
Coetus angelicus
Ob tuum cecinit
Natalem inclitum.

4 a. Sanas hydropisim
Devotis precibus,
Lepram, paralysim,
Et mutis faucibus
Vocem restituis.

4 b. Succurris ethnicis
Febricitantibus,
Caecis, lunaticis
Et morbis omnibus,
Vitam das mortuis.

5 a. Ergo, sponsa Dei,
Genovefa pia,
Tua licet rei
Sacra subsidia
Devote petimus.

5 b. Virgo magnanimis
Nos pusillanimes
Purgatis animis
Redde unanimes
Christo, dum vivimus.

6 a. Moestos laetificet,
Errantes corrigat,
Stantes firmificet,
Jacentes erigat,
Per te cunctipotens.

6 b. Per tua merita,
Per matrem gratiae
Remittens debita
Det dona gloriae
Nobis astripotens.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15 B. — Miss. ms. S. Victoris saec. 14/15 Cod. Parisiens. 14282. B. — 3 a, 4 Namthodori B. — 4 b, 1 ethicis AB.

169. De sancta Genovefa.

1 a. Sanitati dat languentes
virginis oratio,

1 b. Genovefa naufragantes
salvavit in fluvio.

2 a. Revelatur monialis
peccasse coram Deo,

2 b. Baptizatur Cellomerus
submersus in puteo.

3a. Vase dato ecce matri
fit visus redditio,

3b. O quam probat sanctam Dei
ardentum curatio.

4a. Ergo laudes Genovefae
decantet haec concio,

4b. Nam, qui poscit illam corde
procul pulso vitio,

5a. Sanitatis et gratiae
gaudet beneficio,

5b. Quod det nobis rex gloriae
ipsius suffragio.

Grad. ms. Confratern. S. Sebastiani Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 204. — Mel. = Sospitati dedit aegros. — 2b, 1 Cellomeris; cfr. Acta SS. Jan. I, p. 141.

170. De sancta Genovefa.

1. Virtutes paschalis agni
celebrent Christiani.

2a. Sanctus sanctorum sanctam
Elegit Genovefam,
Quae docuit mores
Peccatores.

2b. Mortem vita patulo
Fugat in infantulo,
Cum per hanc mortuus
Surgit vivus.

3a. Dic nobis, o pia,
Quis sic fecit talia?
Potestas Christi viventis
Ad sui laudem et bonum
gentis.

3b. Germanus est testis
Et curia coelestis,
Quod Christus fuit spes mea,
Sed haec negavit quondam
gens rea.

4a. Credendum et magis soli
Germano veraci
Quam perfidorum
Turbae mendaci.

4b. Scimus Deum elegisse
Genovefam vere,
Per illam nostri,
Rex, miserere.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. A. — Miss. ms. S. Victoris Parisiens. saec. 14. ex. Cod. Parisiens. 14448. add. saec. 16. B. — Grad. ms. Confratern. S. Sebastiani Parisiens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 204. C. — Mel.: Victimae paschali.

171. In Translatione s. Genovefae.

1a. Virgo venerabilis,
Virgo prudens, humilis,
Virgo, Dei filia,

1b. Sponsa regis gloriae,
Memento familiae,
Regi reconcilia.

2a. Veni, virgo, propera,
Servos tuos libera
Ab omni molestia;

2b. Veni, ne tardaveris,
Confer opem miseris,
Dum quaerunt subsidia.

3a. Adsis praesens opere,
Quae praesens es corpore
Hac jacens ecclesia;

3b. Totum corpus vidimus,
Jam nullus est Didymus,
Apud nos sunt omnia.

4a. Corpus totum oculis
Sed et caput osculis
Summa reverentia

4b. Contrectati fuimus,
Sic utrumque clausimus
Sed in theca alia.

5a. Virgo dilecta Deo,
Hoc impetres ab eo,
Ut concessa venia

5b. Sanctis tuis precibus
Cum beatis omnibus
Vivamus in gloria.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — Mel. offenbar: Veni sancte spiritus. — Man sieht dieser Prose sofort an, dafs sie ein Gelegenheitsgedicht ist. Dieselbe ist jedenfalls im Jahre 1242 verfafst aus Anlafs der am 18. Oktober dieses Jahres vollzogenen Übertragung der Gebeine der Heiligen in einen neuen Schrein. Eine Beschreibung dieses Vorganges enthält Cod. Parisiens. 5553 saec. 14. in. unter der Aufschrift: „Tractatus de translatione sanctae Genovefae virginis, quem composuit Magister Jacobus de Dignant et legitur ad mensam die ejusdem translationis quae est V. Kal. Novemb.“ Zugegen waren bei der Feier der Abt Robertus de Firmitate Milonis (de la Ferté Milon), der Prior Simon de Bachivalle, der Subprior Girardus de Baratris und 47 Ordensbrüder. Da der der Abtei sehr befreundete Jakob von Dinant, seit 1240 archidiaconus Morinensis, seit 1247 episcopus Atrebatensis, den Traktat de translatione geschrieben, so liegt die Vermutung nahe, ihn auch für den Verfasser der Sequenz zu halten, die so ganz unter dem Eindruck des soeben Miterlebten geschrieben erscheint. Vgl. Gallia Christiana VII (ed. 1764) p. 738. sq.

172. In festo miraculorum s. Genovefae.

Prima die.

1a. Virgo, gemma pretiosa,
Virtuosa, luminosa,
Fulget per miracula,

1b. In aetate dum tenella
Genovefa movet bella
Hostis contra jacula.

2a. Fide firma roboratur
Et vi crucis coarmatur
Virtutum ad opera,

2b. Illi cedunt elementa,
Ignis, aer et portenta,
Quae perturbant aera.

3a. Aer udus serenatur,
Sicca tellus humectatur
Virginis per merita,

3b. Claudi, surdi, caeci, muti
Sanitatem consecuti
Gaudent ope praestita.

4a. Dat vindictam de profanis,
Testis est Aurelianis
Praesule de proprio;

4b. Novit urbs Parisiensis
Poenam parvis pro expensis
Lapso capicerio.

5a. Ignem sanat Stygialem,
Omnem pestem corporalem
Firmiter credentibus;

5b. Ergo, virgo, nos exaudi
Et devotos tuae laudi
Salva tuis precibus.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — 2b, 1 Illi credunt.

173. In festo miraculorum s. Genovefae.

Secunda die.

1a. Cleri coetus
Genovefae cantet laetus
Alleluja,

2a. Jam coelis sublimior
Refulget splendidior
Omni stella;

3a. Mundi munda maculis
Vitae sanctae populis
Fuit forma,

4a. Choris juncta superis
Miseretur miseris
Valle nostra,

5a. Dum vacaret precibus,
Anus plena fraudibus
Raptis sotularibus
Fuit caeca.

6a. Haec loca supera
Lustrat et infera,
Ubi clauditur
gens misera.

1b. Matri caecae
Reddit visum sola prece,
Res miranda.

2b. Throno coeli residens
Regnat regna possidens
Semper clara.

3b. Ejus pudicitia
Non carnis spurcitia
Fit corrupta.

4b. Ejus prece pellitur
Languor, mutus loquitur
Voce sumpta.

5b. Sed, quos furtim detulit,
Quia plorans retulit,
Visum virgo contulit
Benedicta.

6b. O felix, propera,
Duc nos ad aethera,
Quo virgo regnat
puerpera.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — Mel. natürlich: Laetabundus.

174. In festo miraculorum s. Genovefae.

Tertia die.

1a. Virginis egregiae
Genovefae hodie
Pangatur memoria,

2a. Hic aetate tenera
Vita vivens aspera
Carnem domat propriam,

3a. Flens, orans assidue
Restaurat matri suae
Claritatem luminis,

4a. Probant calcis inventio,
Viri de coelo missio,
Reaccensi cerei.

5a. Caeci, surdi, claudi, muti
Lepra, febri stant soluti,
Cessant morbi genera;

1b. Pro cujus miraculis
Cantatur ab angelis
In excelsis gloria.

2b. Quae facta sponsa Dei
Semper assistens ei
Frequentat ecclesiam.

3b. Urbs a gente barbara
Obsessa fit libera
Per meritum virginis.

4b. Per hanc falsa revelatur
Virgo, daemon effugatur
Vase latens olei.

5b. Sed majus est, quod reversus
Est ad vitam infans mersus
Ejus ope supera.

6a. In sepulchro dum jacuit,
Lampas arsit nec minuit
Ante corpus oleum,

6b. Liquore cujus liniti
Sanitati sunt redditi
Omnes aegri per eum.

7a. Latro supplicans salvatur,
Rotoninus neci datur
Non dans reverentiam;

7b. Sacer ignis exstinguitur,
Aqua tumens restringitur
Per ejus praesentiam.

8a. Ignis culpae, tumor cordis,
Omnis, virgo, signum sordis
Recedat prece tua,

8b. Ut mundati servi tui
In coelis possimus frui
Tecum luce perpetua.

Miss. ms. Sangenovefianum saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 1. add. saec. 15. — 4a, 1 Probat. — 5b, 3 Cujus.

175. De sancto Geremaro.

1a. Geremari annua
Laude plebs dulciflua
Celebret solemnia;

1b. Laus a corde prodeat,
Ut laudato placeat
Laudantis melodia.

2a. Ex Francorum genere,
Claro clarus opere,
Duxit hic originem;

2b. Sacris datus litteris
Suscipit a superis
Morum plenitudinem.

3a. Orbatus parentibus
Satis locupletibus
Locuples relinquitur,

3b. Mundi temnens gloriam
Rerum affluentiam
Corde non amplectitur.

4a. Jugo leni subjicit
Christi se humiliter,
Curas vanas abjicit
Carnem domans jugiter.

4b. A tumultu populi
Esse cupit longius,
Ut contemptor saeculi
Coelo fiat propius.

5a. Per beatum Audoenum,
Virum sanctum, Deo plenum
Praecellenti gratia,

5b. Sibi datur, ut precatur,
Locus gratus exoptatus,
Quo fiat ecclesia.

6a. Vox de coelis est haec facta:
Octo lustra sunt transacta,
Ut Christus pro meritis

6b. Suo caro Geremaro
Destinavit et paravit
Locum hunc, quem cernitis.

7a. Ros locum hunc illustravit
Et impressus designavit
Ut geometri virgula
Monachis habitacula.

7b. In hoc loco mundus vixit,
In supernis mentem fixit,
Ut vitae summae pabula
Obtineret per saecula.

8a. O beate Geremare,
Vir insignis, vir praeclare,
Apud Christum
Chorum istum
Clementer concilia,

8b. Ut fons summae pietatis
Mundum mundans a peccatis
Servos suos
Atque tuos
Mundet data venia.

9. Amen dicant omnia.

Prosar. ms. Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens. 1140.

176. De sancto Germano.

1 a. Lux illuxit triumphalis,
In qua cursus agonalis
Evoluto spatio

2 a. Mole carnis liberatur
Et a Christo coronatur
Regni diademate,

3 a. Celebremus diem istam,
In qua suum agonistam
Coronavit Dominus;

4 a. Luctus labor et certamen
Transierunt, sed solamen,
Sed quies, sed praemia,

5 a. Jam illuxit, o Germane,
Tibi clare illud mane,
Quod non habet vesperum,

6 a. In hac valle lacrimarum,
In hoc loco tenebrarum,
In hac solitudine

7 a. Invenisti fidum ducem,
Qui te duxit ad hanc lucem,
Dei patris unicum,

8 a. Gaude, pater, et exsulta,
Quia merces tua multa,
Quia multa gloria;

9 a. Inter coeli senatores
Collocaris, ut exores
Christum, verum judicem,

1 b. Stola prima decoratur
Et secundam praestolatur
Germanus cum gaudio.

2 b. Jam adeptus, quod quaerebat,
Clare videt, quod videbat
Prius in aenigmate.

3 b. Finis fuit in agone,
Sed honoris, sed coronae
Nullus erit terminus.

4 b. Quae nunc a te, Jesu Christe,
Tuo dantur agonistae,
Finis erunt nescia.

5 b. Cessat lucta, cessat luctus,
Et ad urbem es perductus
In qua nil est miserum.

6 b. Suspirabas et plorabas
Et ad lucem anhelabas,
Quae caret caligine.

7 b. Qui de pugna redituro
Et ad regnum profecturo
Tibi dat viaticum.

8 b. Coelum tibi reseratur,
Te recepto gloriatur
Tota coeli curia.

9 b. Proni tibi supplicamus,
Ne nostrarum sentiamus
Hunc culparum vindicem.

Tropar. ms. S. Martialis Lemovicensis saec. 13. Cod. Parisiens. 1086. A. — Miss. ms. Parisiense. saec. 14/15 Cod. Parisiens. 830 B. — Miss. ms. Parisiense saec. 15. Cod. Hafniens. Thott. Fol. 146. C. — Miss. ms. Parisiense anni 1481. Cod. Parisiens. 17315. D. — Miss. Majoris Monasterii imp. s. l. anno 1508. E. — De sancto Martino A; De sancto Maclovio E. — 1 b, 3 Martinus A; Macutus E. — 5 a, 1 O Martine gegen den Reim A: illuxit non inane E. — Str. 7 a und 7 b fehlen E. — 8 b, 2 Te percepto C. — Mel.: Lux advenit veneranda mit Abweichungen in der letzten Strophe.

177. De sancto Gerhardo.

1 a. Agrippinensis plantula
Floruit in ecclesia,

2 a. Hic vir Gerardus nomine,
Praeclarus ex origine,

3 a. Hic literarnm studia
Secutus non inania

1 b. Cujus odor in saecula
Fraglat in coeli curia.

2 b. Orbem replevit lumine
Fulgenti sanctitudine.

3 b. Ad virtutum insignia
Spiravit ab infantia.

4a. Fervens ejus devotio
In virginali pectore

4b. Non latuit sub modio
Sed fulsit omni tempore.

5a. Nam Dei providentia
Mundus a labe criminum

5b. Ascendit per humilia
Sacrorum gradus ordinum.

6a. Quam felix Leuca civitas,
In qua grandis jucunditas

6b. Tam reverendo praesule
Adepto Deo consule.

7a. Dum suscepit hic solium
Tullense, crevit gaudium,
Dei domus hospitium
Fundavit dans edulium.

7b. Oves gregis dominici
Deducens corde simplici
Pascebat cibo duplici
Panis et verbi coelici.

8a. Collatum tribus pabulum
Recepit per miraculum,
Pro aqua vini poculum
Gustans arguit famulum.

8b. Suae plaudunt praesentiae
Campanae simul curiae,
Templum purgat ingluvie
Ad se natant reliquiae.

9a. Absens vidit incendium,
Praesens novit daemonium
Divinumque collegium
Consecrans oratorium.

9b. Hinc farina non defuit
Vel far, cum fames irruit,
Dum pauper unus abfuit,
Pro fratre Christus adfuit.

10a. Hunc sanctum pater luminum
Sua fovens clementia

10b. Post notum vitae terminum
Secum traxit ad gaudia.

11a. Corruscant adhuc hodie
Pastoris mirabilia,

11b. Dum calculosis anxie
Subvenit ejus gratia.

12a. Nos Gerardi memoriam
Agentes cum laetitia

12b. Christus ducat ad gloriam
Per ipsius suffragia

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592.

178. De s. Germano Antisiodorensi.

1a. Moduletur vox amoena,
Vox suavis, vox serena,
Vox devotione plena
Germani praeconia.

1b. Haec sunt dona tua, Christe,
Quibus praesul sanctus iste
Vires Johannis Baptistae
Vicit abstinentia.

2a. O doctrinae fons abundans,
Fons praeclarus, fons redundans,
Rigans hortos et fecundans
Totius ecclesiae.

2b. O miranda virtus cunctis,
Vitam quater dat defunctis
Et expellit ab inunctis
Actorem nequitiae.

3a. Signo crucis sacrae manus
Mutio resurgit sanus
Et respondet Cassianus
In sepulchro mortuus.

3b. Laesae majestatis rei
Supplicemus corde ei,
Ut sit in conspectu Dei
Tutor noster strenuus.

Miss. ms. Antisiodorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316. — Mel. wohl: Verbum bonum. — 2a, 3 hortus. — 3b, 1 Sese.

179. De sancta Gertrude.

1. Ave, Gertrudis, virgo grata,
Ex regali stirpe nata.

2a. Leprosos mundare non sprevisti
Ob amorem Jesu Christi.

2b. Caecis viam demonstrasti,
Pauperes, nudos collocasti,

3a. Quibus tu hospitia
Dedisti suavissima.

3b. O virgo, nunc fideliter
Oraque suppliciter

4. Jesum Maria filium,
Ut nobis donet hospitium
In suo Palatio
Cum aeterno gaudio.

Miss. sec. notulam dominorum Theutonicorum. imp. Nurembergae 1500.

180. De sancto Gotthardo.

1a. Jubar lucis inoffensae
Sidus spargit Altahense.
Fugans umbram noctis densae
Claritatis radio;

1b. Lumen hoc plebs sequi debet
Bavarorum, quod non hebet,
Sed ad coelos iter praebet
Ex hoc mundi stadio.

2a. Ab hac gente ducens ortum
Godehardus iter tortum
Declinavit, coeli portum
Quaerens ab infantia;

2b. Demum litteris imbutus,
Novum hominem indutus,
Christi vias est secutus
Vigili constantia.

3a. Sumpsit post praeposituram
Benedicti vestem duram,
Sub qua quatuor in curam
Abbatias recipit;

3b. Cathedra mox nolens fungi,
Somno per Mariam ungi
Sese cernit et injungi
Onus, quod rex praecipit.

4a. Factus praesul templum fulsit,
Mire daemones evulsit
Perjuranti nec indulsit,
Dum fraus morte patuit;

4b. Morituram moriturus
Abatissam praesul purus
Dum praedixit, ordo durus
Mortis hunc non latuit.

5a. Quam sit certus hic propheta,
In decano vitae meta
Demonstravit sic impleta,
Ut pater praedixerat.

5b. Voto pectoris anheli
Patriam quaesivit caeli,
Quam Brunone cum fideli
Petit, ut praefixerat.

6a. Ascendenti coascendens
Tu tuere nos defendens,
Tuae super nos extendens
Pietatis dexteram;

6b. Bavarorum flos insignis,
Tu nos precibus benignis
Junge coelo Deo dignis,
Non ut gentem exteram.

7a. Ne sit pes in cursu tardus,
Nostra pretiosa nardus,
Post se trahat Godehardus
Prece nos ad aethera.

7b. In odore nos suorum
Currere det unguentorum,
Ubi viget aeternorum
Novitas post vetera.

Miss. ms. Mellicense 979 saec. 15. A. — Miss. ms. Sitanstettense CCXLVII saec. 15. B. — Miss. ms. Ratisbonense saec. 15. Clm. Monacens. 23053. C. — Miss. Pataviense imp. 1503. D. — 3a, 4 recepit A. — 3b, 4 praecepit AB.

181. De sancto Gotthardo.

1a. Haec est sancta solemnitas,
Laudetur sancta trinitas
Pro Gotthardo praesule,

2a. Imitentur hunc mortales,
Ut sint sibi commensales
In coelesti patria,

3a. Hic praesul stat in acie
Dira constrictus macie,
Ut veheretur spiritu,

4a. Dies adsunt jubilaei,
Ut solvantur omnes rei
A quolibet facinore:

5a. Pie praesul, nos conserva
Et in coelis coacerva
Cum sanctis in gloria,

1b. Aequetur inaequalitas,
Consurgat omnis caritas
Pro coelesti exsule.

2b. In qua sistunt triumphales,
Justi, sancti, immortales
Per aeterna saecula.

3b. Pallor manet in facie,
Ut tempus adsit gratiae
Sic tuti ab interitu.

4b. Pascha primus, penthecoste
Finem dat, ut nos ab hoste
Tutemus et a scelere.

5b. Alleluja decantemus,
Sanctum virum collaudemus
In aeterna saecula.

Miss. ms. Cremsense saec. 15. Cod. Pragens. XII. B 13. A. — Miss. ms. Vissegradense V C. saec. 15. B. — Miss. Cracoviense imp. Nurembergae 1492. C. — Miss. Pragense imp. Venetiis 1503. D. — 3a, 1 stans ACD.

182. De sancto Gouluino.

1a. Creaturae creatorem
Venerantur, dum honorem
Ejus sanctis exhibent,

2a. Quem in terris sublimavit
Christus signis et ditavit
Multiformi gratia,

3a. Cujus ortu dono Dei
Fons immensae speciei
Prope partum oritur,

4a. A primaevo carnem arcet,
Aqua paneque non marcet
Adspirans ad gaudium,

5a. Ventum, frigus nullus homo,
Qua latebat, sentit domo,
Quam non intrat femina.

6a. Tres campanas et totidem
Auri cruces fecit idem
De transmisso pulvere,

1b. Honor ergo, laus Gouluino,
Quem dilectum Deo trino
Ejus gesta perhibent.

2b. Quem amavit, quem ornavit
Et cum sanctis coronavit
In perenni gloria.

3b. Quo decumbens recreatur
Mater, infans baptizatur,
Aegris salus redditur.

4b. Christi cultor verbo, vita,
Virgo semper, eremita,
Triplex vicit proelium.

5b. Ejus prece debellavit
Dux Evenus et prostravit
Barbarorum agmina.

6b. Ejus jussu Romae latus
Se portantem morti datus
Nullo pressit pondere.

7 a. Aletanis postulatus
Contradicens est sacratus
Manu papae propria,

7 b. Multa signa subticentur,
Auditorum ne graventur
Aures propter taedia.

8 a. Laboranti Christi vitae
Dat in sero Christus vitae
Perennis denarium,

8 b. Quem currentes sic sequamur,
Ut per ipsum consequamur
Sancto curso bravium.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098.

183. De sancto Guillermo.

1 a. Gaude Sion sponsa Christi,
Quae Guillermum peperisti
Senescente gratia,

1 b. In occasu novum solem,
In senecta nasci prolem,
Signa probant varia.

2 a. Briocensis gentes soli
Suo solvant vota soli
Tota cum Britannia,

2 b. Glorientur in Guillermo,
De quo digne magnus sermo
Licet in ecclesia.

3 a. Ab aetate puerili
Declinavit ab hostili
Carnis petulantia,

3 b. Quam coegit obedire
Legi mentis et servire
Munda conscientia.

4 a. Miserorum miserator,
Pietatis operator
Erat manu propria,

4 b. Cum afflictis est afflictus,
Caritate sic amictus
Discumbit in gloria.

5 a. Vi compulsus exsulavit
Nec impulsus declinavit
A Dei justitia,

5 b. Ponens enim spem in Deo,
Fidens erat quasi leo,
Agnus patientia,

6 a. Sanctitatis argumenta
Sunt virtutes et portenta,
Quae fecit insignia,

6 b. Sancti corpus post bimatum
Est inventum illibatum
Mira cum fragrantia.

7 a. De Guillermo virtus manat,
Febres curat, morbos sanat,
Expellit daemonia,

7 b. Surdi, caeci, claudi, muti
Sunt saluti restituti
Per ejus suffragia.

8 a. O Guillerme, nova stella,
Servos serves a procella
Trina maris obvia,

8 b. Et ad portum nos salutis
Applicare fac virtutis
Tuae providentia.

Brev. ms. Redonense saec. 15. Parisiens. 1098.

184. De sancto Hermagora.

1 a. Plebs fidelis Hermachorae
Gratuletur in honore,
De quo Marci successore
Gaudet Aquileïa,

2 a. Gentem culpa veterem
Reddens fide puberem
Hermagoras mittitur,

1 b. Cujus consors Fortunatus,
Nam cum illo coronatus
Passione socia.

2 b. Qui contemptis omnibus
Poenis et tortoribus,
Non minis, non precibus
Nec terrore frangitur.

3a. Quo precante Dominum
Pro se et pro ceteris
Fulget pater luminum
In occulto carceris.

3b. Pontianus igitur
Lumen missum coelitus
Videt et efficitur
Templum sancti spiritus.

4a. Fama lucis nuntiatur,
Caeca lumen contemplatur,
Fide patris liberatur
Puer a daemonio;

4b. Unde multi baptizati
Manu sancti Fortunati
Dant honorem trinitati,
Credunt Dei filio.

5a. Quem Sevastus nomine
Seu se vastans crimine
Pro Christi certamine
Vinctum tradit carceri;

5b. Ubi simul socias
Sanctas reddunt gratias,
Illatas injurias
Adscribentes muneri.

6. Noctu quorum opere
Diescit religio,
Decollantur in carcere,
Praefigurat gloriae.

Miss. Aquilejense imp. Venetiis 1508.

185. De sancto Hieronymo.

1a. Sion felix, gratulare,
Coeli cives contemplare
Pio mentis oculo,

1b. Inter quos offertur unus,
Large qui coeleste munus
Dulci hausit poculo.

2a. Suae flore juventutis
Causa qui erat salutis
Omnibus credentibus,

2b. Diro verbere correctus,
Liquit, quo erat illectus,
Cunctis prorsus nutibus.

3a. Paginam scripsit divinam,
Linguas vertit in latinam
Cardinalis inclitus,

3b. Probra tulit subditorum,
Censor quorum erat morum
Adjutus divinitus.

4a. Pauli sequax et baptistae,
Caelibis evangelistae,
Quis stupere sufficit,

4b. Passiones, autumavit
Dulces multum quas amavit
Mens humana, refugit.

5a. Tandem fit Bethlehemita,
Pridem quamquam eremita,
Translator veridicus,

5b. Haeresum rictus obstruxit,
Fidem sacram sic adstruxit
Doctor hic magnificus.

6a. Leo claudus mire ferus
Custos fit aselli verus
Patris beneficio.

6b. O quam miris fulsit dignis
Post et ante mortem signis
Domini auxilio.

7a. Vitam alme rege pater,
Carcer ne post ipsam ater
Claudat nos, Hieronyme,

7b. Sed deposce, collaudare
Deum, tecum conregnare
Propulsa formidine.

Sequent. ms. Cremifanense saec. 15. Append. post Miss. Roman. imp. Venetiis 1484 A. — Miss. Pataviense imp. 1503 B. — 2a, 2 quod erat A. — 2b, 1 Diu verbere B. — 2b, 2 quod erat AB. — 6b, 1 fulget dignis B.

186. De sancto Hieronymo.

1a. Cum fiducia pergamus
Nunc ad thronum gratiae,
Gratiam ut acquiramus
Et condignas valeamus
Deo laudes hodie
Dare de Hieronymo;

1b. Vita, verbo, qui monstravit
Viam, quae ad patriam
Tendit, qua praeambulavit,
Ut sequamur, nos vocavit,
Veram laeto gloriam
Ut intremus animo.

2a. Sacris cum virginibus
Virgo hic Hieronymus
In vase sumpsit oleum,
Ut posset sic in gaudium
Cum Domino intrare.

2b. Virginum praefulgidam
Portat nunc aureolam
Cantans carmen, quod omnibus
Non licet sed virginibus
Dumtaxat decantare.

3a. Dei vox intercidentis
Hic flammam est libidinis
Et vox cedros confringentis,
Superbia ut hominis
Deorsum inclinetur.

3b. Vox revelans est condensa,
Ut omnes dicant gloriam
Gratia nunc pro impensa,
Purgante culpae scoriam,
Ut poenitens salvetur.

4a. Lux sicut in meridie
Adhuc sic lucet hodie
Per vitam et doctrinam,

4b. Ne quis in hoc exsilio
Sit sine lucis radio,
Ut caveat ruinam.

5a. Ergo lucem dum habetis,
Vos in luce ambuletis,
Ut lucis sitis filii,

5b. Ut ad illam, quam optatis,
Vitam veram veniatis
De lumine Hieronymi.

6a. De ligno fonteque vitae
Reficit ecclesiam,
Ob hoc omnes hunc adite,
Refecti ut per gratiam
Fiatis reviventes.

6b. Atque deprecemur eum,
Nam praesto est precantibus,
Ut pro nobis oret Deum
Hunc hymnum decantantibus,
Humiliter dicentes:

7a. O pater amantissime,
Praedulcis dux Hieronyme,
In via fer auxilium,
Ne mundi per exsilium
Ruamus in pericula;

7b. Sed tecum ut in patria
Possimus frui gloria,
Ubi tunc regem omnium
Nos in decore inclitum
Videbimus in saecula.

Grad. Monasteriense imp. s. l. et a.

187. De sancto Hilario.

1a. Ad illuminandum mundum
Hilarium, virum mundum,
Sanctum, justum et facundum
Deus nobis praebuit.

1b. In tenebris ambulantes
Haereticos et errantes
Veram fidem speculantes
Fecit et edocuit.

2a. In personis trinitatem,
In utrisque paritatem,
Deitatis unitatem
Absque differentia,

2b. Aenigmata prophetarum
Et figuras scripturarum
Verbis evangelistarum
Concordavit omnia.

3a. Miraculis decoratus,
Dum vivebat vir beatus,
Pictavorum praesulatus
Functus est officio.

3b. Nobis suum juvamen det
Hilarius et emendet,
Emendatos nos commendet
Dei patris filio.

Cod. Parisiens. 1146. — Mel. offenbar: Verbum bonum.

188. De sancto Hippolyto.

1. Martyris Hippolyti, patroni,
festa recolamus;

2a. A quo Laurentius beatus
Custodiae mancipatus
Suae strictus est vinculis.

2b. Qui cujusdam captivati
Gemitu lumine privati
Visum dedit oculis.

3a. Hippolytus, adhuc paganus,
Hoc viso fit Christianus
Vanis relictis idolis;

3b. In catholica informatus
Lege, post haec baptizatus,
Adhaesit Christicolis.

4a. Postquam corpus sepelivit
Laurentii, tunc introivit
Domum suam propriam;

4b. Dedit servis et ancillis
Pacem magnis et pusillis
Communicans familiam.

5a. Militibus ergo vocatis
Et pro eo destinatis
Ad mensam sedens capitur;

5b. Decius hunc captum videns
Prae ira dixit subridens:
Numquid hic magus efficitur?

6a. Quo peractis Caesar verbis
Blandis instat et acerbis
Minisque Hippolyto;

6b. Sed nec Caesaris tormenta
Revocant nec blandimenta
Eum a proposito.

7a. Nam quo magis tormentatur,
Eo magis inflammatur
Christi amoris incendio.

7b. Non timet temporalem mortem,
Ut aeternae vitae sortem
Possideat cum gaudio.

8a. Hic in morte judicatus
Et ad equos alligatus
Christo Deo confessus est;

8b. Pro fide Christi a paganis
Inhonestis ac insanis
Martyrium perpessus est.

9a. O martyr, miles Christi fortis,
Hora incumbente mortis
Armis tuae potentiae

9b. In nos orphanos intende
Et ab insidiis defende,
Ut jus est militiae.

10a. O gloriose Christi miles,
Nos servos salva licet viles
Ab inferni miseria,

10b. Ut nos coelum introire
Possimus tibique servire
In coelesti curia,

Et licet immeriti
Faciem Christi videamus.

Miss. Ultrajectinum imp. Parisiis 1507 A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540 B.

189. De sancto Hugone.

1 a. Personemus solemni gaudio
Hugonis laudes cum tripudio.

1 b. Qui ex primis ortus Burgundiae
Nobilium celsa progenie

2 a. Resplenduit claris natalibus,
Sed clarior fuit virtutibus.

2 b. Intrans claustra Cluniacensium
Sprevit opes et mundi gaudium.

3 a. Factus abbas vocante gratia
Tantam domum rexit industria,

3 b. Ut diffusa crescat virtutibus
Cunctis paene Europae finibus.

4 a. Hinc in sede capitularia
Cum sedebat, Christi praesentiam

4 b. Hildebrandus videre meruit,
Qui post papa Romanus claruit.

5 a. Hic daemonem expulit precibus
A Stephani papae conspectibus,

5 b. Sub sancti spiritus praesentia
Fugavit Aeduae daemonia.

6 a. Tectus aeger ejus pellicea
Mox exuit leprae contagia.

6 b. Hoc testatur factum Vasconia
Multa sanctum colens frequentia.

7 a. Parisius Hugo descenderat,
Qua Robertus aderat debilis.

7 b. Pius pater debilem precibus
Relevavit turbis mirantibus.

8 a. Saepe vidit cordium abdita,
Prophetiae novit abscondita.

8 b. Nunc coelorum sublimis gloria
Nos adjuvet jugi clementia.

Miss. ms. S. Martini de Campis anni 1408 Cod. Mazarin. 416 (235) A. — Miss. Cluniacense imp. in Cluniaco 1493 B. — Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. C. — 8 b, 1 sublimis est BC; sublimis et A.

190. De sancto Jacobo.

1. Ad honorem et decorem
Hujus festi nos modesti
Deo demus gloriam,

2a. Qui creator et salvator
Rectis corde sine sorde
Largitur victoriam.

2b. Laudem Deo decantemus
Et beati celebremus
Jacobi memoriam,

3a. Qui perfectus et electus,
Qui peritus et fulcitus
Omni sapientia.
Quem videre voluit,
Verum Deum coluit
Pura conscientia.

3b. Non abscondit hic talentum
Nec ipsius est inventum
In ore mendacium,
In cunctis operibus
Subvenit pauperibus
Vitae dans solatium.

4a. Tota vita non invite
Deo servit nec protervit
Mente vivens sobria,

4b. Deo toto servit voto,
Multa gentis saevientis
Sustinet opprobria.

5a. Sed nec poenis nec catenis
Revocatur, quin sequatur
Domini vestigia,

5b. Templa frangit idolorum
Et ad fidem cor multorum
Mollit per prodigia.

6a. Hinc mucrone decollatur
Et ad coelum invitatur
Multa post miracula,

6b. Sic a carne destitutus
Verum solem est secutus,
Agnum sine macula.

7a. Martyr Dei, te precamur,
Elabora, ne labamur,
Cum injustis ne perdamur,
Dele nostra crimina.

7b. O beate Deo grate,
Fer solamen et juvamen,
Pande genti te colenti
Paradisi limina.

8a. Ubi salus et honestas,
Ubi virtus et potestas,
Ubi florum et odorum
Omnis delectatio;

8b. Ubi sine labe quies,
Omni carens nube dies,
Dies vernus sempiternus
Cum omni solatio.

9. Ubi vitae certitudo,
Mira semper pulchritudo,
Ubi decor disciplinae,
Ubi lucet sine fine
Veri solis claritas.

Miss. Slesvicense imp. in Sleswic 1486. — Mel. vermutlich: Laudes crucis. — 5a, 2 sensatur.

191. De sancto Jacobo.

1a. Gratulemur
Et laetemur
Summa cum laetitia,

1b. Laetabunda
Et jucunda
Gaudeat Hispania

2a. In gloriosi Jacobi
praefulgenti victoria,

2b. Qui scandens coelos hodie
coronatur in gloria.

3a. Qui dum esset in hoc mundo
Tamquam maris in profundo
Praedicans incredulis,

3b. Fidem sanctae trinitatis
Verus praeco veritatis
Nuntiabat populis.

4a. Quidam magus Hermogenes
suum misit discipulum,

5a. Cum Jacobus Zebedaei
Praedicaret verbum Dei,
Philetus interfuit,

6a. Et nimirum
Dei virum
Fallere non potuit,

7a. Jacobus plenus gratia
Dat legis testimonia,
In promptu tenet omnia.

8a. Cum esset in hospitio,
A magistro fit quaestio,
Quae sit Jacobi ratio.

9a. Messiae incarnatio
Et sub Pilato passio
Sunt apostoli ratio,

10a. Dei dicit magnalia,
Prophetarum praeconia
Ducit in testimonia,

11a. Ut dicunt amici mei,
Apostolus ille Dei
Vere mortuos suscitat,

12a. Tu, Philete, qui sic credis,
Deos et idola laedis,
Nunc te solvat apostolus.

13a. Tunc Philetus
Vadit laetus
Ad beatum Jacobum,

14a. Magus motus insania
Vocat ad se daemonia,
Per quorum magisteria
Sua regebat studia.

15a. Quo cum irent daemonia,
Jam sensere incendia.

16a. Serve Dei, miserere,
Profitemur, nos ardere
Ante tempus incendii;

17a. Sed vir plenus virtutibus
Imperabat daemonibus,

18a. Huic est ostensa visio,
Christi transfiguratio,
Beato Petro socio
Johanne fratre tertio.

4b. Ut temptaret apostolum
qui convertebat populum.

5b. Falsa temptat asserere
Et Jacobo resistere,
Sed tandem dissiluit.

6b. Rationes
Et sermones
Cujus non sustinuit.

7b. Philetus stupens talia
De Christo mirabilia
Revertitur ad propria.

8b. Data fuit responsio,
Quae esset praedicatio
Vel sub quo testimonio.

9b. Et Christi resurrectio,
Mirabilis ascensio
Sunt ejus praedicatio.

10b. Et David vaticinia
Sunt illi concordantia,
Memoriter scit omnia.

11b. Saepe, cum sibi libuit,
Claudis gressum restituit,
Caecis visum suppeditat.

12b. Jacobus per vicarium
Suum misit sudarium,
Solutus est discipulus.

13b. Baptizatus
Et renatus
Facit se discipulum.

14b. Postquam venerunt daemones,
Jussit eos Hermogenes,
Ut caperent apostolum
Et cum eo discipulum.

15b. Deficiunt imperia,
Sic ululant clamantia:

16b. Apostole sancte Dei,
Pie fili Zebedaei,
Nunc egemus auxilii.

17b. Faciebat miracula,
Sed quis narraret singula.

18b. Cum duobus discipulis,
Segretatis apostolis,
Deum conspexit oculis
Transformatum in saeculis.

19a. Cum esset in Thabor monte,
Tres fecerunt sua sponte
Tria tabernacula.

19b. O quam beati oculi,
Qui redemptorem saeculi
Viderunt non per specula.

20a. O gloriose Jacobe,
Sis protector plebi tuae
Per singula,

20b. Dei natum transformatum
Qui meruisti cernere
Per saecula.

Trop. ms. S Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. A. — Miss. ms. Burdigalense saec. 15. Cod. Parisiens. 871. B. — 2a, 1 Hinc gloriosi A. — 2a, 2 Praefulgentis B. — 5b, 3 displicuit A. — 6a fehlt A. 11a, 1 Et dicunt A. — 17a, 1 Hic vir plenus A. — 19a, 1 Dum esset B. — 19a, 2 Tres facerent A. — Mel. in Neumen mit einer Linie A.

192. De sancto Joachim.

1a. O virtutum vir perfecte,
Pater virginis electae,
Joachim, nos juva recte,
Qui te rectum poscimus.

1b. Isaias te radicem
Praenotavit ut felicem,
Unde virgam genitricem
Floruisse novimus.

2a. Obtulisti recta rectus,
Recte Noe, vir perfectus,
Et ut Moyses dilectus
Deo et hominibus.

2b. Abel te praefiguravit,
Qui de ovibus, quas pavit,
Meliores immolavit
Inflammatis gregibus.

3a. Clarens decimis oblatis,
Spretus rebus grate datis,
Sustinebas plus quam satis
Infecundus prospere.

3b. Haeres David, sancti regis,
Et sanctorum priscae legis
Tuis precibus nos tegis
Velut agni vellere.

4a. Jesus, proles tuae natae
Nec non Annae, matris gratae,
Replet nos suavitate,
Flos regalis germinis.

4b. Magnae stirpis radix Jesse,
Sentiamus hoc prodesse,
Quod te patrem scimus esse
Gloriosae virginis.

5a. Te rogamus voto pari,
Laude digna singulari
Nos in portu salutari
Sistat tua gratia.

5b. Vera mater orphanorum,
Tu levamen oppressorum,
Medicamen infirmorum,
Tanti patris filia.

Miss. ms. Ultrajectinum saec. 15. Cod. Bolland. 119 I. A. — Miss. Ultrajectinum imp. Parisiis 1507. B.

193. De sancto Jodoco.

1a. Laudes Christo persolvamus,
Nos qui sancti celebramus
Jodoci solemnia,

1b. Pater nobis opem mittat,
Cujus vita nos invitat
Ad coeli palatia.

2a. Rege natus et regina
Coelos gliscit et divina
Deitatis gratia.

2b. Mundum sprevit et terrena,
Mente quaerens Deo plena
Paradisi gaudia.

3a. Coetus noster hinc applaude,
Hunc honora dignum laude,
Qui vivit in gloria.

3b. Sciant omnes et singuli
Liquit gloriam saeculi
Et patris imperia.

4a. Regna fugit et patriam
Ac subivit per Sauliam
Pontini confinia,

4b. Tunc sub duce requievit,
Ibi Christo acquievit
Et ejus servitio.

5a. Huic se viro demonstravit,
Quando panem impetravit,
Deus vultu proprio;

5b. Panis datus non ingratus,
Immo cito reparatus
Divino consilio.

6a. Deo panem hic divisit,
Deus naves huic remisit
Plenas beneficio.

6b. Victum cunctis vir erogat,
Capit quisque, quantum rogat,
Respondente copia.

7a. Ruunt omnes cum gaudio,
Sed vir Dei prae taedio
Fessus linquit omnia;

7b. Inde transit ad deserta,
Deum sequens fide certa
Fugit transitoria.

8a. Lustra terens hic ferarum
Non horrescit vim earum,
Sedat quaeque noxia,

8b. Manu sua cogit aves,
Feri, lupi sunt suaves
In ejus praesentia.

9a. Opus fuit mirabile,
Ala fallitur aquilae
Prece viri saucia,

9a. O quam pura genitura
Fuit iste, Jesu Christe,
Vitae vitans devia.

10a. Vana spernens et levia,
Manu tenens non devia
Invia et non in via
Fecit domicilia.

10b. Romam vadens non moratur,
Revertenti praesentatur
Quaedam caeca, quae sanatur
Prece justi praevia.

11a. Hinc reversus ad altare
Stans et debens celebrare,
Dextram vidit consecrare
Gubernantis omnia.

11b. Clausus tandem in tumulo,
Quantus fuit in saeculo,
Caro probat miraculo
Vitae viri conscia.

12a. Quam cum male dux scrutatur,
Dum superbit, dum inflatur,
Morte turpi condemnatur,
Sic a Deo castigatur
Furentis insania.

12b. Confessoris oratio,
Cujus fuit haec ultio,
Nos sanctorum consortio
Jungat; Amen haec concio
Sonet cum laetitia.

Miss. Frisingense imp. Monachii 1579. — Mel. scheint die des Laudes crucis zu sein.

194. De s. Johanne Baptista.

1a. Psallat chorus laetabundus
voce cum melliflua

1b. Vocis odas declamantis
antra per hermitica.

2a. Quibus tener latitavit
urbis vitans ludicra,

2b. Ne vel unquam os illius
verba daret vacua.

3a. Ibi sacer ille vixit
mira parsimonia,

3b. A quo panis longe fuit,
vinum atque sicera.

4a. Parvus erat illi cibus
mellis arundinei,

4b. Aqua sitim mitigabat
ripis in Jordanicis.

5a. Pannus asper membra texit
voluptatis nescia,

5b. Pilis camelorum tectus,
zona strictus lanea.

6a. Iste vatibus divinis
cunctis excellentior

6b. Atque salvatoris nostri
praeco manifestior.

7a. Nam quem longe prophetarent
illi vaticinio,

7b. Hic venisse jam testatus
demonstravit digito.

8a. Istum sanctum super omnes
Deus honorificat,

8b. Trinitas cui soli semet
pandit et clarificat.

9a. Natum lavat, patrem audit
spiritumque conspicit,

9b. Gloriosus, cuicumque
Deus sic se aperit.

10a. Hic pro nobis deprecetur
creatorem luminis,

10b. Ut resolvat mentes nostras
omni nexu criminis

11a. Et in fine nos adscribat
summi porta culminis

11b. Et superni nos adjungat
consodales agminis.

Miss. ms. Pictavicense saec. 15. Cod. Parisiens. 872. A. — Miss. ms. Pictaviense saec. 15. Cod. Parisiens. 873. B. — Grad. ms. Jacobi de Vindocia saec. 16. in. Cod. Parisiens. 906. C. — 1b, 2 eremica B; eremitica C. — 2a, 2 tenet A. — 2b, 1 inquam A. — 8b, 1 soli servet A.

195. De s. Johanne Baptista.

1a. Gratuletur mundus iste,
Clara Johannis Baptista
Recolens praeconia;

1b. Ut adspectus illustretur
Et affectus inflammetur,
Ejus datur gratia.

2a. Tu, puer, plus quam propheta
Prophetarum quique meta,
Legis consummatio;

2b. Cum Josia zelo captus,
Cum Elia coelo raptus
Amoris incendio.

3a. Signis mundo nuntiatus,
Promens Christum nondum natus
Datus es in gaudium;

3b. Vita vivens angelorum,
Ut lucerna populorum
Monstrans Dei filium.

4a. Inter natos mulierum
Te commendat auctor rerum,
Ut normam justitiae,

4b. Patrem audis, lavas natum
Et amborum cernis flatum
In columbae specie.

5a. Decus mundi, praeco Christi,
Primus coelum promisisti
Vere poenitentibus,

5b. Novum regem advenisse,
Novam legem attulisse
Declarans credentibus.

6a. Culpae tamen objurgator,
Virgo, martyr, praedicator,
Vincens per martyrium;

6b. Da vincendi facultatem,
Ut per vitae novitatem
Coeli detur praemium.

Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511.

196. De s. Johanne Baptista.

1 a. Laetabundus,
Baptista, te laudat mundus,
Alleluja!

2 a. Preco summi iudicis,
Natus es de sterili,
Sol de stella;

3 a. Sicut sol das radium,
Illustrasti saeculum
Pari forma,

4 a. Velut gigas exsultas
Praecurrendo semitas
Valle nostra,

5 a. Vates major homine
Testis es de lumine,
Plebs conversa desiit
Esse caeca.

6 a. Johannes, propera,
Prece nos libera,
Ne damnemur
gens misera;

1 b. Regem regum
Salutas in alvo matris,
Res miranda!

2 b. O lucerna luminans,
Mundo semper rutilans,
Semper clara.

3 b. Neque solis claritas
Neque tua sanctitas
Fit corrupta.

4 b. Verbum vox altissimi
Praecurris de sterili
Carne sumpta.

5 b. In Eliae spiritu
Paras viam Dei tu
Complens evangelica
Haec praecepta.

6 b. Monstra cum dextera
Agnum in aethera,
Hunc quem genuit
puerpera.

Miss. Melitensium imp. Argentorati 1505. — Mel.: Laetabundus.

197. In Nativitate s. Johannis B.

1 a. Praecursoris et baptistae
Digne nos gaudere, Christe,
Praesta natalitio,

2 a. A senibus procreatus
Innuit, quod finis datus
Est legi Mosaicae,

3 a. Lingua tacens finem legis,
Loquens notat novi regis
Gratiae initium,

4 a. Hunc Johannem nominavit
Angelus et indicavit
Vocandum parentibus,

5 a. Dominus dixit de eo,
Quod non erat major eo
Inter natos mulierum,

6 a. Hic Elias aestimari
Sive Christus reputari
Noluit, immo negavit,

1 b. Cujus multa adnotanda
Et plurimum admiranda
Docet generatio.

2 b. Quod loquelae subtractio
Patris probat, quae filio
Nato redit mirifice.

3 b. Cujus se promptum monstravit
Praeconem, cum exsultavit
Matris intra gremium.

4 b. Quem Deus sanctificavit,
In ventre praedestinavit
Prophetam in gentibus.

5 b. Iste Christum baptizavit
Et digito demonstravit
Tollentem sordes scelerum.

6 b. Sed praeconem novae legis
Et nuntium novi regis
Se praemissum affirmavit.

7a. Baptismi poenitentiae
Primus fuit et gratiae
Praedicator eximius,

7b. Hic vitam, quam praedicavit,
In deserto consecravit
Vivendo austerius.

8a. Cilicium fuit vestis,
Aqua potus et pro escis
Mel et locustas habuit.

8b. Non arundo levitatis,
Sed columna veritatis
Cunctos constanter arguit.

9a. Ejus os Deus posuit
Ut gladium et acuit
Ad reserenda vitia,

9b. Ut velut missa sagitta
Plebis penetraret ita
Cordium duritiam.

10a. Magne praeco veritatis.
Tuae magnanimitatis
Muni nos praesidio,

10b. Ut hostibus superatis
Sanctorum societatis
Perfruamur praemio.

Miss. ms. Redonense sacc. 15. Cod. Paris. 1098. — 3b, 3 Mariae intra gremium. — 4a, 3 Vocandum a parentibus. — 4b, 2 In ventre et. — 9b, 3 duritia, was allerdings der Reim fordert.

198. In Nativitate s. Johannis B.

1a. Gabrielis vox jucunda
Corda fecit laetabunda
Justorum sterilium,

1b. Elisabeth verecunda
Dum de viro fit fecunda
Post felix eloquium.

2a. Non credenti Zachariae
Verbo coeli hierarchiae
Usus linguae tollitur,

2b. Cui qua scribit nomen die
Johannes est nati, pie
Mox loquela redditur.

3a. Puer hic de senibus
Genitus parentibus
Gratia superna.

3b. Micuit hominibus
Caecis peccatoribus
Ut clara lucerna.

4a. Lucifer, nuntius solis,
Rutilans ab altis polis
Zachariae filius,

4b. Praeco, vox et testis Christi,
Mundo lucem ferens isti
Veritatis radius.

5a. Johannes, vir tu cum stola,
Sanctitatis forma sola,
Vitae magisterium,

5b. Speculum virginitatis
Et exemplum castitatis
Multorumque gaudium.

6a. Qui sub annis teneris
Intrans antra nemoris
Gloriam vitavit,

6b. Et in pannis asperis
Norma casta posteris
Vana declinavit.

7a. Mel silvestre cum locustis
Comedebat sine mustis
Homo major homine,

7b. Mentes hic illi minabat,
Viam Christo praeparabat
Salutari famine.

8a. Tali vita relucebat,
Quod ipsum turba credebat
Esse Christum Domini,

8b. Sed haec fama parum fixit,
Dum se tantum testem dixit,
Datum vero lumini.

9a. Praecursori dominico
Laudes reddat cum cantico
Mens serena,

9b. Ipsi digna praeconia
Cantet atque solemnia
Voce plena.

10a. Tu baptista salvatoris,
Tanti particeps honoris,
Prece semper sedula

10b. Fac, ut coelum conscendamus,
Ubi tecum gaudeamus
Per aeterna saecula.

Miss. ms. Attilense anni 1450 Clm. Monacens. 3311 A. — Miss. Melitensium imp. Argentorati 1505 B. — 1b, 2 Dum de verbo fit A. — 2b, 1 qua scripsit B. — 9b, 2 Cantetque B. Mel. offenbar: In coelesti hierarchia.

199. In Decollatione s. Johannis B.

1a. In praeconis et baptistae
Expendatur dies iste
Reverendo gaudio,

1b. Ut sanctitas attollatur
Johannis et confundatur
Herodis praesumptio.

2a. Venit enim plena malis
Herodis dies natalis,
Qua magnam coenam paravit,

2b. Qua Herodiadis nata
Diabolo agitata
Placens omnibus saltavit.

3a. Cui rex ait: Tibi dabo,
Nec promissum retardabo,
Quod volueris petere;

3b. Tunc propter Herodiadem
Johannes die eadem
Tenebatur carcere.

4a. Haec a matre incitata
Sponsione sibi data,
Quod haberet, quod peteret,

4b. Non metuens scelus triste
Regi dixit, quod baptistae
Caput sibi traderet.

5a. Rex ob hoc mente laetatur,
Sed ficte vultu tristatur
Coram discumbentibus;

5b. Jussit tamen decollari
Sanctum et puellae dari
Caput coram omnibus.

6a. Spiculator saltatrici,
Saltatrix dat genitrici
Caput, quod sic habuit;

6b. Proh, Herodes, quam obscoena
Est tui natalis coena,
Quae sanguine maduit.

7a. Corpus tamen auferentes
Fideles et condientes
Devote sepelierunt,

7b. Sed postea plebs funesta,
Ne fierent sancti festa,
Ossa per agros sparserunt.

8a. Ab Edissa civitate
Caput Dei voluntate
Receptum est et conditum.

8b. Et digitum, quo monstravit
Christum, illaesum servavit
Ostensionis meritum.

9a. O praecursor, praeconista,
Lucerna, martyr, baptista,
Pro nobis propitius

9b. Ora Deum et implora,
Ut nos trahat mortis hora
Ab imo superius.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. — 8a, 1 Ad Edissam civitatem.

200. In Decollatione s. Johannis B.

1a. Ad honorem tuum, Christe,
Colimus sacra baptistae
Johannis solemnia,

1b. Tua virtus praedicatur,
Miles tuus dum laudatur
Potitus victoria.

2a. Cujus gesta contemplando
Et per singula mirando
Stupendus efficior,

2b. Inter natos mulierum,
Ut testatur sator rerum,
Non surrexit potior.

3a. Lucifer aeternae lucis,
Norma morum, praeco ducis,
Dux ad regna coelica,

3b. Angelus, sed non natura,
Verum virtutum figura,
Fallit fraus haeretica.

4a. Sterilis hoc fecundatur,
Christus alvo salutatur,
Pater mutus loquitur;

4b. Bonae spei adolescens
Major et in bonis crescens
Ultro silvis abditur.

5a. Corpus domat jejunio,
Vigiliis, cilicio;

5b. Pro vino lympha potio,
Locustae, mel refectio.

6a. Pravorum mores corrigit,
Gessus nutantes dirigit.

6b. Virgo, decus castitatis,
Moechum ducem corripit.

7a. Fiunt hinc ritu sinistro
Funesta natalitia,

7b. Regem ducit ad jurandum
Puellae lascivia.

8a. O virtus justi mira,

8b. O regis mens delira!

9a. Obtruncatur ab incestis
Decus pudicitiae,

9b. Quod secatur, prorogatur
Exemplar ecclesiae,

10a. Quod non ni per aspera
Justus scandit sidera;

10b. Cujus decollatio
Nunc fit nobis gaudio.

11a. O baptista,
Dies ista
Cui psallit praeconia,

11b. Fac nostrorum
Peccatorum
Detergantur contagia.

12a. Spiritus sancti gratia

12b. Cuncta pellantur vitia.

13a. Gressus nostros, o lucerna,
Rege ducens ad superna
Paradisi gaudia,

13b. Ubi pio gregi mixti
Canamus in laude Christi
Pium semper Alleluja.

Miss. ms. Burdigalense saec. 15. Cod. Parisiens. 871. — 1b, 3 Potius. — 4b, 3 additur. — 6b, 2 Mecum ducem.

201. In Decollatione s. Johannis B.

1a. Cum Johannis sanctitatem
Et Herodis feritatem
Fraudes, dolos, scelera

1b. Penso, sensus hebetatur,
Cor pavescit, mens fugatur,
Contremiscunt viscera.

2a. Quis in isto non miretur
Virtutis constantiam,
Quis in illo non causetur
Furoris instantiam?

2b. Damnans adulterium
Praeco pudicitiae
In Herode vitium
Arguit luxuriae.

3a. Dum notati sceleris
Notam vult abstergere,
Poenam sentit carceris
Punitus in carcere.

3b. Verbum regi panditur,
Verbum dignum gratia,
Pro quo tamen trahitur
Sanctus ad supplicia.

4 a. Ortus sui diem festum
Rex commutat in profestum
Praecursoris sanguine;

4 b. Namque dies prius festus
Ex festivo fit profestus
Hoc pollutus crimine.

5 a. O mensa mirabilis,
Immo miserabilis,
Qua non potus funditur
Sed cruor effunditur.

5 b. Ut majori gaudio
Condiantur epulae,
Miscentur convivio
Ludicra virgunculae.

6 a. Ludus placet, illi datur
Petendi munus optio;

6 b. Praecursoris praestolatur
Caput matris consilio.

7 a. Haec Johannis caput petit,
Lictor illud ense metit
Herodis imperio;

7 b. Rex hoc potu satiatur,
Quem sitivit, debriatur
Sanguine innoxio.

8 a. Vinum luxus et furoris
Novum potum dat cruoris,
Novus potus funditur;

8 b. Novum propinat liquorem
Vinum nutans in cruorem,
Dum cruor effunditur.

9 a. O Johannes, legis norma,
Juris splendor, vitae forma,
Totus plenus gratia,

9 b. Post istius fluctus maris
Nos ad vitae salutaris
Dirige compendia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086.

202. De s. Johanne Evangelista.

1. Laudes rex tibi pie
canamus Christe,

2 a. Cujus sanguine
gaudet ecclesia,
Christianorum gloria.

2 b. Apostolorum
sacra confirmata
auctoritate per orbem.

3 a. Gaudent hodie
tui famuli, Johannes
quod dilectus
tuus tecum manet
in gloria,
ut dies ista comprobat.

3 b. Tibi etenim
magis voluit conjungi,
deliciis
mundi quam miseris
et caducis
ut homo mortalis uti.

4 a. Quis nos liberabit
de morte perenni?
Cur non imitemur
facta tanti viri
infelices et miseri.

4 b. Quis non obstupescet
nomen tuum, Christe?
Qui sic testes tuos
provehis in orbe
mirabili potentia.

5 a. Jesu bone,
fortis, sancte,
misericors, pie,

5 b. Verbum patris,
vita mundi,
ab alto respice.

6 a. Nostros vitae actus * * * * * * rege,
Nobis miserere * * * * * de tua sede,

6 b. Dum sumus mortali
in hoc corpore,
Ad hoc natus es, Domine.

7. Ora pro nobis tu,
Johannes, Dei athleta,
in coelesti gloria.

Prosar. Bellovacense saec. 15. Cod. Parisiens. 1140. — 6a, 1 vide actus. Hs.

203. De s. Johanne Evangelista.

1a. Exsultemus
Solventes Deo deorum
Pia vota;

2a. Omnis homo studeat
Ad Johannis gaudia
Celebranda,

3a. Hic post Christum abiit
Derelictis retibus
Navi spreta.

4a. Hic est, qui recubuit
Supra pectus Domini,
Dum fit cena.

5a. Cujus inter alia
Virtutum insignia
Quanta fuit gratia,
Quam miranda!

6a. O felix aquila,
Volans ad coelica
Dona suscipis
angelica.

1b. Quem dilexit
Johannes manens in eo
Mente tota.

2b. Cujus apud Dominum
Sunt nobis auxilia
Postulanda.

3b. Linquens sponsam Dominum
Castitate sequitur
Praeelecta.

4b. Hic est, qui perhibuit
Christo testimonia,
Quae sunt vera.

5b. Huic enim homini
Ex praecepto Domini
Virgo datur virgini
Conservanda.

6b. Coelorum abdita,
Prius abscondita,
Tuo dogmate
sunt cognita.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. — Mel.: Laetabundus.

204. De s. Johanne Evangelista.

1a. Christo laudes
Decantet hic chorus psallens
Die ista,

2a. Qui multis et maximis
Claruit miraculis
Hac in vita;

3a. Carius hic ceteris
Supra pectus Domini
Cubans coenat;

4a. Fervens vicit oleum,
Tonsus ad ridiculum
Risit flagra.

1b. Qua Johannes
Supernae mensae fratrumque
Fit conviva.

2b. Patrem, navim, nuptias
Seque liquit, Domini
Sequens vias.

3b. Huic de cruce virgini
Virgo mater filii
Est commissa.

4b. Propter evangelium
Subiit exsilium,
Ferrum, vincla.

5a. Virus fidens sorbuit,
Hoc exstinctos eruit,
Vir vita refloruit
Et matrona;

5b. Aurum hic de frondibus,
Gemmas de silicibus,
Fractas de fragminibus
Fecit firmas.

6a. Hunc vocat, visitat
Christus, et hic intrat
Vivus foveam,
petit aethra.

6b. Nunc te, Christe, nostra
Vox rogant et vota
Ipsi socia
nos per saecla.

Grad. ms. Plagense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. B. — Miss. ms. Pragense XIV C 3 saec. 14. C. — Miss. ms. Schaeftlariense anni 1464 Clm. Monacens. 17018 D. — Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — Mel.: Laetabundus. — 1a, 1 Laudes Christo E. — 6b, 1 Tunc E.

205. De sancto Joseph.

1a. Gaude, Joseph, fili David,
Quem tam magno decoravit
Deus privilegio,

1b. Ut sis suae matris custos,
Consignatus inter justos
Certo Dei nuntio.

2a. Matri custos es donatus,
Tu de regum stirpe natus
Simul et pontificum;

2b. Joseph, Jesu nutricius,
Davidque consanguineus,
Hoc genus magnificum.

3a. Magnus honor Joseph datur,
Cum Mariae desponsatur
Genitrici gratiae,

3b. Virginitatem tenuit,
Per ipsam clarus claruit
In virtutum acie.

4a. Joseph justus visione
Nec non allocutione
Solatur angelica,

4b. Cui Christus obedivit,
Unde Joseph acquisivit
Magna dona coelica.

5a. Joseph juste, Joseph pie,
Joseph, defensor Mariae
Atque dux coelestis viae,
Impetres, ut omni die
Vivamus christianiter.

5b. Et a malo protegamur,
Et hinc ire mereamur,
Ubi luce coutamur
Atque Dei perfruamur
Facie perenniter.

Miss. ms. Trajectense saec. 15. Cod. Bollandian. 119. I. A. — Miss. Trajectense imp. Parisiis 1507. B.

206. De sancto Justo.

1a. Adest dies gloriosa,
Qua de valle lacrimosa
Transfertur ad gaudia

1b. Justus, puer qui novennis
Columbinis volans pennis
Penetrat coelestia.

2a. Patre Justus ex Justino
Natus ortu genuino
Felix et Felicia,

2b. Sanctitatis profert omen,
Dum sortitur Justi nomen,
Re justus et gratia.

3a. Magnus Deus et sublimis
Operatur in minimis
Virtutum magnalia,

3b. Fortitudo qua tenellis
Leonibus et agnellis
Praestatur victoria.

4a. Nihil prorsus imbecille,
Quod sustentat potens ille,
Quo subsistunt omnia;

4b. Dat infanti robur viri,
Minus doctis experiri,
Quae vera scientia.

5a. Cujus ope Justus fortis
Non abhorret minas mortis,
Non pavet supplicia;

5b. Prophetia muneratur,
Dum tot donis subornatur
Et virtutum copia.

6a. Ambianis in regressu
Non declinat a congressu,
Sed forti constantia

6b. Caput offert insectanti,
Nec est sibi vita tanti,
Ut querat diffugia.

7a. Caesa cervix orat patrem,
Reportetur ut ad matrem
Ad ejus solatia.

7b. Tua virtus, Jesu bone,
Quod sic certat in agone
Novennis infantia.

8a. Et tu, martyr pretiose,
Quem vernantes ornant rosae
Circumdant et lilia,

8b. Interpella summum regem,
Ut conservet suum gregem
Et coronet gloria.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12. — 2a, e ex ortu. — 3a, 2 et in minimis. — 5a, 2 Non adhorret. — 5b, 2 subartatur.

207. De ss. Justo et Pastore.

1a. Laudes Deo persolvamus
Dulci cum melodia,

1b. Indefessi recolamus
Ejus beneficia.

2a. Intus mentem, corpus foris
Mundemus spurcitia,

2b. Justi simul et Pastoris
Sunt haec natalitia.

3a. Quam praeclara fuit horum
Virtus et constantia,

3b. Quos tyrannus tormentorum
Non vicit saevitia.

4a. Deo placens exstitisti,
Tales viros quae tulisti
Hispana provincia;

4b. Urbs Complutum felix horum
Fuit ortu puerorum
Nec non et infantia.

5a. Hi fuerunt enutriti
Et a doctis eruditi
Literarum studia;

5b. Hi cum magna curatura
Didicerunt Christi jura,
Dia pleni gratia.

6a. Ad hanc urbem vir insanus
Cum venisset Dacianus,
Percepta licentia

6b. Christianos persequendi,
Jussit sanctos comprehendi
Trahens ad supplicia.

7a. Affliguntur pueri
Daciani miseri
Diris jussionibus,

7b. Tormentorum genera
Membra terunt tenera
Data cruciatibus.

8a. Pastorem dum patitur
Justus sic alloquitur
In cruciaminibus:

8b. Pastor, si permanseris,
Boni sociaberis
Pastoris ovilibus.

9a. Cui Pastor continuo:
Juste, frater, annuo
His assertionibus;

9b. Re justus et nomine,
Jam es in certamine
Dignus coeli civibus.

10a. Ex urbe pueri
Pelluntur regia
Tyranni miseri
Mandante furia.

10b. Capitis conteri
Jussit sententia,
Sic petunt teneri
Regna perennia.

11a. Caeduntur gladiis
More bidentium

11b. Vexati furiis
Se persequentium.

12a. Quam miranda fuit
Horum germanitas,
Quam non exterruit
Poenarum feritas.

12b. Non illis nocuit
Ulla protervitas,
Quos manu tenuit
Divina bonitas.

13a. Urbs Narbona, gaude cum filiis,
Lauda Deum pro beneficiis,

13b. Qui te suis ditando copiis
Decoravit horum reliquiis.

14a. Horum pete juvari precibus,
Quorum supplex adstas conspectibus.

14b. Ut jungaris sanctorum coetibus
In supernis polorum sedibus.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. Mit Mel.

208. De sancto Kanuto duce.

1a. Pretiosa mors sanctorum
In conspectu Domini,
Quanta salus sit justorum,
Sancto patet homini.

1b. Qui in tanto se aptavit
Christiano nomini,
Quod se totum complantavit
Veritatis lumini.

2a. Invitatus in hac die
Ad regis convivium,
Universae carnis viae
Sanctus tangit bravium.

2b. Causa mortis definitae
Rei dat judicium,
Quod sit finis hujus vitae
Vitale initium.

3a. Pater regis et regis filius,
Dictus dux, sed rex dici melius
Vir justus potuit.

3b. Se regebat rege nobilius,
Foedus pacis servans fidelius,
Ut res innotuit.

4a. Hunc ad poenam innocentis
Vel ad pacem persequentis
Fideles ecclesiae

4b. Non vox flectit suggerentis,
Nec jus movent justae mentis
Preces aut pecuniae.

5a. Salus erat suae gentis,
Virtus recte incedentis
Causa fit invidiae;

5b. Zelus patet saevientis,
Contra ducem invidentis
Grassantur insidiae.

6a. Erat sancto sanguine
Junctus Magnus nomine,
Nil in nequam homine
Profuit propinquitas.

6b. Ducem, decus Daciae,
Circumcinxit acie
Et sub pacis foedere
Prodiit iniquitas.

7a. Auctor doli duci soli
Velle loqui simulat,
Sanctus credit et obedit,
Solus ei obviat.

7b. Dum tractatur et causatur
De regni regimine,
Vulneratur, morti datur
Martyr sine crimine.

8a. Est indutus dux Kanutus
Toga tincta sanguine,
Nuptialis vestis talis
Est coelestis gratiae.

8b. Vita vilis et exilis
Transit per martyrium,
Qua est vita acquisita,
Quae non habet terminum.

9a. Pretiosa mors Kanuti,
Surdi, caeci, claudi, muti
Sunt salvati, restituti
Ejus patrocinio.

9b. Hujus prece nos adjuti
De salute simus tuti,
Ne tradamur servituti,
Daemonis dominio.

10a. Martyr sancte, mortis tuae
Agentes memoriam,

10b. Nobis datus advocatus
Tecum duc ad gloriam

11. Sempiternam.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 3a, 2 sed ergänzt. — 6a, 2 Cunctus. — 9b, 3 Ut tradamur.

209. De sancto Kanuto duce.

1. Diem festum
veneremur martyris
Ut nos ejus
adjuvemur meritis.

2a. Per prophetas in figura
Praedicata paritura
Plures parit sterilis,

2b. Parit parens in pressura,
Dolor partus prodit jura,
Dum applaudit filiis.

3a. Filii fide renati
Ad certamen sunt parati
Fidei constantia,

3b. Supra petram solidati
Non sunt morte separati
A matre ecclesia.

4a. Inter istos constitutus
Christi miles dux Kanutus
Recepit stipendia,

4b. Regem regem prosecutus
Stola prima est indutus
Pro mortali tunica.

5a. Adhuc vivens perituram
Parvipendens permansuram
Vitam quaerit opere,

5b. Dat talentum ad usuram
Et frumentum per mensuram
Duplicat in tempore.

6a. Tuta fides in talento,
Designatur in frumento
Firma spes et caritas,

6b. Quarum crescit incremento
Vino fovens et unguento
Proximi miserias.

7a. Iste Dei cultor verus,
Cui favet plebs et clerus,
De quo gaudet Dacia,

7b. Non superbus sed severus,
Pius, prudens et sincerus,
Plenus Dei gratia.

8a. Fide ficta suffocatus,
A cognatis morti datus
Complevit martyrium,

8b. Hac in die est translatus,
Cujus prece exoratus
Deus det auxilium.

9a. Ductor noster, dux Kanute,
Nos transire cum virtute
Fac per temporalia,

9b. Te ductore cum te duce
Perfruamur vera luce
In aeterna gloria

10. In Jerusalem superna.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. A. — Daraus in Langebeck, Scriptores rerum Danicarum IV, 269 sq. B. — 2b, 3 filius AB. — 5a, 6 permensuram AB. — B erwähnt noch den Anfang zweier weiteren Prosen: Eu Jerusalem superna und Adest nobis auf denselben Heiligen.

210. De sancto Kanuto rege.

1a. Verbum bonum personemus,
Dulcem melum jubilemus,
Voto, voce nos aptemus
Ad promenda carmina.

1b. Ave, Martyr, flos Danorum,
Gemma coeli, via morum,
Sidus lucens, spes reorum,
Aegris dans solatia.

2a. Te de mundo sequestratum
Et cruore purpuratum
Angelorum adunatum
Credimus collegio.

2b. Haec res mira protestatur,
Caecus visu decoratur
Et infectus solidatur
Leprae carens vitio.

3a. In hac valle peregrina
Bella movent intestina
Mens et caro, his propina
Salutis remedia.

3b. Supplicantes servos vide,
Malignorum vim allide,
Roboratos nos in fide
Duc ad vera gaudia.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. — Mel. jedenfalls: Verbum bonum.

211. De sancto Kanuto rege.

1a. Pangat gaudens
et concrepet
ecclesia

1b. Summi regis
pia narrans
magnalia.

2a. Qui suis aeterna
dat dilectis gaudia

2b. Et rependit digna
pro meritis praemia.

3a. Hujus insignis
rex Kanutus
confortatus gratia

3b. Atque invictae
communitus
fidei constantia,

4a. Plebis non effugit
saevientis milia,

4b. Sed pro Christo tulit
patienter omnia,

5a. Ut in regis sempiterni
ditaretur curia

5b. Et perenni cum supernis
frueretur gloria.

6a. Fremit ergo in pudicum
principem
populi vesania,

6b. Feritate tendens dira
agmina
fundere regalia,

7a. Indomitos quia stricta
edomabat justitia;

7b. Nam regalis decet honor,
ut diligat judicia.

8a. Pedibus proturbat
turmula
ducem pium impia

8b. Satagens potiri
profana
de duce victoria.

9a. Sed magistri principis veri
exsequens vestigia

9b. Inter placida pacem suis
commendat convivia

10a. Traditore cum infido
fida commiscens colloquia

10b. Et indigno pretiosa
condonans pariter munera

11a. Et conviva mox iniqua
rependit consilia

11b. Et in regem plebis corda
excitat ferocia.

12a. Sed insignis agonista
ad divina
se confert praesidia,

12b. Ubi sacra Jesu laudat
et precatur
percipiens mysteria.

13a. Instat hostis. ut exurat
ignibus sacraria,

13b. Sed atlethae sancti faces
exstingunt precamina.

14a. Saxa volant
dira et cruenta
per aperta spicula,

14b. Innocentis
et cruore sancta
resperguntur atria.

15a. Inter crebra Christi testis
rixus perstans vulnera

15b. Ante divam ruit aram
sauciatus lancea.

16a. Spiritum ad mansura
emittens tripudia,

16b. Quo in sede jam felix
triumphat florigera

17a. Et laetatur inter candida
Martyrum collegia

17b. Laurea ditatus clari
triumphi purpurea.

18a. Sancte martyr, alme, clemens,
exaudi,
Kanute, precamina

18b. Et noxarum dira tuis
dissolve
suffragiis vincula.

19. Ut in laudem redemptoris
laeti jubilemus
Alleluja.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 6a, 1 Tremit ergo impudicum. — 9b, 1 sui. — 15a, 2 praestans. — 17b, 1 Lancea ditatus. — 18b, 1 Et nexorum.

212. De sancta Katharina.

1. Hac in die celebri
Christo, regi gloriae,
Sonet vox ecclesiae.

2a. Katharinae laudibus
Nostrae votis paribus
Concrepent melodiae,

2b. Junctam coeli civibus
Votis atque vocibus
Collaudemus hodie.

3a. Exclamemus itaque
Et accurrant undique
Omnes Sion filiae,

3b. Sit in Christi nomine,
Quod pro tanta virgine
Vox sonat laetitiae.

4a. Haec in annis teneris
Forma facta ceteris,
Claris ut natalibus
Sic effulsit moribus.

4b. Mente juncta superis
Sui decus generis
Dignis et felicibus
Condecorans actibus.

5a. Haec tam digne
Quam benigne
Christo gratum
Famulatum
Impendit per omnia;

5b. Hunc adorat
Et exorat,
Ipsi soli
Digno coli
Digna dat obsequia.

6a. Christi legem, quam profatur,
Nihil minus attestatur
Operum per merita;

6b. Hinc in eam excitatur
Imperator et damnatur
Potestati subdita.

7a. Ferro caesa novo more
Lac effudit pro cruore,
Quod in ejus praeconia
Superna fecit gratia.

7b. Fecit et hanc inter chorum
Deportari angelorum
Ad Sinai fastigia,
O res digna memoria.

8a. O beata Katharina,
O praeclara laude digna,
Quae meremur,
Ne damnemur
Repelle supplicia.

8b. Fonti summae pietatis,
Qui nos lavet a peccatis,
Nos benigna
Prece digna
Clementer concilia.

9. Quae timemus
Et horremus,
Excusa flagitia,
Amen dicant omnia.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 12. — Mel. wohl: Mane prima sabbati.

213. De sancta Katharina.

1a. Odas hac in die laetas
Christo canat omnis aetas
Corde, voce, fidibus;

1b. Omnem spectat ad aetatem
Katharinae dignitatem
Cumulare laudibus.

2a. Haec est illa Costi nata,
Cujus ortu decorata
Gloriatur Graecia,

2b. Haec est, quae mnam sibi datam
Christo reddit duplicatam
Oris eloquentia.

3a. Scholis vacans, artes discens,
Altiora concupiscens
Studet evangelio.

3b. Duo legens testamenta.
Vitae videt alimenta,
Christum in praesepio.

4a. Cibo dulci refovetur,
Quo plus gustat, plus augetur
Sanctum desiderium;

4b. Cibo confortatur isti,
Se configens cruci Christi
Currit ad martyrium.

5a. Rex hinc terret, hinc blanditur,
Haec nec timet nec lenitur
Pro mentis constantia;

5b. Hinc terrores ut favillae,
Hinc res, servi vel ancillae
Spernuntur ut vilia.

6a. Sapientes superantur,
Credunt Christo flammis dantur
Sed non perit fimbria;

6b. Carceratur virgo caesa,
Visitatur, fit illaesa
Superum praesentia.

7a. Quam regina dum solatur,
Ad certamen invitatur,
Favet ovans, coronatur,
Certat die tertia.

8a. Tot triumphans in tormentis
Ad superna cum ducentis
Praemittit Porphyrium;

9a. Corpus coelitus sublatum
Est in Sina tumulatum,
Tumba manat oleum.

10a. Virgo, sidus honestatis,
Dux et decus probitatis,
Christi reos majestatis
Christo reconcilia.

7b. A columba dum cibatur
Virgo, rota fabricatur,
Orat, nexus dissipatur,
Sternitur plebs impia.

8b. Impetrato, quidquid orat,
Ferit lictor, lac irrorat
Ferientis gladium.

9b. Sina signis illustratur,
Coelum sibi gloriatur
Addi sidus aureum.

10b. Vas virtutum, via morum,
Flos odoris, odor florum,
Nos tuere, nos coelorum
Transfer ad palatia.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384. Clm. Monacens. 705. B. — Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. C. — 2a, 2 decoratur B. — 3a, 1 vacat B. — 3b, 2 vitae fehlt B. — 5a, 1 terreat A; Exhinc terret C. — 5a, 3 Prae mentis C. — 6b, 2 Visitatur, non est C. — 7a, 2 imitatur C. — 7b, 2 tota B.

214. De sancta Katharina.

1a. Rex, qui regnas sine fine,
Da digne nos Katharinae
Colere solemnia.

2a. Philosophos et peritos
A Maxentio adscitos,
Ut contra hanc disputarent,

3a. Qui ad fidem Jesum Christi
Conversi sunt omnes isti
Spretis suis artibus,

4a. Et carceri mancipatur
Virgo sancta, quam solatur
Regina cum Porphyrio;

5a. Quo tyranno revelato,
Dolore sic duplicato
Repletus insanie

6a. Mox rotam jubet parari
Et circumquaque armari
Praeacutis gladiis,

7a. Demum virgo decollatur
Et lictoris irroratur
Gladius lacte, sanguine;

8a. Ex ejus mausoleo
Effluente oleo
Cum minutis ossibus

1b. Haec regis Costi filia,
Praepollens philosophia
Et coelesti gratia,

2b. Suis vicit argumentis,
Probans, quod insanae mentis
Exsistentes oberrarent.

3b. Quo Maxentius audito
Eos jubet tradi cito
Praeparatis ignibus.

4b. Quos monitis salutaribus
Convertit ab erroribus
Et daemonum servitio.

5b. Porphyrium decollari
Et reginae amputari
Mammas jubet impie.

6b. Super quam dum elevatur
Virgo, rota dissipatur
Divinis incendiis.

7b. Cujus corpus deportatum
Ab angelis est humatum
In Sinai culmine.

8b. Linitus efficitur
Sanus et regreditur
Sospes ejus precibus.

9a. Ergo virgo Katharina,
Fac, ut nos virtus divina
Praesentes custodiat

9b. Ab omni nota noxia
Et in fine coelestia
Adipisci faciat.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098.

215. De sancta Katharina.

1a. Hac clara die turma
festiva da
praeconia

1b. Virginem concrepando
Katharinam
symphonia.

2a. Quae fuit regis
Costi clara
stirpe nata
in Alexandria.

2b. Erudienda
doctoribus
est oblata
reginae filia.

3a. Audiens rex, quod sit plena
virgo fide catholica,

3b. Illi jussit, ut mandata
cito relinquat coelica.

4a. Sed regis despexit
mandata, intrat
virgo benedicta

4b. Monens hunc, ut spernat
idola vana
nimis atque ficta.

5a. Tunc rex magistrorum
convocat agmina,

5b. Ut haec sit illorum
confusa doctrina.

6a. Sed hi confunduntur
per regis filiam

6b. Atque convertuntur
ad Christi gratiam.

7a. Rotis fractis caput
amputatur virginis,

7b. Lac ex ejus carne
fluxit loco sanguinis.

8a. Cujus corpus per angelos
in Sinai
montem est deportatum

8b. Et per ipsos est in tumba
marmorea
gaudenter collocatum.

9. Ex ipsa
aegros oleum
sanans manat.

Miss. ms. Tullense saec. 14. Cod. Parisiens. 11592. — Die Sequenz ist auf das Metrum der marianischen gleichen Anfangs gebaut, mit nur zwei verschwindenden Abweichungen. Vgl. Analecta hymnica VII S. 115.

216. De sancta Katharina.

1a. Adest dies triumphalis,
In qua sponsus immortalis
Sponsae reddit praemia,

1b. Prosequamur ergo digne
Decertantis Katharinae
Triumphos et proelia.

2a. Alta virgo stirpe sata,
Christo fide consecrata,
Jussa sprevit regia;

2b. Judex motus laniari
Sanctam jubet et arctari
Gravi sub custodia.

3a. Victus ei denegatur,
Sed de coelo ministratur
Jugis alimonia,

3b. Per columbam sustentatur,
Angelorum animatur
Ad pugnam frequentia.

4a. Convocatos oratores
Sua Christi confessores
Fecit sapientia,

4b. Virgo poenis non terretur,
Stat virago, non movetur
Promissorum gratia.

5a. Scorpione laceratur,
Prece rota dissipatur
Et poenalis machina,

5b. Triumphante Katharina
Sua multi cum regina
Respuerunt numina.

6a. Tandem rege triumphato
Et agone consummato
Ferro subit aethera,

6b. Pro cruore lac manavit,
Sina corpus collocavit
Angelorum dextera.

7a. Sacrum tumba fert liquorem,
Salutarem stillat rorem
Et minuta ossula,

7b. Aegris confert sanitatem,
Virgo nobis sanctitatem
Impetret per saecula.

Sequent. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. 15/16 A. — Miss. FF. Praedicatt. imp. Venetiis. 1600. B. — Miss. ms. S. Stephani Divionens. saec. 15. Cod. Parisiens. 879. C.

217. De sancto Lamberto.

1a. Pange, Sion, redemptori
Sub alterni forma chori
Gratiarum opera,

1b. Dulcor piae symphoniae
Melodorum organorum
Grata solvat pignora.

2a. Vocis a tripudio
Non discordet actio
Vitam gerens stabilem,

2b. Oris enim aemula
Purae mentis formula
Sonum pingit habilem.

3a. Celebremus hodiernam
Diem, scandit ad supernam
Qua Lambertus patriam,

3b. Dum cruoris fuso rore,
Dirae carnis de tortore
Nactus est victoriam.

4a. Qui clarus genere,
Annis dum tenerae
Viget infantiae,

4b. Literis traditur,
Rivis imbuitur
Mirae scientiae.

5a. Hinc se jugo divinitus
Ardenscens Christi subjicit,
Et in sacra radicitus
Doctrina quia proficit,

5b. Hunc orbatam pontifice
Sedem ad Trajectensium
Tanto functurum apice
Cleri trahit suspirium.

6a. Quo throni praesidio
Sanctum Dei praesulem
Hostium detractio
Fugans facit exsulem.

6b. Flagrum ergo coelitus
Datum gerit patiens
Et sordentes ambitus
Vitat orbem odiens.

7a. Riga monastici subitur ordinis,
In quo multiplici jam septem terminis
Virtute micuit.

7b. Nec ultra tenditur spei dilatio,
Priori redditur hic pontificio,
Quod alter tenuit.

8a. Per quem fides dum increscit
Et maligna vis algescit,
Nefas ingens contra legem
Per Francorum actum regem
Molitur exstinguere

8b. Hortans ipsum, ut a tali
Thoro cedens illegali
Caelebs sua cum uxore
Vivat, ne sit in rubore
Cohaerens atulterae.

9a. Rem novit Alpaidis
Et Dodonem perfidis
Usa verbis inficit;

9b. Qui frendenti jaculo
Sanctum in oraculo
Fossum caput trajicit.

10a. Sic felici martyrio
Mundi revincens aspera
Martyr vectus cum gaudio
Sacri coetus ad aethera.

10b. Binis sertis coronatur,
Quia carne triumphatur
Et talentum contraditum
Fit cum lucro repositum.

11a. Cujus nos patrocinio
Mentis piato vitio
Sanctorum contubernio
Sacra consignet unio.

11b. Mortis ut post naufragia
Polorum ad palatia
Ducti diva praesentia
Fungamur duce gratia.

Grad. Monasteriens. imp. s. l. et a.

218. De sancto Lazaro.

1a. Summo cantu, digna laude,
Bethania mater, gaude
Lazari solemnio,

1b. Gaude, mater, et laetare
Filiasque fac cantare
Una cum tripudio.

2a. Sit vox laeta, cor mundatum,
Sic est namque Deo gratum,
Ut concordet voci vita.

2b. Modulizent quoque nati,
Qui futuri sunt beati
Martyris per suffragia.

3a. Cujus insistentes laudi,
Christe bone, nos exaudi,
Ut post vitae spatium

3b. Per hunc, cui famulamur,
Adipisci mereamur
Immortale bravium.

4a. Cujus laudes depromere
Nisi divino munere
Praemunito nulli datur,

4b. Qui meruit resurgere
Quatriduano funere
Sicut scriptura testatur.

5a. O inaudita pietas,
Per quam divina bonitas
Lacrimata

5b. Sese fontem pietatis
Et totius bonitatis
Est testata.

6a. Suscitatur Lazarus tumulo,
Vinctus manus et pedes vinculo,
Adepturus dignius praemium.

6b. Gratulantur plures e populo
Proclamantes viso miraculo,
Redemptorem venisse gentium.

7a. Admirantes hinc Judaei
Timent, tremunt pharisaei,
Statuunt consilia,

7b. Ut occidant innocentem,
Ne seducat totam gentem
Mundi per confinia.

8a. Discedit Lazarus,
deserit patriam,
Mare transit
timent saevitiam
Judaeornm.

8b. Devenit ocius
in Cypros insulam,
Adepturus
praesulis infulam,
Flos sanctorum.

9a. Praesulatu sublimatus
Mundo vixit, Deo gratus,
Tandem per martyrium

9b. Est a Deo coronatus
Et in coelo collocatus
Ordine coelestium.

10a. Summe martyr, hospes Christi,
Quem totiens suscepisti
Hospitem hospitio,

10b. Hospitari mereamur
Prece tua, te precamur,
In coelorum solio.

Sequentiar. ms. saec. 14/15. Cod. Parisiens. 17 309. Mit Mel.

219. De sancto Leonhardo.

1a. Salve, mitis et benigne
Leonharde, Deo digne,
Tuis sacris actibus

1b. Meruisti hic in terris,
Ut cohaeres sis in coelis
Cum coelicis civibus.

2a. Normam regularis vitae
Dilexisti, post hanc rite
Diligenter vixeras,

2b. Semper tibi Dei cultus
In amore fuit multus,
Cui benedixeras.

3a. Quare benedictionem
Suam et dilectionem
Tibi dedit pariter.

3b. Ut tu pius intercessor,
Medicus nec non defensor
Sis cunctis perenniter.

4a. Caeci, muti, surdi, fessi,
Ad te clamant et perpessi
Multiplices labores.

4b. Leonarde, sancte here,
Per te medelantur vere
Acri pellis horrores.

5a. Vinctos atque captivatos,
Compeditos, catenatos
Invocatus liberas,

5b. Ventos sedas et procellas,
Hastas, equos, frena, sellas
Bellatorum roboras.

6a. Sed quid dicam, nemo valet
Tua mira, quamvis mallet,
Omnia describere;

6b. Non est rhetor nec orator
Tam facundus propalator
Ea potens promere.

7a. Ergo velle tu pro facto
Sume, pater, et peracto
Hujus vitae spatio

7b. Fac, ut tibi servientes
Semper tecum sint gaudentes
In coeli palatio.

8a. Hicque vincant nocitura
Paupertatis et a cura
Omni fiant liberi;

8b. Eja, abbas reverende,
Nostras preces nunc attende,
Ut reddamur aetheri.

Miss. ms. Cremifanense 41. saec. 15. A. — Miss. Mellicense 983. saec. 15. B. — Miss. ms. Salisburgense anni 1476. Cod. bibl. publ. V 1 A 12. C. — Sequent. ms. S. Petri Salisburgens. saec. 16. Append. post Miss. Roman. imp. Venetiis. 1513. D. — Miss. ms. Lincense Γg 10. saec. 15. E. — Miss. ms. Graecense 74. saec. 15. F. — Miss. ms. Raitenpuchense saec. 15. Clm. Monacens. 12203. G. — Miss. Pataviense imp. 1503. H. — 1b, 1 Seruisti hic B. — 2a, 1 formam AB. — 4a, 3 Labores multiplices A. — 4b, 3 pellens A. — 6a, 1 quid dicas A. — 8a, 1 Sicque vivant (l. vincant) A; Hicque vincit H. — 8b, 1 venerande A; — Eja praesul CFG, welche drei Handschriften die Sequenz auf S. Wolfgang übertragen.

220. De sancto Leonhardo.

1a. Exsultet vox sonora,

1b. Gaudeat mens devota.

2a. Exsultantes jubilemus
Leonhardi merita,

2b. Qui mundana sprevit prorsus
ambiens coelestia.

3a. Malens Christo famulari
pauper in ecclesia,

3b. Quam in hujus mundi regum
dives esse curia.

4a. Ergo linquens Galliam

4b. Intrans Aquitaniam

5a. Consolatur regem flentem
virtute divina,

5b. Reddens sibi natam prolem
cum sana regina.

6a. At Leonhardo
contulit almo
Divina gratia,

6b. Solvere captos
diraque ferri
Frangere vincula.

7a. Hic Mariae, summi regis
matris, ad memoriam

7b. Suis digne stabilivit
manibus basilicam.

8a. Per occultae terrae venas
undam de vizenna

8b. In puteum consurgere
fecit prece digna.

9a. Leonhardus, quoad vixit,
tonantis mandata

9b. Custodivit atque fulsit
signis et doctrina.

10a. O beate Leonharde,
magna sunt tua merita

10b. Tu captivos fac solutos.
qui te vocant mente tota.

11a. Fuga morbos, pelle famem
de Christi ecclesia,

11b. Hostes tere, pacem prece
tribue continua

12. Et fac nos tecum gaudere
In coelesti curia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086.

221. De sancto Leonhardo.

1a. Anni nobis circulus
Renovat solemnia

1b. In beati Leonhardi
Celebri memoria.

2a. Cujus actus inclitos
Celebrat ecclesia,

2b. Quo laetatur socio
Supernorum curia.

3a. Bonae puer indolis
Dum praeclarae sobolis
Eniteret gloria,

3b. Paupertatem eligit,
Mundi fastus negligit.
Regnum et palatia.

4a. In silvarum latebris
Eremita celebris
Dum latere voluit,

4b. Signorum potentia
Et doctrinae pluvia
Velut lampas claruit.

5a. Hic reginam aegrotantem
Et in partu laborantem
Sola prece liberat,

5b. Rupem siccam rigat undis
Fratribusque sitibundis
Fontis venas reserat.

6a. Captivis suffragium,
Miseris praesidium,
Agonista Domini,

6b. Dum carnem attenuat,
Orando continuat
Saepe noctem lumini.

7a. Quam sit vana spes mortalis,
Quam beata spiritalis,
In hoc vita claruit,

7b. Qui, dum spernit lubrica,
Est adeptus coelica,
Quibus semper studuit.

8a. O decus Franciae,
Lux Aquitaniae,
Gemma ecclesiae,
Nos exaudi.

8b. Mundemur maculis,
Qui vocum modulis
Damus praeconia
Tuae laudi.

9. Sociemur tibi in patria,
In qua suis est Deus
omnibus omnia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086.

222. De sancto Leopoldo.

1a. Regem regum veneremur,
Scriptum cujus habet femur:
Dominus dominantium,

1b. Rumpens hostis potestatem,
Quam tenebat ursurpatam
Contra coetum peccantium,

2a. Irritantis, quantum potest,
Ad peccandum, sed id prodest,
Firmiter resistentibus.

2b. Redit saepe variatus
Et recedit confutatus
A vere poenitentibus.

3a. Curam gerit infirmorum
Versus hostem rex coelorum,
Ne venena peccatorum
Infundat ad lubitum.

3b. Petenti mox dat vigorem
Caritatis stillans rorem,
Qui virtutis per odorem
Virus vincit bibitum.

4a. Rapax lupus dum conatur
Ovem jugulare, datur
Fides recta, qua fugatur
Duri cordis caecitas.

4b. Bibit Jesus de torrente
Passionis peringente,
Qua spem firmam sumit mente
Timida mortalitas.

5a. Liber hostis pravitate
Leopoldus marchio
Fide, spe cum caritate
Resistebat impio.

5b. Umbram fugit mundanorum
Carnem servans domitam,
Christi currens mandatorum
Diligenter semitam.

6a. Sumpsit felix et in terra
Prolem venustissimam,
Pace fruens sine guerra
Formam gessit optimam.

6b. Major natu nec in tantis
Tumescebat prosperis,
Nec fortis instar gigantis
Frangebatur asperis

7a. Festinabat ad superna
Multis stipatus meritis,
Nec affectus creaturae
Baronem impediverat.

7b. Libens liquit Christi verna
Cum pompis mundum solitis,
Cum jam mentis visu purae
Trinum et unum viderat.

8a. Cibum coeli manducantes
Plebem secutus credulam
Eriguntur curvi, vadunt,
Membra pridem immitia.

8b. Tasiam inhabitantes,
Distantem maris insulam,
Leopoldi vix evadunt
Miranda beneficia.

9a. Est id verum nec occultum,
Bonos praemiari multum,
Ire malum nec inultum
Propter stultum mundi cultum.

9b. Ob tanti precatum viri
Humiles cernuntur miri,
Superbi manent deliri,
Quis verum nequit audiri.

10a. Licet justi nunc quassentur
Et iniqui prosperentur,
Justis salvis hi plectentur,
Coram cunctis confundentur.

10b. Vivet insons apud Deum,
Quia credidit in eum,
Mala cum vexabunt reum
Vitae perdentem trophaeum.

11. O Maria, mater pia,
Nobis via sis, o dia,
Coeli ad palatia
Leopoldi gratia.

Miss. ms. Mellicense 979. saec. 15. A. — Miss. ms. S. Floriani III 9 saec. 15. B. — Miss. Pataviense imp. 1503. C. — 3a, 4 libitum AB. — 9a, 4 pridem inimicitia ABC. — 11b, 3 Vitae prodentem C.

223. In translatione s. Lucii.

1a. Hodiernae lux diei
Jam erumpit, currant rei
Lucis sub praesidio,

1b. Dux coelorum se confundi,
Se fatetur sol obtundi
Lucis hujus radio.

2a. Hanc te lucem, pater Luci,
Te videntes huc abduci,
Sensimus Selandici.

2b. Roma mater te lactavit,
Imbuens inthronizavit
Summo tradens apici.

3a. Mox in arcum versa pravum
Fel comportat, ubi favum
Alumno miscuerat.

3b. In metallum deportatur.
Sed post paulum revocatur
Fortior quam cesserat.

4a. Splendor uti lippum gravat,
Depravatos plus impravat
Praesulis constantia;

4b. Ergo caput det oportet,
Dat et gaudens, ut reportet
Exoptata praemia.

5a. Pudor caput hoc Romanis,
Beltae quies, honor Danis,
Huc hac die ducitur;

5b. Felix dies tanti doni,
In qua patris et patroni
Translatio colitur.

6a. Gaudet laeta Portuensis
Hujus civitas immensis
Tuta sub praesidiis,

6b. Stat confisa solo dente,
Se de peste protegente
Telis et insidiis.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 1b, 1 Duc coelorum. — 2a, 2 hunc abduci; besser, nicht notwendig wäre adduci. — 1a, 3 Syaleudici; ob obige Konjektur: Syaleudici verdruckt statt Själlandici = Selandici das Richtige trifft, mögen Kundigere entscheiden. — 2b, 2 inthronizat. — 6a, 1 Portuensis Latinisierung von Hafniensis. — Die Mel. der Sequenz bezeichnet 1a, 1.

224. In translatione s. Ludovici.

1a. Gaudiose Francia
Diem hanc expendas,

1b. Ad laudum praeconia
Te totam extendas.

2a. Collauda cunctis saeculis
Regem dominantem,

2b. De Ludovici titulis
Francos jucundantem.

3a. Te prudenter
mater edocuit,
Ludovice,
tibique praebuit
Morum instructorem.

3b. Qui te Dei
per tibi tradita
Diligenter
divina monita
Fecit amatorem.

4a. Tu summo studio
Peccatum odio
Semper habuisti;

4b. Tu te virtutibus
Perficientibus
Mente imbuisti.

5a. Tu pro fide Christi
Regnum reliquisti,
Bis transisti mare.

5b. Ibi te crudeles
Christo non fideles
Tractarunt amare.

6a. Tibi capto perditus
Liber praeda coelitus
Cito restauratur;

6b. Per te propter titulum
Perfidiae cingulum
Militiae negatur.

7a. Tu quaerebas
Pacem popularem,
Tu fovebas
Gentem regularem,
Tu spernebas
Pompam saecularem
Mundanorum.

7b. Te divitiae
Non attraxerunt,
Te deliciae
Non allexerunt,
Te malitiae
Non inflexerunt
Perversorum.

8a. Per te plura
Grandi cura
Monasteria
Sunt aedificata,

8b. Per quae cultus
Deo multus
Fit in Francia
Per te decorata.

9a. Ob haec et alia
Deo placentia
Nunc coeli gloria
Coronaris.

9b. Quo tua gratia
Nobis suffragia
Salutis propria
Largiaris.

Miss. ms. S. Ludovici Pisciacensis saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 608 mit Mel.

225. De sancta Margareta.

1a. Dulce melos Margaritae
Chorus iste psallat rite,
Cujus verae tibi vitae
Redolent insignia.

1b. Stirpe decens, fide clara,
Virgo fuit Deo cara
Et in fine placens ara,
Gaudeat ecclesia.

2a. Haec contempsit Olybrium,
Equulei suspendium
Et carceris supplicium
Christi cincta cingulo.

2b. Haec draconem superavit,
Devorantem perforavit,
Beelzebub conculcavit
Freta regis annulo.

3a. Haec perculsa coeli rore
Impetravit a lictore
Per spatium tantum horae
Christo preces fundere.

3b. Ergo, Christe, sua prece
Nos peccati munda faece,
Ut sic tecum spreta nece
Valeamus vivere.

Missale Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis. — Mel. offenbar: Verbum bonum.

226. De sancta Margareta.

1a. Virgo vernans velut rosa.
Specialis, speciosa,
Margarita pretiosa
Margareta floruit.

1b. Ex gentili stirpe nata.
Genetrice mox orbata.
Sub nutrice conservata
Fidem veram coluit.

2a. Cujus oves dum nutrivit,
Nutrientem concupivit,
Cujus forma insanivit,
Fervidus Olybrius.

2b. Sprevit opes blandientis,
Sprevit minas saevientis,
Nec his cessit nec tormentis,
Dum torquetur gravius.

3a. Nulla poena superatur,
Sed in poenis gloriatur
Et post poenas decollatur
Et migrat ad gloriam.

3b. A peccatis et a poena
Nos absolve, Deo plena,
Ut, qua fulget lux serena,
Ducamur ad patriam.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. — Mel. jedenfalls: Verbum bonum.

227. De sancta Margareta.

1a. Psallat chorus puellaris,
Quia dies est natalis
Margarethae virginis,

1b. In odore unguentorum
Ejus canat ante thorum
Dulce melos carminis.

2a. Haec de gentilibus
Processit natalibus
Velut rosa speciosa,
Quae de spina nascitur.

2b. Cujus ad honorem
Suum signat decorem
Lux jocosa, pretiosa
Stella, quae progreditur.

3a. Quam cernens Olybrius
Amore mox ebrius
Deos jubet colere
Christumque relinquere.

3b. Illa coepit spernere
Praefectum et dicere,
Deos nolo colere
Nec Christum relinquere.

4a. His praefectus provocatus
Et furore inflammatus
Praecepit tenellae
Corpus torqueri puellae.

4b. Sed nec in tanto dolore
Christi valet ab amore
Virgo separari,
Sibi prompta immolari.

5a. Tunc jubetur ustulari,
Lampadibus accremari,
Demum carcer praeparatur,
In quo virgo reservatur.

5b. In quo draco terrificus,
Varius et flammificus,
Hanc in ventrem deglutivit
Sed cruce vincens exivit.

6a. Plenum aqua vas portatur,
In quo virgo colligatur,
Quae a Christo visitatur
Et a poena relaxatur

6b. Haec videntes multi credunt
Et ad fidem Christi cedunt,
Truces tortores accedunt,
Ense saevo cunctos caedunt.

7a. Dehinc virgo generosa
Gladio necatur,
Ab angelis gloriosa
Jam sede locatur.

7b. Ergo cum laetitia
Colentes praesentia
Margarethae solemnia
Decantemus Alleluja.

Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. A. — Miss. ms. Pragense XIV C. 3. saec. 15. B. — Str. 3b fehlt A. — Str. 5a ff. fehlen B.

228. De s. Maria Aegyptiaca.

1. Laus Deo patri ejusque nato
pariterque pneumati beato.

2a. Laus ejus unica
unaque est actio

2b. Et agendorum par
potestas et ratio.

3a. Mundi redemptor, te nostra
personent organa,

3b. Sine reatu reorum
qui tollis crimina.

4a. Cujus benignitas
Jerichonteam civem jam
fecit alienigenam,

4b. Ejus clementia
nigram peccatis Mariam
candidavit Niliacam.

5a. Haec primo saeculi
male blandis gaudiis
applicat animum,

5b. Porcorum convictu
foedata revertitur
ad patris gremium.

6a. Templis excluditur
dominicis, lacrimis
rigat pedes virginis
moerendo, lugendo
semet cruciat
damnans, quae gesserat.

6b. Virgo puerpera
gemiscentem miseram
miserans poenitentem
exaudit, emundat,
lavat, expiat,
aditum reserat.

7a. Haec sunt solemnia,
quae tu efficis,
o patris sapientia,

7b. Ove centesima,
dragma perdita
recepta tua gratia.

8a. Post haec subintrat
portum eremi procellis
enatans saeculi,

8b. A sene sancto
quo visitatur et vitae
ferclis saturatur.

9a. Angelicis sublevatur
orans a tellure
manibus

9b. Et coelicis sociatur
coelo coeli civis
civibus.

10a. O Christe, rex celebris,
leo fit funeris
sacri tumulator,
verna fidus,
mitis ex effero.

10b. Quam te decent talia
solus miracula,
qui in sanctis tuis,
facis aurum
conflans ex sabulo.

11a. Quid David, tu scis
tangens te quoque peccatrix,
latro, Petrus
et Matthaeus.

11b. Quisnam emollit
corda dura, quis indulget
culpis gratis
nisi Deus?

12. Rex regum, fili Mariae,
inspira peccatorum
nobis poenitentiam
pro gratia dans gratiam.

Miss. ms. Underdorfense anni 1437 Clm. Monacens. 7550 A. — Miss. Frisingense imp. Monachii 1579. B. — 1, 2 pneumate A. — 2a, 2 quibus est actio B; quaelibet est actio. — 4a, 2 Jerichontea A. — 4a, 3 sq. civem fecit jam AB. — 4b, 2 nigra peccatis A. — Mel.: Psallite.

229. De ss. Maria Jacobi et Salome.

1. Virgini pangamus laudes
et suis sodalibus.

2a. Anna dulcis profuit,
Tres maritos habuit
Et ex illis protulit
Tres sorores.

2b. Joachim primus sponsus
Cleophas est secundus
Et dux vitae Salomas
Fuit ternus.

3a. Die nobis, Maria,
virgo prima filia,
Tu mater Dei viventis,
casta gaudens honore parentis.

3b. Angelico teste
Deum paris et caste.
Surrexit proles bis bina
Ex Maria, quae est secunda.

4a. Credendum est, quod Salome
Mariae filii
sunt duo nati,
qui sunt beati.

4b. Scimus, septem processisse
natos ex his vere.
Tu nobis, Christe
rex, miserere.

Grad. ms. Carmeli Parisiens. saec. 15/16. Cod. Mazarin. 465 (1388 C). A. — Miss. Ultrajectinum imp. Antwerpiae 1540. B. — 2b, 1 Joachim est B. — 2b, 2 Cleophasque A. — 2b, 3 Dux vitae A. — 2b, 4 tertius B. — 3a, 4 gaudes B. — Mel.: Victimae paschali.

230. De s. Maria Magdalena.

1a. Monti Sion dat virorem
Ros Hermon et viror florem
Fecundum in gratia;

1b. Ad honorem Magdalenae,
Roris hujus imbre plenae,
Sollemnicent omnia.

2a. Rigans montes gratiarum
Ad convallem lacrimarum
Ros coelestis effluit;

2b. Ibi jacens Magdalena,
Lacrimarum imbre plena,
Christi pedes abluit.

3a. Abluentis cor fecundat
Et tergentis corpus mundat
A culparum sordibus;

3b. Mandat pacem osculanti
Et unguentis abundanti
Largus est muneribus.

4a. Auster fugans aquilonem,
Lux illustrans rationem
In amorem perficit;

4b. Grande signum pietatis,
Mox purgatam a peccatis
Sibi sponsam efficit.

5a. Dulcis luctus, dulcis clamor,
Dulcis magis ardens amor
In tali connubio;

5b. A dilecti nulla sorte
Nec in vita nec in morte
Laxatur obsequio.

6a. Lugens adstat morienti,
Sed congaudet resurgenti
Ejus narrans gloriam,

6b. Et regnantem confitetur,
Dum in rupe profitetur
Vitam solitariam.

7a. Novis modis ibi rapta,
Novis demum donis apta,
Sponsi gaudet praemiis;

7b. Ad hanc partem, quam elegit,
Ducat nos, qui mundum regit,
Ejus patrociniis.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477 A. — Grad. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. 15/16. B. — Grad. ms. Praedicatt. saec. 14. Clm. Monacens. 23287. C. — Grad. ms. Praedicatt. saec. 15. Cod. Dusseldorpiens. D. 11. D. — Miss. ms. Praedicatt. saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. 4° 10. E. — Miss. Praedicatt. imp. Venetiis 1600. F. — 1a, 1 victorem F. — 7a, 3 donis aucta F. — Mel.: In suprema regione B.

231. De sancto Martiali.

1a. Omnis mundus
Laetabundus
Ista digna recoli
Recolat solemnia;

1b. Lux festalis
Martialis
Rutilat apostoli
Tui Aquitania.

2a. Qui velut aurum
ab Aquilone prodiit,
Dum ex Hebraeis
proles illustris exiit
De tribu Benjaminea,
Flos de radice spinea.

2b. A summo fonte
fontem baptismi meruit,
Oleum et mel
de petra sugens eruit,
Dum Christi praesens opera
Vidit, suscepit munera.

3a. Mox sicut gressu
sic et vita sobria

3b. Petrae ac Petri
sequitur vestigia.

4a. Antiocho
Et Romulo
Dant Christum sacra labia;

4b. Martialem
Hunc et talem
Doctorem sumit Gallia.

5a. Lemovix,
Genitrix
Erroris et filia,

5b. Petitur,
Redditur
Comes per bacteria.

6a. Hospes unicam hospitis
curat fugans daemonia,

6b. Natus Nervae surgit foris,
intus hominum milia.

7a. Instans frangendis idolis
Torquetur a multicolis,
Fulminati recipiunt
Vitam, fidem perfidia.

7b. Vanis praeponens seria,
Sponsum sponso Valeria,
Fit rosa quia lilium,
Fert non brevi caput via.

8a. Sed poli vult centrum tangere
Martialis tendens promere
Universa.

8b. Qui tot restituit mortuos
Quot signipotens morbidos,
Res stupenda.

9a. His perpendatur, cetera
Quam fuerint innumera.

9b. Certa credantur vetera
Per nova mira opera.

10a. Transituro ex hoc mundo
Apparens ut saepius
Cum luce lux aeterna

10b. Diem dat, qua de profundo
Secum miles proprius
Conscenderet superna.

11a. Populi concurrunt cuncti
Per eum Christo conjuncti
Proprii apostoli
ad novissima.

11b. Quos dum admonet, repente
Christo sibi occurente
Coelos coelorum subit
felix anima.

12a. Gaude gens Aquitanica,

12b. Tu praesertim Lemovica.

13a. Martialem ore,
Martialem corde
Posce pium
cum laude debita.

13b. Clamet grex sodalis:
Sancte Martialis,
Gentem tuam
et cunctos visita.

14a. Martialis, apostoli
Tui, Christe,
Prece nostra omnia
Guberna.

14b. In te renatae soboli
Dux assiste
Donans frui gloria
Aeterna.

15. Subjungant rerum singula:
Sit Deo laus in saecula.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 903 A. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 1132 add. saec. 12. B. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139. C. — 2a, 2 prodit A. — 2b, 4 sugens exivit A. — 4a, 2 Dans A. — 8b, 2 Quod signis potens B. — 11b, 3 subit fehlt A; subiit B. — 11a, 2 compuncti C. — 14b, 3 fari gloria A.

232. De sancto Martiali.

1a. Gratiarum modulis
Laetetur ecclesia,
Rutilans oraculis
Plaudat Aquitania
Votis sumptis sedulis.

1b. Lemovicis populis
Divina clementia,
Martialis titulis
Conceditur gratia
Ditata mirculis.

2a. Dum Jesus, qui nos mundavit,
In Judaea praedicaret,
Martialem perlustravit,
Ut Deo multiplicaret
Novum gregem Domini.

2b. Sic instructus non expavit,
Sed ut fidem roboraret
Se labori subjugavit,
Ut elapsos revocaret
De tenebris lumini.

3a. Vitae pollet documentis,
Consolatur in lamentis,
Ritum pellit pravae gentis,
Vivis probans argumentis
Vivum Deum omnium.

3b. Hic effulget miris signis,
Hic compescit vires ignis,
Viam monstrat vitae dignis,
Gestis trahens nos benignis
Ad Dei servitium.

4a. Hic sodalis redemptoris
Subsequens vestigia,
Medela cuncti languoris,
Cujus beneficia
Rutilant feliciter.

4b. Claudis gressum, caecis lumen
Dant ejus suffragia
Sanitatis pandit flumen,
Membrorum [contagia]
Sanat mirabiliter.

5a. O vas puritatis,
Pater pietatis,
Decus Aquitaniae,
Serva nos a carie,

5b. Ut nos cum beatis
Regno claritatis
Fruamur et gloriae
Post vallem miseriae.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. — 4b, 3 Sanctitatis pandit. — 4b, 4 Lücke von 4 Silben.

233. De sancto Martiali.

1. Laude pia et jucunda,

2a. Alme pater, jam coelestis
Tibi chorus et terrestris
Modulatur organa
Voce praecelsa.

2b. Ave princeps principatus,
Promit odas decoratus
Virtutum insignia
Nostra caterva.

3a. Laudat Christum creatorem,
Sibi talem quod pastorem
Praeelegit gratia
Mente devota.

3b. Laudum vota concinendo,
Pia prece exsequendo
Intonemus cantica
Voce praecelsa.

4a. Hunc Judaea, rosam spina,
Dulcem uvam stirps amara
Tribu Benjaminea
Gaudet enixa.

4b. Hic utroque cum parente
Terno lustro jam volvente
Baptismi remedia
Suscipit laeta.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 1137 add. saec. 11/12. — Das Weitere fehlt. Ich gebe das Bruchstück, weil wenig Aussicht vorhanden, das Fehlende anderwärts zu finden.

234. De sancto Martiali.

1a. Purus puer Benjamita,
Martialis, cujus vita
Vivit in ecclesia,

1b. Nobis fuit delegatus
Et a Christo pastor datus
Speciali gloria.

2a. Hic duobus comitatus,
Alter quorum suscitatus
Petri tactus baculo;

2b. Deum verum praedicavit,
Qui pro nobis se mactavit
Crucis in patibulo.

3a. Verba signis confirmantur,
Signa verbis conformantur,
Virtutum potentia.

3b. Sic ad Christum convertuntur,
Infideles et sequuntur
Ipsius vestigia.

4a. Nervae natus vitae datur
Et infirmi reseratur
Luctus et miseria,

4b. Daemon victus effugatur
Et Arnulphi liberatur
A tyranno filia.

5a. Caecis visus restauratur,
Salus aegris condonatur,
Laetis cedunt tristia;

5b. Quando jubet, mors recedit,
Et ad corpus vita redit
Fidei constantia.

6a. Vitae verbis virgo credit,
Dum se totam Christo dedit,
Martyr fit Valeria.

6b. Caput offert virgo Dei,
Sese Deo, Deus ei
Palmam pro victoria.

7a. Amne mersus in profundo
Tractus amnis est de fundo
Daemonum praesentia,

7b. Hildebertus, dux laetatur,
Nam defunctus suscitatur
Deo dans preconia.

8a. O beate Martialis,
Nos ab hostis serva malis,
Tibi qui concinimus,

8b. Ne fallaces ejus doli
Nos a regno privent poli,
Per te data petimus.

9a. Ut immunis a piratis
Portum petat nostra ratis,
Mundi rege fluctibus.

9b. Largus large largiaris,
Plus largire, quam rogaris,
Tibi famulantibus.

10a. Christe, virtus et corona,
Meritorum nobis dona
Te munus in patria,

10b. Spes et vita, sors bonorum,
Pax et decus angelorum,
Tibi laus et gloria.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139. A. — Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. B. — 1a, 1 Purus puer A. — 1b, 1 delectatus B. — 4a und b umgestellt A. — 9a, 1 aspiratis B. — 9a, 2 Partum B.

235. De sancto Martiali.

1a. Veneranda veneretur
Celebrisque celebretur
Haec tanta solemnitas,

1b. Ex ardore caritatis
Hac die jucunditatis
Sit cunctis jucunditas.

2a. Diem istam mors natalis
Apostoli Martialis
Dignam fecit gaudio,

2b. Morienti vita datur,
Qui vivens moriebatur
Carnis desiderio.

3a. O quam felix sanctus iste,
Qui te vidit, Jesu Christe,
Et Deum et hominem,
Puer dono praeventus gratiae
Et parentum simul et patriae
Reliquit dulcedinem.

3b. Christi vidit passionem,
Illi post ascensionem
Datus est paraclitus;
Romam venit cum Petro praedicans,
Sanctum Christi nomen magnificans,
Hoc solo solicitus.

4a. Huc egressus repedavit
Sociumque suscitavit
In Petri bacterio,

4b. Aquitaniam ingressus
Tullo praedicavit fessus
Ex viae dispendio.

5a. Sic Arnulphi curans natam
A daemonio vexatam
Sanam patri reddidit,

5b. Hujus et oratio
Principis in filio
Mortis jura perdidit.

6a. Hinc veniens Agedunum,
Tres personas Deum unum
Praedicabat gentibus,

6b. Tres non tria dicens esse,
Ut sic credant, est necesse
Salvari volentibus.

7a. Hic ministris idolorum
Non compensator malorum
Lumina restituit,

7b. Quod a paralitico
Accepit munifico,
Egenis distribuit.

8a. Plures illic baptizavit,
Missus tandem festinavit
Ad urbem Lemovicum,

8b. A Susanna hospitatus
Ejus prece non ingratus
Curavit phreneticum.

9a. Huic in carcerem detruso
Et cum sociis incluso
Lucis luxit radius,

9b. Sacerdotes fulminatos
Christo vitaeque renatos
Reddidit propitius.

10a. Fonte sacro renovantur
Omnes simul et mundantur
Et deorum exsecrantur
Prorsus idolatriam;

10b. A gentilium errore
Christo nexu firmiore
Valentem vitae valore
Conjunxit Valeriam.

11a. Morte digna morientem
Ad inferos descendentem
Dux iste ducis clientem
Ad superos collocat;

11b. Hinc convertit ipsum ducem,
Pium modo, prius trucem,
Et ad Christum veram lucem
De tenebris evocat.

12a. Et nec minus signum fecit
Quando malignos ejecit
Spiritus a flumine,

12b. A daemone suffocatum
Arcadium rursus natum
Vitae ditat lumine.

13a. Sic vir mirae sanctitatis
Datus est humilitatis
Exemplar et titulus.

13b. Coelos non ingredietur,
Quisquis non efficietur
Sicut iste parvulus.

14a. Iste legis nostrae murus
Ad patriam progressurus
Et coronam adepturus,
Quo fuerat moriturus,
Scire diem meruit.

14b. Pastor bone, redemptorem
Nostrum redde proniorem,
Ut coelorum nobis forem
Aperiat, qui pastorem
Te nobis praeposuit;

15. Qui dulcem precum odorem,
Qui gemitum et clamorem
Pauperum non renuit.

Trop. ms. S. Martialis saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139. — Mel. hier nicht Laudes crucis; dennoch ist die Sequenz vermutlich nach dieser Mel. gearbeitet. Dann sind Str. 12, 13, 15 Interpolationen.

236. De sancto Martiali.

1a. Gaude stirpe, Siria,
Plaudat Aquitania
Martialis titulis,

2a. Plaudat omni tempore
Tanti viri corpore
Fulgens urbs Lemovica,

3a. Sanctitatis gratia
Clarus ab infantia
Christo puer jungitur,

4a. Cum duobus sociis
Martialis Galliis
Praedicatum mittitur,

5a. Ab Arnulphi filia
Propulsat daemonium,
Nervae Dei gratia
Vitae reddit filium.

6a. Cessat idolatria,
Praedicatur latria,
Ducissa cum filia
Credit et familia.

7a. Hostis laedit
Praesul cedit,
Suffert poenas
Et catenas,
Servatur in carcere.

8a. Fulminantur
Mortis rei,
Suscitantur
Nutu Dei
Martialis precibus,

9a. Hildebertus in profundo
Mersus aquae fert a fundo
Tractus vitae redditus,
Stupet ducis exercitus.

10a. Igne sacro gens crematur
Urbem replet, desolatur,
Supplex orat et implorat
Patris patrocinium.

11a. Exit mater conspectatum,
Super ignem linquit natum,
Bullit unda,
Caro munda
Non sentit incendium.

1b. Speciale gaudium
Det Lemovicinium
Ipsius miraculis.

2b. Tam praeclaro socio
Glorietur concio
Felix apostolica.

3b. Clarae puer indolis
Exemplar apostolis
Virtutis ostenditur.

4b. Morte rapto socio
In Petri balterio
Vita restituitur.

5b. Ingressus apostolus
Lemovicas liberat
Populum, quem subdolus
Hostis captivaverat.

6b. Templorum pontifices
Indignati nimium
Infligunt multiplices
Poenas et supplicium.

7b. Quod oravit,
Impetravit,
Lux illuxit,
Carcer fulsit,
Clausus exit libere.

8b. Cuncti credunt,
Baptizantur,
Deum verum
Venerantur
Parvi cum majoribus.

9b. Ictu caesus ignis trucis
Suscitatur cliens ducis,
Decollator Valeriae,
Protomartyris Galliae.

10b. Extra muros corpus latum
Martialis sanitatum
Munus praebet exspectatum,
Cessat languor omnium.

11b. Omnis morbus evanescit,
Martialis nomen crescit.
Sanitati
Cuncti dati
Dei laudant filium.

12. Martialis gaudium
Det nobis coelestium.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139 add. saec. 13/14.

237. De sancto Martiali.

1a. Exsultemus sic in Deum,
Ut mens tota sit in eum
Directa per gratiam,

1b. Lingua vitae se maritet,
Ita quod omnes invitet
Ad coelestem gloriam.

2a. Martialem lingua sonet,
Cujus prece nos coronet
Rex in sua curia,

2b. De quo apostolis dixit:
Ni quis humilis ut hic sit,
Non speret coelestia.

3a. Hic cum Christo conversatus
Virgo creditur oblatus,
Se post servans virginem;

3b. Benjamita lux illuxit,
Quem Benjamin stirps produxit
Excedentem hominem.

4a. Lemovica, choris plaude
Et in apostolo gaude
Ore, corde, opere;

4b. Totus dies celebretur
Et in laudem integretur
Pie et sumopere.

5a. Martialis pro his oret
Et ante Deum peroret,
Ut aeterna fercula

5b. Nobis gloriosus donet,
Sed prius culpas condonet
Per aeterna saecula.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139. A. — Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. B. — 1b, 2 omnis B. — 4a, 2 apostolico B. — 4b, 3 et sine opere B.

238. De sancto Martiali.

1a. Dissoluto carnis luto
Angelorum subit chorum
Martialis hodie,

1b. Jugis ei lux diei
Hodiernae, qua supernae
Fit cohaeres gloriae.

2a. De tenebris mundo luxit
Lux celebris, cum produxit
Stirps hunc Benjaminea,

2b. Carne situs detestatur
Carnis ritus et ornatur
Corona virginea.

3a. Mundum sprevit et decrevit
Cultor aequi, Christum sequi
Habitu sub paupere;

3b. Ecce mirum vita virum,
Ecce istum, de quo Christum
Legimus asserere:

4a. Coeli domo dignus erit
Omnis homo, qui hunc quaerit
Imitari parvulum.

4b. Juxta Dei documentum
Monstrat rei argumentum,
Quod sit cunctis speculum.

5a. Sic virtutum vas odorum,
Vas complutum rore morum
Et coelesti gratia,

5b. Sic lucerna semper lucens,
Ad superna nos reducens
Per exempla praevia.

6a. Hujus gestis virtus testis,
Quae divinam medicinam
Impertitur miseris

6b. Muti fantur et sanantur
Aegri cuncti et defuncti
Redeunt ab inferis.

7a. Libertatis status datur
Captivatis, suffocatur
Ignis succutaneus;

7b. Huic statum primae sortis
Post monstratum diem mortis
Spondet rex aethereus.

8a. Jesu pie, mundans unda,
In hac die nos emunda
Ab omni spurcitia

8b. Atque prece tanti viri
Mundos faece virus diri
Transfer ad coelestia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139.

239. De sancto Martiali.

1. Coeli enarrant gloriam Dei,
Alleluja.

2a. Coelum nobis conlaetatur,
Dum de coelo nobis datur
Honor, virtus, gloria;

2b. Gaudet terra, gaudet mare,
Martiali laudes dare
Gaudet Aquitania.

3a. Totus illi det ducatus
Laudes sine termino,
Qui signum apostolatus
Ejus est in Domino.

3b. Verus hic Israelita
Tribu Benjaminea,
Quem conjunxit Petro vita
Sanguinisque linea.

4a. Ipso Christo praedicante,
Petro Christi signum dante
Baptizatus fuit ante
Bonae spei parvulus,

4b. Et quem sibi consecravit,
Suo Christus pane pavit,
Inde tantus emanavit
Sanctitatis rivulus.

5a. Ut fons illum vitae lavit,
Hunc in fide solidavit
Virtus apostolica

5b. Inter verbi fundatores
Praegustavit morum flores
Et percepit mystica.

6a. Quidquid benedictionis,

Quidquid facti vel sermonis
Suis Christus praestitit,

6b. Postquam consors est susceptus,
Totum puer est adeptus
Et particeps exstitit.

7a. Hi sunt testes tui, Christe,
Per quos tibi mundus iste
Servit et subjicitur;

7b. Hi barba sunt Aaronis,
Per hos templum Salomonis
In altum erigitur.

8a. Haec sunt ejus fundamenta,
Haec vasa vel instrumenta,
Hi leones aenei;

8b. Hae bases, haec capitella,
Haec plantatio novella,
Christianae fidei.

9a. Inter tales factus talis
Bonus pastor Martialis
Semen verbi spiritalis
Sparsit in hanc patriam.

9b. Inter istos enutritus
Et ab istis est adscitus,
Ut in novae legis ritus
Instruat ecclesiam.

10a. Gaude, tellus Aquitana,
Quae de manu Christi grana
Sumis apostolica;

10b. Fecundata fruge multa,
Gaude magis et exsulta,
Civitas Lemovica.

11a. Hic a Deo pastor datus
Est virtute operatus
Signa per innumera,

11b. Jam sanans foris languores,
Castigavit intus mores
Et repressit scelera.

12a. Ergo cleri lumen verum,
Martialis, audi clerum
Gregemque monasticum

12b. Praesens poscit te caterva,
Tu nos rege, tu nos serva
Per hoc iter lubricum.

13a. Multi morte resoluti
Per te mundo restituti
Vitaeque sunt redditi;

13b. Sic nunc, palmes vitis verae,
Fac in vite nos manere,
Quae dat vitam palmiti.

14a. Tu sol lucens in virtute,
Tu spes plebis destitutae,
Tu morum es formula;

14b. Tu sal terrae, tu lux mundi,
Tibi simus laetabundi
Per aeterna saecula.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139.

240. De sancto Martiali.

1a. Lux praeclara,
Lemovix, refulsit tibi
Die ista,

1b. Qua patronum
Salvator invitat tuum
Promens ista:

2a. Veni, dilectissime
Martialis, percipe
Regis dona,

2b. Te quina nam feria
Vera cibi praemia
Sunt parata.

3a. Mors, fraus, luctus, gemitus
Nullus ibi penitus,
Sed pax multa,

3b. Lux inaccessibilis,
Flos immarcessibilis,
Perpes vita.

4a. Novum foedus pepigit,
Plebem laetus colligit
Patriarcha,

4b. Quam die novissimo
Commendat altissimo
Prece pia.

5a. Sedem petit propriam,
Sacram fundit animam,
Quae coelestem gloriam
Scandit laeta.

5b. Galli, Gothi, Guaxones.
Aquitani celeres
Accurrunt et supplices
Complent jussa.

6a. Praesens interfuit
Jesus et patuit
Coelum apostoli
ad funera.

6b. Chorus coelestium,
Pneuma dragmaticum
Palam canit ejus
pro gloria.

7a. Dele, pater, peccata
Et corrige errata.

7b. Prece redde sacrata
Nobis loca beata.

Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139. — Mel. = Laetabundus mit einem Zusatze für Strophe 7.

241. De sancto Martiali.

1a. Martialem
Chorus noster laudet laetus,
Alleluja.

1b. Quem munivit
Angelorum semper coetus,
Res miranda.

2a. Bonae puer indolis
Missus cum apostolis,
Sol de stella.

2b. Benjamin hunc genuit,
Velut rosa splenduit,
Semper clara.

3a. Doctus cum discipulis
Praedicavit populis
Pari forma.

3b. Sideribus pulchrior,
Caro nive mundior
Incorrupta.

4a. Martialis praedicat,
Populos laetificat
Valle nostra.

4b. Comes suus moritur,
Vivus restituitur
Carne sumpta.

5a. Sex mortuos suscitat,
Idola praecipitat,
Gens pagana crepitat
Mente caeca.

5b. Lemovicis civibus
Stillat de coelestibus
Confirmans virtutibus
Haec praedicta.

6a. Ergo benevolum
Christi apostolum
Posce precibus,
gens misera,

6b. Ut sternat zabulum.
Gratiae rivulum
Det, quem genuit
puerpera.

Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 12/13 Cod. Parisiens. 1139 — Mel.: Laetabundus.

242. De sancto Martiali.

1a. Exsultet ecclesia,
Jucundetur curia
Supernorum civium.

1b. Plaudat Aquitania,
Nova fundat gaudia
Plebs Lemovicensium.

2a. Martialem gratia
Corruscantem varia,
Exemplar humilium,

2b. Plaudat mente sobria
Cum summa laetitia
Populus fidelium.

3a. Oranti piissime
Virginis sanctissimae
Gloriosum filium:

3b. Pax tibi, carissime,
Frater fidelissime,
Dixit auctor omnium;

4a. Quintadecimo die
Te jungam militiae
Militum coelestium.

4b. Viso rege gloriae
Plenus est laetitiae
More resurgentium.

5a. Convocatis fratribus
Nuntiavit omnibus
Transitus indicium.

5b. Tanti patris precibus
Da, Christe, supplicibus
Paradisi gaudium.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916 A. — Offic. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 15. Cod. Parisiens. (Arsen.) 666. B. — Mel.: Veni sancte spiritus. — 2b, 3 Populis A. — 3b, 2 Pater A.

243. De sancto Martino.

1a. Velut topazion
ex Aethiopia
Martinum protulit
olim Pannonia.

1b. Hic altus Ticini
a pueritia
Juvenis trahitur
ad tyrocinia.

2a. Nondum tamen baptizatus
Erigebat miseratus
Fructos indigentia;

2b. Die quadam Ambianis
Appropinquans cum Romanis
Fecit mirabilia.

3a. Unde vestem
Scindens testem
Salvatorem habuit,

3b. Et in nudo
Amplitudo
Caritatis patuit.

4a. Sic vir Dei novo more
Suo regem in decore
Trabeatus conspicit,

4b. Nam, quod dedit, vestimentum
Fore regis ornamentum,
Soporatus didicit.

5a. Quo viso protinus
Jam catechuminus
Baptismo tingitur

5b. Et Adae veteris
Contemptor operis
Novum amplectitur.

6a. In occursum barbarorum
Caesar pergens Romanorum
Erogat stipendia,

6b. Ad Martinum ubi venit,
Donativum ille sprevit
Statim cum militia.

7a. Igitur Hilarium
Adiit egregium,
Pictavorum praesulem,

7b. Qui repletus gaudio
Cum ingenti studio
Mundi fovit exsulem.

8a. Tandem de cellula
Potitus infula
Pastor attollitur,

8b. Quo plebs Turonica
Sorte mirifica
Ductore regitur.

9a. Impar martyris nullius
Confessoris laus istius
Replet omne saeculum,

9b. Prece loqui fecit mutos,
A defunctis tres solutos
Mortis rupit vinculum.

10a. Dum offerret hostiam,
Globus ignis micuit

10b. Et ab ejus capite
Longo crine claruit.

11a. Ad extremum sibi vere
Finem dixit imminere
His, qui praesto aderant;

11b. Tunc replentur omnes luctu,
Ejus quippe quondam ductu
Mundi luxum vicerant.

12a. Hic lucerna sanctitatis,
Zona strictus castitatis,
Nocte transit media.

12b. Poli sonat harmonia,
Cum virginibus Maria
Illi fuit obvia.

13. Da Christe veniam
Miseris etiam.

Trop. ms. Martialis Lemovicensis saec. 12/13. Cod. Parisiens. 1139.

244. De sancto Martino.

1a. Confessorum flos Martinus,
Pater prudens et divinus,
Mundo lux apparuit,

1b. Catechismo consignatus,
Nondum tamen baptizatus
Pietate claruit.

2a. Partem vestis dat mendico,
Deo placet sic amico
Referenti gratias,

2b. Quo divina celebrante
Nutu dei obturante
Operitur nuditas.

3a. Super eum globus ignis
Venit simul et insignis
Lucis coruscatio,

3b. Tanti viri sanctitatis
Et perfectae bonitatis
Vera demonstratio.

4a. Ecce gaudent et contracti
Visu, nervis sani facti
Istius praesidio,

4b. Aegros multos hic sanavit,
Tres defunctos suscitavit
Confisus in Domino.

5a. Arianam sectam stravit,
Fidem sanctam reformavit
Per tot mirabilia,

5b. Monachorum vitam pavit,
Verbo Dei roboravit
Ostendens magnalia.

6a. Tandem pater infirmatur,
Coetus fratrum convocatur,
Eorum memoriae

6b. Commendando se decedit,
Luctus et planctus succedit
Immanis moestitiae.

7a. Adsunt angeli gaudentes
Spiritum ejus vehentes
Usque thronum gloriae,

7b. Iste regi Deo placet
Neque laudem chorus tacet
Coelestis militiae.

8a. Pro defuncto litigatur,
Hoc obtento Tours laetatur
Dei providentia,

8b. Ubi chorus monachorum
Et in laudem populorum
Abundat frequentia.

9a. O quam dignum et laudandum,
Vita, signis venerandum
Poli tenent atria;

9b. Ibi Deus hunc deorum
Pro virtute meritorum
Coronat in patria.

10a. Virtus sanctae Trinitatis,
Fac nos esse cum beatis
Hujus per memoriam,

10b. Ut nos laudem resonare
Et perennem celebrare
Valeamus gloriam.

Grad. ms. Cranenburgense s. sign. anni 1340. — Mel. = Majestati sacrosanctae. — 5a, 1 Arciani. — 8a, 2 Thurs Hs. Auffallend ist diese nicht latinisierte Form. — Martinus war Kapitelspatron von Cranenburg.

245. De sancto Martino.

1a. Quam pie sit recolendus,
Quanta laude prosequendus
Martinus in saecula,

1b. Turonensis Gregorius
Quae scripsit et Sulpitius,
Testantur miracula.

2a. Mundo prius militavit,
Cui mox renuntiavit
Fitque pater monachorum,

2b. Demum invitus trahitur,
Rapitur et efficitur
Episcopus Turonorum.

3a. Quos bonos novit, dilexit,
Quos malos, pie correxit,
Nullum cito judicans,

3b. Adversantes sibi fovit
Nec a statu suo movit
A se nullum abdicans.

4a. Ab ipsius infantia
Crevit misericordia
Cum eo, quod hinc patuit,

4b. Quod de pallio partito
Cum paupere Christum cito
Tectum videre meruit.

5a. Arbori fani casurae
Opposuit se secure,
Quae cecidit e converso,

5b. Quasi conflictum indixit
Flammae, vento dum restrinxit
Incendium igne verso.

6a. Aliud fanum prostravit,
In quo quendam suscitavit,
Quem plebs martyrem credebat,

6b. Qui palam fuit testatus,
Quod ut fur fuit necatus
Nec cum sanctis quiescebat.

7a. Hunc dum quidam appeteret
Gladio, ut occideret,
Divino nuto corruit;

7b. Alter dum ferrum vibraret,
Ut Martinum morti daret,
Ferrum non comparuit.

8a. Turbam defunctum ferentem
Aestimans ritus nolentem
Invitam stare compulit,

8b. Sed cognita veritate
Vir affluens pietate
Impedimentum sustulit.

9a. Nunc terrore, nunc foetore
Nunc sub atroci colore
Satan ipsum molestavit,

9b. Sed vir sanctus signo crucis
Et oratione trucis
Hostis artes confutavit.

10a. Quem Satan praecipitavit,
Pia virgo visitavit
Cum sanctorum agmine,

10b. Costas fractas solidavit
Linitas, quod apportavit
In ampulla, unguine.

11a. Maximum navem regentem
Et secum ire nolentem
Fluvius absorbuit,

11b. Quem ab eo evocatum
Et proficisci paratum
Mox sanum restituit.

12a. Deus, qui es mirabilis
In sanctis et laudabilis,
Tuam nobis da gratiam,

12b. Per quam mala declinantes
Et, quae bona sunt, sectantes
Mereamur gloriam.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. — 2b, 1 invictus. — 5b, 1 induxit. — 9a, 2 atro colore.

246. De sancto Martino.

1a. Regem regum collaudemus,
Cujus regis recensemus
Militis solemnia;

1b. Est rex regum, rex divinus,
Ejus miles est Martinus
Militans in gloria.

2a. Hic in mundo militavit,
Sed a mundo transmigravit
Ad coeli palatia,

2b. Ut se Christo praesentaret
Et sub eo militaret
In coelesti curia.

3a. Duplex honor, duplex status
Fuit illi praesulatus
Simul et militia:

3b. Vivo corde, mundo victu
Fuit miles in conflictu,
Praesul in ecclesia.

4a. Inter sordes mundi situs
Nulla tamen irretitus
Fuit immunditia,

4b. Sed se mundum custodivit
Et in mundo se munivit
Contra mundi vitia.

5a. Fide firma loricatus,
Spe coronae galeatus,
Caritate praevia

5b. Motus carnis debellavit
Et omnino conculcavit
Luxum cum superbia.

6a. Hic de jure meritorum
Non unius sed multorum
Vivit in laetitia,

6b. Dato nobis exemplari
Nos cum turba militari
Invitat ad praemia.

7a. O quam summae pietatis
Et quam mirae caritatis,
Qui cum manu largitatis
Erogabat omnia;

8a. O quam firmum se probavit,
Qui non mori formidavit
Nec vivere recusavit
Promptus ad obsequia;

9a. Artus febre fatiscentes,
Moribundi et languentes
Sunt saluti
Restituti
Per ejus suffragia.

10a. O Martine, praesul bone,
Pastor noster et patrone,
Ora pro hac concione,
Ut in coeli regione
Tecum sit in gloria.

7b. Pauper, nudus adest testis,
Immo Christus rex coelestis,
Quem Martinus parte vestis
Palliavit media.

8b. Felix morte, felix vita,
Vita felix fuit ita,
Quod, dum vixit, inaudita
Fecit mirabilia.

9b. Tres defuncti suscitati
Et ad vitam revocati
Nos excitant
Et invitant
Ad credendum talia.

10b. Praesens, Christe, creatura
Te deposcit mente pura,
Ut, dum vivit, sit secura
Et post mortem des futura
Perfrui laetitia.

Miss. ms. S. Martini de Campis anni 1408. Cod. Mazarin 416 (235) A. — Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis B. — 7a, 4 coronabat A. — 8b, 2 fehlt A. — 8b, 3 Qui dum vixit A.

247. De sancto Martino.

1a. Vernat gemma
Martinus, minister bonus,
Alleluja,

2a. Turonis praesidio
Ejus et consilio
Fuit tuta.

3a. Spe firmatus constitit,
Signo crucis restitit
Arbor lapsa.

4a. Quod Martinus jusserat,
Mergus aquas liquerat
Petens sicca.

5a. Vocavit per spiritum
Deus civem inclitum,
Spes cognovit obitum
Praemunita.

6a. Martino justior
Nec fide sanctior
Nec par exstitit
nec melior,

1b. Pastor mitis
Nec regis recusans onus
Prece pia.

2b. Trinitatis incola,
Praesul fregit idola
Foederata.

3b. Hic partitus chlamydem
Angularem lapidem
Texit illa.

4b. Quos mors alligaverat,
Praesul suscitaverat
Prece fusa.

5b. Nocte praesul media
Petiit coelestia
Et vox per sublimia
Est audita:

6b. Qui vitro purior,
Lacte candidior
Cunctis floruit
lucidior.

Miss. ms. S. Martini de Campis anni 1408. Cod. Mazarin. 416 (235) A. — Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis B. — Mel. selbstverständlich: Laetabundus.

248. In Transitu s. Martini.

1a. Jucundemur et laetemur
Et in laude gloriemur
Gloriosi praesulis,

2a. Hic Martinus Christo teste
Christum texit sua veste
Adhuc catechuminus;

3a. Dives armis, dives cultu,
Tandem veste, vita, vultu
Pauperis induitur;

4a. Ab angelo librum dari
Gaudet, dum vult celebrari
Missam ab Hilario;

5a. Jam virtute meritorum
Archipraesul Turonorum
Martinus eligitur,

6a. Dum offerret sacra digne,
Viso super caput igne
Miratur ecclesia;

7a. Finem profert hic propinquum,
Condatensem adit vicum,
Ibi parat clericos;

8a. Inter manus tandem fratrum
Valedicens more patrum
Ponitur cilicio;

9a. Angelorum sonat melos,
Dum Martinus intrat caelos;
Severinus audit cantum,
Clerus stupet, quare tantum
Dormitat Ambrosius.

1b. Cujus digna fuit vita,
Cujus mors est insignita
Signis et miraculis.

2b. Mundi quidem miles erat,
Sed a mundo, si quis quaerat,
Mundus nihilominus.

3b. Monachus fit et abjectus,
Sed nec mora, cum electus
Monachis praeficitur.

4b. Aegri currunt et curantur,
Tres defuncti suscitantur
De mortis supplicio.

5b. Pastor pascit, servat gregem
Et vivendi docet legem,
Haeresis confunditur.

6b. Dant honorem sanctitati
Torques coelitus allati,
Ne sint nuda brachia.

7b. Mergis imperat potenter,
Sic fugarat hic frequenter
Spiritus maleficos.

8b. Diabolum prope videt,
Sed vir sanctus hunc irridet
Securus de praemio.

9b. Insistentes tuae laudi
Nunc, Martine pater, audi
Tuos servos, serve Dei,
Res et summa nostrae spei
Fac sit Dei filius.

Miss. Majoris Monasterii imp. s. l. a. 1508.

249. In Translatione s. Martini.

1. Ad Martini titulum
In vocalem modulum
Prodeat devotio,

2a. Fidei signaculum
Fulgeat ad oculum
Operis indicio.

2b. Praesul, gemma praesulum,
Culpae fit piaculum,
Vitae reformatio.

3a. Natus de gentilibus,
Miles de militibus,
De tribuno militum,

4a. Pallium cum gladio
Brumae scindit medio,
Ambianis Dominum
Tectum videt pallio.

5a. Baptizatur,
Ordinatur,
Ad levitae
Gradum vitae
Meritis Hilarius

6a. Baptizandum catechizat,
Sed perventum non baptizat,
Dum abest per triduum;

7a. Importune servus unus
Sibi fune fecit funus,
Martinum turba flagitat,
Martinus illum suscitat.

8a. Quidam dictus est defensor,
Personarum extra mensor,
Forma vilem et exilem
Hunc indignum adstruit.

9a. Tu destructor defensoris,
A flagello destructoris
Nos defendas
Et impendas
Gratiae solatia.

3b. Vitae virtus inclitae
Monachum in milite
Exhibet emeritum.

4b. Pallii dimidio
Tectus in vicario
Laudat catechuminum
Christus ore proprio.

5b. Hunc invitat,
Sed hoc vitat,
Nam laboris
Quam honoris
Onus ei gratius.

6b. Redit, plorat, gemit, orat.
Prece fusa mors confusa
Vitae reddit mortuum.

7b. Tantis signis vir insignis
In pastorem ad amorem
Cleri, plebis eligitur,
Fugit, invitus rapitur.

8b. Lector abest, causa morae
Puer legit pro lectore
Et perversum hunc ex ore
Hunc per versum destruit:

9b. Tanti patris assecuti
Patronatum simus tuti,
Ut saluti
Restituti
Laetemur in gloria.

Miss. ms. S. Martini de Campis anni 1408. Cod. Mazarin. 416 (235) A. — Miss. Majoris Monasterii imp. s. l. et a. B. — Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis. C. — Mel. offenbar: Mane prima Sabbati. — 1, 1 In Martini A. — 2b, 2 Culpae sit B. — 6b, 1 gemit qua dat A; quam dat C. — 8a, 2 mansor C.

250. De sancto Mauro.

1a. Mauri patris memoria
2a. Tua, pater, clementia
3a. Conregnans Christo Domino
Jam vivis sine termino.
4a. O Maure, tua gratia
Nostra pellat flagitia.

1b. Celebretur cum gloria.
2b. Audi nostra praeconia.
3b. In hoc mortis ergastulo
Subveni Dei populo.
4b. Bone pastor, prece pia
Da nobis vitae gaudia.

Miss. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060.

251. De sancto Mauro.

1 a. Maurus pater inclitus
Adsit nobis coelitus
Vitae dans solatium,

1 b. Qui calcavit penitus
Hic in carne positus
Omne mundi gaudium.

2 a. Hic de claro semine,
Flos de pulchro germine
Senatorum prodiit,

2 b. Duodennem puerum
Sanctus pater tenerum
Benedictus nutriit.

3 a. Carnis domat vitia
Florens pudicitia,
Fide, vita, moribus;

3 b. Sic patris vestigia
Semper sequens praevia
Refulget virtutibus.

4 a. Hujus ab imperio
Presso pede fluvio
Mersum salvat Placidum;

4 b. Claudis recte pergere,
Loqui mutis, cernere
Caeco dedit lucidum.

5 a. Tribus vitam mortuis,
Aegris atque fatuis
Sanitatem praebuit;

5 b. His virtutum floribus
Vernans coeli civibus
Digne jungi meruit.

6 a. Jam fulgens in gloria
Tua, Maure, gratia
Nos infunde jugiter,

6 b. Nostra rege tempora,
Nostra serva corpora,
Mentes, corda pariter;

7. Ut post mortis tristia
In superna curia
Vivamus perenniter.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060. — Mel. vielleicht: Veni sancte spiritus unter Wiederholung von Choral 4 und 5.

252. De sancto Mauro.

1 a. Laetabundus
decantet fidelis coetus
Alleluja;

1 b. Sanctus Maurus
ad coelos ascendit laetus,
Res miranda.

2 a. Mente datus humili,
Stirpe fulsit nobili,
Sol de stella;

2 b. Cujus carnem puritas,
Cor ornavit pietas
Semper clara.

3 a. Sicut Petrus liquido
Currit pede solido
Pari forma,

3 b. Nec pes ejus fluvio,
Nec mens ob hoc vitio
Fit corrupta.

4 a. Aegris opem contulit
Et languorem expulit
Valle nostra,

4 b. Tres a morte liberat,
Quos haec sibi traxerat
Carne sumpta.

5 a. Sic in mundo claruit,
Cujus clara respuit,
Quae scriptura docuit
Esse caeca.

5 b. Jam cum sanctis omnibus
Regnat in coelestibus,
Qui complevit actibus
Haec praedicta.

6 a. Infelix propera,
Maurum considera,
Hunc sequi stude,
gens misera.

6 b. Quae docet litera,
Fac bona opera,
Quo duce vivas
in aethera.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060. A. — Miss. ms. Fossatense saec. 14/15. Cod. Parisiens. 12061. B. — 6 b, 2 Bona fac opera B.

253. De sancto Mauro.

1. Beata nobis gaudia
dent Mauri solemnia,

2 a. Cujus laus eximia
Fulget in ecclesia
Per orbis omnia.
Confinia.

2 b. Tanti patris gratia
Nostra pellat vitia
Collata venia
Prece pia.

3 a. Dic nunc harmonia
Concordi melodia:
En Maurus luce socia
Conscendit ad regna coelestia.

3 b. Angelus dulcia
Haec praedixit nuntia:
In coeli gaudet curia
De mundi sic raptus malitia.

4 a. Ergo laudum praeconia
Canamus eia
Per haec sacrata jam festalia.

4 b. Sancti Mauri vestigia
Sequamur praevia,
Cujus nos regant patrocinia.

Miss. ms. Fossatense saec. 14. Cod. Parisiens. 12060. Mel. wohl: Victimae paschali laudes.

254. De sancto Melanio.

1 a. Nostri patris et pastoris,
Melanii confessoris,
Dignas laudes cordis, oris
Nostra pangat concio;

1 b. Sanctitatem cujus signa
Plura signant, cum his signa
Circa corpus thura digna
Coelesti mysterio.

2 a. Virgo mirae sanctitatis,
Pater magnae pietatis,
Jugis custos honestatis
Mundo, Deo placuit;

2 b. Vitam duxit monachalem,
Nactus sedem cathedralem,
Gerens curam pastoralem
Vita, verbo docuit.

3 a. Hunc vocavit rex Francorum,
Per quem status clericorum
Restauratur, idolorum
Evanescit vanitas;

3 b. Christi cultus ampliatur,
Fides nostra roboratur,
Divulgata condemnatur
Haeretica pravitas.

4 a. Evae morbus dissipatur,
Paraliticus curatur
Monachusque liberatur
Expulso daemonio;

4 b. Prope mortem infirmatus
Per hunc puer est sanatus
Et contractus relevatus
Curato Syagrio.

5 a. A defunctis revocavit
Hunc, quem daemon suffocavit,
Gentes multas baptizavit
Ad istud indicium;

5 b. Sanctus morsum a serpente
Liberavit et repente
Medicina nil valente
Curat Eusebium.

6a. Propter vatem rex laetatur,
Aqua Satan effugatur,
Pari cura recreatur
Virgo quaedam alia

6b. Aede sacra, quam fundavit;
Longe ante quam notavit,
Ista die evolavit
Ad coeli palatia.

7a. Sancti plures et praelati
Sunt a Deo ad beati
Exsequias destinati
Praestantes obsequia;

7b. Ad urbem, quam ante rexit,
Christo duce navis vexit
Clerum, corpus et reflexit
Cursum Vicenonia.

8a. Propter plura malefacta
Vincti fures prece facta
Evasere turri fracta,
Et fiunt rupta vincula;

8b. Ad sepulchrum jam delatus
Vivit puer matri datus,
Ecce visus est donatus
Mox post pedum oscula.

9a. Curans caecos, surdos, mutos,
Quavis parte destitutos,
Qui das vitae morti datos,
Qui dissolvis catenatos
Expellens daemonia;

9b. Fac, precamur, tua prece,
Ut peccati pulsa faece
Post labentis vitae cursum
Gloriemur rapti sursum
In perenni gratia.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. — Zu 4a, 1 und 4b, 4 cfr. Acta SS. Jan. I p. 330.

255. De sancto Nicolao.

1a. Christo regi cantica
Vocum per discrimina
Eja pangat musica.

1b. Cujus ex potentia
Prodeunt miracula
Sibi non insolita.

2a. Qui replevit maxima
Nicolaum gratia
Strictum adhuc fascia.

2b. Nam inter crepundia
Quarta, sexta feria
Semel suxit ubera.

3a. Felix pueritia
Senectutis opera
Gessit facti nescia.

3b. O beata parcitas,
Quae virtutum culmina
Nicolai nuntias.

4a. Patris fugat crimina
Dantis prae inopia
Scortum fore filias.

4b. Quas vir Dei miserans
Auri dando pondera
Traxit ab infamia.

5a. Haec inter opuscula
Sumpsit voce coelica
Praesulatus culmina.

5b. O Myrrea civitas,
Felix es in saecula,
Tanto patre praedita.

6a. Cujus per miracula
Bina bis per climata
Pollens satis rutilas.

6b. Nautas namque liberat,
Quos tempestas valida
Quassans paene merserat.

7a. Plebem fame tabidam
Verbo, cibo sublevat
Per frumenta praestita,

7b. Quae mensura propria
Dantibus in patria
Sunt reperta integra.

8a. Solvit maleficia
Medens aconitida,
Quae Diana finxerat;

8b. Milites per somnia
Minitando plurima
Jugulari improbat.

9a. Puerum cum situla
Notum facta aurea
Mersum servat ab unda.

9b. Latrones exterritat,
Ut sublata referant,
Unde sumpta fuerant.

10a. Plura sunt insignia
Fide gesta vivida,
Quam referri valeant.

10b. Quae per eum gratia
Vivum gessit supera,
Gessit et post funera.

11a. Cujus tumba desudat
Oleum, quod morbida
Membra reddit vivida.

11b. Morte cujus inclita
Dies haec tripudiat
Anni per curricula.

12. Ipse nobis conferat
Per sua suffragia
Sempiterna gaudia.

Trop. ms. S. Ebrulphi saec. 12. Cod. Parisiens. 10508. A. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 903. B. — 2b, 2 Quarta et sexta A. — 4a, 2 per inopiam A. — 6b, 1 Natus A. — 8a, 2 Media conitida A. — 8b lautet in B:

Juvenes immeritos
Subire pericula
Necis prudens liberat;

spätere Korrektur, wie die geopferte Endassonanz beweist. — 9a, 2 Votum A. — 10b, 1 per eum merita B.

256. De sancta Odilia.

1a. Virgo mater Salvatoris,
Incorrupta vi pudoris
Produxisti speculum,

1b. Cujus diaphanitate
Nec non mira claritate
Illustratum saeculum.

2a. Inde multos illustrasti
Microcosmos, quam creasti
Caecam, per Odiliam,

2b. Patris fide separatam,
Cura matris reservatam
Diligentis filiam.

3a. Extra terram destinatur,
Ab Erhardo baptizatur
Et repletur gratia,

3b. Reformatur vis visura,
Deo dante regressura
Plaudet tunc Alsatia.

4a. Vernans tali flore grato
Castitate decorato
Nutrit hanc Bavaria,

4b. Ibi crescens in virtute
Replens terramque salute
Dogmata per varia.

5a. Haec est illa, quae cassavit
Maximam hanc et probavit
Minime veridicam,

5b. Dialecticae privata
Quae fatetur non renata
Monstrans hanc per physicam.

6a. Haec praedigna ducens signa
Spernens semper et maligna
Vehitur in patriam,

6b. O quam in terra res praedira
Frater obit patris ira
Sibique dat obviam.

7a. Vitam ejus nam spernebat
Pater, tumens cor levabat
Baculum exitii,

7b. Caedens eum violenta
Manu mente non retenta
Complet opus vitii.

8a. Soror videns fratris mortem
Lacrimosam plorans sortem
Patris moesta crimine,

8b. Delens prece patris noxam
Nobis impetretque doxam,
Coeli claudi lumine.

Miss. Misnense imp. Lipsiae 1511.

257. De sancta Osmana.

1a. Plebs fidelis jubila,
Longe pellens nubila
Sordis et spurcitiae,

1b. Fulget in ecclesia
Stella stillans dulcia,
Osmana, flos gratiae.

2a. Coelestibus flosculis
Vernans a cunabulis
Hausit virgo gratiam,

2b. Sacrae manens indolis
Reliquit cum idolis
Parentes et patriam.

3a. Sponsa Christi sedula,
Sanctitatis aemula,
Spe perennis gloriae

3b. Sola cum ancillula
Stricta vixit cellula
Finibus Britanniae.

4a. Dum se Christo dedicat,
Splendor lucis emicat
Jubar gerens saeculo,

4b. Venator hanc indicat,
Dum salvatum praedicat
Aprum a venabulo.

5a. Signis jam non infimis
Effulgens quam plurimis
Scandit coeli thalamum,

5b. Unde mittat intimis
Nostri coetus animis
Charismatis balsamum.

Miss. ms. S. Dionysii saec. 14. Cod. Parisiens. 1107. Mit Mel.: Ave virgo virginum.

258. De sancto Ottone.

1a. Gratulare, sponsa Christi,
Quae per fidem genuisti
Virum tanti nominis,

1b. In quo pater gloriatur
Et virtutes operatur,
Gaude, mater nobilis.

2a. Plaude manu, voce clama,
Antistitis per te fama
Crescat et memoria;

2b. Crevit enim ante Deum,
Qui beatum fecit eum
In coelesti gloria.

3a. Vita cujus et doctrina
Quasi stella matutina
Lucet in perpetuum;

3b. Per te flagrat haec lucerna,
Praebens iter ad superna,
Deus exercituum.

4a. Auro fecit effulgere
Vasa templi, quae fuere
Vasa contumeliae,

4b. Dum convertit ab errore
Pommeranos et squalore
Gentilis perfidiae.

5a. Non in vase nec sub lecto
Constituta sed in tecto
Procul sparsit radios;

5b. Caritate rutilabat,
Veritate fulminabat
Terrens adversarios.

6a. Ecce Joseph fortunatus,
Vir accrescens et probatus
In conspectu principis;

6b. Hic aperte declaratur,
Qua virtute dirigatur
Via viri simplicis.

7a. Otto, prudens et fidelis
Dispensator qui in caelis
Certo gaudes titulo,

8a. Praebe pias, pater, aures,
Qualescunque sume laudes,
Doctor celeberrime;

7b. Ibi fruens coelibatu
Nos absolvas a reatu
Mortis et periculo.

8b. Funde preces apud Christum,
Ut instauret chorum istum
Paci saluberrime.

Miss. sec. notulam Dominorum Theutonicorum imp. Nurembergae s. a. A. — Miss. Misnense imp. Lipsiae 1511 B. — 7b, 1 frueris B.

259. De sancto Pancratio.

1a. Honoremus hodiernum
Diem, regnum quo supernum
Petiit Pancratius,

2a. De Trojanis ortum duxit,
Cujus vita mundo luxit
Ex patre Clodoveo;

3a. Manens Romae paucis annis
Fidem spretam a tyrannis
Capit ab Eusebio,

4a. Fide Christi confirmatus
Fert per mortis cruciatus
Ultro se martyrio,

5a. Cruor postquam funditur,
Scrobe corpus conditur,
Octovillam nuntius
Dei spondet citius
Peste liberari.

6a. Terrae corpus commendatur,
Ubi Petrus memoratur
Latuisse cedulo,

7a. Ecclesiam cereis,
Vasis ditat aureis
Suam vir insignis.

8a. Mortem viro proximam
Qui videbat animam
Divitis monstravit,

9a. Hic puellam suscitavit,
Quam mors dira subjugavit
Missione tunicae;

10a. Furtum Petri dum rimatur
Rex Francorum, sciri datur
Per sanctum Pancratium,

1b. Solis veri coetu junctus
Et sanctorum laude functus
Perenni sacratius.

2b. Obit pater, cujus rerum
Hunc haeredem fecit verum
Hinc cum Dionysio.

3b. Eruditus verbis sacris
Fontis datur post lavacris
A papa Cornelio.

4b. Egit Diocletianus
Nil cum verbis, hunc insanus
Caedi jubet gladio.

5b. Inquirit Hilarium,
Novisset martyrium
Si quem passum pridie
Sub rege perfidiae,
Vult hunc tumulari.

6b. Quo in loco sancti multi
Digno satis sunt sepulti
Quisque suo tumulo.

7b. Spiritibus animum
Hujus morti traditum
Aufert hic malignis.

8b. Et confractum puerum
Rota membris tenerum
Vitae revocavit.

9b. Deploraret cum tribunus
Desperatum natae funus
Vitam donat unicae.

10b. Jusjurandum in altari
Fur dum jurat, aridari
Suum sensit brachium.

11a. Viso signo condemnatur
Fur, per regem veneratur
Sanctus cum muneribus

11b. Jugo pressi boves cadunt,
Salvis membris sed evadunt
Plaustri cum oneribus.

12a. Per tres dies in ardore
Stillat caput cum cruore
Mirandum spectaculum,

12b. Templum Romae Lateranum
Dum crematur per profanum
Barbarorum populum.

13a. Per tot signa sublimatus
Coelo fulget honoratus
Perenni memoria.

13b. Adsis nobis, o Pancrati,
Ut in coelo Christo grati
Collocemur gloria.

Miss. Trajectense imp. Antweripae 1540.

260. De s. Paulo Eremita.

1a. Vitis palmes exstas verae,
Vitae palmam qui sincere
Cunctis praetulisti ;

1b. Eremizans filiorum
Clarum sidus, iter morum
Pater exstitisti.

2a. O Paule, aula coeli situs,
Desertae per te vitae ritus
Inchoatur primitus,

2b. Cui junctus, unctus fruebaris,
Hosanna, manna gratularis
Imbui divinitus.

3a. Dignis digne dignum
Nobis iter signum
Datur per Antonium,

3b. Qui quaerit benignum,
Cujus laude dignum
Canamus praeconium.

4a. Amborum maceratis
Genibus prostratis
Se convenerantes
Signum pacis dantes.

4b. Exhausti vi frugali
Refecti vitali
Pane Deo dante,
Corvo ministrante,

5a. Visu cordis erecti
Admirantes dilecti
Donum, quod clarescit.

5b. O dulce convivium,
Quo deserti civium
Mens pia pinguescit.

6a. Sanctam post collationem
Factam et orationem
Antonio meante
Pauloque Vale dante
Petit assueta atria.

6b. Sic dum cellae confinia
Adiret, in sublimia
Cernit patris beati
Mentem inthronizati
Tolli polorum atria.

7a. Vestigia replicans,
Funus agonizati
Humare desiderans,
Sed virtus fatigati
Succumbit in labore.

7b. Leonum suffragio
Laetatur sibi juncto,
Qui sine contagio
Obsequuntur defuncto
Sepulto miro more.

8a. Veste palmarum
foliis connexa,
Qua tegebatur
inclitus, complexa.
Antonius solemnibus
Hac utebatur laudibus.

8b. Catervam tui
nominis gregatam
Conserva in hoc
statu illibatam,
O pater, tuis precibus
Nos junge coeli civibus.

Miss. ms. Paulinorum saec. 14. Cod. Gottwicens 79. A. — Miss. Paulinorum imp. Venetiis 1537. B. — 4a, 2 prostrati B. — 5a, 1 Nisu cordis B.

261. In Conversione s. Pauli.

1a. Sonent plausus laetabundi,
Plausus dulces et jucundi
Virginis ecclesiae,

2a. Admiranda redemptoris,
Praedicanda salvatoris
Virtus et clementia,

3a. Spina, cui suas vestes
Affixere falsi testes
Et lictores Stephani,

4a. Mansuescit lupus rapax
Et fit agnus et vas capax
Olei laetitiae,

5a. In hoc vase reponuntur,
Hac in arca recluduntur
Secreta coelestia,

6a. Saulus, hoc vas tam praeclarum,
Caedis adhuc et minarum
Spirans in discipulos,

7a. Ecce venit vox de sursum,
Quae divertit lupi cursum
A mactandis ovibus:

8a. Ad hanc vocem exturbatus
Et ad humum jam prostratus:
Quisnam, inquit, loqueris?

9a. Durum tibi calcitrare,
Durum tibi repugnare,
Saule, contra stimulum;

10a. Delegatur Ananias
Ad monstrandum Paulo vias
Et calles justitiae;

11a. Verbum Dei jussus ferre
Perlustrabat orbem terrae,
Convertit Ephesios,

12a. Hinc descendens ad Romanos,
Impugnando ritus vanos
Per fidem catholicam

13a. Ergo cuncti gratulemur
Et hunc diem veneremur
Ob Pauli memoriam,

1b. Agnum enim de leone
Et pastorem de praedone
Christus fecit hodie.

2b. Hunc agnorum fecit ducem,
Qui parabat agnis crucem
Et mortis supplicia.

3b. Jam columna templi viva,
Palma, vitis et oliva
Cedros aequat Libani.

4b. Vas illimi plenum auro,
Plenum gemmis et thesauro
Verae sapientiae.

5b. Hic abyssus abyssorum
Et hic coeli sunt coelorum,
Cuncta quoque media.

6b. Ut inferret necem eis,
Ibat missus a Judaeis
Per urbes et populos.

7b. Saule, quid me crucifigis,
Quid me mactas et affligis
In meis fidelibus?

8b. Ego Jesus Nazarenus,
Quem tu ferox et effrenus
In membris persequeris.

9b. Resipiscens esto fortis,
Nam oportet pro me mortis
Te gustare poculum.

10b. Pulsa nube falsitatis,
Sumpta luce veritatis
Fit doctor ecclesiae.

11b. Thessalonas, Philippenses,
Philadelphos, Colossenes,
Galathas, Corinthios.

12b. Petro junctus in agone,
Mortem passus sub Nerone,
Arcem intrat coelicam.

13b. Ut nos Christus sua prece
Emundatos omni faece
Perducat ad gloriam.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. Cod. Parisiens. 778. A. — Miss. ms. Strigoniense? saec. 14. Cod. Musaei Hungarici 94. B. — Miss. ms. Strigoniense? saec. 15. Cod Musaei Hungarici 222. C. — Miss. Dominorum Ultramontanorum imp. Veronae 1480. D. — Miss. Eremitarum divi Pauli imp. Venetiis 1537. E. — 1 b, 2 In pastorem BC. — 2 a, 1 sqq. fehlt BC. — 3 a, 1 Praedo cui suas BC. — 4 b lautet in BC:

Ex Benjamin sumptum sacro
Vas celatum ex argento
Regis ministerio.

7 b, 1 Saule, cur me BC. — 7 b, 2 Cur me mactas BC. — 8 a, 1 est turbatus BC. — 9 a, 1 repugnare BC. — 9 a, 2 calcitrare BC. — 9 b, 1 Resipiscas BC. — 12 a, 1 discedens BC. — 12 b, 1 vinctus C. — Str. 13 a und 13 b lauten in BC:

13 a. Pelle nubem falsitatis,
Redde lucem veritatis,
Paule, nostris cordibus.

13 b. Sis protector, sis defensor,
Tuo gregi sis praecessor
Ad coelestem patriam.

262. In Conversione s. Pauli.

1 a. Ad honorem
regis justitiae
Gratuletur
matris ecclesiae
Devotio.

1 b. Paulus nobis
fit vox laetitiae,
Cujus reis
reddit spem veniae
Conversio.

2 a. Synagogae
Saulus obsequitur,
Instat, furit
atque persequitur
Servos Dei.

2 b. Dum velamen
observat literae,
In hoc laudant,
quod agit temere,
Pharisaei.

3 a. Putans legis
tenere stadium
Vendicare
vult sibi bravium
Cursu caeco.

3 b. Sic dum cursum
transcurrit sceleris,
Clamat: Saule
quid me persequeris,
Summus praeco.

4 a. Clamat pater
misericordiae,
Sic confringit
vas contumeliae,
Vas erroris.

4 b. Jesus noster
vas frangit luteum,
De fragmentis
vas reddit aureum,
Vas honoris.

5 a. Saulus cadit,
Paulus erigitur,
Novus homo
conscius nascitur
Angelorum.

5 b. Sensum Sauli
Christus excarcerat,
Fit dux Christi,
qui prius fuerat
Dux malorum.

6 a. Persecutor
Christi fidelium
Jam respirat
ad evangelium
Doctor verus.

6 b. Visu clauso
carnalis hominis
Soporatur
gremio virginis
Rhinocerus.

7a. Ananiae
domo recipitur,
Squammae cadunt
et lumen redditur
Oculorum.

7b. Veritatis
dum lumen recipit,
Confortatur
et cultum despicit
Judaeorum.

8a. Synagogae
sic ritum abdicat,
Christum colit,
quem natum praedicat
Ex Maria.

8b. Sed non credit
gens implacabilis,
Quam obfuscat
indissolubilis
Versutia.

9a. Paulus magis
instat et instruit,
Opportune
obsecrat, arguit,
Importune,

9b. Ut de malis
electos pariat,
Crucifixi
regnum pronuntiat
Non commune.

10a. Fame, siti,
verbere, vinculis
Affligitur,
sed tot periculis
Stat securus.

10b. Sic pro Christo
capite plectitur,
Pro sanguine
lactis elicitur
Liquor purus.

11a. Ergo, Paule,
doctor egregie,
Qui pro regno
coelestis patriae
Sic vicisti,

11b. Servos tuos
in hac miseria
Laborantes
dignos fac gratia
Jesu Christi.

Miss. ms. S. Amandi saec. 14. Cod. Parisiens. 1101. Mit Mel.

263. De sancto Paxentio.

1a. Christo laudes haec caterva
nunc personet
cum dulci melodia,

1b. Celebrando solemnia
Paxentii,
quae stat cunctis annua.

2a. Dies namque adest, in qua
olim dira pertulit
pro Christo supplicia

2b. Et ad beata transivit
regna, quem Christus mira
coronavit gloria.

3a. Haec sunt genera
tormentorum
saeva, quae pertulit
fortis athleta:

3b. Flammas, verbera
asperrima
ferasque, carceris
antra turbida,

4a. Et pondera ferri,
quae facta
sunt ut cera liquida,

4b. Acutique ferri
fixuram,
et si quae sunt plurima.

5a. Luce remota
linguaque abscissa,
mente robusta,

5b. Voce jucunda
ait contemnendo
jussa regia:

6a. Tu, inquit, o inique,
devictus quaenam ultra
poteris
submittere
mihi tormenta?

6b. Non in me quaeras posse
habere, si non ita
feceris,
quod ex ense
peream vita.

7a. Percussus visa est
ut columba
ejus anima

7b. Pergere beata
ad aeterna
coeli gaudia.

8a. In quibus felix
nunc gaudens regnat
et refulget in aeternum
luce perpetua.

8b. Cujus, o Christe,
prece benigna
servos tuos in celsam
duc coeli patriam.

9a. Quo laetantes una secum
per secula decantemus
voce clara Alleluja.

9b. Molestia nec lacrima
invenietur in illa,
pax in ea erit summa,

10. Et jucunditas aeterna;
hanc cingant cuncta
creata atque renata.

Miss. Cluniacense imp. Parisiis 1550. Appendix pro prioratu S. Martini de Campis. — 8a, 1 nunc felix.

264. De sancto Petro.

1a. Petro psallat laetabundus
Noster coetus et jucundus
Prorumpat in gaudium,

1b. Nostri chori dulce melos
Laude digna pulset caelos
Petri pro victoria.

2a. Psallat voce plebs jucunda,
Gens a faece mundi munda
Exsultet in gloria;

2b. Laudes pandat vox sonora,
Pangat orbis et canora
Reboet harmonia.

3a. Post accepta Christi dona
In mandata Christi prona
Dispergantur agmina,

3b. Christi donis jam imbutus
Romam Petrus adit tutus,
Cujus delet crimina.

4a. Prius πόλις plena dolis
Christum pura mente colis
Patroni praeconio,

4b. Christi cultrix, Roma, gaude
Ac Patroni digna laude
Laetare praesidio.

5a. Plebs fidelis veneratur
Petrum, Simon cruciatur
Livoris incendio,

5b. Et oppugnans Petrum magus
Per inane fertur vagus
Daemonum ludibrio.

6a. Sed ad saxum fractis costis
Prece Petri ruit hostis,
Dira fugit legio;

6b. Morte Magi Nero gemit
Ac athletam Christi premit
Crucis in supplicio.

7a. Dirae spernens jura mortis
Petrus gaudet victor fortis
Crucis in patibulo;

7b. Regis minas spernens trucis
Diros premit hostes crucis
Munitus signaculo.

8a. Quem absolvit verus agnus,
Ferus damnat hunc tyrannus
Injusto judicio;

8b. Agnum trahunt lupi truces,
Tortor dirus parat cruces
Neronis imperio.

9a. Crucem videns salutavit
Sic: Crux ave, per quam lavit
Christus orbis scelera;

9b. Olim ara damnatorum,
Spes et scala nunc justorum,
Crux, salve fructifera.

10a. Crucifixus obit laetus,
Desolatus plangit coetus
Pro patris absentia,

10b. Gratulatur rex insanus
Et cum rege dira manus
Fera fremunt gaudia.

11a. Jam relicta mundi mola
De secura certus stola
Migrat ad coelestia;

11b. O coelestis rector aulae
Et cum Petro sancte Paule
Nostra dele vitia.

12. Nostrum, Petre, salva chorum,
Sordes tolle delictorum
Tolle quoque noxia.

Miss. ms. Redonense saec. 15. Cod. Parisiens. 1098. — 5b, 2 fertur magus.

265. De sancto Petro.

1a. Pasce, Petre, oves Christi,
Quas in cura suscepisti,
Nam a Christo ter audisti,
Ut sis pastor ovium.

1b. Tu es petra fundamenti,
Tu columna firmamenti,
Firma robur nostrae menti
Tuum per praesidium.

2a. Claves coeli, Petre, geris,
Nomen Petri promereris,
Dum de Christo confiteris,
Quod sit Dei filius.

2b. Plenitudo potestatum
Tibi datur et est ratum,
Quidquid ligas, est ligatum
Omni vinclo firmius.

3a. Quidquid solvis, est solutum,
Quod tueris, hoc est tutum,
Ad solius Dei nutum
Frenans moderamina.

3b. Ergo nostri miserere
Et ope precis sincerae
Solve culpas et tuere
Devotorum agmina.

Miss. Sleswicense imp. in Sleswic 1486. A. — Miss. Brandenburgense imp. Nurembergae 1494 B. — Mel. offenbar: Verbum bonum.

266. De ss. Petro et Paulo.

1. Dies ista, dies laeta,
Laetos facit absque meta
Pro sanctorum gloria.

2a. Petrus petram sequens Christum,
Vilem mundum spernens istum
Mundi spernit gaudia.

2b. Lupus rapax olim Saulus,
Mitis agnus fit mox Paulus
Visitantis gratia.

3a. Firmat gressus Petrus claudi
Nec adscribit suae laudi
Sed Christi potentiae;

3b. Firmat Paulus verbum vitae,
Docte docet gentes rite
Semitam justitiae.

4a. Aegros umbra Petri sanat,
Ima levat, alta planat
Pastoris officio,

4b. Malesanos Paulus mores
Sanat, pandit fructus, flores
Ex legis commercio.

5a. Damnat Petrus simoniam,
Nam mentitum Ananiam
Neci dat et sociam;

5b. Damnat Paulus caecitate
Magum plenum, pravitate
Suamque malitiam.

6. Cruce Petrus gloriatur,
Ense Paulus coronatur
Corona justitiae;
Rex laudetur gloriae.

Brev. ms. Gerundense saec. 15. Cod. Parisiens. 1309.

267. De ss. Petro et Paulo.

1. Summa summi
luminis lumina,
Alleluja,

2a. Petrus re ac nomine,
Paulus verbi flumine
Tubae movent geminae
Jacob castra.

2b. Jesu comparticipes,
Principum sunt principes
Hi Sion municipes
Super astra.

3a. Duces missi ut promissi,
Israeli claves caeli,
Mundo luminaria,

3b. Sion montes, Helim fontes,
Gemmae regis, manna gregis,
Sponsi duo labia.

4a. Olivae gratiae,
Candelabra gemina,

4b. Misericordiae
Viri solvunt crimina.

5a. O patres, o matres,
O pia ubera,
Mundo necessaria.

5b. O Petre, o Paule,
Primi clementia,
Nos replete gratia.

6a. Petre, tuos duc ad petram,
Paule, sedem ad quietam,
Ubi demus
Et cantemus
Cantica continua.

6b. Petre, vide ut visus es,
Paule, trahe ut tractus es,
Ambo prece
Nos a nece
Rapite perpetua.

7. Amen dicant omnia.

Trop. ms. Martialis Lemovicens. saec. 15. Cod. Parisiens. 1086.

268. De ss. Petro et Paulo.

1a. Clari duces nostrae spei
Nocti praesunt et diei
Duo luminaria:

1b. Petrus diem Judaeorum,
Paulus noctem paganorum
Morum ornant gratia.

2a. Coelum terris patefiat,
Ut sic terris notum fiat
Istorum felicitas,

2b. Ut mens nostra jucundetur
Et jucunde celebretur
Eorum solemnitas.

3a. Super thronum majestatis
Igne pleni caritatis
Seraphim conjubilant,

3b. Senis alis supportati
Concinentes trinitati
Laudibus invigilant.

4a. Isti duo sunt olivae,
Duae virgae directivae,
Duae legis tabulae;

4b. Duae tubae resonantes,
Duae templum supportantes
Columnae non tremulae.

5a. Signa Petri, Pauli verba
Nunquam vicit mens superba
Quocunque certamine,

5b. Petrus jussu magum stravit,
Coelos Paulus penetravit
Dei raptus flamine.

6a. Demum palmam de Nerone
Reportantes in agone
Felicis victoriae,

6b. Cruce Petrus, Paulus ense
Pervenerunt ad immensae
Principatum gloriae.

7a. Horum trahat nos doctrina
De terrenis ad divina,
De poenis ad praemia,

7b. Ut cum ipsis congaudentes
Deo semper adhaerentes
Laetemur in gloria.

Brev. ms. S. Katharinae Nurembergens. saec. 15. Clm. Monacens. 10079. A. — Miss. Zagrabiense imp. Venetiis 1511. B.

269. In festo s. Petri ad vincula.

1a. Alma virtus salvatoris,
Laxa rete piscatoris
Ad salvandas animas,

1b. Duc ad portum cymbam Petri,
Ne demergant fluctus taetri
Hanc ad partes infimas.

2a. Hic a petra Petri nomen
Est adeptus trahens omen
Inde firmi nominis,

2b. Christum, verbum incarnatum,
Clara voce Dei natum
Testatur et hominis.

3a. Inter primos hunc priorem
Ceterisque celsiorem
Rex coeli constituit,

3b. Claves coeli reserandi
Et in terra jus ligandi
Solvendique tribuit.

4a. Caeci, claudi deponuntur
In plateis et feruntur
Ad Petri praesentiam;

4b. Quem ancillae vox prostravit,
Post furentis non expavit
Neronis amentiam.

5a. Aegros umbra Petri sanat,
A tam sancto tanta manat
Virtutis potentia.

5b. Nos illius Petri prece
A peccati munda faece,
Divina clementia.

Missale Sleswicense imp. in Sleswic 1486. A. — Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. B. — 1b, 1 Tunc ad portam B. — 2a, 3 Idem firmi B. — 2b, 2 Claram B. — 4a, 2 plateis offeruntur B.

270. De sancto Prejecto.

1a. Gaude prole, Francia,
Gaudeat ecclesia
Corde, voce, cantibus;

1b. Prejectus prae nimia
Sanctitate praevia
Gaudet in coelestibus.

2 a. Speciali gaudio
Gaudet tota regio
Et praesens collegium,

3 a. Juxta patrem positus
Prejectus, vir inclitus,
In martyrum rutilat,

4 a. Hic adhuc infantulus
Christi cultor sedulus,
Verbis ejus credulus,
Ut monstravit opere.

5 a. Mundum sprevit, in hoc crevit
Semper virtus et quievit
Ejus sub regimine.

6 a. Omne genus paupertatis
Hic immensae caritatis
Suis fovet opibus.

7 a. Hunc populum educavit
Et, quod ore praedicavit,
Semper adimplens opere,
Ne possit illud spernere.

8 a. Servos serva, regnum rege
Tu, qui cum coelorum rege
Regnas, per quem in saecula
Tot fiunt miracula.

2 b. Majus omni pretio
Cum honore nimio
Habens ejus digitum.

3 b. Propter quod praecipue
Locus hic assidue
Christo laetus jubilat.

4 b. Sanctitatis aemulus
Caecis fuit oculus,
Claudis spes et baculus
In orbis itinere.

5 b. Vulgo carus, malis ferus
Bonis dulcis, non austerus,
Expers omni crimine,

6 b. Viduis et peregrinis
Cibos dabat et benignis
Affluens visceribus.

7 b. Regnum mundi abjiciens
Et in Franciam transiens
Ibi pro Christo moritur,
Cum quo nunc ipse fruitur.

8 b. Caecis visum reddidisti,
Curvos sursum erexisti,
Furiosis praestitisti
Sensum prece sedula.

Missale speciale Franciscan. saec. 15. Cod. Parisiens. 17313. Mit Mel. = Mane prima sabbati.

271. De sancta Radegunde.

1 a. Laudat laude speciosa,
qui divina gratia

2 a. Atque certa spe contendens
despicit terrestria,

3 a. Decor laudis vitae modus,
legis observantia,

4 a. Nam ad hoc opitulatur
elegans prudentia

5 a. Et quae sua sunt reddendi
singulis justitia,

6 a. Omnis aetas et uterque
sexus salutaria

7 a. Non conditionem ullam
neque popularia

1 b. Liberatus a reatu
tendit ad coelestia

2 b. Quae sub sole vanitatum
vanitas sunt omnia.

3 b. Quae virtutum diversarum
fit munificentia.

4 b. Et dispensans agendorum
causas temperantia.

5 b. Fortitudo resistendi
contra quaeque vitia.

6 b. Deo speciosae laudis
offert sacrificia.

7 b. Cujusque professionis
respuit officia.

8a. Nemo prorsus est exceptus
ab hac laudis hostia,

8b. Qui vel mente legi Dei
servit cum fiducia.

9a. O beata Radegundis,
cujus haec solemnia

9b. Celebramus, mundi festum
ejusque contagia

10a. Declinavit et probrosae
vitae lenocinia,

10b. Carnem suam crucifigens
cum concupiscentia.

11a. In hac valle lacrimarum
cuncta transeuntia

11b. Aeternorum caritate
reputavit vilia.

12a. Habens gemitum pro cantu,
hymnum in tristitia,

12b. Congaudere cum electis
meruit in gloria.

13a. Quo nos quoque festinemus,
ut post haec exsilia

13b. Ipsa interveniente
laetemur in patria.

Cod. Parisiens. 1146 saec. 12. — Aus dem Mefsformular der Heiligen.

272. De sancto Rainaldo.

1a. Ex radice caritatis,
Ex affectu pietatis
Concinat ecclesia,

1b. Psallat ore, psallat voto,
Recensendo corde toto
Reinoldi solemnia.

2a. Corpus hujus nobis datum
Per fideles est allatum
Ab urbe Colonia,

2b. Interventu spiritali
Et ipsius corporali
Fruimur praesentia.

3a. Hic Heymone patre natus,

Mundanorum sublimatus
Opum affluentia,

3b. Christum sequens praeceptorem,
Mundi cordis amatorem,
Fugit transitoria.

4a. Mundi pompam abdicavit,
Carnis aestum edomavit
Jugi parsimonia,

4b. Gradu functus regulari
Per virtutum sublimari
Meruit insignia.

5a. Claudos gressu roboravit,
Caecis visum restauravit
Prece salutifera,

5b. Febri morbis imperavit,
A defunctis relevavit
Vitae reddens mortuum.

6a. Aegra lues dum grassatur
Et afflicta cruciatur
Gens Rheno contigua,

6b. Per hunc morbo destituti
Sunt optatae consecuti
Salutis remedia.

7a. His dum haeres verae lucis
Signis claret, Christi crucis
In se ferens stigmata,

7b. Dira morte cruentatus
Scandit coelos laureatus
Ascensu purpureo.

8a. O Reinolde gloriose,
Tui mortis pretiosae
Dulcis est memoria,

8b. Nos a mundi serva malis,
Ne nos amor mundialis
Mergat in flagitia.

9a. Una voce, mente pari
Nos honore singulari
Te studentes venerari,
Dum versamur in hoc mari,
Exhibe suffragia.

9b. Ne permittas spe frustrari,
Quibus potes suffragari,
Fac nos Christo praesentari,
Ut hunc tecum contemplari
Possimus in gloria.

Miss. ms. Sanctae Coronae saec. 14. Cod. Pragens. XIV B 20.

273. De sancto Regulo.

1a. Laudes tui praesulis
Altisonis modulis
Pange, chorus, inclita;

1b. Recolamus pariter
Recolenda jugiter
Tanti patris merita.

2a. Hic est ille Regulus,
Cui dedit discipulus
Fidei primordia;

2b. Qui dilectus amplius
Divina fecundius
Est perfusus gratia.

3a. Romam, caput urbium,
Quaerens Dionysium
A Mycenis venerat,

3b. Cum quo vel cum ceteris
Sociis itineris
Arelaten properat.

4a. Ubi pastor residens
Signum vidit evidens
De sanctorum gloria,

4b. Quemque suo nomine
Monstrant colla sanguine
Columbarum varia.

5a. Subrogato praesuli
Curam tradit populi,
Ut sequatur praevia
Sanctorum vestigia,

5b. Habens desiderium
Horum per martyrium
Mercari consortia
In coelesti curia.

6a. Virga fregit
Et redegit
In favillam
Juxta villam
Lauram gentis idola,

6b. Sic per eum
Est ad Deum
Mox conversa
Universa
Patriae gens incola.

7a. In asellum sancti viri,
Qua subintret, quaerit diri
Daemonis astutia,

7b. Sed malignum mox fugavit
Crucis signum, quo signavit
Pede terram bestia.

8a. Fores clausae reserantur
Et captivi liberantur
De carceris angustia
Ad praesulis imperia.

8b. Fons e terra salit vivus,
Cujus large fluens rivus,
Grata ministrat pocula
Duratura per saecula.

9a. Ora ranis claudit sanctus,
Uni tamen data cantus
Est soliti licentia
Ob facti testimonia.

9b. Locum sanctae sepulturae
Ferae petunt et securae
Cum populi frequentia
Veniunt ad solemnia.

10a. Pie pastor, summum regem
Erga tuum placa gregem
Et hunc chorum
Famulorum
Duc ad vitae pascua.

10b. Offer illi pia vota,
Mente fiunt quae devota,
Ut te duce
Tecum luce
Fruamur perpetua.

11. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Silvanectense saec. 15. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. fol. 12. — Mel. jedenfalls: Mane prima.

274. De sancto Remigio.

1a. Laetabundus
Remigio decantet chorus,
Alleluja,

1b. Regi regum
Fidele qui legit lucrum,
Res miranda.

2a. Per virtutis meritum
Depulit interitum
Voce trina,

2b. Depulit daemonia
Ab obsessis valida.
Vi divina.

3a. Corpora debilia
Sanat per suffragia
Huic concessa.

3b. Non obstabat caecitas
Vis nec imbecillitas
Indefessa.

4a. Prophetarum socius,
In miris apostolus,
Valle nostra

4b. Martyrum vestigia
Sequitur per omnia
Carne sumpta.

5a. Leprosos purificat,
Franciam corroborat,
Per fidem quod desinit
Esse caeca.

5b. Claudis gressum reparat,
Nova mira suscitat,
Quae colit ecclesia
Fide digna.

6a. O patrone pie,
Plebi miserere,
Duc ad agalmata
Coelestia.

6b. Ubi cum sophia
Laeta symphonia
Decantemus
Alleluja.

Grad. Monasteriens. imp. s. l. et a. — Mel.: Laetabundus.

275. De sancta Scholastica.

1. Ave germana
fratris electi,
Ad mundi vana
nesciens flecti.

2a. Annis tennella,
Cana profectu,
Lucens ut stella,
Fervens affectu
Anhelas ad Dominum.

2b. Haec transitura
Spernis prudenter,
Et ad mansura
Currens ardenter
Exemplar es hominum.

3a. Coeli bona quaerens,
In lacrimis serens
Exultando metis;

3b. Tenes Benedictum
Tempestate victum
Ut a Christo petis.

4a. Monstravit haec virtus,
Munditiae myrtus,
Quam Deo placeres,
Dum sic praevaleres
Fratri tam electo.

4b. Tu coeli districtrix
Victorisque victrix,
Cum fratrem compellis
Tuo sic procellis
Pernoctare tecto.

5a. In specie columbae cerneris,
Dum transiens ad coelum duceris
De lacu faecis et miseriae,
Tu nos Dei reforma gratiae

5b. Inter coeli jam vernans lilia
Tu miseris confer auxilia,
Memor esto germanae sobolis,
Eam prece junge coelicolis.

6a. Virgo labe carens,
Sponsa Christi clarens
Velut aurora,

6b. Paradisi civis,
In quo laeta vivis,
Sponsum tuum ora,

7. Ut a mundi nos immundo
Pie liberet profundo
Et in luce sedula
Collocet per saecula.

Miss. ms. Raigradense $\frac{D}{K}$ I β 2 saec. 12. add. saec. 14. A. — Miss. ms. Superioris Altae saec. 15. Clm. Monac. 9744. B. — Seq. ms. S. Petri Salisburgens. post miss. Roman. imp. Venetiis 1513. C. — 1, 1 Gaude germana C. — 2b, 3 mensura A. — 3a, 3 metens C. — 5b, 4 Et nos prece. B.

276. De sancto Sigfrido.

1a. Salve, gemma confessorum,
Vas virtutum, praelatorum
Speculum et gloria;

1b. Salve pater orphanorum,
Tu sanctorum doctor morum,
Plenus omni gratia.

2a. In deserto vastitatis
Hortum plantat voluptatis
Rex misericordiae,

2b. Noctem fugat tenebrarum
Per Sigfridum sole clarum
Radiante Sueciae.

3a. Imitator sacram Christi
Viam nobis ostendisti,
Quae ducit ad gaudia,

3b. Hanc sequamur te petente,
Ne cum ruit mors, repente
Stringant nos supplicia.

4a. Non est hic in mundo mundus
Neque quem non trahat mundus,
Caro vel daemonia;

4b. Sed qui morbos omnes sanas,
Sana nostras mentes vanas
Procul pellens vitia.

5a. Nos in hujus vitae via
Ducas, pater, via dia,
Quae ducit ad patriam,

5b. Et post statum paupertatis
Mereamur cum beatis
Sempiternam gloriam.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 2a, 2 Hortum placet. — 3a, 1 sacra. — 4a, 2 Nec quem non.

277. De sancto Sigismundo.

1a. Verbum Dei, verbum bonum,
Mundae rei mundum donum,
Summae spei summum bonum,
Cuncta laudent saecula.

1b. Per quod regis Sigismundi
Cordis, oris actus mundi
Cursu renascentis mundi
Rutilant miracula.

2a. Natus regis Gundebaudi
Coeli regis instat laudi,
Restat zabolinae fraudi
Cultor innocentiae.

2b. Functo patre rex levatur,
Sicque suis dominatur,
Ut rex mitis videatur
Vir mirae clementiae.

3a. Hostes instant, profugatur,
Solo latet, tonsuratur,
Dolo tentus trucidatur
Mersus luto putei.

3b. Signa produnt, translatatur,
Febris, pestis effugatur,
Morbus quilibet curatur
Pro virtute fidei.

4a. Martyr Christi, rex insignis,
Cum uxore, natis dignis,
Victis hostibus malignis
Jam tenens coelestia,

4b. Congaudentes tuis signis
Per aquas et aestus ignis
Fusis precibus benignis
Duc ad refrigeria.

Miss. ms. Cremifanense 41 saec. 14/15. A. — Miss. ms. Cremifanense 339 saec. 15. B. — Miss. ms. Vissegradense VCξ saec. 15. C. — Miss. ms. Capit. Cracoviens. 5 saec. 15. D. — Miss. ms. Stirpinense 3 saec. 15. E. — Miss. sec. notulam Dominorum Teutonicorum imp. Nurembergae 1500. E. — Miss. Cracoviense imp. Maguntiae 1484. G. — Miss. Frisingense imp. 1579. H. — 1a, 2 und 3 umgestellt ABC. — 2b, 3 Ut consul par videatur B. — 3b, 1 translatur A. — Mel. vermutlich: Verbum bonum mit Wiederholung des letzten Chorals.

278. De sancto Sigismundo.

1a. Clarus dies et decorus
Nobis fulsit, psallat chorus
Natali concordia,

1b. Psallant omnes laetabundi,
Ad beati Sigismundi
Festiva solemnia.

2a. Qui secutus Christum, ducem
Novum novus miles, crucem
Suis figit humeris.

2b. Paupertatis intrat scholam
Et regalem ponit stolam
Spe divini muneris.

3a. Rex ad bonum animatus,
Ut sit regi regum gratus,
Thebaeis martyribus

3b. Offert pio voto mentis
Regnum suum et nongentis
Victum parat fratribus.

4a. Cum vir bonus cedit malis,
Super montem Verisalis
Struit domicilium,

4b. Spernit mundum, sitit Deum,
Tandem Deus vocat eum
Ad se per martyrium.

5a. Morti datur, sed post mortem
Sanctus in sanctorum sortem
Transit Agaunensium,

5b. Quibus vivus deservivit,
Cum his et post mortem vivit
In terra viventium.

6a. In qua sanctis adaequatur
Et beatus coronatur
Martyr cum martyribus,

6b. Nec indigne, quia datur,
Ut pro Christo patiatur,
Perfidis tortoribus.

7a. Ob quod donis illustratur,
Mira quibus operatur
Virtute deifica,

8a. Sigismunde, martyr Dei,
Ora Deum, ut nos rei
Mereamur veniam,

7b. Nam qui mundus hunc precatur,
Votis suis non frustratur
Per ipsius merita.

8b. Nos immundos mundi faece
Duc mundatos tua prece
Ad coelestem patriam.

Miss. Aquilegiense imp. Venetiis 1508. — 3a, 3 Thebas. — 5a, 3 Agenensium. — 8b, 2 emundatos.

279. De sancto Sigismundo.

1a. Ad praeclara festa regis
Currant oves Christi gregis
Psallentes cum laetitia,

2a. Nam totius auctor mundi
Per merita Sigismundi
Illustrat Allemanniam,

3a. Hic vir sprevit suam gentem
In se videns hanc furentem
Pro justis operibus,

4a. Burgundones ut praedones
Armigati
Sibi Francos alliciunt,

5a. Novus Judas, Carpsta dictus,
Nequitiae dolis victus
Regem suum prodidit,
Vinctum Francis tradidit.

6a. Demum vinctus deducitur,
Conjux, proles assequitur,
Ense cervix abscinditur,
Sic omnibus non parcitur,
Clam puteo submerguntur.

7a. Vident Christi famuli
Lampades ardentes,
Currunt ibi populi
Dona cupientes;

8a. Domino favente
Angelus repente
Dirigitur coelitus,
Praecipitque reverendo,
Patri dicto Venerando
Hos extrahi funditus.

1b. Cedant irae ceu cavilla,
Surgant lyrae, surgant illa,
Quae sunt absque moestitia.

2b. Vox resultans sit sonora,
Cantet, laudet sine mora
Salvatoris clementiam.

3b. Instat rite vigiliis,
Maceratur jejuniis
Intentus coelestibus.

4b. Et variis obsequiis
Obligati
Sese Francis subjiciunt.

5b. Heu, quid fecit hic profanus,
Qui injecit suas manus
In Domini militem,
Pietatis formitem.

6b. Triennio latentia
Corpora innocentia
Divina providentia,
Angelica praesentia
Illic plerumque junguntur.

7b. Caeci, claudi redeunt
Sani, salientes,
Alternatim veniunt
Idem referentes.

8b. Tunc inviolata
Corpora celata
De puteo extrahunt,
Atque Christo variarum
Actiones gratiarum
Cum laudibus referunt.

9a. Turba videns talia
Stupet et miratur,
Quanta mirabilia
Christus operatur.

9b. Ad Agaunum deferunt
Corpora sanctorum,
Multi quoque deserunt
Ritus idolorum.

10a. Febres sedant varias,
Medentur miserias,
Has praestant et alias
Virtutes eximias.

10b. Edax crepat vipera,
Nam et regis opera,
Per haec atque cetera
Multi scandunt aethera;

11a. Ubi lux est non mutanda,
Canentium vox miranda,
Laus varia,
Pax gloria,
Fulget vultus Deitatis
Perpetuae claritatis.

11b. Ad quem statum nos perducat
Jesus Christus et inducat,
Post exitum
Det aditum,
Ut cum sanctis coronati
Simus atque laureati

12. In perenni gloria. Amen.

Miss. ms. Cremifanense 41 saec. 14/15. A. — Miss. ms. S. Coronae anni 1498. Cod. Pragens. XII C 6. — Miss. ms. Kremsense saec. 15. Cod. Pragens. XII B 13. C. — Miss. ms. Pragense XIV B 8 saec. 15. D. — Miss. Pragense imp. 1503. E.

1a, 2 currunt oves A. — 2a, 3 Placentiam E. — 5a, 1 Caprasta dictus A. — 5b, 7 Domini in militem A. — 6b, 1 Triennio placentia A. — 6b, 5 Illuc plerumque funguntur A. — 7b, 2 Sani psallentes A. — 8a, 7 Patri dilecto A. — 8b, 1 Tunc immolata B. — 9b, 1 Aganum E. — 10b, 1 Nam per regis. — E. — Str. 12 fehlt A.

280. De sancto Stephano.

1a. Mundus heri laetabuntur
Sub Christi praesentia,

1b. Nunc recenti recitatur
Stephani memoria.

2a. Post aeterni temporale
Regis natalitium

2b. Celebremus triumphale
Militis martyrium.

3a. Heri chorus angelorum
Prosecutus est coelorum
Regem cum victoria,

3b. Nunc coelestes gaudent chori,
Praesentantes salvatori
Stephanum cum gloria.

4a. Protomartyr et levita,
Clarus fide, clarus vita,
Clarus et miraculis,

4b. Proponebat verbum vitae
Plebi minus eruditae
Resistens incredulis.

5a. Dissecantur cordibus,
Strident in hunc dentibus
Viperarum filii;

5b. Falsos testes statuunt
Et linguas exacuunt
In verba mendacii.

6a. Agoniza, nulli cede,
Certa certus de mercede,
Persevera, Stephane,

6b. Insta falsis testibus,
Confuta sermonibus
Synagogam Satanae.

7a. Testis tuus est in caelis,
Testis verax et fidelis,
Testis innocentiae;

7b. Nomen habes coronati,
Te tormenta decet pati
Pro corona gloriae.

8a. Pro corona non marcenti
Perfer brevis vim tormenti,
Te manet victoria;

9a. Plenus sancto spiritu,
Penetrat intuitu
Stephanus coelestia;

10a. En a dextris Dei stantem
Jesum, pro te dimicantem,
Stephane, considera;

11a. Deponentes falsi testes
Ante pedes Sauli vestes
Saxa rotant saxei,

12a. Ne peccatum statuatur
His, a quibus lapidatur,
Genu ponit et precatur
Condolens insaniae.

13a. Martyr, cujus est jucundum
Nomen in ecclesia,

8b. Tibi fiet mors vitalis
Tibi poena terminalis
Dat vitae primordia.

9b. Videns Dei gloriam,
Crescit ad victoriam,
Suspirat ad praemia.

10b. Tibi coelos reserari,
Tibi Christum revelari,
Clama voce libera.

11b. Gens ignara pietatis,
Cur insontem lapidatis
Assertorem fidei?

12b. In Christo sic obdormivit,
Qui Christo sic obedivit
Et cum Christo semper vivit
Martyrum primitiae.

13b. Languescentem fove mundum
Coelesti fraglantia.

Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 12. et 13. Cod. Parisiens. 1139. A. — Trop. S. Martialis Lemovicens. saec. 13. Cod. Parisiens. 1086. B. — Vgl. Léon Gautier, Oeuvres poétiques d'Adam de Saint-Victor. Deuxième édition. Paris 1881, S. 80.

281. De sancto Stephano.

1a. Unus amor
et una concordia,
una est et caritas.

2a. Tantum ea,
quae nectit unitas,
servat caritas.

3a. Martyria,
eleemosynas,
angelorum
hominumque
linguas probat caritas.

4a. Ut Christus nostram
vellet gestare formam,
suasit caritas.

5a. O Domine,
o quem fecit nostra
petere ima
insita
tibi caritas.

1b. Unum Deus
amat, dilecto unica
singularis caritas.

2b. Quae dissipant
lis et discordia,
fugat caritas.

3b. Manent tria:
fides, spes, caritas;
major horum
exstat Deo
coaeterna caritas.

4b. Ut coeli claram
Stephanus intret aulam,
fecit caritas.

5b. O Stephane,
o quem dedit celsa
scandere aethra
impensa
ejus caritas.

6 a. Credit cuncta,
suffert universa
atque sustinet cuncta
caritas.

6 b. Non est vana,
non ambitiosa,
non quaerit sua lucra
caritas.

7 a. Est ipsa
et flamma et lampas,
ignis, carbo, caritas.

7 b. Est pater,
est et patris doxa,
flamen sanctum caritas.

8. Monas-tria
est caritas.

Miss. ms. Parisiense? saec. 13. Cod. Parisiens. 833.

282. De sancto Stephano.

1 a. Alabastrum frangitur,
Nardus odorifera
Nostra curet vulnera,
Quae late diffunditur;
Nam sinapis teritur,
Dum Stephanus patitur.

1 b. Dum regnantem inclitus
Martyr Jesum praedicat,
Excaecatos indicat
Doctos legis penitus
Et exosos coelitus
Acta probans exitus.

2 a. Dum legis mysteria
Caecis martyr aperit,
Crassa multum operit
Illis ignorantia,
Tumens insolentia
Et fervens insania.

2 b. Lapidei lapides
In martyrem colligunt,
Quod in ipsum dirigunt.
In his nunquam desides
Invenit impietas
Populum aut praesides

3 a. Dum saevit injuria,
Dum damnatur innocens,
Evidenter edocens
Monstrat innocentia,
Quantum in angustia
Prosit patientia.

3 b. O miranda caritas,
Flexis orat genibus
Pro persecutoribus;
Has incessit semitas
Via, vita, veritas,
Calciata deitas.

4 a. Laqueus conteritur,
Liberatur spiritus,
Ad actorem coelitus
Proprium revertitur,
Optata spe fruitur,
Dum carcer dissolvitur.

4 b. Obdormivit igitur
Sempiterna requie,
Dumque somnus hodie
Laetanter recolitur
Et odor respergitur,
Alabastrum frangitur.

Antiph. et Grad. Nivernense saec. 12. Cod. Parisiens. Nouv. acq. 1235. add. saec. 14. — 4 b, 3 somnis. — 4 b, 4 Laetantur.

283. De sancto Stephano.

1 a. Adest nobis lux benigna,
In qua tot et tanta signa
Fecit et prodigia

1 b. Verus hic Israelita,
Protomartyr et levita,
Veritate praevia.

2 a. Domus supra petram sita,
Sicut probat ejus vita
Corruscans miraculis,

3 a. Stephanus dum lapidatur,
Genu flexo deprecatur
Pro se lapidantibus;

4 a. Martyr fide stat securus,
Suum Deo redditurus
Inter ictus spiritum.

2 b. Superavit hic Judaeos
Affirmans, quod unus theos
Regnaret in populis.

3 b. Jesum vidit se vocantem
A dextrisque Dei stantem
Cum sanctis spiritibus.

4 b. Stephane, sit tibi cura
De nobis atque procura
Cum supernis aditum.

Miss. ms. S. Stephani Divionensis saec. 15. Cod. Parisiens. 879.

284. In Inventione s. Stephani.

1 a. O athleta gloriose,
Protomartyr pretiose,
Nostrae laudes, nostrae prosae
Fiant tibi gratiosae,
Quas cantamus hodie.

2 a. Sanctus iste
Pro te, Christe,
Morti fuit traditus,

3 a. Fide vera,
Spe sincera,
Caritate praeditus,

4 a. Veritatis inimici,
Contumaces et iniqui,
Audientes contradici,
Quod in lege sentiunt,

5 a. Vir insignis,
Pro malignis
Et indignis supplicas,

6 a. Vir profanus
In te manus
Intulit maleficas

7 a. Pro nefandis inimicis:
Parce precor, Jesu, dicis;
Pro quibusdam exaudiris,
Adimpletur quod requiris,
Nam Saulus convertitur.

8 a. O Judaee, quare saevis,
Poena levis, parva, brevis,
Merces erit maxima;

9 a. Fac, quod dicis, vel fac pejus,
Tibi noces, factus ejus
Fornax purgatoria.

1 b. Qui pro turba lapidante
Corde rogas miserante,
Intercede pro peccatis
Apud fontem pietatis
Et misericordiae.

2 b. Mors illius
Est ipsius
Ad vitam introitus.

3 b. Stat invictus
Inter ictus
Et hostiles fremitus.

4 b. Virum damnant eloquentem,
Virum justum et prudentem
Et in virum innocentem
Lapides projiciunt.

5 b. In quo mentis
Condolentis
Pietatem indicas.

6 b. Ex hoc, quia
De Maria
Christum natum praedicas.

7 b. Res est nova, signum magnum,
Lupus versus est in agnum,
Persecutor Saulus ante
Praedicator te precante
Factus esse dicitur.

8 b. Corpus potes fatigare,
Tormentare, flagellare,
Nil potes in anima.

9 b. Ima mittat pro supernis
Et pro bonis sempiternis
Bona transitoria.

10a. O Judaee insensate.
Sicut lapis indurate,
Venenate, non est mirum,
Si diffundis virus dirum
In virum innoxium.

10b. Litem paras et certamen.
Sed paratum est solamen,
Coelum sibi reseratur
Et in coelo contemplatur
Stantem Dei filium.

11a. A Judaeo lapidaris
Et a Deo coronaris,
Martyr prime martyrum;

11b. Salvatorem tuum vides,
Magnum tibi magna fides
Praeparavit praemium.

12a. Post pressuram torcularis,
Quasi vinum deportaris
Patris in cellarium,

12b. Necem passus temporalem
Faecem ponis corporalem,
Purus intras dolium.

13a. In supernis gloriaris,
Trinitatem contemplaris,
Hoc est summum gaudium;

13b. Ergo, martyr venerande,
Prosint nobis preces blandae,
Prosit et obsequium.

14a. Post praesentis vitae cursum
Servos tuos trahe sursum
Ad coeli palatium,

14b. Ubi quies est perennis.
Ubi dies est solennis,
Pax jugis et otium,

15. Ubi vitae longitudo,
Ubi tota multitudo
Est vere laetantium.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicensis saec. 13. Cod. Parisiens. 1086. — 8b, 2 Tormentari. — 10b, 4 coelum.

285. In Inventione s. Stephani.

1a. Sacri gleba corporis
Longo lapsu temporis
Viluit incondita,

1b. Ferarum et avium
Terraeque reptilium
Morsibus exposita.

2a. Nec avis nec bestia
Nec terrae reptilia
Praesumpsit contingere,

2b. Quem occidit impia
Gentis contumacia
Obstinato scelere.

3a. Sed in Caphargamala,
Cui gens acephala
Denegavit tumulum,

3b. Quievit reconditus,
Luciano cognitus
Tandem per miraculum.

4a. Incalati specie,
Rosarum effigie
Revelari decuit,

4b. Qui quasi flos roseus
Flagrans et purpureus
Martyrio floruit.

5a. Revelatus saeculis
Cavet a periculis
Tenebrosi temporis,

5b. Corruscans miraculis
Suffragetur famulis
Sacri gleba corporis.

Miss. ms. Autisiodorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316. — Mel. vermutlich: Veni sancte spiritus.

286. De sancto Suitberto.

1a. Diem festum celebremus,
Qui Suiberti congaudemus
Spiritali gloriae,

2a. Huc ab Anglis destinatus,
Willibrordo comitatus
Et decem discipulis,

3a. Hoc adscribi debet isti,
Quod professi fidem Christi
Sunt Boructuarii;

4a. Sed Blitrudis intercessit,
Et Pipinus huic concessit
Verdam, quae est insula,

5a. Per hunc aura temperatur,
Per hunc aegris dispensatur
Sanitatum gratia,

1b. Qui salutem praedicavit,
Per quem fides germinavit
In terra Germaniae.

2b. Est eisdem praerogatus
Et ad sacram sublimatus
Dignitatem praesulis.

3b. Debellantes gentem talem
Sedem Verdae cathedralem
Subverterunt impii.

4b. Ibi sacram vitam gessit,
Ubi Deus hoc expressit
Per multa miracula.

5b. Cujus prece mereamur,
Ut per ipsum provehamur
Ad aeterna gaudia.

Miss. ms. Luneburgense 91. saec. 14.

287. De s. Thoma Cantuariensi.

1a. Salvatoris in honorem
Patrem suum et pastorem
Veneretur Anglia,

2a. Caritate radicatus
Ante mortis cruciatus
Longa fert exsilia,

3a. In virtutis argumentum
Thomae firmat testamentum
Cerebri dispersio,

4a. O miranda Dei dona,
Dum torquetur in corona,
Coronatur gloria,

5a. Sic per mortem vitae porta
Reseratur et absorpta
Mors est in victoria,

6a. Caeci, surdi, claudi, muti
Laeti currunt assecuti
Thomae beneficia.

1b. Ut in Thoma Christum laudet,
Quae per Thomam Christi gaudet
Assequi praesidia.

2b. Impiorum cadit ense
Et per ensem ad immensae
Lucis intrat gaudia.

3b. Vicem chartae pavimentum,
Cruor supplet attramentum
Scribiturque gladio.

4b. Et assertor libertatis
Exaltatur cum beatis
In coelesti patria.

5b. Rem audimus inauditam,
Sanat dolor et ad vitam
Mors est ostiaria.

6b. Per hunc nobis, Christe, dones,
Ut cum ipso nos corones
In sanctorum patria.

Miss. ms. Cantuariense saec. 14. Cod. Parisiens. (Arsen.) 135. Mit Mel.: Salvatoris mater pia.

288. De sancta Ursula.

1a. Mente pura contemplemur,
Voce laeta modulemur
Praeclara solemnia,

2a. Coetus cautus virginalis
In affectu foret qualis,
Mentis cernat oculus;

3a. Haec electa semina
In virtutum germina
Sparsit auctor saeculi

4a. Mundi hujus cuncta spernunt
Et caduca vere cernunt
Reputantes vilia;

5a. Hortus florum hic amoenus
Suavitate mira plenus,
Fragrat odorifere,

6a. Patri regis Ursula
Ut fidelis famula
Nunc concomitatur,

7a. His praeclaris margaritis
In conflictu sic attritis
Digne das praeconia,

8a. Ex te namque derivatur,
In quo nostra gloriatur
Jam collecta concio;

9a. Laudes ergo nunc resonent
Pia corda ac intonent
Voce plena;

10a. Sponsas regis honoremus,
Ut eisdem conregnemus
In coeli palatio.

1b. Congaudendo decantemus,
Conciendo collaudemus
Virtutum insignia.

2b. Hinc ferventer imitetur,
Reverenter veneretur
Fide fultus populus.

3b. Tantarum propaginum
In personis virginum
Ad salutem populi.

4b. Nil curantes hic paterna
Adspirantes ad superna
Haec undena milia.

5b. Dum plectuntur et sternuntur
Et cruore perfunduntur
Rosae salutiferae.

6b. Jam praefulgens filia
Offerens tot milia
Coelo collocatur.

7b. Urbs beata, in qua strata
Sunt haec ossa purpurata,
O felix Colonia.

8b. Chorus noster jucundatur,
Hic per te dum excitatur
Mentium devotio.

9b. Clama petens suffragia,
Horum sequens vestigia
Mens egena.

10b. In te, Jesu, collaetemur
Et hoc praesta, ne privemur
Perenni solatio.

Miss. ms. Praedicatt. Vindobonens. s. sign. anni 1477. — 3a, 1 femina Hs. — Mel. jedenfalls: In coelesti hierarchia.

289. De sancta Ursula.

1a. Dulci voce resonet,
Dulce melos intonet
Die hac ecclesia;

2a. Harum prima Ursula,
Nobilis et regia,
Fulgens sanctimonia,

1b. Diem festum agimus,
Virginum recolimus
Sacrata martyria.

2b. Cum in sponsam quaeritur,
Sponsus sic protrahitur
Sagaci prudentia.

3a. Spatium triennii
Et coetus virginei
Expetit solatia,

4a. Quarum ad obsequia
Undecim navigia
Dat regalis copia,

5a. Christum sponsum eligo
Et mortalem negligo,
Facite similia;

6a. Naves intrant concito,
Vela tendunt subito,
Fugiunt de patria,

7a. Flagrantes desiderio
Pro praescito martyrio
Veniunt Coloniam,

8a. Armata ferro dextera
Detruncant membra tenera,
Sed vincunt patientia.

9a. O beatae virgines,
Nostri sitis memores,
Quod vestris interventibus
Nobis sit propitius

3b. Undena sunt milia
Clara ex prosapia
Data dotis gratia.

4b. Ursula tunc inclita
Gaudens prodit abdita
Haec eis mysteria:

5b. Laudat chorus virginum
Reginae consilium,
Spernunt mox conjugia.

6b. Cedunt cuncta prospere,
Unda, aura, tempore
Dei providentia.

7b. Hunnorum tunc gens perfida,
Ursorum instar rabida,
Infert his supplicia.

8b. Madescit tellus sanguine,
Pro tanto gaudet agmine
Superna coeli curia.

9b. Mitis sponsus virginum,
Jesus, judex omnium,
Donet piis gaudia
Per aeterna saecula.

Miss. ms. Hafniense imp. Hafniae 1510. — 3a, 3 solatium. — 7b, 2 ad instar.

290. De sancta Ursula.

1. Exsultemus
in hac die festiva,

2a. Recolentes Domini magnalia,
in sanctis quae operatur
maxima.

3a. Sua enim gratia
mundi viluit
virginibus pompa.

4a. Furit rabies vesana,
devicta
tristatur malitia.

5a. Sed tunc stat firmior
caro virginea,

6a. Pro aeterna,
quam exspectant
a Deo, gloria

2b. Qui inter suae potentiae mira
in virginum est maximus
gloria.

3b. Atque contra praecepta
regum restitit
virginalis pugna.

4b. Crudescit carne tenera,
majora
exquirit supplicia.

5b. Cum multiplicantur
poenarum genera.

6b. Laetantur
mortalia
affligi corpora.

7a. Quia transitoria
Et in motu subito labentia
mundi gaudia

7b. Ut flores decidua.
Ex hac virginea sorte claruit
Ursula sancta.

8a. Cujus hodie
celebramus solemnia;
splendens inter alias
ut lucifer
inter minores stellas.

8b. Virgo beata,
fortiter ferens omnia
nec mori recusans
pro gloria,
pro nobis Deum ora.

9a. Ut tecum in aula
exsultemus
aetherea,
prcce perpetua

9b. Pro sanctorum, virgo
gloriosa,
collaudemus
Dominum gloria.

Miss. ms. Sarisberiense saec. 15. Cod. bibl. Rossianae s. sign. A. — Miss. ms. Brixinense saec. 15. Cod. Seminar. episc. s. sign. B. — Miss. ms. Underdorfense anni 1437 Clm. Monacens. 7550. C. — Miss. ms. S. Laudi Rotomagens. saec. 14. ex. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. Fol. 5. D. — Miss. ms. Plagense s. sign. saec. 15. E. — Miss. ms. Oxoniense anni 1384. Clm. Monacens. 705. F. — Grad. ms. Pragense VI C 15. saec. 15. G. — Grad. ms. Strahoviense H o 1. saec. 16. H.

2a, 2 qui operatur A; quae operantur BC. — 3a, 1 Qua enim F. — 3b, 3 virginum caterva BCEFGH. — 4b, 3 exquirit fehlt A; tormenta AD. — 5b, 2 nova supplicia AD. — 6b, 3 sua corpora AD. — 7b, 1 Et flores DF. — 7b, 2 claruit Katharina D; claruit *N.* D. — 9b, 1 sqq.: In sanctorum coetu concinentes ac dicentes Deo laus et gloria BCEGH.

291. De sancta Valeria.

1a. Ave virgo nobilis,
Vita venerabilis,
Praeclara Valeria,

1b. Ave martyr inclita,
Sanctitate praedita,
Meritis eximia.

2a. Ave patientium
Pro Christo martyrium
Virginum primaria,

2b. Ave decus patriae,
Splendor Aquitaniae,
Lemovica gloria.

3a. Ave parens monitis
Martialis inclitis
Praefulgentis gratia,

3b. Ave clarens titulis,
Coruscans miraculis,
Vernans sapientia.

4a. Ave caesa proprium
Deferens eximium
Caput inter brachia;

4b. Ave, cujus anima
Scandit beatissima
Coelica palatia.

5a. Ave, cujus precibus
Sponsus tuus sedibus
Sedet coeli curia;

5b. Ave plena laudibus,
Fac tuis supplicibus
Vitae dari praemia.

Antiph. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 14. Cod. Parisiens. 916. — Mel.: Veni sancte spiritus.

292. De ss. Victorino et Floriano.

1a. Eja laete jam cantemus
Et ad mentem revocemus
Martyrum certamina.

1b. Victorinus fide plenus
Tormentorum vicit genus
Dei per juvamina.

2a. Orbatus hic parentibus
Relictis cunctis entibus
Clam desertum iniit,

2b. Quod Satan mox percipiens,
Puellae formam induens
Dulciter hunc adiit.

3a. Cum quo sanctus heu peccavit,
Mira poena castigavit
Carnis petulantiam;

3b. Post a plebe postulatur
Et sic praesul consecratur
Vitans arrogantiam.

4a. Hinc tyranno praesentatur,
Jubet is, ut suspendatur
Lacum super putridum

4b. Erectis sursum pedibus,
Unitur coeli sedibus
Sertum ferens floridum.

5a. Carus Deo Florianus,
Toto corde fide sanus,
Sese sponte obtulit;

5b. Fuste nempe tormentatur,
Diris ferris laceratur
Et constanter pertulit.

6a. Super pontem collocatur,
Collo lapis alligatur
Ejus et submergitur;

6b. In moerorem vergit risus,
Cum tortorum crepunt visus,
Rumor late spargitur.

7a. Corpus en beati talis
Aquila defendit alis
A feris et avibus,

7b. Laudat Deum nunc in caelis
Miles prudens et fidelis
Canticis suavibus.

8a. Victorine, Floriane,
Ne hic laboremus vane,
Vos oramus supplices,

8b. Et ut nobis cum beatis
De thesauro majestatis
Dentur dotes duplices.

Grad. Monasteriens. imp. s. l. et a. — Mel.: Gaude Sion quod egressus.

293. De sancto Vigore.

1. Vigor viget hodie,
Vigoris ut gratiae
Docent privilegia,

2a. Victa lege funeris
Superis in aetheris
Collaetatur curia.

2b. Ex te nomen habuit
Vigor, quia viguit
Virtutum potentia.

3a. Res respondet nomini,
Praedicati termini
Praedicatur gloria

3b. Vivit hic in Domino,
Cujus vitae termino
Respondent principia.

4a. Ventre necdum editus
Nuntiatur coelitus,
Quod sit sancti spiritus
Illustrandus gratia.

4b. Quem ornavit castitas,
Ordinavit caritas,
Illustravit bonitas
Et magnificentia.

5a. Reddit idem
Vir per fidem
Reddit vero
Deo vero
Paganorum milia.

5b. Mater plorat,
Sanctus orat,
Et sic natus
Suscitatus
Redit ad vitalia.

6a. Ter damnatur,
Ter fugatur
Serpens ille,
Qui per mille
Saevit artificia.

6b. Mons crismatus
Est sacratus
In profani
Loco fani
Vigoris instantia.

7a. Agrum sancti comes arat
Vi, sed sanctus precem parat,
Qua comitis vesania
Morte damnatur impia.

7b. Oves recto recluduntur
Et quae laedunt non laeduntur,
Avis resurgit mortua
Sancti prece praecipua.

8a. Te, beate pater Vigor,
Os, lingua, mens, sensus, vigor
Venerentur,
Ut laetentur
Tecum sine macula.

8b. Sta devotis pro devotis,
Qui te votis vocant doctis,
Tu adesto
Tuo festo
Per aeterna saecula.

Prosar. ms. S. Frambaldi Silvanectensis saec. 14. Cod. S. Genovefae Parisiens. BBl. 4⁰ 45. — Mel. = Mane prima Sabbati. — 5a, 3 Redde.

294. De sancto Vincentio.

1a. Sacra Vincentii
Mundus certamina
Recolens hodie
pura det carmina.

1b. Levita nobilis
hic in ecclesia
Vice pontificis
gessit magnalia.

2a. Ad Hispanos Dacianus
Tandem venit vir profanus
Deos putans idola,

2b. Ab hoc testis jam praefatus
Cum fuisset sciscitatus,
Verba risit subdola.

3a. Huic cura
Pati dura
Propter Christum inerat,

3b. Hic praecepta
Fert inepta,
Caesar quae statuerat.

4a. Post stridores catenarum
Horror urget tenebrarum
Et robur equulei,

4b. Saevit unguis cum furore
Et resperso jam cruore
Artus vernant nivei.

5a. Virtutem pristinam
In ferri machinam
Martyr exhibuit,

5b. Dum illam scandere
Confossus verbere
Ultro non timuit.

6a. Rogi flagrans pars utraque
Scintillabat usquequaque
Membris patens omnibus,

6b. Clade quoque repentina
Sal vi ferit intestina,
Sal injectum ignibus.

7a. Traditur praeterea
In obscura cavea
Miles invictissimus,

7b. Testa pungens frangitur
Et sub illo spargitur,
Ut jubet nequissimus.

8a. Coelestem populum
Capit ergastulum
Resultans cantibus;

8b. Fit fragmen testeum
Gramen nectareum
Versum in floribus.

9a. Nuntiat anhelus lictor,
Quod inclusus agat victor,
Quod cum eo socii.

9b. Factus praeses tunc exsanguis
Torquebatur velut anguis
Spe carens consilii.

10a. Stratum, inquit, ocius
vulnus recens foveat,

10b. Nil in illud asperum,
nihil durum lateat.

11a. Inimicus hic deorum
Requiescat in hunc thorum,
Convalescat viribus,

11b. Ut dolore renovato
Poenas solvat iterato,
Ne insultet legibus.

12a. Igitur fulcro potitus
Miles Christi redimitus
Castra petit supera,

12b. Quo rex pius ejus prece
Sublevatos nos de faece
Perducat post funera.

13. Amen nunc omnia
Sonent canentia.

Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. saec. 11. Cod. Parisiens. 1132 add. saec. 12. A. — Trop. ms. S. Martialis Lemovicens. 12/13 Cod. Parisiens. 1139. B. — 1a, 4 pura det fehlt A. — 1b, 4 fecit magnalia A. — 3a, 3 Propter Christum meruit A. — Str. 2b fehlt A; 2b, 1 Ob hoc B. — 6b, 2 Saltu ferit A.

295. De sancto Vincentio.

1a. Jubilantes coeli chori
Christo psallant et victori
Martyri Vincentio,

1b. Levitarum sacro flori
Voto, voce clariori
Nostra psallat concio.

2a. Clara ortus parentela
Carnis, hostis, mundi tela
Fugat cum victoria,

2b. Vita signat Samulem,
David manu, Danielem
Doctrinarum gloria.

3a. Praeco verbi fit Levita,
Mente fervens, clarus vita,
Vices gerens praesulis,

3b. Inter turbas eremita,
Jussa spernit felle lita
Daciani consulis.

4a. Lictor caedit, debacchatur
Dacianus, laceratur
Martyr in equuleo,

4b. Cratem scandit, praeses furit,
Prunae vernant, ignis urit,
Lecto jacens ferreo.

5a. Carcer, mare superatur,
Corvus servat, occultatur
Longo licet tempore,

5b. Hoc thesauro spoliantur
Valentini, dum foedantur
Idolorum foedere.

6a. Hunc patronum dignum laude
Sibi datum sine fraude
Castrensis ecclesia

6b. Digne colit et adorat,
Veneratur et implorat
Ejus patrocinia.

7a. Hujus rei tam insignis
Veritatem rectis signis
Christi pandit veritas,

7b. Anus loquax reformatur,
Caeci vident, claudis datur
Et aegrotis sospitas.

8a. Mira domus haec testatur,
Quae Levitae fabricatur
A devotis gentibus,

8b. Tandem Christus, rex benignus,
Cum structura sacrum pignus
Dat praedicatoribus.

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
ST. MICHAEL'S COLLEGE
LIBRARY

9a. Clamet ergo praedicator,
Et Castrorum habitator
Exoret Vincentium,

9b. Ut ad vitam ex hac valle
Nos perducat recto calle
Vitae post exsilium.

Grad. ms. Praedicatt. Cracoviens. s. sign. saec. 15/16. A. — Miss. Praedicatt. imp. Venetiss 1600. B. — Mel.: Lauda Sion A.

296. De sancto Vincentio.

1a. O Vincenti, dum tormenti
Poenam sentis in tormentis
Manens tutus,

1b. Stramentorum intrans thorum
Exspirasti, quod optasti,
Consecutus.

2a. Corpus exanime,
Quod in patibulo
Victum est minime,
Non sinit tumulo
Carnifex reponi.

2b. Immo continuum
Scelus exagerat,
Saevit in mortuum
Et corpus imperat
Avibus exponi.

3a. Aves et bestiae
Praebent obsequium
Gratum custodiae
Verentes noxium
Tactum exhibere.

3b. O mira novitas,
A brutis noscitur
In sancto sanctitas,
Et judex fallitur
Nec falluntur ferae.

4a. Tandem suspensa
Corpori mola
Mandatur aequori
Judicis mandato.

4b. Quod natum litus,
Sabulo repertum,
Claudi in tumulo
Meruit sacrato.

5a. O Vincenti, qui vicisti,
Miles fortis, miles Christi,
Victor invictissime,

5b. Ora Christum pro devotis,
Ut salutem det aegrotis
Corporis et animae.

Brev. ms. Bisuntinum saec. 15. Cod. Parisiens. 10487.

297. De sancto Wenceslao.

1a. Salve, pater optime,
Christi martyr inclite,
Salve dux Bohemiae,
Wenceslae.

1b. Tu de stirpe regia
Nobili prosapia
Natus in Bohemia,
Wenceslae.

2a. Bohemorum speculum,
Coli tabernaculum
Tu perlustras hodie,
Wenceslae.

2b. Plenus Dei munere
Meruisti scandere
Tua sanctitate,
Wenceslae.

3a. Te advocant hodie
In valle miseriae,
Wenceslae,

3b. Ad te clamant miseri
De fermento veteri,
Wenceslae.

4a. Audi voces te precantes,
Nos commenda Domino,
O Wenceslae,

4b. Ut ingressum per saecula
Suo det in solio,
O Wenceslae.

Grad. ms. Altovadense 42 anni 1410. A. — Missale Pragense imp. 1503. B. — 2b, 3 hat eine Silbe weniger als die entsprechende Zeile der Gegenstrophe.

298. De sancto Wilhelmo.

1a. Ecce dies specialis
Confessorum gloria,
2a. Qua aeterna Christo duce
Migravit ad gaudia
3a. Qui mente spirituali
Clarebat per omnia,
4a. Morum clero praestans forma
Ut jubar ecclesiae,
5a. Lapsis vitae dans solamen,
Spem reformans veniae,
6a. Hujus ergo prece pia
Coelestis militiae

1b. Qua praefulget triumphalis
Wilhelmi victoria.
2b. Sempiterna gaudens luce
Ejus in praesentia.
3b. Vita fruens temporali
Adspirans coelestia,
4b. Plebi vitae fulsit norma
Ut fomes justitiae,
5b. Oppressorum relevamen
De valle miseriae.
6b. Nos adscribat vitae via
Rex aeternae gloria.

Miss. ms. Rotomagense saec. 14. Cod. Parisiens. 17317. — 3a Habebat.

299. De sancto Wilhelmo.

1a. Ad honorem salvatoris
Et Wilhelmi confessoris
Psallat haec ecclesia,
2a. Hujus vita Deo grata
Multis modis est probata
Juge per supplicium;
3a. Caeci vident, muti fantur,
Lepra fugit et fugantur
Morbi cuncta genera;
4a. Sana, pater, pia prece
Nos a morbo, nos a nece
Carnis delens vitia,

1b. Nos nunc illum venerari
Ac ipsius imitari
Oportet vestigia.
2b. Ornat virtus sanctum Dei,
Sanctitatis ferunt ei
Signa testimonium.
3b. Adhuc magis honoratur,
Quod defunctis vita datur
Ejus ope prospera.
4b. Ut te duce consequamur
Vitae donum et ducamur
Ad aeterna gaudia.

Miss. Hafniense imp. Hafniae 1510. — Mel. jedenfalls: Ad honorem matris Dei.

300. De sancto Wilhelmo Bituricensi.

1a. Ecce venit lux optata,
Lux jucunda, dedicata
Salvatoris laudibus,
2a. Hic est pater et patronus,
Quem pastorem summe bonus
Pastor nobis tribuit.

1b. Qui Guillelmum sublimavit,
Sublimatum coronavit
In regnis coelestibus.
2b. Qui benignum se rectorem,
Pium patrem et doctorem
Subditis exhibuit.

3a. Hic virtutum aemulator
Fideique propagator
Verbum vitae praedicans,

3b. Hic fidelis dispensator,
Non avarus foenerator,
Talentum multiplicans.

4a. Hic est ille Deo carus,
Verbo, vita, fide clarus,
Dans salutem populis.

4b. Quantus enim sit vir iste,
Declarasti, Jesu Christe,
Signis et miraculis.

5a. Serve prudens et fidelis,
Cujus merces est in caelis,
Nostra sana vulnera;

5b. Visitare servos velis,
Ab antiqui hostis telis
Nos ignitis libera.

6. Amen dicant omnia.

Miss. ms. Autisidiorense saec. 14. Cod. Parisiens. 17316.

Inhalts-Übersicht.

	Seite
Ab aeterno disponente	47
Ab arce siderea	13
Ad coeleste gaudium	114
Adest dies gloriosa	157
Adest dies triumphalis	165
Adest nobis lux benigna	215
Adest venerabilis	102
Ad haec colenda gaudia	100
Ad honorem et decorem	145
Ad honorem regis	200
Ad honorem Messiae	45
Ad honorem Salvatoris	226
Ad honorem sanctorum	85
Ad honorem summi regis	115
Ad honorem tuum Christe	153
Ad illuminandum mundum	143
Ad laudem matris Dei	78
Ad Martini titulum	190
Ad praeclara festa regis	212
Ad te confugimus	132
Aegidio psallat coetus	97
Agrippinensis plantula	137
Alabastrum frangitur	215
Alle — cantabile sonet	110
Alludat vox ecclesiae	118
Alma Dei genitrix	77
Alma virgo florens rosa	77
Alma virtus Salvatoris	205
Alme Deus lux summa	88
Angelicae nos respice	76
Angelica reboat	35
Angelus ad virginem	49
Anni nobis circulus	169
Apparuit hodie	17
Aram crucis omnes lucis	26
A solis ortu et occasu	25
Ave germana fratris	209
Ave Gertrudis virgo	139
Ave gloriosior	75
Ave maris stella	75
Ave mater redemptoris	80
Ave mulier sole	74
Ave novi luminis	74
Ave praeclara crucis ara	30
Ave virgo nobilis	221
Ave virgo virga Jesse	73
Ave virgo virga Jesse	73
Beata nobis gaudia	193
Candor surgens ut aurora	15
Canentes Salvatori	104
Cantu Christo diligenti	34
Celebria solemnia	31
Christe Salvator Jesu	37
Christi crucem veneremur	24
Christo laudes decantet	156
Christo laudes haec caterva	201
Christo regi cantica	194
Clari duces nostrae spei	204
Clarus dies et decorus	211
Cleri coetus Genovefae	135
Coeli coetus civium	113
Coeli enarrant gloriam	183
Coeli quondam roraverunt	72
Coeli solem profert stella	72
Coeli sphaera volutatur	125
Collaetemur venerantes	95
Concinens jubila	41
Confessoris incliti	113
Confessorum flos Martinus	186
Contra casum primae sortis	78
Creaturae creatorem	140
Culter qui circumcidisti	19
Cum fiducia pangamus	143
Cum Johannis sanctitatem	154

Seite

Cursum sol interans 79
Diem festum celebremus 218
Diem festum veneremur 160
Dies ista, dies laeta 203
Dies sancta corruscavit 121
Digne recoluntur digni. 95
Dissoluto carnis luto. 182
Dulce lignum lignum vitae . . . 29
Dulce melos Margaritae 172
Dulci voce resonent 219
Ecce dies specialis 226
Ecce novum gaudium 35
Ecce venit lux optata 226
Eja gaudeas caterva 97
Eja laete jam cantemus 221
Eja sponsa Christi gaude. . . . 59
Eligentis et electi 121
Epithalamica die 45
Ex radice caritatis 207
Exsulta Sion filia 130
Exsultemus in hac die 220
Exsultemus jubilando 106
Exsultemus sic in Deum 182
Exsultemus solventes 156
Exsultet ecclesia 185
Exsultet vox sonora 168
Felix festum felix dies 127
Felix mater militans 111
Gabrieli coelesti nuntio 48
Gabrielis suscepit nuntia 48
Gabrielis vox jucunda 152
Gaudeat ecclesia. 86
Gaude Cosma cum germano . . 116
Gaude Joseph fili David 157
Gaude mater Sion gaude. . . . 71
Gaude novo gaudio 28
Gaudens gaude plebs fidelis . . 71
Gaude prole Francia 205
Gaude Sion sponsa Christi . . . 141
Gaude stirpe Siria. 181
Gaude turba coelestium 118
Gaude virgo gloriosa 57
Gaude virgo gloriosa. 81
Gaudiose Francia 171
Gemebundus Mariae 53
Geremari annua 136
Gloriosi Amandi eja 100
Gloriosi Cyriaci. 116
Gratiarum modulis 177
Gratulare sponsa Christi 196
Gratulemur et laetemur 146

Seite

Gratuletur mundus iste. 150
Hac clara die turma 165
Hac die festa concinat. 16
Hac in die celebri. 162
Hac in die plebi piae 102
Haec est dies digna cultu . . . 99
Haec est dies quam fecit. . . . 32
Haec est domus Domini 40
Haec est sancta solemnitas. . . 140
Hodierna die laetus 17
Hodiernae lux diei 19
Hodiernae lux diei 171
Hodierna resonent. 119
Honor crucis dilatetur 23
Honoremus corde toto 89
Honoremus hodiernum 197
Illuxit dies quam fecit. 33
In his solemnis 50
In honorem beati 105
In praeconis et baptistae. . . . 153
Inter choros supernorum 103
Inter sanctos Deo gratos 93
In valle miseriae 36
Jubar lucis inoffensae 139
Jubilantes coeli chori 224
Jubilemus collaudantes. 58
Jubilemus fratres mei 110
Jucundemur et laetemur 190
Laetabundi jubilemus 92
Laetabundus Baptista 151
Laetabundus Barbarae 108
Laetabundus decantet 192
Laetabundus Ebrulpho 120
Laetabundus et canorus 123
Laetabundus exaltet 27
Laetabundus exsultet. 40
Laetabundus Remigio 209
Laetetur ecclesia 112
Laudemus creatorem 27
Laudemus Dominum 96
Laude pia et jucunda 178
Laudes Christo persolvamus . . 148
Laudes Christo solvat laetas . . 124
Laudes Deo persolvamus 158
Laudes rex tibi pie 155
Laudes tui praesulis 208
Laudet laude speciosa 206
Laureata plebs fidelis 37
Laus Deo patri 174
Laus patri sit gloriae 13
Laus sit patri, laus sit proli . . 91

	Seite
Luceruae novae specula	128
Lux fulget hodierna	14
Lux illuxit triumphalis	137
Lux praeclara Lemovix	184
Lux surgit annua	106
Madens vellus Gedeonis	62
Magnifica tua festa	20
Martialem chorus noster	184
Martyris Hippolyti	144
Mater Dei salus rei	62
Mauri patris memoria	191
Maurus pater inclitus	192
Mente pura contemplemur	219
Mira mater exstitisti	63
Miris modis et praeclaris	59
Mittit ad sterilem	51
Moduletur vox amoena	138
Monti Sion dat virorem	175
Morte Christi celebrata	33
Mundi aetate octava	93
Mundus heri laetabatur	213
Nos ad laudes praeclara	90
Nostri patris et pastoris	193
Novae laudis harmoniae	107
Nube carnis interrupta	122
Nunc fideles jubilate	39
O athleta gloriose	216
O benignum crucis lignum	28
Odas hac in die laetas	163
O Maria mater pia	63
Omnis homo laudes pangat	94
Omnis mundus laetabundus	176
O Vincenti dum tormenti	225
O virtutum vir perfecte	148
Pangat chorus laetabundus	103
Pangat gaudens et concrepet	161
Pange Sion redemptori	166
Pasce Petre oves Christi	203
Personemus solemni	145
Petro psallat laetabundus	202
Plebs devota jucundetur	122
Plebs fidelis Hermachorae	141
Plebs fidelis jubila	196
Plebs fidelis laetetur	98
Postquam vergit nox obscura	117
Praecursoris et baptistae	151
Pretiosa mors sanctorum	159
Proloquium altum	131
Psallat chorus laetabundus	149
Psallat chorus puellaris	173
Psallat plebs egregia	126
Purus puer Benjamita	178
Quam pie sit recolendus	187
Quicunque vult	12
Recolamus venerandam	64
Regem regum collaudemus	188
Regem regum veneremur	170
Regis et pontificis	22
Reminiscens beati sanguinis	18
Rex aeterne rex coelorum	88
Rex qui regnas sine fine	164
Rosa gaude salutata	57
Sacra Vincentii mundus	223
Sacri gleba corporis	217
Salutis exordium	65
Salvatoris in honorem	218
Salve gemma confessorum	210
Salve Maria Christi parens	51
Salve mater gratiae	61
Salve mater magnae prolis	66
Salve mater salvatoris	61
Salve mitis et benigne	168
Salve pater optime	225
Salve virgo generosa	54
Salve virgo maris stella	66
Salve virgo regia	66
Salve virgo sacra parens	67
Salve virgo vitae via	67
Sancta Dei mater	87
Sanctorum praeconio	89
Sanitati dat languentes	132
Serpens antiquus	23
Sion felix gratulare	142
Si vis vere	21
Sonent plausus laetabundi	199
Stabat juxta Christi crucem	55
Stabat juxta Christi crucem	56
Stans a longe publicanus	42
Stella maris ave	68
Stellam maris attendamus	69
Summa summi luminis	204
Summo cantu digna laude	167
Summo regi regnantium	127
Surge turba manu sona	109
Te collaudat coelestis	70
Te honorant superi	70
Testamento veteri	101
Triumphanti cruore	129
Unum simplex et perfectum	11
Unus amor et unus	214
Vas electum Graeciam	119
Velut topazion	185

	Seite
Veneranda veneretur	179
Verbum bonum personemus	161
Verbum Dei verbum bonum	211
Verbum patris aeternatum	53
Vernat gemma Martinus	189
Victimae corporis Christi	39
Victimae perenni laudes	39
Vigor viget hodie	222
Virginalis hortuli	60
Virgini pangamus laudes	175
Virginis egregiae	135
Virgo es sacra	47
Virgo gemma pretiosa	134
Virgo mater salvatoris	195
Virgo parens gaudeat	70
Virgo venerabilis	133
Virgo vernans velut rosa	173
Virtutes paschalis agni	133
Vitis palmes exstas vere	198
Vocis cum camoena	129
Vos sal terrae, vos lux mundi	90
Vox clarescat mens purgetur	12

Pierer'sche Hofbuchdruckerei. Stephan Geibel & Co. in Altenburg.

3 # 10788

Analecta hymnica vol. 8

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
59 QUEEN'S PARK CRESCENT
TORONTO — 5, CANADA

10788.